

การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL

โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 - 2560

กิตติภูมิ คงศรี

ผู้อำนวยการโรงเรียนรัตภูมิวิทยา

โรงเรียนรัตภูมิวิทยา อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่องวิจัย : การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL
โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560
ชื่อผู้วิจัย : นายกิตติภูมิ คงศรี
ปีการศึกษา : 2559-2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE Model โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา โดยใช้ KIDS-DE MODEL ปีการศึกษา 2559 และ 2560 4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชน ที่มีต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย นักเรียน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 769 คน และปีการศึกษา 2560 จำนวน 769 คน ครู ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 56 คน ผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 769 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 13 คน และเครือข่ายชุมชน ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมทั้งสิ้น 4 มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือทุกฉบับได้ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง .973-.978 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS version 18

ผลการวิจัยพบว่า

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมทุกกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$, S.D.= 0.50) เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มคณะกรรมการ

ขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.59$, S.D.= 0.72) รองลงมาได้แก่ กลุ่มนักเรียน มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$, S.D.= 0.57) ส่วนกลุ่มครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$, S.D.= 0.57)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.= 0.42) เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มครู มีค่าเฉลี่ย สูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$, S.D.= 0.57) รองลงมาได้แก่ กลุ่มนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.= 0.57) ส่วนกลุ่มผู้ปกครอง และกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.= 0.57, 0.56) สอดคล้องกับสมมุติฐาน

2. สรุปผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนาคือ เป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 จำแนกตามกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยรวมผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$, S.D.= 0.68) และเมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มนักเรียน มีส่วนร่วมมากที่สุด ($\bar{X}=4.30$, S.D.= 0.90) อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ กลุ่มผู้ปกครอง ($\bar{X}=4.29$, S.D.= 0.91) อยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มครู มีส่วนร่วมต่ำสุด อยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X}=4.20$, S.D.= 0.80)

ปีการศึกษา 2560 โดยรวมผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, S.D.= 0.61) และเมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.= 0.58) รองลงมาได้แก่ กลุ่มครู ($\bar{X}=4.61$, S.D.= 0.58) ส่วนกลุ่มผู้ปกครอง มีส่วนร่วมต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X}=4.52$, S.D.= 0.59) สอดคล้องกับสมมุติฐาน

3. ผลการเปรียบเทียบการสังเกตพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559 และ 2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด ทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ 1) การมีคุณธรรมจริยธรรม 2) การมีระเบียบวินัย 3) การมีจิตสำนึกที่ดี 4) การรัก การเรียนรู้ 5) มีความรักผูกพันเอื้ออาทร ห่วงใยบุคคลในครอบครัว 6) มีความเป็นไทย และวัฒนธรรม ไทย 7) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 8) มีวิถีแบบประชาธิปไตย 9) ไม่มั่วสุมกับอบายมุข มีคุณภาพ ระดับดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ระหว่าง 82.57-86.93

ปีการศึกษา 2560 พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด ทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ 1) การมีคุณธรรมจริยธรรม 2) การมีระเบียบวินัย 3) การมีจิตสำนึกที่ดี 4) การรักการ เรียนรู้ 5) มีความรักผูกพันเอื้ออาทร ห่วงใยบุคคลในครอบครัว 6) มีความเป็นไทย และวัฒนธรรมไทย

7) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 8) มีวิถีแบบประชาธิปไตย 9) ไม่มั่วสุมกับอบายมุข มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ระหว่าง 83.78-88.53 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน ปีการศึกษา 2560 มีการพัฒนาสูงกว่า ปีการศึกษา 2559 ทุกด้าน สอดคล้องตามสมมติฐาน

4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชนในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ประเมินมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ปกครอง มีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.60) รองลงมาได้แก่ กลุ่มนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.59) ส่วนกลุ่มครู มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.43)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวม ทุกกลุ่มที่ประเมินมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มครู มีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.43) รองลงมาได้แก่ กลุ่มผู้ปกครอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.54) ส่วนกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.56) สอดคล้องตามสมมติฐาน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยวิธีการวิจัยการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ครั้งนี้ทำให้ได้ค้นพบจุดเด่น ของการมีแบบอย่างที่ดี ซึ่งเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนต่อไป

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้าน Kindness of Friends (เพื่อนดี) เนื่องจากเพื่อนคือบุคคลที่นักเรียนคบหาคุยกัน คอยให้คำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง คอยชักชวนไปในทางที่ดีเช่น ชวนกันอ่านหนังสือ ช่วยกันติวข้อสอบ ถ้าคบเพื่อนที่ดีจะทำให้ชีวิตมีอนาคตสดใสมีการงานที่ดี แต่ถ้าคบเพื่อนชั่วชีวิตเราจะตกต่ำลงเนื่องจากจะชวนกันทำในสิ่งที่ไม่ดีดังนั้นการคบเพื่อนมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตของวัยรุ่นเพราะเพื่อนจะมีอิทธิพลในเรื่องความคิดความเชื่อตลอดจนให้คำปรึกษา หรือแนะนำในเรื่องต่างๆ รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศ และอาจชักจูงไปในทาง ที่ดีและไม่ดี ดังนั้นการเลือกคบเพื่อนที่ดีจะช่วยแนะนำเรื่องพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสม

1.2 ด้าน Ideal Teachers (ครูดี) เนื่องจากครูไม่เพียงแต่จะต้องมีความรู้ทางวิชาการเพื่อจะสอนนักเรียนเท่านั้น แต่ครูยังจะต้องเป็นผู้ช่วยนักเรียนให้พัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคมด้วย ดังนั้น ครูต้องเป็นผู้ที่ให้ความอบอุ่นแก่นักเรียน และนักเรียนส่วนมากจะมีครูอย่างน้อยหนึ่งคนที่ยึดเป็นต้นแบบและนักเรียนจะยอมรับค่านิยมและอุดมการณ์ของครูที่นักเรียนยึดเป็นต้นแบบจะติดตามไปตลอดชีวิต

1.3 ด้าน Delightful Family (ครอบครัวดี) เนื่องจาก ครอบครัว เป็นสถาบันแห่งแรกที่อบรมทางด้านจิตใจและปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพให้แก่เด็ก โดยประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก ถือเป็นสถาบันหลักในการดูแลและเลี้ยงดูถ้าครอบครัวใดที่พ่อแม่และบุคคลในครอบครัวมีการศึกษาและถ่ายทอดสิ่งที่ดีมีคุณค่ากับเด็ก เด็กก็จะได้รับการซึมซับสิ่งที่ดีมีพฤติกรรมที่ดีที่พึงประสงค์ แต่ถ้าเด็กที่เกิดในครอบครัวที่เป็นแบบอย่างในทางตรงข้าม เช่น พ่อ แม่ หรือบุคคลในครอบครัวมีการศึกษาน้อย ยากจน พ่อแม่มีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น พุดจาหยาบคาย ไม่สุภาพ และมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมเด็กก็จะ ซึมซับเอาพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องนั้นมาเป็นพฤติกรรมของตนเอง ดังนั้น ครอบครัว จึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียน

1.4 ด้าน School Administration (การบริหารจัดการดี) เนื่องจากโรงเรียน ต้องกำหนดนโยบายที่ชัดเจน เพื่อสร้างเสริมและปลูกฝังนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง สามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียนและของสังคมทั่วไป สามารถควบคุมดูแลตนเอง และสังคมส่วนรวมให้อยู่ร่วมกันได้ด้วยความสงบสุข อันจะมีผลทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจการต่างๆ ไปด้วยความสงบเรียบร้อยและนักเรียนเองก็สามารถทำการศึกษเล่าเรียนได้ด้วยความราบรื่นปราศจากความเดือดร้อนวุ่นวาย อันเกิดจากการที่นักเรียนขาดวินัยขาดความรับผิดชอบ ยิ่งกว่านั้นการที่โรงเรียนสามารถปลูกฝังให้นักเรียนสามารถประพฤติปฏิบัติตนในแนวทางที่ถูกที่ควรด้วยตัวของเขาเอง ย่อมจะช่วยให้เด็กเจริญเติบโตเป็นพลเมืองดีของประเทศต่อไปด้วยดี อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ตนเองและแก่สังคมส่วนรวมในอนาคต

1.5 ด้าน Developed Environment (สื่อ บรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ดี) เนื่องจากสิ่งแวดล้อมที่จะต้องพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ สื่อต้นแบบที่สำคัญทั้งภายในและนอกโรงเรียน หรือถ้าหากนักเรียนอยู่ในชุมชนที่มีระบบการจัดการที่ดีมีแบบอย่างทาง พฤติกรรมที่เหมาะสม และมีกิจกรรมที่กระตุ้นหรือส่งเสริมเด็กและเยาวชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของชุมชนด้วยแล้ว จะช่วยให้เด็กและเยาวชนมีจิตสาธารณะ คิดเพื่อส่วนรวมและชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ ช่วยกันพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้า หรือสำนึกรักบ้านเกิด ซึ่งนับว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของ การเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตต่อไป

1.6 หลังการพัฒนาโรงเรียนควรมีการตรวจสอบพฤติกรรมที่สะท้อนคุณลักษณะความเป็นคนดีอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อดูแลวินัยความยั่งยืนหรือความคงทนถาวรของความเป็นคนดีของนักเรียนและ ทบทวนกิจกรรมต่างๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของโรงเรียน เช่น ในด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย เอกลักษณะ อัตลักษณ์ ของโรงเรียน การเปลี่ยนแปลงของครู การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนและการเปลี่ยนแปลงของชุมชน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายแห่งรัฐ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นคนดีของนักเรียนอย่างยั่งยืน
- 2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นคนดีของนักเรียนกับสภาพแวดล้อมของบ้าน โรงเรียน วัด และหรือมัสยิด ในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่
- 2.3 ควรศึกษาผลกระทบทางบวกของการเป็นคนดีของนักเรียนที่มีต่อชุมชนและสังคม โดยรอบสถานศึกษา

Result Name: The Research of the Students' Development to become Good Person using KIDS-DE MODEL of Rattaphumwittaya School of 2017-2018 Academic Year

Reporter: Mr. Kitphum Kongsree

Reported Year : 2017-2018

Abstract

The objective of this research is to 1) study the developmental level of becoming good person for students by using KIDS-DE MODEL in Rattaphumwittaya School for 2017-2018 academic year. 2) study the participation of related persons in order to improve students to become good person by using KIDS-DE MODEL for Rattaphumwittaya School of 2017-2018 academic year. 3) study the students' behavior after using KIDS-DE MODEL in the year 2017 and 2018. 4) study the satisfaction of parents and teachers, school board committees, and community network in order to become good persons after using KIDS-DE MODEL in Rattaphumwittaya School in 2017-2018 academic year.

The samples used in this research are included 769 students in 2017 and 769 students in 2018. There were 56 teachers in both 2017 and 2018. For school board committees, there were 13 persons both in 2017 and 2018. Finally, there were 15 persons from community network both in 2017 and 2018. The total tools to collect data was 4. Every tool quality was checked to get the confidence score between 0.976-0.978. The percentage, average and standard deviation were used to analyze the data. SPSS Version 18 was a program employed to calculate all statistic data.

Results:

1. The conclusion for analyzing data to improve good person in student by using KIDS-DE MODEL in Rattaphumwittaya School from students' opinion, teachers' opinion, parents' opinion and the school board committees' opinion after developing in 2017-2018 academic year can be found as follow:

In 2017, overall prospect groups had the average score in higher level ($\bar{X}=3.52$, S.D.=0.50). When considered each group of respondents, the school board committees showed the highest average score ($\bar{X}=3.59$, S.D.=0.72) on higher level followed by student group that was shown

higher level also ($\bar{X} = 3.52$, S.D.=0.57). For teacher group, it was reported the lowest average score ($\bar{X} = 3.45$, S.D.=0.57) on medium level.

In 2018, overall group of respondents had the average score in the highest level ($\bar{X} = 4.51$, S.D.=0.42). After considering all respondents, teacher group was the highest average score ($\bar{X} = 4.66$, S.D.=0.57) followed by student group score on the highest level ($\bar{X} = 4.52$, S.D.=0.57). On the other hand, parent and school board committee groups had the lowest average score ($\bar{X} = 4.46$, S.D.=0.57, 0.56) in high level which was consistent with the hypothesis.

2. The conclusion for participation of related people to get good person in student by using KIDS-DE Model for Rattaphumwittaya School between 2017-2018 academic year can be categorized as follow:

In 2017, overall there were related persons participated in higher level ($\bar{X} = 4.25$, S.D.=0.68). When classified by the respondents, students were the highest group who participated in higher level ($\bar{X} = 4.30$, S.D.=0.90). Next, the parents were participated in higher level ($\bar{X} = 4.29$, S.D.=0.91). For teacher group, the result was shown the lowest participated score ($\bar{X} = 4.20$, S.D.=0.80) in higher level.

In 2018, the overall related persons had been participated in the highest level ($\bar{X} = 4.61$, S.D.=0.56). When considered by the groups of respondents, the school board committees were the highest average score ($\bar{X} = 4.65$, S.D.=0.58) in the highest level followed by teachers' group ($\bar{X} = 4.61$, S.D.=0.58). The lowest score was parents' group which was in high level ($\bar{X} = 4.52$, S.D.=0.59) that was consistent with the hypothesis.

3. The comparison result of observation of good behavior in students by using KIDS-DE MODEL for Rattaphumwittaya School after improving in the 2017 and 2018 academic year can be found as follow:

In 2017, the good behavior of students using school's indicators on 9 categories consist of 1) ethics 2) disciplines 3) good consciousness 4) learning eagerness 5) love and generosity in family 6) Thai tradition 7) good mental and physical health 8) democratic way of life 9) no bad conduct. This average percentage was between 82.57 – 86.93 which was in better level.

In 2018, the good behavior of students using school's indicators on 9 categories consist of 1) ethics 2) disciplines 3) good consciousness 4) learning eagerness 5) love and generosity in family 6) Thai tradition 7) good mental and physical health 8) democratic way of life 9) no bad conduct.

There was the average score between 83.78 – 88.53 which shown the good behavior of students in 2018 that was higher developed than those of 2017 in consistent with hypothesis.

4. The conclusion result for the satisfaction of students, teachers, parents, school board committees and community networks by using KIDS-DE MODEL of Rattaphumwittaya School after improving in 2017-2018 academic year was found as follow:

In 2017, the overall satisfaction score in every group was high level ($\bar{X}=3.50$, S.D.=0.40). To consider each group of respondents, parent group was the highest average score In terms of satisfaction on high level ($\bar{X}=3.58$, S.D.=0.60) followed by student group which was high level ($\bar{X}=3.54$, S.D.=0.59). For teacher group, there was the lowest satisfaction score ($\bar{X}=3.26$, S.D.=0.43) on medium level.

In 2018, the overall satisfaction score in all groups was the highest score ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.42). Considered to each group of respondents, the highest average satisfied score was teacher group ($\bar{X}=4.76$, S.D.=0.43) in the highest level. The next group was the parent group which showed the highest level ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.54) . For school board committee group, there was the lowest average satisfied score ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.56) that was in the highest level with consistent to the hypothesis.

Recommendations:

From this research using KIDS-DE MODEL, it is almost certain that main feature of having a good role model can be useful and develops good personality in students.

1. The suggestions for using this research results

1.1 For kindness of friends, since friend is the person that student can easily talk and ask for advice, both student and his friend can do all activities together such as reading books together, finding out math problems or reviewing for exam. If student has good friend, he will have a bright future. On the other hand, if he has bad friend, his life will be getting worse and worse. Therefore, friendship is important and necessary for teenage. Friends also have mainly influenced on the thoughts or beliefs as well as suggestions in everything including the sexual behavior. Friends can lead him or her to do good or bad thing. Hence, choosing good friends can help children to behave in a proper manner.

1.2 For ideal teachers, teachers not only have all knowledges to teach students, but also help them to improve their intelligence, personality, emotion and social. Furthermore, teachers give them warmth. Almost students have at least one teacher to become their role model, and they will accept teacher's value and ideology. They will do and follow their idol on the rest of their life.

1.3 For delightful family, since the family is the first institution that cultivates the mind and healthy behavior for children, parents and their family are the major and first institute to take care of them. If parents are educated, they will give good values to their children. Consequently, children themselves will absorb good behavior and good positive thinking. In contrast, children who were born in uneducated family or poor family, they intend to absorb all wrong behaviors and finally get into those behaviors. Thereby, family has very influenced to all behaviors of children since they were born.

1.4 For school administration, schools must clearly define the policies in order to support and provide students to become a self-discipline person. They can be good member of the school and community. They should control themselves in a society and happily participate with peaceful mind. These can encourage all school activities or giving policies to success. Students can also smoothly study without any troubles. Besides, the school can cultivate the good behavior and personality in students to become a good citizen soon. This is useful for themselves and their community in the future.

1.5 For developed environment (media, entertainment and good learning resources). The environment is a key to develop learning resources. The media prototypes are also important for inside and outside schools. Good management system in the community is the example for students. Moreover, the proper activities within community can be encouraged and supported children to participate in those community activities. Hence, developed environment can help children to think for others, to have service mind, and to improve their community or love their homeland. All of these are important foundation to become a good quality adult in the future.

1.6 After development, the school should continuously check the behavior that reflects the attributes of good person at least one time per semester. The reason is to check at least once a year for the sustainability of becoming good person and review various activities in order to develop with the changes in the school such as vision, mission, objective, identity or teacher's change, behavior change in students, community change including government policy change.

2. The recommendation for further research

2.1 It should be studied the factors that can affect the good person for student with sustainability.

2.2 It should be studied the relationship of good personality and the surrounding environment of student such as student's house, schools, temples, mosques, or community where student lives.

2.3 It should be studied the effect of positive impact on good personality of students towards the community.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียน รัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาระดับคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชน ที่มีต่อการพัฒนาการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL

ขอขอบคุณรศ.สุเทพ สันติวรานนท์ รองศาสตราจารย์ อาจารย์สาขาวิชาการประเมินผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ นางชนิดา วิสะมิตนันท์ ศึกษาานิเทศก์เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 นายวิรัตน์ บัวขาว ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญ โรงเรียนศรีบรรพตพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ดร.พิมพ์มาศ รังสรรค์สฤยดี ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญ โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ดร.ถนอมทรัพย์ นูนน้อย ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญ โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16

ขอขอบคุณเพื่อนผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้ปกครอง นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชน รวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ จนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

กิตติภูมิ กงศรี

ผู้อำนวยการ โรงเรียนรัตภูมิวิทยา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภาพ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
สมมติฐานการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
นิยามศัพท์.....	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความเป็นคนดี	20
พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา.....	34
แนวคิดเกี่ยวกับการใช้รูปแบบ (MODEL) เพื่อการบริหาร	50
เครือข่าย.....	57
ความพึงพอใจ.....	65
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	72
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย	80
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	82
วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัยและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	82
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	84
การวิเคราะห์ข้อมูล	85

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ.....	86
บทที่ 4 ผลการดำเนินการ	148
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	148
การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลตามเครื่องมือแต่ละฉบับ.....	148
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาคำเป็นคดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560.....	149
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการ พัฒนาคำเป็นคดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560.....	168
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นคดีของนักเรียนที่เกิดจากการใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560	182
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชน โรงเรียนรัศมีวิทยา ในการพัฒนาคำเป็นคดีของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560	187
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	214
สรุปผลการวิจัย	215
อภิปรายผล.....	217
ข้อเสนอแนะ	231
บรรณานุกรม.....	234

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ภาคผนวก.....	246
ภาคผนวก ก เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	247
ภาคผนวก ข ประมวลภาพกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 – 2560	308
ภาคผนวก ค ร่องรอยการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการอย่างกว้างขวาง	324
ประวัติผู้วิจัย.....	404

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Kindness of Friends.....	101
2	รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Ideal Teachers.....	108
3	รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Delightful Family	110
4	รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน School Administration.....	113
5	รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Developed Environment	116
6	รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Kindness of Friends.....	120
7	รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Ideal Teachers.....	126
8	รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Deliehtful Family	130
9	รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน School Administration.....	134
10	รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Developed Environment.....	139
11	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนา ความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ตามความคิดเห็นของนักเรียน ปากฎผลดังนี้ ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 (n=769).....	149

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนา ความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ตามความคิดเห็นของครู ปรากฏผลดังนี้ ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 (n=56).....	156
13 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนา ความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ปรากฏผลดังนี้ ปีการศึกษา 2559 และ ปีการศึกษา 2560 (n=769)	163
14 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์คุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดี ของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n=13).....	170
15 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ตามความคิดเห็นของ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	177
16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วม ของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ตามความคิดเห็นของนักเรียน (n=769)	178
17 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องใน การพัฒนาการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ตามความคิดเห็นของครู (n=56)	181
18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (n=769)	184
19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของ ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n=13).....	187

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20	สรุปผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนา ความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียน รัศุมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 จำแนกตามกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม190
21	สรุปผลการสังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัศุมิวิทยา โดยใช้ KIDS-DE MODEL หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559 (N=1,102).....192
22	สรุปผลการสังเกตพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศุมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2560 (N=1,116)194
23	แสดงผลการเปรียบเทียบผลการสังเกตพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศุมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559 และ 2560196
24	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของ นักเรียน ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียน รัศุมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 (n=769)197
25	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของครู ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศุมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 (n=56).....200
26	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของ ผู้ปกครอง ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียน รัศุมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 (n=769)203
27	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศุมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 (n=13).....206

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
28 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของ องค์กรชุมชน ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 (n=15).....	209
29 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรชุมชน ในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา จำแนกตามกลุ่มผู้ประเมิน.....	212

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรมชาติลักษณะ 8 ประการที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมของคนไทย	29
2 ขั้นตอนการวิจัยพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL ปีการศึกษา 2559-2560	87
3 กรอบแนวคิดการวิจัยพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560.....	90
4 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Kindness of Friends	91
5 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Ideal Teachers	92
6 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Delightful Family	93
7 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน School Administration	94
8 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Developed Environment	95
9 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Kindness of Friends	96
10 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Ideal Teachers	97
11 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Delightful Family	98
12 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน School Administration	99
13 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Developed Environment	100

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) พระราชทานแก่คณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๘ "...วิธีที่จะทำให้คนเป็นคนดีนั้น ก็มีเช่น การศึกษา เมื่อก่อนนี้ด้านการศึกษาค้นในเมืองไทยนี้ มีความรู้ การอ่านหนังสือ เขียนหนังสือเป็นมีมาก เปรียบเทียบกับประเทศอื่นค่อนข้างจะสูง คือมีการอ่านเขียนได้เปอร์เซ็นต์สูง แต่มาปัจจุบันนี้น้อยลง เพราะว่าคนเพิ่ม โรงเรียน หรือผู้ที่มีหน้าที่สอนน้อยลง เปรียบเทียบกันอาจจะแย้งว่าสมัยนี้มีเทคโนโลยีสูง ทำให้สามารถที่จะทำกิจการโรงเรียน กิจการสั่งสอนแพร่ออกไปได้มากกว่า แต่ไม่มีอะไรแทนการอบรม ไม่มีอะไรแทนการบ่มนิสัย คือการสอนนี้มีแบ่งเป็นอบรม แล้วก็บ่มนิสัย แต่ถ้าไม่มีผู้ที่อบรม ไม่มีผู้ที่บ่มนิสัย หรือผู้ที่อบรม หรือผู้ที่บ่มนิสัย เป็นคนที่คุณภาพต่ำ ผู้ที่ได้รับอบรมบ่มนิสัยย่อมคุณภาพต่ำเหมือนกัน อาจจะยิ่งร้ายกว่า แม้จะมีเทคโนโลยีขั้นสูง เทคโนโลยีขั้นสูงนี้ คนส่วนมาก เดียวนี้ก็เข้าใจ ว่ามีโทรทัศน์ มีดาวเทียม มีเครื่องคอมพิวเตอร์ แต่ว่าเครื่องเหล่านี้ หรือสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต ดูรูปร่างท่าทางเหมือนมีชีวิต แต่อาจจะไม่มีชีวิต มีสีก็มีสีได้ แต่ว่าไม่มีสัน คือสีสนั่นรวมแล้วมันครบถ้วน และยังไม่มีครบ ยังไม่มีจิตใจอาจจะทำให้คนที่มีความตั้งใจอันเปลี่ยนเป็นคนละคนก็ได้ แต่ว่าที่จะอบรมโดยใช้สื่อที่ก้าวหน้าที่มีเทคโนโลยีสูงนี้ยากที่สุด ที่จะอบรมบ่มนิสัยด้วยเครื่องเหล่านี้... ฉะนั้นไม่มีอะไรแทนคนสอนคน..."

ปัจจุบันสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้เด็กและเยาวชนไทยมีค่านิยมที่แตกต่างไปจากเดิม โดยเน้นทางวัตถุมากกว่าการพัฒนาจิตใจ ก่อให้เกิดความก้าวร้าวและการแสดงออกทางศีลธรรมการเห็นผิดเป็นชอบ และอื่นๆ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมถอยทางศีลธรรม เกิดปัญหาทางสังคมที่หลายฝ่ายต่างเร่งแก้ไข เพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุขเป็นสังคมที่มีคุณภาพ มุ่งพัฒนาคนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต รักความสามัคคี มีความเข้มแข็งทางวัฒนธรรม มีระบบภูมิคุ้มกันทางสังคมที่ดี โดยต่างหวังว่าการศึกษจะเป็นกระบวนการช่วยสร้างคนให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ปัจจุบันเด็กและเยาวชนไทยอยู่ในสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วงหลายด้าน เช่น ด้านสังคม ด้านยาเสพติดและอื่นๆ ในขณะเดียวกันคนไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยมที่เป็นผลกระทบจากการเลือนไหลทางวัฒนธรรมต่างชาติเข้าสู่ประเทศไทย ทั้งทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยขาดการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีงาม ทำให้คุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามของคนไทยลดลง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน จากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปทำให้สถาบัน

ครอบครัว สถาบันการศึกษาและสถาบันศาสนา มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูให้ความรู้ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมลดน้อยลง นำไปสู่ค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเพิ่มขึ้น ปัญหาความเสื่อมโทรมทางคุณธรรมจริยธรรมของสังคมไทยในปัจจุบัน จะเป็นปัญหาอย่างยิ่งต่อการพัฒนานักเรียนในอนาคต นักเรียนมีพฤติกรรมและฝักระเบียบของโรงเรียนบ่อยๆ ได้แก่ การแต่งกายฝักระเบียบพุดจาไม่สุภาพ ไม่มีสัมมาคารวะ ก้าวร้าว หนี เรียน ไม่เข้าเรียน มาสาย ไม่ส่งงานที่ครูประจำวิชามอบหมาย ทำให้คิด 0 ร และ มส. (อมรวิรัช นาคทรพรพ. 2549 : 14)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับคนกล่าวคือ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ ๒๑” โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ๔ ประการ คือ ๑) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ๒) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทปณิธานของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ ๓) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ ๔) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : ๓)

การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 จะเห็นได้ว่าสังคมคาดหวังเกี่ยวกับการศึกษามีส่วนช่วยพัฒนาคนในสังคมให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า ทำให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืนนั้น จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง และมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อน กระบวนการพัฒนาทั้งในระยะกลางและระยะยาว โดยเฉพาะ “การพัฒนาคน” ให้มีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 กระทรวงศึกษาธิการ มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษา มีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดีมีความสามารถและอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข ภายใต้วิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ที่ว่า “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2559 : 51)

จากผลการศึกษาของ สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ และศศิภาณจน์ ทวีสุวรรณ (2552 : 1-2) พบว่าสังคมไทยในปัจจุบันเกิดวิกฤตวัฒนธรรมจริยธรรม มีปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคมอย่างไม่มีที่สิ้นสุด มีแนวโน้มปัญหาอาชญากรรมที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ผู้ก่ออาชญากรรมเปลี่ยนไปเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชน จากรายงานสภาวะสังคมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเดือนมีนาคม 2552 พบว่า ในไตรมาสสี่ มีเด็กและเยาวชนถูกดำเนินคดีรวม 46,981 คดี ความผิดส่วนใหญ่เป็นคดีเกี่ยวกับทรัพย์ ยาเสพติด และคดีชีวิตและร่างกาย ตามลำดับ ผู้กระทำผิดส่วนใหญ่เป็นเพศชายสูงถึงร้อยละ 91.06 ระดับการศึกษามัธยมตอนต้น ร้อยละ 39.28 ประถมศึกษาร้อยละ 29.10 ไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ 30.61 และอาชีพรับจ้างร้อยละ 27.68 เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำมีถึงร้อยละ 14.06 ของคดีที่ถูกจับกุม เด็กและเยาวชนแก้ปัญหาด้วยวิธีที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น มีเด็กและเยาวชนถูกส่งเข้าสถานพินิจในคดีเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงกว่า 35,000 คน และผลสำรวจสภาวะการเด็กและเยาวชน ปี 2550 พบว่าในสถานศึกษามีเด็กที่ถูกพบเห็นว่าพกพาอาวุธถึงร้อยละ 22.31 ถูกทำร้ายร่างกายร้อยละ 17-29 และถูกขู่กรรโชกทรัพย์ ร้อยละ 8.16 นอกจากนี้เด็กและเยาวชนจำนวนมากมีประสบการณ์ก่อความรุนแรง ร้อยละ 30.40 ยอมรับว่าเคยตบตี ต่อยคนอื่น ร้อยละ 22.40 และสมพงษ์ จิตระดับ (2560 : ออนไลน์) ประมวลเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนพบว่า สถานการณ์ปัจจัยเสี่ยง 10 เรื่อง ดังนี้ 1) ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในหมู่เด็กและเยาวชนทุกระดับ เช่น เด็กอาชิวะติกัน เด็กแว้น สก๊อย เป็นต้น 2) การตั้งครุภักในวัยเรียนหรือคุณแม่วัยใส 3) ยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่สามารถแทรกซึมเข้าไปในสถานศึกษาได้โดยไม่มีใครกล้าขัดขวาง 4) การติดเกมของเด็กวัยเรียนโดยไม่สนใจต่อการเรียน 5) เด็กและเยาวชนอยู่ในสังคมก้มหน้าวันละ 7-8 ชั่วโมง ใช้เพื่อพูดคุย เล่นไลน์ เฟสบุ๊ก มากกว่าการเรียนรู้ด้วยตนเอง 6) เด็กและเยาวชนขาดวินัยอย่างรุนแรง 7) เด็กเรียนรู้ไม่มีความสุข เครียด กัดฟัน มีการแข่งขันมากเกินไป ถูกจำกัดอยู่ในห้องเรียนนานเกินไป 8) รั้นขายเหล้า เบียร์ บุหรี่ รอบสถานศึกษาทำให้เกิดนักดื่ม นักสูบบุหรี่ใหม่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นหญิง 9) มีเด็กยากจนด้อยโอกาส เข้าสู่การเป็นเหยื่อทางเพศ ยาเสพติด แรงงานเด็ก เด็กขอทานและโสเภณีเด็กเพิ่มขึ้นและ 10) เด็กเกิดน้อยลงและด้อยคุณภาพ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการ ได้เห็นถึงความสำคัญที่จะพัฒนาคนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม ดังเห็นได้จากการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการสำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นโยบายสร้างค่านิยมหลัก 12 ประการให้เกิดขึ้นกับคนในชาติและส่งเสริมให้นักเรียนบันทึกความดีในสมุดบันทึกความดีของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่งได้นำนโยบายในการพัฒนาคนให้เป็นคนดีมาดำเนินการให้เป็นรูปธรรม

นอกจากนี้พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 22 การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใดให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญและไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม การกระทำใดเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก หรือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเด็กหรือไม่ให้พิจารณาตามแนวทางที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 23 ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนตามสมควรแก่ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและต้องคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนมิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ และมาตรา 63 กำหนดไว้ว่า “โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงาน และกิจกรรมการแนะแนวให้คำปรึกษาและการฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคมและความปลอดภัยต่อนักเรียน นักศึกษา ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง” สาระสำคัญของกฎหมายดังกล่าวล้วนให้ความสำคัญกับสิทธิและโอกาส การเฝ้าระวังดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนทุกคนให้เป็นคนดีคนเก่งพร้อมที่จะเติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไป (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2548 : 10,28)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ในจังหวัดสงขลา จำนวน 41 โรงเรียน และจังหวัดสตูล จำนวน 12 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 53 โรงเรียน โดยได้กำหนดจุดเน้นในการพัฒนา 10 จุดเน้น ซึ่งจุดเน้นที่ 6 ได้กล่าวถึง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้มแข็ง โดยให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และกรมสุขภาพจิต ได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา ครูอาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมแรง ร่วมใจกันช่วยเหลือ ส่งเสริม และพัฒนานักเรียนอย่างมีระบบและต่อเนื่องยึดสายใยและความผูกพันระหว่างครูและศิษย์ ซึ่งกำหนดไว้ 5 ขั้นตอน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมในสิ่งที่ถนัดและสนใจสำหรับนักเรียนกลุ่มปกติ การป้องกันและแก้ไข รวมทั้งการส่งต่อนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหาต่างๆ ซึ่งการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดได้ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีความชัดเจนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดมาตรการสนับสนุน ส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ปัญหา และการคุ้มครองเด็ก เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา รวมทั้งมีวิธีการดำเนินกิจกรรมและเครื่องมือต่างๆ ที่มีคุณภาพ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อันจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ใฝ่มี คุณธรรม จริยธรรมและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการ การศึกษา การเรียนรู้และวิถีชีวิตในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 16)

โรงเรียนรัตภูมิวิทยา อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) ปีการศึกษา 2559 มีครู 64 คน นักเรียน 1,102 คน และปีการศึกษา 2560 มีครู 64 คน นักเรียน 1,116 คน เขตบริการ การจัดการศึกษาของโรงเรียน มี 63 หมู่บ้าน 5 ตำบล 2 เทศบาล อำเภอรัตภูมิมีพื้นที่ติดต่อกับอำเภอ ควนโดน ของจังหวัดสตูล เป็นอำเภอที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ด้านตะวันออกเป็นที่ราบ แต่ด้านทิศตะวันตกเป็นเทือกเขานครศรีธรรมราช มีป่าไม้เรียกสวนไรร่า ซึ่งเหมาะสำหรับทำ การเกษตร อำเภอรัตภูมิมีพื้นที่ สภาพการคมนาคมมีความสะดวกในการเดินทางมาเรียน โดยมาก ผู้ปกครองมาส่งและมีรถยนต์ประจำรับส่งนักเรียน ปัจจุบันมีความเจริญเข้ามามีอิทธิพลต่อวิถีชีวิต ของชาวบ้านเป็นอย่างมาก และปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรม คือ แหล่งอบายมุข มีสถานบันเทิง คาราโอเกะ ร้านเกมส์และอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการมักเป็นกลุ่มเยาวชน นอกจากนี้การอพยพ ย้ายถิ่นฐานเพื่อมาประกอบอาชีพในเขตอำเภอรัตภูมิมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งคนไทยในภูมิภาคอื่น และ คนต่างด้าว สภาพชุมชนเป็นชุมชนใหญ่ มีประเพณีวัฒนธรรมที่ถือปฏิบัติแตกต่างกัน ศาสนาที่นับถือ โดยร้อยละ 70 นับถือศาสนาพุทธ และร้อยละ 30 นับถือศาสนาอิสลาม เศรษฐกิจของอำเภอรัตภูมิ ขึ้นอยู่กับอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยเฉพาะการทำสวนยางพาราเป็นอาชีพหลัก รายได้เฉลี่ยของ ประชาชนอยู่ในระดับปานกลางถึงดี การคมนาคม สะดวก สามารถเดินทางได้สะดวกคล่องตัว สามารถโดยสารประจำทางสายรัตภูมิ-หาดใหญ่ วิ่งผ่าน นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่มีรถยนต์ ส่วนตัวใช้ในการเดินทางและขนส่งสินค้าที่เป็นผลผลิตทางการเกษตร

ด้าน โครงสร้างและนโยบายของโรงเรียนรัตภูมิวิทยา มีการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการรูปแบบองค์กรคณะบุคคล สิ่งที่เป็น จุดเด่น ในด้านการกำหนดโครงสร้างและนโยบาย ได้แก่ การประสานการดำเนินงานการประชา สัมพันธ์ ทำความเข้าใจต่อบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะบุคคล ผู้ปกครอง นักเรียนและประชาชน ทั่วไป ด้านการบริหารจัดการ โดยกำหนดให้มีแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนเป็นกรอบและกำหนด ทิศทางการจัดการศึกษา และมีแผนปฏิบัติการเป็นแผนการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนา การศึกษาชาติ ที่ผ่านมาโรงเรียนประสบความสำเร็จหลายด้าน เช่น

ปีการศึกษา 2557 เข้าร่วมชิงชนะเลิศ 10 ทีมสุดท้าย รายการแข่งขันตอบปัญหากฎหมายกับคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์หาดใหญ่ มีโรงเรียนเข้าแข่งขัน 64 โรงเรียนทั่วภาคใต้ เข้าร่วมแข่งขันชิงแชมป์ประเทศไทย จำนวน 2 คน “โครงการ BOT Challenge & Experience 2014” การตอบปัญหาเศรษฐกิจการเงินกับธนาคารแห่งประเทศไทย ณ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งคัดเลือกตัวแทนภาคใต้ 20 คน รางวัลเกียรติบัตรระดับเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 กิจกรรมการแข่งขันมายากล ระดับชั้น ม.1-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับภาคใต้ ครั้งที่ 64 จังหวัดกระบี่ รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ในงานประกวดวงดนตรีไทยชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี งานส่งเสริมดนตรีไทยภาคใต้ ครั้งที่ 25

ปีการศึกษา 2558 รางวัลเพชรน้ำหนึ่ง จาก สพม.16 รวม 4 จุดเน้น รายการแข่งขันตอบปัญหากฎหมายกับคณะนิติศาสตร์ มอ.หาดใหญ่ เข้าร่วมชิงชนะเลิศ 10 ทีมสุดท้าย มีโรงเรียนเข้าแข่งขัน 65 โรงเรียนทั่วภาคใต้ เข้าร่วมชิงชนะเลิศ 24 ทีมสุดท้าย “รายการแข่งขันตอบปัญหาเศรษฐศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ครั้งที่ 10” กับคณะเศรษฐศาสตร์ มอ.หาดใหญ่ มีโรงเรียนเข้าแข่งขัน 112 ทีม โรงเรียนทั่วภาคใต้ เข้าร่วมแข่งขันชิงแชมป์ประเทศไทยจำนวน 2 คน ซึ่งคัดเลือกตัวแทนภาคใต้ 15 คน “โครงการ BOT Challenge & Experience 2015” ตอบปัญหาเศรษฐกิจการเงินกับธนาคารแห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ

ปีการศึกษา 2559 โล่ประกาศเกียรติคุณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนรัศมีวิทยามีค่าพัฒนา 3.52 มีค่าคะแนนผลการสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2558 มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 3 รางวัลเพชรน้ำหนึ่งจาก สพม.16 ผลงานจุดเน้นนักเรียนมีสมรรถนะและความสามารถที่หลากหลายเป็นตัวแทนจังหวัดสงขลาเข้าแข่งขันในระดับภาค 9 เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2560 ได้รับรางวัลชมเชยในการแข่งขันในโครงการรัฐประศาสนศาสตร์วิชาการ ครั้งที่ 1 จัดโดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา รางวัลเกียรติบัตรระดับเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันมายากล ระดับชั้น ม.1-6 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับภาคใต้ ครั้งที่ 66 จังหวัดระนอง รางวัลเกียรติบัตรระดับเหรียญทอง กิจกรรมการแข่งขันวาดภาพด้วยโปรแกรม Paint ประเภทบกพร่องทางร่างกาย งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับภาคใต้ ครั้งที่ 66 จังหวัดระนอง รางวัลเกียรติบัตรระดับเหรียญเงิน กิจกรรมการขับร้องเพลงไทยลูกทุ่ง มัธยมศึกษาตอนต้น (ชาย) งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ระดับภาคใต้ ครั้งที่ 66 จังหวัดระนอง ได้รับการคัดเลือกจากธนาคารทิสโก้เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมค่ายการเงินทิสโก้ รุ่นที่ 8 จำนวน 40 โรงเรียนทั่วประเทศ ณ ธนาคารทิสโก้ สำนักงานใหญ่ ถ.สาทรเหนือ กรุงเทพฯ เข้าร่วมแข่งขันชิงแชมป์ประเทศไทยจำนวน 1 คน ซึ่งคัดเลือกตัวแทน ภาคใต้ 12 คน “โครงการ BOT Challenge & Experience 2016” ตอบปัญหาเศรษฐกิจการเงิน กับธนาคารแห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ การแข่งขัน

กีฬามวยปล้ำ ได้รับรางวัล 1 เหรียญทองแดง กีฬายาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 33 “ระดับประเทศ” ชุมพร ระนองเกมส์ และรางวัล 2 เหรียญทองแดงจากผลการแข่งขันกีฬามวยปล้ำชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย (ภาคใต้) ณ โรงเรียนกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งนี้ โรงเรียนได้จัดให้มีวันเกียรติยศประกาศผลการแข่งขันและมอบรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนคนอื่น ๆ จากการได้รับประกาศเกียรติคุณ และรางวัลที่ปรากฏจะสะท้อนให้เห็นความสำเร็จที่ภาคภูมิใจในมิติของการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขภายใต้การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการรูปแบบองค์กรคุณบุคคลซึ่งเป็นจุดเด่นของโรงเรียนรัตภูมิวิทยา

อย่างไรก็ตามภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนรัตภูมิวิทยา ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน เครือข่ายศิษย์เก่า สถานักเรียนมีความคาดหวังที่ต้องการเห็นพฤติกรรมแสดงออกถึงความเป็นคนดี ของนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยาที่มีการพัฒนาและมีความยั่งยืนต่อไป (โรงเรียนรัตภูมิวิทยา. 2559 : 1-3)

ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการ โรงเรียนรัตภูมิวิทยา มารับตำแหน่งเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2558 มีความตระหนักและให้ความสำคัญที่จะพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลโดยเฉพาะแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) “ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์มีวินัย มีความรู้ มีทักษะมีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรม และคุณธรรม พัฒนาคนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 4) ในช่วงปลายปีการศึกษา 2558 ได้มีการสรุปวิเคราะห์ที่มีผลการประเมินพฤติกรรมของนักเรียนคุณภาพอยู่ในระดับดี – ดีมากพบว่า

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ร้อยละ 75.00
2. ด้านระเบียบวินัย ร้อยละ 73.00
3. ด้านจิตสำนึกที่ดี ร้อยละ 72.50
4. ด้านรักการเรียนรู้ ร้อยละ 71.50
5. ด้านการเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว ร้อยละ 73.50
6. ด้านความเป็นไทยและรักความเป็นไทย ร้อยละ 74.00
7. ด้านสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี ร้อยละ 77.00
8. ด้านวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ร้อยละ 74.00

9. ด้านการไม่มั่วสุมอบายมุข ร้อยละ 71.00

จากผลการประเมินข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมของผู้เรียนยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด คือ พฤติกรรมของผู้เรียนโดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี-ดีมากไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 จากการสำรวจปัญหาเบื้องต้นพบว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้น จากพฤติกรรมการศึกษาในห้องเรียนและนอกห้องเรียนที่ครูผู้สอนประสบอยู่ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร คือ พฤติกรรมการศึกษาที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนเกิดจากการไม่ตั้งใจเรียน พุดคุยกันในห้องเรียน ขาดการวางแผนในการเรียน ไม่ส่งงานตามกำหนด ซึ่งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเหล่านี้ทำให้ผลการเรียนไม่สามารถดำเนินไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ซึ่งการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เช่น การแต่งกาย ผิดระเบียบของโรงเรียน การประพฤติตนทำนองชั่ว การหนีโรงเรียน ไปเที่ยวเตร่ตามห้างสรรพสินค้าหรือร้านเกม การไปมั่วสุมตามสถานเริงรมย์ การขับขีรถจักรยานยนต์เสียงดัง การแข่งรถประลองความเร็วการตั้งแก๊งเพื่อครอบครองเขตพื้นที่การทะเลาะวิวาท การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยวิธีการที่รุนแรง โดยละเลยการใช้ปัญญา ค่านิยมที่ดีของสังคมไทยในอดีตที่สั่งสอนอบรมลูกหลานให้สุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ อดทนอดกลั้น และรู้จักให้อภัยกำลังเสื่อมหายไป การเลี้ยงดูลูกในปัจจุบัน พ่อแม่มีแนวโน้มกลัวลูกจะลำบาก ทุกคนต่างพยายามให้ลูกหลานสะดวกสบาย นิยมใช้สินค้าที่มีราคาแพง กลัวลูกหลานจะน้อยหน้าเพื่อน เด็กได้รับการปลูกฝังให้นิยมความรวดเร็วทันใจด้วยการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งติดต่อกันได้ทันทีโดยไม่มีการพิจารณาถึงความจำเป็นและความสิ้นเปลืองเงิน ซึ่งส่วนหนึ่งจากสาเหตุที่โรงเรียนยังขาดกิจกรรมพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนหรืออาจต้องเติมความสมบูรณ์ของกิจกรรมที่จะมาพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนเพิ่มขึ้น เช่น กิจกรรมเครือข่ายผู้ปกครอง กิจกรรมสถานักเรียน การพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เป็นสื่อต้นแบบการพัฒนาคูให้เป็นครูต้นแบบ เป็นต้น (โรงเรียนรัตภูมิวิทยา, 2558 : 3)

ผู้วิจัยจึงได้นำประเด็นปัญหาดังกล่าวประชุมเสวนากับเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูที่ปรึกษาเพื่อปรึกษาหารือถึงแนวทางในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนซึ่งมีความคิดเห็นตรงกันว่า มีปัจจัยส่งเสริมสนับสนุน สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อน คือบุคคลที่นักเรียนคบหาคุยกัน คอยให้คำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง คอยชักชวนไปในทางที่ดีเช่น ชวนกันอ่านหนังสือ ช่วยกันติวข้อสอบ ถ้าคบเพื่อนที่ดีจะทำให้ชีวิตมีอนาคตสดใส มีการทำงานที่ดี แต่ถ้าคบเพื่อนชั่วชีวิตเราจะตกต่ำลงเนื่องจากจะชวนกันทำในสิ่งที่ไม่ดีดังนั้นการคบเพื่อนมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตของวัยรุ่นเพราะเพื่อนจะมีอิทธิพลในเรื่องความคิดความเชื่อตลอดจนให้คำปรึกษา หรือแนะนำในเรื่องต่างๆ รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศ และอาจชักจูงไปในทางที่ดีและไม่ดี ดังนั้นการเลือกคบเพื่อนที่ดีจะช่วยแนะนำเรื่องพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสม

2. ครู ไม่เพียงแต่จะต้องมีความรู้ทางวิชาการเพื่อจะสอนนักเรียนเท่านั้น แต่ครูยังจะต้องเป็นผู้ช่วยนักเรียนให้พัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคมด้วย ดังนั้น ครูต้องเป็นผู้ที่ให้ความอบอุ่นแก่นักเรียน และนักเรียนส่วนมากจะมีครูอย่างน้อยหนึ่งคนที่ยึดเป็นต้นแบบ และนักเรียนจะยอมรับค่านิยมและอุดมการณ์ของครูที่นักเรียนยึดเป็นต้นแบบจะติดตามไปตลอดชีวิต

3. ครอบครัว เป็นสถาบันแห่งแรกที่อบรมทางด้านจิตใจและปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพให้แก่เด็ก โดยประกอบไปด้วย พ่อ แม่ ลูก ถือเป็นสถาบันหลักในการดูแลและเลี้ยงดูถ้าครอบครัวใดที่พ่อแม่และบุคคลในครอบครัวมีการศึกษาและ ถ่ายทอดสิ่งที่ ดีมีคุณค่ากับเด็ก เด็กก็จะได้รับการซึมซับสิ่งที่ดีมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ แต่ถ้าเด็กที่เกิดในครอบครัวที่เป็นแบบอย่างในทางตรงข้าม เช่น พ่อ แม่ หรือบุคคลในครอบครัวมีการศึกษาน้อย ยากจน พ่อแม่มีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น พุดจาหยาบคาย ไม่สุภาพ และมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมเด็กก็จะ ซึมซับเอาพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องนั้นมาเป็นพฤติกรรมของตนเอง ดังนั้น ครอบครัวจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียน

4. โรงเรียน ต้องกำหนดแนวนโยบายที่ชัดเจน เพื่อสร้างเสริมและปลูกฝังนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง สามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียนและของสังคมทั่วไป สามารถควบคุมดูแลตนเอง และสังคมส่วนรวมให้อยู่ร่วมกันได้ด้วยความสงบสุข อันจะมีผลทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจการต่าง ๆ ไปด้วยความสงบเรียบร้อยและนักเรียนเองก็สามารถทำการศึกษาเล่าเรียนได้ด้วยความราบรื่น ปราศจากความเดือดร้อนวุ่นวาย อันเกิดจากการที่นักเรียนขาดวินัย ขาดความรับผิดชอบ ยิ่งกว่านั้นการที่โรงเรียนสามารถปลูกฝังให้นักเรียนสามารถประพฤติปฏิบัติตนในแนวทางที่ถูกที่ควรด้วยตัวของเขาเอง ย่อมจะช่วยให้เด็กเจริญเติบโตเป็นพลเมืองดีของประเทศต่อไปด้วยดี อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ตนเองและแก่สังคมส่วนรวมในอนาคต

5. สิ่งแวดล้อมที่จะต้องพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ สื่อต้นแบบที่สำคัญทั้งภายในและนอกโรงเรียน หรือถ้าหากนักเรียนอยู่ในชุมชนที่มีระบบการจัดการที่ดีมีแบบอย่างทาง พฤติกรรมที่เหมาะสม และมีกิจกรรมที่กระตุ้นหรือส่งเสริมเด็กและเยาวชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของชุมชนด้วยแล้ว จะช่วยให้เด็กและเยาวชนมีจิตสาธารณะ คิดเพื่อส่วนรวมและชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ ช่วยกันพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้า หรือสำนึกรักบ้านเกิด ซึ่งนับว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตต่อไป (โรงเรียนรัตภูมิวิทยา. 2558 : 9-10)

ผู้วิจัยจึงได้วางแผนเพื่อพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยได้ศึกษาค้นคว้าหลักการแนวคิด ตามทฤษฎีของ Bandura.1963 (อ้างในสาธิต ลิกกะไชย. 2550 : 11) กล่าวโดยสรุปว่าการเรียนรู้เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งผู้เรียน และสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกัน ผู้วิจัยจึงเลือกปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีชีวิต ได้แก่ กลุ่มเพื่อน ครู ผู้ปกครอง รวมถึงคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายชุมชน และปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิต ได้แก่ สื่อต้นแบบจากการสังเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนของผู้วิจัยและเครือข่ายการมีส่วนร่วมอีกทั้งทฤษฎีของ Bandura (1963) ที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์และกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 - 2560

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 - 2560
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS - DE MODEL ปีการศึกษา 2559 - 2560
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนาโดยใช้ KIDS - DE MODEL ปีการศึกษา 2559 และ 2560
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรชุมชนต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 - 2560

สมมติฐานการวิจัย

1. คุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 – 2560 อยู่ในระดับมาก
2. การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS - DE MODEL ปีการศึกษา 2559 – 2560 อยู่ในระดับมาก
3. พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2560 อยู่ในระดับดี ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงกว่า ปีการศึกษา 2559
4. ความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรชุมชนอยู่ในระดับมาก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ภาพความสำเร็จในการดำเนินการวิจัยการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนโรงเรียนรัตภูมิวิทยา กลุ่มบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. โรงเรียนรัตภูมิวิทยาได้รูปแบบหรือแนวทางในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง และชุมชนสามารถเป็นแบบอย่างให้สถานศึกษาอื่นๆ นำไปปรับใช้ในการพัฒนาผู้เรียน
2. นักเรียนโรงเรียนรัตภูมิวิทยา ได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี
3. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรในชุมชน มีส่วนร่วมและมีความพึงพอใจในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา
4. ผู้ปกครอง และชุมชนมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในการบริหารจัดการของโรงเรียนรัตภูมิวิทยา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและสังเคราะห์แนวคิด หลักการและทฤษฎี รวมถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 - 2560 ได้แก่

1.1 การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS - DE Model โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 – 2560 มีกรอบการดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ตามขอบเขต ดังนี้

1.1.1 K: Kindness of Friends (เพื่อนดี) หมายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือแสดงออกในลักษณะ การดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือกัน มีความสามัคคีรักใคร่ ประารถนาดี มีจิตไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่เพื่อนร่วมโรงเรียน เช่น การจัดตั้งสภานักเรียน กรรมการนักเรียน กรรมการชั้นเรียนและกรรมการห้องเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้มีนักเรียนแบบอย่างแห่งความดี

1.1.2 I: Ideal Teachers (ครูดี) หมายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ที่ส่งเสริมให้ครูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นครูต้นแบบในอุดมคติ มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน พัฒนาพฤติกรรมและคุณลักษณะผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีความรับผิดชอบในการกิจตามวิชาชีพครู

1.1.3 D : Delightful Family (ครอบครัวดี) หมายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีครอบครัวอบอุ่น ผู้ปกครองให้ความรัก ความอบอุ่น ปรองดองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนอบรมบ่มนิสัย ช่วยกันสั่งสอน ชักจูงให้ลูกประพฤติดีและเป็นแบบอย่างแก่ครอบครัวอื่นๆ

1.1.4 S : School Administration (การบริหารจัดการดี) การบริหารจัดการของผู้อำนวยการ โรงเรียนรัตภูมิวิทยา โดยยึดหลักการบริหารแบบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ยึดหลักธรรมาภิบาล เน้นการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ คิดค้นนวัตกรรมการเสริมสร้างความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS- DE MODEL

1.1.5 DE: Developed Environment (สื่อ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ดี) หมายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีสื่อ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากร และแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายใน โรงเรียนและภายนอก สำหรับนักเรียนได้ฝึกสืบค้นข้อมูล ฝึกทักษะการสังเกต ฝึกคิด ฝึกพัฒนาการ และก่อให้เกิดความสามารถทางการเรียนรู้แบบองค์รวมทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะนิสัย ซึมซับสิ่งที่ดึงมาจากภูมิปัญญา หล่อหลอมจิตใจ เกิดความรักความศรัทธาและหวงแหนทรัพยากรของประเทศชาติ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เป็นงานหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการบริหารและจัดการให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรประกอบด้วย

2.1.1 นักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,102 คน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,116 คน

2.1.2 ครู โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 64 คน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 62 คน

2.1.3 ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,102 คน และปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,116 คน

2.1.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 คน

2.1.5 องค์กรชุมชน ของ โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 และ 2560 จำนวน 5 องค์กร

2.2 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย

2.2.1 นักเรียนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยปีการศึกษา 2559 ใช้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2 และ 4,5 ทุกคน ปีการศึกษา 2560 ใช้นักเรียนกลุ่มเดิมที่เลื่อนชั้นไปเรียนมัธยมศึกษา 2,3 และมัธยมศึกษาปีที่ 5,6 ได้กลุ่มตัวอย่างปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 769 คน (เนื่องจากนักเรียนกลุ่มดังกล่าวศึกษาที่โรงเรียนรัตภูมิวิทยาลัย ตลอด 2 ปีการศึกษาที่โรงเรียนดำเนินการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถมองเห็นพัฒนาการด้านต่างๆ ชัดเจนนักเรียนกลุ่มอื่นๆ)

2.2.2 ครู กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง ปีการศึกษา 2559 จำนวน 56 คน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 56 คน และสุ่มแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportion stratified sampling) โดยใช้กลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นหน่วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับฉลาก

2.2.3 ผู้ปกครอง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยใช้ผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ปีการศึกษา 2559 จำนวน 769 คน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 769 คน

2.2.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยยกเว้นผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้แทนครู ได้กลุ่มตัวอย่างปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 13 คน

2.2.5 องค์กรชุมชน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบ เจาะจง (Purposive sampling) โดยใช้องค์กรเครือข่ายละ 3 คนได้กลุ่มตัวอย่างปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่

3.1.1 การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยาลัย ปีการศึกษา 2559 – 2560

3.1.1.1 K : Kindness of Friends (เพื่อนดี)

3.1.1.2 I : Ideal Teachers (ครูดี)

3.1.1.3 D : Delightful Family (ครอบครัวดี)

3.1.1.4 S : School Administration (บริหารจัดการดี)

3.1.1.5 DE: Developed Environment (สื่อ/สิ่งแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ดี)

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

3.2.1 ระดับคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 – 2560

3.2.2 ระดับการมีส่วนร่วมของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและองค์กรชุมชนในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL

3.2.3 พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา

3.2.3.1 มีคุณธรรมจริยธรรม

3.2.3.2 มีระเบียบวินัย

3.2.3.3 มีจิตสำนึกที่ดี

3.2.3.4 รักการเรียนรู้

3.2.3.5 มีความเอื้ออาทรบุคคลในครอบครัว

3.2.3.6 ความเป็นไทยและวัฒนธรรมไทย

3.2.3.7 มีสุขภาพกายและจิตที่ดี

3.2.3.8 มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

3.2.3.9 ไม่มั่วสุมอบายมุข

3.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรชุมชนการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 - 2560

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา

ปีการศึกษา 2559-2560 ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2559 – วันที่ 31 มีนาคม 2561

นิยามศัพท์

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้ให้คำนิยามศัพท์ใช้เฉพาะการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. คุณภาพ หมายถึง การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามความต้องการ หรือข้อกำหนดที่โรงเรียนรัตภูมิวิทยาคาดหวัง

2. การพัฒนา หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนตามรูปแบบ KIDS – DE ที่โรงเรียนรัตภูมิวิทยากำหนด เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนดี ตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด

3. ความเป็นคนดี หมายถึง พฤติกรรม หรือการปฏิบัติตนของนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด มี 9 ประการ ดังนี้ 1) มีคุณธรรม และจริยธรรม 2) มีระเบียบวินัย

3) มีจิตสำนึกดี 4) รักการเรียนรู้ 5) มีความผูกพัน เอื้ออาทร ห่วงใยกับบุคคลในครอบครัว 6) มีความเป็นไทย และวัฒนธรรมไทย 7) มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี 8) มีวิถีชีวิต แบบประชาธิปไตย และ 9) ไม่มั่วสุมกับอบายมุข

4. คุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดี หมายถึง จิตความสามารถระดับดีของโรงเรียน รัตภูมิวิทยา ที่กำหนดในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนตามรูปแบบ KIDS – DE หรือ KIDS – DE MODEL เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม

5. KIDS – DE MODEL หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบการเสริมสร้างความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ที่ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

5.1 K : Kindness of Friends (เพื่อนดี) หมายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือแสดงออกในลักษณะ การดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือกัน มีความสามัคคีรักใคร่ ประารถนาดี มีจิตไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่เพื่อนร่วม โรงเรียน เช่น การจัดตั้งสภานักเรียน กรรมการนักเรียน กรรมการชั้นเรียนและกรรมการห้องเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้มีนักเรียนแบบอย่างแห่งความดี

5.2 I : Ideal Teachers (ครูดี) หมายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ที่ส่งเสริมให้ครูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นครูต้นแบบในอุดมคติ มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน พัฒนาพฤติกรรมและคุณลักษณะผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีความรับผิดชอบในการกิจตามวิชาชีพครู

5.3 D : Delightful Family (ครอบครัวดี) หมายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีครอบครัวอบอุ่น ผู้ปกครองให้ความรัก ความอบอุ่น ประองคองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนอบรมบ่มนิสัย ช่วยกันสั่งสอน ชักจูงให้ลูกประพฤติดีและเป็นแบบอย่างแก่ครอบครัวอื่นๆ

5.4 S : School Administration (การบริหารจัดการดี) หมายถึง การบริหารจัดการของผู้อำนวยการ โรงเรียนรัตภูมิวิทยา โดยยึดหลักการบริหารแบบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ยึดหลักธรรมาภิบาล เน้นการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ คิดค้นนวัตกรรมการเสริมสร้างความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL

5.5 DE: Developed Environment (สื่อ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ดี) หมายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีสื่อ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากร

และแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายใน โรงเรียนและภายนอก สำหรับนักเรียน ได้ฝึกสืบค้นข้อมูล ฝึกทักษะการ สังเกต ฝึกคิด ฝึกพัฒนาการ และก่อให้เกิดความสามารถทางการเรียนรู้แบบองค์รวมทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะนิสัย ชิมซับสิ่งที่ดึงมาจากภูมิปัญญา หล่อหลอมจิตใจ เกิดความรักความศรัทธาและหวงแหนทรัพยากรของประเทศชาติ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เป็นงาน หนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการบริหารและจัดการให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

6. พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนโรงเรียน รัตภูมิวิทยา ที่แสดงถึงสภาพคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจ รู้จักไตร่ตรองว่าอะไรควรทำ ไม่ควรทำ ซึ่งอาจจะรู้ได้โดยการสังเกตหรือการใช้เครื่องมือช่วยวัดพฤติกรรม พฤติกรรมความเป็น คนดีของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนรัตภูมิวิทยา กำหนดขึ้น มี 9 ประการ ได้แก่

6.1 คุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง คุณงามความดีของบุคคลที่กระทำลงไปด้วยความ มีสำนึกในจิตใจ โดยได้ยึดถือปฏิบัติจนเป็นความเคยชินกันมายาวนาน อันเป็นลักษณะนิสัยของคนดี ที่พึงประพฤติปฏิบัติจนเป็นที่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดึงมาถูกต้องตามจารีตประเพณีของตนเองผู้อื่นและ สังคมโดยรวมตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด

6.2 ระเบียบวินัย หมายถึง การเคารพในข้อตกลง การเชื่อฟังและปฏิบัติตามระเบียบ แบบแผนขององค์กร โดยต้องมีข้อตกลงที่ชัดเจนและมีความยุติธรรม มีการลงโทษอย่างยุติธรรม เสมอกันตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด

6.3 จิตสำนึกดี หมายถึง เป็นสภาพที่รู้ว่าตัวคือใคร อยู่ที่ไหน ต้องการอะไร หรือกำลัง รู้สึกอย่างไรต่อสิ่งใด เมื่อแสดงพฤติกรรมอะไรออกไปก็แสดงออกไปตามหลักเหตุและผล แสดงตาม แรงผลักดันจากภายนอก สอดคล้องกับหลักแห่งความเป็นจริง (principle of reality) ตามตัวบ่งชี้ที่ โรงเรียนกำหนด

6.4 รักการเรียนรู้ หมายถึงบุคคลที่มีคุณมีลักษณะ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ ช่างสงสัย อยากรู้อยาก เห็น กระจายความรู้ สนใจติดตามความเคลื่อนไหว ความเปลี่ยนแปลงของสังคม พยายามสืบเสาะ หมั่นศึกษาค้นคว้าสิ่งที่สนใจใคร่รู้ ด้วยความอุตสาหะวิริยะ แล้วนำความรู้ที่ไปใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด

6.5 ความรักผูกพัน เอื้ออาทร ห่วงใยกับบุคคลในครอบครัว หมายถึง ครอบครัวที่ เข้มแข็งและอบอุ่นจำเป็นต้องสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นภายในครอบครัวนั้นๆ และสัมพันธภาพ ที่ดีจะมีได้ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัย ที่สำคัญได้แก่ บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกภายในครอบครัว การสื่อสารระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว และใช้เวลาร่วมกันของสมาชิกภายในครอบครัวตาม ตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด

6.6 ความเป็นไทยและวัฒนธรรมไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ผู้ที่รักความเป็นไทย จะมีความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย มีความกตัญญูกตเวที ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสมตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด

6.7 สุขภาพกายและสุขภาพจิตดี หมายถึง ภาวะความสมดุลระหว่างสุขภาพกายและสุขภาพจิตมีสภาวะที่ร่างกายและจิตใจที่มีความปกติในด้านความสัมพันธ์ระหว่างกัน ในทางตรงกันข้ามหากสุขภาพส่วนใดส่วนหนึ่งมีความบกพร่องหรือมีสภาวะที่ผิดปกติไป ก็ถือว่าเกิดความไม่สมดุลระหว่างสุขภาพทั้งสองด้านขึ้นตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด

6.8 วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย หมายถึง การดำรงชีวิตโดยยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรมของศาสนา มีหลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เป็นสังคมประชาธิปไตยอย่างแท้จริงตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด

6.9 ไม่มั่วสุมกับอบายมุข หมายถึงวิธีที่จะปลอดภัยจากอบายมุขทั้งปวง ก็คือการงดเว้นอย่าคบหากับคนที่มั่วสุมอบายมุข ไม่ควรร่วมกินร่วมนอนหรือร่วมทางกับคนพวกนี้ เพราะการได้เห็นสถานอบายมุขบ่อย ๆ ก็ย่อมจะเกิดความเคยชิน หากเข้าก็จะไม่รังเกียจ จนถึงอาจจะหัดทดลองดู แล้วก็เลิกเป็นทาสของมันไปในที่สุด จนเสียคนเสียอนาคตไปชั่วชีวิต ตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด

7. การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีเป้าหมายร่วมกันของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรชุมชน ในการพัฒนา และเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560

8. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรชุมชนที่มีต่อการเสริมสร้างความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560

9. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่มีรายชื่ออยู่ในทะเบียนของโรงเรียนรัตภูมิวิทยาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ปีการศึกษา 2559-2560

10. ครู หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้างผู้ปฏิบัติหน้าที่ทำการสอนในโรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560

11. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้ความอุปการะเด็กนักเรียนแทนบิดามารดาของนักเรียน โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559-2560
12. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนรัศมิ์วิทยา ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ปีการศึกษา 2559-2560
13. องค์กรชุมชน หมายถึง หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลาที่มีความสัมพันธ์กันในการหน้าที่กับโรงเรียนรัศมิ์วิทยาในปีการศึกษา 2559-2560 ได้แก่ 1) ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอาชีพสตรีภาคใต้ 2) สาธารณสุขอำเภอรัตนบุรี 3) ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง 4) ศูนย์เด็กพิการ 5) สถานีตำรวจรตรนบุรี
14. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หมายถึง นักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรชุมชน โรงเรียนรัศมิ์วิทยาที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เพื่อให้ นักเรียน โรงเรียนรัศมิ์วิทยาเป็นคนดีตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้รูปแบบ KIDS – DE MODEL โรงเรียน
รัศมีวิทยา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นคนดี
 - 1.1 ความหมายของคนดี
 - 1.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นคนดี
 - 1.3 แนวทางการพัฒนาความเป็นคนดีในสถานศึกษา
2. พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัศมีวิทยา
 - 2.1 คุณธรรมและจริยธรรม
 - 2.2 ระเบียบวินัย
 - 2.3 จิตสำนึกดี
 - 2.4 รักการเรียนรู้
 - 2.5 ความรักผูกพัน เอื้ออาทร ห่วงใยกับบุคคลในครอบครัว
 - 2.6 ความเป็นไทยและวัฒนธรรมไทย
 - 2.7 สุขภาพกายและสุขภาพจิตดี
 - 2.8 วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย
 - 2.9 ไม่มั่วสุมกับอบายมุข
3. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้รูปแบบ (Model) เพื่อการบริหาร
 - 3.1 ความหมายของรูปแบบ (Model)
 - 3.2 ประเภทของรูปแบบ (Model)
 - 3.3 การสร้างและพัฒนารูปแบบ (Model)
 - 3.4 ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบ (Model)
4. เครื่องมือ
 - 4.1 ความหมายของเครื่องมือ
 - 4.2 การสร้างเครื่องมือ
 - 4.3 องค์ประกอบของเครื่องมือ
 - 4.4 ทฤษฎีเครื่องมือกับชุมชน
 - 4.5 ประโยชน์ของเครื่องมือ

- 4.6 ข้อเสนอแนะการสร้างเครือข่ายที่ยั่งยืน
- 5. ความพึงพอใจ
 - 5.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 5.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
 - 5.3 การวัดความพึงพอใจ
- 6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นคนดี

1.1 ความหมายของคนดี

บุญมี แทนแก้ว (2550 : 107) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคนดี และสรุปไว้ว่า คนดี หมายถึง คนที่มีความนิยมไม่เจือปนด้วยความโลภ ความโกรธ และความหลงผิด หรือสิ่งที่กระทำลงไปแล้ว ตนเองไม่เดือดร้อนและเป็นประโยชน์

วารางคณา หุ่นสุวรรณ (2552 : 8) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคนดี สรุปไว้ว่า คนดี หมายถึง การแสดงออกถึงคุณลักษณะของพลเมืองดี เช่น การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความรับผิดชอบ และเสียสละ

รจรินทร์ ผลนา (2558 : 13) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคนดี สรุปไว้ว่า คนดี หมายถึง คนที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม โดยแสดงออกทางพฤติกรรมที่เหมาะสมทั้งทางกาย วาจา ใจ

นักปรัชญาชายขอบ (2560 : 1) ได้สรุปไว้ว่า คนดีของพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ อธิบายว่า “คนดี” ต้องมีคุณลักษณะ 9 ประการดังนี้

1. จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละและจงรักภักดี
3. คนที่เป็นผู้บังคับบัญชา ต้องทำตัวให้เป็นอย่างกับผู้ที่บังคับบัญชา คนเป็นนายคนต้องมีความเมตตา เป็นธรรม เป็นนายคนต้องมีแต่ให้ และรับได้อย่างเดียว คือ รับความทุกข์ ความลำบากยากเข็ญของคนอื่น มาแก้ไข
4. หาทางจัดความยากจน
5. ยึดถือ และปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

6. ต้องทำงานให้คุ้มค่า คุ้มเวลาและคุ้มความเป็นคน ซึ่งตนใช้วิธีทำงานที่ยึดถือมา คือ สะดวก เรียบง่ายและประหยัด หากคนที่นำไปใช้เชื่อว่าจะได้ประโยชน์

7. ดำรงวัฒนธรรมไทย เช่น วัฒนธรรมการละเล่นท้องถิ่นของภาคใต้ กลาง อีสานเหนือ การพูดภาษาถิ่น โดยตนขอพูดตรงๆ ว่าไม่ควรจะเห่อฝรั่ง ไม่ควรลอกเลียนฝรั่ง จนไม่เหลือความเป็นไทย

8. พวกเราที่เป็นผู้ใหญ่ ต้องถือว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องดูแลเยาวชนเยาวชนให้เติบโตมาเป็นคนดีของชาติบ้านเมืองให้ได้

9. ต้องมีจริยธรรมและคุณธรรม

สรุปได้ว่า คนดี หมายถึง พฤติกรรมการปฏิบัติตนที่มีคุณธรรมและจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกดี รักการเรียนรู้ มีความรักผูกพัน เอื้ออาทร ห่วงใยกับบุคคลในครอบครัว ความเป็นไทยและวัฒนธรรมไทย มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยและไม่มั่วสุมกับอบายมุข

1.2 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นคนดี

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2556 : 58-59) กล่าวว่า แนวคิดของการรับรู้ความสามารถของตนเอง เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ ที่เกิดขึ้น โดยการที่บุคคลมีความคิดและความเชื่อที่ตนเองมีความสามารถ จะทำให้บุคคล มีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและสามารถทำงานนั้นได้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี แต่ในทางกลับกันถ้าบุคคลไม่มีความคิดและความเชื่อที่ตนเองมีความสามารถ ไม่มีศักยภาพในการทำงานนั้นได้ บุคคลจะย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น พยายามหลีกเลี่ยงและไม่ทำงานนั้นอีก

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2556 : 34) กล่าวว่า แนวคิดของการเสริมแรง เป็นการเสริมแรงที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตามที่ตนเองต้องการอย่างเหมาะสม ซึ่งการเสริมแรงทางบวกนั้น มีการยกย่อง ชมเชย รวมถึงการให้รางวัล เพื่อให้บุคคลมีการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น แต่ในขณะที่การเสริมทางลบ โดยการทำโทษนั้น ทำให้บุคคลมีการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมลดน้อยลง

วิทยากร เชียงกูล (2552 : 101-104) กล่าวว่า แนวคิดทางสังคมวิทยา เป็นการที่บุคคลเป็นสัตว์สังคม ทำให้บุคคลต้องมีกลุ่มเพื่อน มีการดำเนินชีวิตโดยการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อน เมื่อบุคคลได้รับการชักชวนให้ดำเนินชีวิตด้วย การทำสิ่งต่าง ๆ ร่วมกัน บุคคลจะมีการรับรู้ความคิดและความคาดหวังจากกลุ่มเพื่อน ทำให้บุคคลมีความพยายามจะปฏิบัติตนตามที่กลุ่มเพื่อนต้องการ เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน รวมถึงการสร้างความเป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มเพื่อน แต่ในทางกลับกันถ้าบุคคลไม่พยายามปฏิบัติตามที่กลุ่มเพื่อนต้องการ อาจทำให้บุคคลมี

ความแตกแยกในกลุ่มเพื่อน อาจถูกข่มเหงรังแกกันในกลุ่มเพื่อน ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมเสี่ยงไปในทางลบได้

ลักษณะ สิริวัฒน์ (2556 : 100-101) กล่าวว่า แนวคิดการควบคุมตนเอง เป็นการรู้จักควบคุมจิตใจตนเองให้อยู่ในแนวทางที่ตนต้องการ มีการบังคับใจตนเองให้เป็นไปทางที่เราตั้งจุดหมายปลายทางเอาไว้หรือในทางที่ชอบที่ควร กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความตั้งใจจริง บุคคลนั้นย่อมสามารถเอาชนะใจของตนเองได้อย่างแน่นอน

แซนทร็อก (Santrock.113 : 2005) กล่าวว่า นักเรียน นักศึกษา ที่มีความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และกลุ่มเพื่อนในสถานศึกษามีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จของวัยรุ่นมากกว่ากลุ่มที่ไม่มี ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และกลุ่มเพื่อน

แคพแลน (Kaplan.1959 : 188) กล่าวว่า พ่อแม่ปกครองลูกแบบให้ความรักยอมรับฟังความคิดเห็นของลูก ซึ่งต่างกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยทำให้เด็กปรับตัวได้ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูง

ดันตัน (Dunton.1989 : 3306-A) สรุปแนวคิดที่เป็นข้อค้นพบจากการวิจัยว่า การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ กับการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็ก พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรัก และความอบอุ่น มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับของเด็ก ในขณะที่การปกครองแบบเข้มงวดของพ่อแม่ มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับต่ำของเด็ก นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กที่มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับสูงจะมีภูมิปัญญา และความสามารถสูงด้วย

รัตนการ วงศ์ศรี (2550) สรุปว่า การปลูกฝัง และหล่อหลอมเพื่อให้นักเรียน หรือนักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมครบถ้วน และเหมาะสมตามความมุ่งหมายของการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติ ต้องดำเนินการให้ครบถ้วนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน แหล่งที่จะหล่อหลอมจริยธรรมแก่นักเรียน นักศึกษาโดยรวมในเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อม และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การบริหารจัดการ และการให้บริการในสถานศึกษา มีสื่อและเครื่องมือที่ช่วยในการสืบค้นข้อมูลที่หลากหลาย เช่น วิกิทัศน์ ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง

ณัฐกร อินทุยศ (2556 : 247-248) กล่าวว่าทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เป็นทฤษฎีการเรียนรู้จากการสังเกตตัวแบบ ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมและมีอิทธิพลต่อตนเอง บุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านใดด้านหนึ่ง หรือบุคคลที่มีชื่อเสียง ย่อมทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ในเรื่องนั้นเพิ่มมากขึ้น ทำให้บุคคลมีการเลียนแบบโดยการแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้นออกมา

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์

เพียเจต์ (Jean Piaget, 1962; อ้างถึงในดุจเดือน พันธมนาวิน, 2551) กล่าวว่า เพียเจต์เป็นผู้ริเริ่มความคิดที่ว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ย่อมขึ้นอยู่กับความฉลาดที่จะทำให้รับรู้กฎเกณฑ์และลักษณะต่างๆ ทางสังคม พัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลจึงขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลนั้นๆ เขาเชื่อว่าจริยธรรมเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน (Complex Process) ระหว่างความรู้ ความรู้สึก และการสร้างในการศึกษาค้นคว้าเขาพบว่าเด็กจะพัฒนาการทางสติปัญญาได้ถึงขั้นสูงสุดเมื่ออายุประมาณ 8 – 10 ปี ดังนั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กจะบรรลุถึงขั้นสูงสุดเมื่ออายุประมาณ 8 – 10 ปี เช่นกัน เพียเจต์ได้แบ่งขั้นการพัฒนาจริยธรรมของมนุษย์เป็น 3 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนจริยธรรม เริ่มตั้งแต่เด็กแรกเกิดจนถึง 2 ขวบ ในขั้นนี้เด็กยังไม่มีความสามารถในการรับรู้สิ่งแวดล้อมอย่างละเอียด มีแต่ความต้องการทางกาย ซึ่งต้องการที่จะได้รับบำบัดโดยไม่คำนึงถึงกาลเทศะ เมื่อเด็กมีความสามารถในการพูดก็จะเริ่มเรียนรู้สภาพแวดล้อมและบทบาทของตนเองต่อบุคคลอื่น

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติตามคำสั่ง เริ่มตั้งแต่อายุ 2 ถึง 8 ปี เด็กจะมีพัฒนาการในขั้นปฏิบัติตามคำสั่ง มีความเกรงกลัวผู้ใหญ่ และเห็นว่าคำสั่งของผู้ใหญ่คือสิ่งที่ตนต้องการทำตาม

ขั้นที่ 3 ขั้นยึดหลักแห่งตน เกิดจากการพัฒนาทางสติปัญญาและประสบการณ์ในการมีในกลุ่มเพื่อนเด็กด้วยกัน ความเกรงกลัวอำนาจภายนอกกลายเป็นหลักภายในจิตใจของเด็กเกี่ยวกับความยุติธรรม เมื่อเด็กพบว่ากฎเกณฑ์ทางศีลธรรมที่บ้าน ทางโรงเรียน และทางสังคมแตกต่างกัน เด็กจะตัดสินใจเลือกเกณฑ์เองโดยปรับเกณฑ์ทั้งหลายเข้าด้วยกัน

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1969) อ้างในวิระพล ถิ่นแสนดี, 2550 : 28-30) โคลเบอร์กได้ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมโดยศึกษาตามแนวทฤษฎีของเพียเจต์แล้วพบว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์ส่วนมากไม่ได้บรรลุถึงขั้นสูงสุดเมื่ออายุ 10 ปี แต่จะมีพัฒนาการอีกหลายขั้นตอนจากอายุ 11 ปี ถึง 25 ปี โคลเบอร์กเชื่อว่าการบรรลุนิติภาวะเชิงจริยธรรมของบุคคลนั้นจะแสดงออกทางการให้เหตุผลทางจริยธรรม ซึ่งไม่ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ของสังคมใดสังคมหนึ่ง เป็นเหตุผลที่ลึกซึ้งบริสุทธิ์ มีลักษณะเป็นสากล กว้างขวาง มีหลักการไม่ขัดแย้ง ไม่เข้าข้างตนเอง และเป็นอุดมคติ โคลเบอร์ก ได้แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมเป็น 3 ระดับ

1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Preconventional Level) เป็นระดับที่บุคคลดำเนินตามบทบาทถูกต้องและไม่ถูกต้อง บุคคลจะสนองตอบกฎเกณฑ์โดยกระทำตามที่มิอำนาจเหนือตน

และพิจารณาสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถูกลงโทษหรือการได้รับรางวัล พัฒนาการระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 ชั้นหลบหลีกการลงโทษ (The Punishment and Obedience Orientation) ช่วงอายุ 2-7 ปี ในชั้นนี้จะใช้หลักการหลีกเลี่ยงมิให้ได้รับโทษในการกระทำ เด็กจะทำดีตามกฎเกณฑ์ของผู้มีอำนาจเหนือตน และอยู่ใต้อำนาจของผู้ใหญ่เพราะกลัวการถูกลงโทษ ถ้าถูกลงโทษในสิ่งที่กระทำเด็กจะไม่กระทำอีก แต่ถ้าไม่ได้รับการลงโทษในสิ่งที่กระทำเขาจะกระทำอีก

ชั้นที่ 2 ชั้นแสวงหารางวัล (The Instrumental Relativist Orientation) ช่วง 7-10 ปี ในชั้นนี้เด็กไม่ได้คิดว่ากฎระเบียบเป็นสิ่งที่แน่นอนตายตัว ถือความพอใจของตนเองเป็นหลักในการตัดสินใจการกระทำตามใจตนเอง จะเห็นความสำคัญของการได้รางวัลหรือคำชมเชยซึ่งเป็นแรงจูงใจในการทำความดี

2. ระดับกฎเกณฑ์ (Conventional Level) เป็นระดับที่เด็กจะเห็นความสำคัญของหน้าที่ความรับผิดชอบของกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เช่น ครอบครัว กลุ่มชนหรือชาติ เด็กจะสนับสนุนการกระทำและอ้างเหตุผลสนับสนุนตามสังคม รู้จักรักษากฎเกณฑ์ จะไม่ทำความผิดเพราะต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ พัฒนาการระดับนี้แบ่งเป็น 2 ชั้น

คือชั้นที่ 1 ชั้นทำตามสิ่งที่คนอื่นเห็นว่าดี (The Interpersonal Concordance Orientation) ช่วงอายุ 10 - 13 ปี ในชั้นนี้เด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งเข้าใจว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่คนดีควรกระทำ เด็กจะกระทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าคนอื่นจะเห็นด้วยและพอใจเพื่อให้เป็นที่ชื่นชอบของเพื่อนฝูง เพราะต้องการยอมรับจากผู้อื่น

ชั้นที่ 2 ชั้นการกระทำตามหน้าที่และระเบียบทางสังคม (The law and order Orientation) ช่วงอายุ 13 - 16 ปี ชั้นนี้ความคิดขยายกว้างขึ้นครอบคลุมถึงระเบียบสังคมต่างๆ ไปบุคคลจะเข้าใจในกฎเกณฑ์ บรรทัดฐานของสังคม ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ที่พึงปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เพื่อประโยชน์ต่อกลุ่มสังคมของตน

3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์หรือระดับหลักการ (Postconventional Level) ระดับนี้บุคคลจะเข้าใจถึงค่านิยม คุณค่าทางจริยธรรม หลักเกณฑ์ที่นำไปใช้โดยพิจารณาถึงสภาพการณ์ที่แตกต่างกันออกไป พยายามเลียนแบบค่านิยมทางศีลธรรมจรรยาบรรณ ซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางเหมาะสมและเที่ยงธรรม ระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ชั้น

คือชั้นที่ 1 ชั้นการมีเหตุผลและการเคารพตนเอง หรือชั้นทำตามสัญญา (The Social Contract Legalistic Orientation) ช่วงอายุ 16 ปีขึ้นไป ในช่วงนี้จะเห็นความสำคัญของคนหมู่มากความถูกต้องเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาถึงค่านิยมเฉพาะตัวบุคคล โดยคำนึงถึงสภาพการณ์และกฎเกณฑ์ที่มีเหตุผลซึ่งได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ มีทัศนคติต่อกฎเกณฑ์ในลักษณะที่ยืดหยุ่น

ได้ ถ้ามีเหตุผลที่เหมาะสมกว่า เคารพมติที่มาจาก การลงความเห็นอย่างเป็นทางการไปโดย และมีข้อตกลงที่ยอมรับร่วมกัน บุคคลจะทำตามสัญญาที่ให้กับผู้อื่น คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ และเห็นค่าแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ขั้นที่ 2 ขั้นทำตามหลักอุดมคติสากล (The Universal Ethical Principleorientation) เป็นขั้นในวัยผู้ใหญ่ บุคคลมีความคิดรวบยอดทางนามธรรมเกี่ยวกับการสากล ความถูกต้อง คือ ความสำนึกถึงคุณค่าของความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่บุคคลนั้นได้พิจารณาโดยคำนึงถึงเหตุผลอย่างกว้างขวางตามหลักสากลของผู้ที่เจริญแล้ว คำนึงถึงประโยชน์ของมนุษยชน มีความเชื่อว่าทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน คุณธรรมในขั้นนี้จะเกิดขึ้นได้ในบุคคลที่มีความเจริญทางสติปัญญาในขั้นสูงมีความรู้และประสบการณ์กว้างขวาง

โคลเบอร์ก เชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลจะเป็นไปตามลำดับขั้นจากขั้นที่ 1 ไปจนถึงขั้นที่ 6 จะพัฒนาข้ามขั้น ไม่ได้ เพราะการให้เหตุผลในขั้นที่สูงขึ้นได้นั้นจะต้องการความสามารถจากขั้นที่ต่ำกว่า และต่อมาเมื่อได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ๆ หรือเข้าใจประสบการณ์เก่าได้ดีขึ้น จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและเหตุผล ทำให้การให้เหตุผลในขั้นสูงมีมากขึ้นเหตุผลขั้นที่ต่ำกว่าก็จะถูกใช้น้อยลงและละทิ้งไปในที่สุด พัฒนาการทางจริยธรรมของแต่ละคนไม่จำเป็นต้องไปถึงขั้นสูงสุด อาจจะหยุดชะงักอยู่ในขั้นหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญาและประสบการณ์ทางสังคมของบุคคลนั้นๆ

ทฤษฎีทางด้านจิตพิสัยของแครธวอลและมาเซีย

แครธวอล บลูม และมาเซีย (Krathwohl, Bloom, & Masia) (อ้างถึงในอนันต์ ผุดเกิด. 2559 : 22) ได้ลำดับการเกิดลักษณะนิสัยของบุคคล เป็น 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นรับรู้ (receiving)

เป็นการพัฒนาขั้นแรกสุด ขั้นนี้บุคคลจะมีความรู้สึกรับรู้ต่อสิ่งเร้าที่มากระทบต่อประสาทสัมผัสของเขา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขั้นย่อย คือ

1. ขั้นรู้ตัว ได้แก่ การสังเกต รับรู้ความแตกต่างของสิ่งเร้า
2. ขั้นตั้งใจรับ ได้แก่ การมีความตั้งใจฝักใฝ่ต่อสิ่งเร้าเฉพาะอย่างเริ่มสะสมความรู้หรือประสบการณ์ในสิ่งเร้าเฉพาะอย่างนั้นแล้วจึงยอมรับ
3. ขั้นการเลือกสรรสิ่งที่รับรู้ ได้แก่ การเลือกรับเฉพาะอย่าง เช่น สนใจอ่านเฉพาะบางเรื่อง สนใจตอบคำถามเฉพาะบางคำถาม

ขั้นที่ 2 ขั้นตอบสนอง (responding)

เป็นการพัฒนาการที่สูงขึ้นมาอีกขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้บุคคลไม่เพียงรับรู้สิ่งเร้าเท่านั้น แต่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า 3 ลักษณะ คือ

1. ขึ้นเต็มใจตอบสนอง เป็นการยินยอมปฏิบัติตามหลักการหรือกฎเกณฑ์และยอมรับในสิ่งที่รับรู้มา

2. ขึ้นตั้งใจตอบสนอง เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มอาสาที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการกับผู้อื่น และอาจมีการพยายามหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ขัดกับสิ่งที่รับรู้มา

3. ขึ้นพอใจตอบสนอง เป็นขั้นที่บุคคลจะเกิดความพึงพอใจ หรือไม่พอใจต่อพฤติกรรม หรือการแสดงออกของผู้อื่นที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับสิ่งที่รับรู้มา เป็นการเลือกตอบสนองต่อสิ่งเร้า

ขั้นที่ 3 ขึ้นเห็นคุณค่า (valuing)

เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มเห็นคุณประโยชน์ของสิ่งที่รับรู้ และสิ่งที่ตอบสนองแล้ว เขาเริ่มยอมรับสิ่งที่เริ่มได้รับรู้มา สิ่งใดมีความหมายต่อเขาและสิ่งใดไม่มีค่า ไม่มี ความหมายต่อเขา เขาจะแสดงออกด้วยพฤติกรรมต่างๆ ตามขั้นตอนการพัฒนาย่อย คือ

1. การยอมรับค่านิยม ได้แก่ พยายามเพิ่มพูนประสบการณ์ในสิ่งเร้านั้นๆ พยายามปฏิบัติตามบ่อยครั้งเข้า

2. การแสดงความนิยมตามค่านิยม ได้แก่ การเข้าช่วยเหลือสนับสนุน ร่วมมือในกิจกรรมที่ส่งเสริมที่เห็นด้วย

3. การเข้าร่วมงาน ได้แก่ การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่เขาเห็นคุณค่า และปฏิเสธ คัดค้าน โต้แย้ง หรือขัดขวางการปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่เขาไม่เห็นคุณค่า

ขั้นที่ 4 ขึ้นจัดระบบ (organization)

เมื่อบุคคลพัฒนาคุณลักษณะมาถึงขั้นนี้ เขาจะพยายามปรับตัวเองให้เข้ากับคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่เขายอมรับ และจะพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมที่เขาเห็นคุณค่าหลายๆ อย่างพร้อมๆ กันพยายามจัดลำดับค่านิยมเหล่านี้กับสิ่งต่างๆ ที่เขายอมรับนั้น ขั้นนี้ประกอบด้วยขั้นย่อย 2 ขั้น คือ

1. ขึ้นสร้างความเข้าใจในค่านิยม เขาจะแสดงออกโดยการเข้าร่วม กลุ่มอภิปรายร่วมสร้างแนวคิด เปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้นๆ

2. ขึ้นสร้างระบบค่านิยม เขาจะพยายามชั่งน้ำหนักค่านิยมต่างๆ เขายอมรับจัดลำดับค่านิยมเหล่านั้น สร้างแผน สร้างกฎเกณฑ์ให้เขาสอดคล้องกับที่เขายอมรับ และระบบที่เขาสร้างขึ้นแล้วนำไปใช้กับตัวเองหรือพยายามชักชวนให้ผู้อื่นยอมรับระบบนั้น

ขั้นที่ 5 ขึ้นเกิดกิจนิสัย (characterization)

เป็นพัฒนาการที่ต่อจากขั้นจัดระบบซึ่งเป็นการเริ่มต้นของการวางตัว หรือการยอมรับสิ่งที่บุคคลเห็นคุณค่ามาเป็นมาเป็นลักษณะเฉพาะตัวดังกล่าวคือ เมื่อการจัดระบบสำหรับ

ตัวเองเข้ารูปเข้ารอยแล้ว บุคคลก็จะยึดถือระบบที่จัดนั้นเป็นของตนเอง แล้วปฏิบัติหรือยึดถือต่อไป จนเกิดเป็นการแสดงออกโดยอัตโนมัติ หมายความว่า เมื่อใดก็ตามที่เขาอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตอบสนองสิ่งเร้า เขาก็จะตอบสนองในรูปแบบที่คงเส้นคงวาจนจัดได้ว่าเป็นลักษณะประจำตัวของเขาในที่สุด ชั้นเกิดกิจนิสัยสามารถแบ่งเป็นชั้นย่อย 2 ชั้น คือ

1. ชั้นสร้างข้อสรุป ได้แก่ การพยายามปรับปรุงระบบจนอยู่ในขั้นสมบูรณ์ในตัวตามแนวหรือระบบที่ตนเองต้องการ

2. ชั้นกิจนิสัย ได้แก่ การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอจนได้รับการยอมรับจากหมู่คณะว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเขาซึ่งเป็นเครื่องแสดงถึงการเกิดคุณลักษณะเฉพาะนั้นๆ ของบุคคลแล้ว

ทฤษฎีดั้งไม้อัจฉริยะสำหรับคนไทย

ทฤษฎีดั้งไม้อัจฉริยะ เป็นทฤษฎีที่เสนอจิตลักษณะ 8 ประการ ที่อาจเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของคนดี คนเก่งและมีสุขของคนไทย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2538 อ้างถึงใน ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. 2551 : 19-20) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ราก ลำต้น และส่วนที่เป็นดอกและผลของต้นไม้อัจฉริยะ

ส่วนแรก คือ ราก แทนจิตลักษณะพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. สุขภาพจิต หมายถึง ความวิตกกังวล ตื่นเต้น ไม่สบายใจของบุคคลอย่างเหมาะสมกับเหตุการณ์

2. ความเฉลียวฉลาดหรือสติปัญญา หมายถึง การรู้การคิดในขั้นรูปธรรมหลายด้าน และการคิดในขั้นนามธรรม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิดของ Piaget

3. ประสบการณ์ทางสังคม หมายถึง การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราความเอื้ออาทร เห็นอก เห็นใจ และสามารถคาดหรือทำนายความรู้สึกของคนอื่น

ส่วนที่สองคือ ลำต้น เป็นผลจากจิตลักษณะพื้นฐานที่ราก ประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ประการ ได้แก่

1. ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมทัศนคติ หมายถึง การเห็นประโยชน์ – โทษของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าสำคัญ คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าดีงามส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับหลักทางศาสนา เช่น ความกตัญญู ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความพอใจ ไม่พอใจต่อสิ่งนั้น และพร้อมที่จะมีพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น

2. เหตุผลเชิงจริยธรรมเหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง เจตนาของการกระทำที่ทำเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตัวหรือพวกพ้อง ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีทางเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก

3. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลว่าสิ่งที่กระทำลงไปในปัจจุบันจะส่งผลอย่างไร ในปริมาณเท่าใด ต่อใคร ตลอดจนสามารถในการอดใจรอได้ สามารถอดเปรี้ยวไว้กินหวานได้

4. ความเชื่ออำนาจในตนความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ความเชื่อว่าผลที่ได้รับอยู่เกิดจากการกระทำของตนเอง มิใช่เกิดจากโชคเคราะห์ ความบังเอิญ หรือการควบคุมของคนอื่น เป็นความรู้สึกในการท านายได้ ควบคุมได้ของบุคคล

5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมานะพยายามฝ่าฟันอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ย่อท้อ

ส่วนที่สาม คือ ส่วนของดอกและผล เป็นส่วนของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งซึ่งแสดงพฤติกรรมทำความดี ละเว้นความชั่ว ซึ่งเป็นพฤติกรรมของคนดี และพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนด้วยกัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2538 อ้างถึงในศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2551 : 20 - 21) คือ

1. พฤติกรรมของคนดี ประกอบไปด้วย 2 พฤติกรรมหลัก ได้แก่

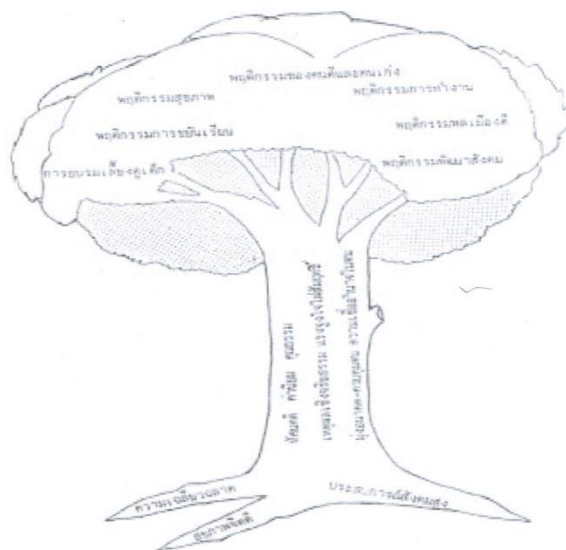
1.1 พฤติกรรมไม่เบียดเบียนตนเอง เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่ทำร้ายหรือทำลายตนเอง เช่น การดูแลสุขภาพของตนเอง การบริโภคสิ่งที่มีประโยชน์ ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ไม่ติดยาเสพติด ไม่เล่นการพนัน เป็นต้น

1.2 พฤติกรรมไม่เบียดเบียนผู้อื่น เป็นพฤติกรรมที่ไม่ทำร้าย ทำลายหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เช่น พฤติกรรมสุภาพบุรุษ ไม่ก้าวร้าว ขับขี่รถอย่างมีมารยาท ซื่อสัตย์ เป็นต้น

2. พฤติกรรมของคนดีและเก่ง ประกอบไปด้วย 2 พฤติกรรมหลัก ได้แก่

2.1 พฤติกรรมรับผิดชอบ เช่น พฤติกรรมกรเรียนการทำงาน พฤติกรรมกรปกครองของหัวหน้า และเคารพกฎหมาย เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมพัฒนา เป็นการพัฒนาของผู้อื่นและสังคม เช่น ใฝ่รู้ ใฝ่การอ่าน เป็นกัลยาณมิตร การอาสา ช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของสังคม เป็นต้น ดังแผนภาพ 1

แผนภาพ 1 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรมระบุจุดลักษณะ 8 ประการที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมของคนไทย

จากแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับความเป็นคนดีข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาความเป็นคนดี หรือการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม เป็นเรื่องของจิตใต้สำนึกซึ่งเด็กจะได้เรียนรู้มาตั้งแต่อายุ 2-3 ขวบ การพัฒนาการทางจริยธรรมและคุณลักษณะความเป็นคนดี เป็นผลมาจากการที่ตัวเด็กได้ร่วมคบหาสมาคมกับผู้อื่นมากกว่าที่จะเป็นผลโดยตรงจากการพัฒนาทางร่างกายและประสาท หรือเป็นผลมาจากการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ครู และผู้ใหญ่ การฝึกหัดอบรมระเบียบวินัย และคุณลักษณะต่างๆ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมของเด็กที่เขาได้รับ เด็กจะรับเอาความเชื่อค่านิยมต่างๆ เหล่านี้ได้ก็ต่อเมื่อเขาได้เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้นๆ เด็กจะต้องฝึกหัดคิดพิจารณาไตร่ตรองสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิหน้าที่และการแลกเปลี่ยนกันและกัน

1.3 แนวทางการพัฒนาความเป็นคนดีในสถานศึกษา

วีระพงษ์ ถิ่นแสนดี (2550 : 21) กล่าวโดยสรุปว่า การพัฒนา ความเป็นคนดี หรือพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนั้น โรงเรียนสามารถกระทำได้ ดังนี้

1. เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการพัฒนาหลักสูตร ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม
2. เร่งรัดการฝึกอบรมและส่งเสริมความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากร
3. ส่งเสริมให้มีการร่วมมือกันระหว่าง โรงเรียน สถาบันครอบครัวและหน่วยงานอื่นๆ

ในการเผยแพร่งานพัฒนาคุณธรรม

4. ส่งเสริมให้ครอบครัวได้มีบทบาทในการเลี้ยงดูเพื่อสร้างรากฐานที่ดีงาม

5. ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา รวมทั้งพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาจิตใจ
6. จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครู และบุคลากรที่อุทิศเวลาตั้งใจปฏิบัติงาน
7. ส่งเสริมให้สื่อมวลชนทุกประเภทมีส่วนร่วมในการเผยแพร่และพัฒนาคุณธรรม
8. จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก จัดให้เด็กได้ปฏิบัติตามคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ
9. จัดให้มีการวัดและประเมินผลการพัฒนาความเป็นคนดี หรือพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมทุกระยะ

10. นำผลมาปรับปรุงให้นักเรียนมีคุณธรรมที่สมบูรณ์

กัญจน์กัษฐ ปิยะกาญจน์ (2553: 111-113) ได้กล่าวถึง วิธีการพัฒนาความเป็นคนดีและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ไว้ดังนี้

1. การให้ความรู้ขั้นสูงสุด วิธีการฝึกฝนเด็กโดยการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ขั้นต่ำให้สามารถใช้หลักเหตุผลเชิงคุณธรรมขั้นที่สูงขึ้นไปนั้น เริ่มจากการศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กเล็กตามทฤษฎีของเพียเจท์ นักจิตวิทยาได้ใช้วิธีการให้เหตุผลที่เหนือกว่าที่เด็กใช้ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้ความรู้ขั้นสูงเกินกว่าขั้นที่ตนมีอยู่ เมื่อเด็กได้รับ เหตุผลใหม่เด็กจะนำไปใช้เปรียบเทียบกับหลักเหตุผลเดิมของตน ความไม่สมดุลนี้ จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กมีการปรับปรุง โครงสร้างทางความคิดของตน ให้เกิดความสมดุลขั้นใหม่ ซึ่งจะช่วยให้เด็กเข้าใจและยอมรับเหตุผลในขั้นที่สูงกว่าขั้นของตนได้

2. การอบรมทางศาสนา ประเพณีของผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ได้เปิดโอกาสให้ชาวบ้าน โดยเฉพาะเพศชายมีโอกาสเข้ารับการอบรมทางพุทธศาสนา โดยการบวชเป็นสามเณรและภิกษุในช่วงเวลาที่แตกต่างกันตามสะดวก แต่ที่ปฏิบัติกันมาก คือ ใช้เวลาประมาณ 3 เดือน ในระยะเข้าพรรษา คือ ระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนตุลาคมของทุกปี การได้บวชเรียนนี้ในวัฒนธรรมไทยถือว่าเป็นการเตรียมบุคคลให้พร้อมที่จะเป็นผู้ใหญ่ สามารถรับผิดชอบในหน้าที่การงานครอบครัวและประเทศชาติ ผู้ที่ผ่านการบวชเรียนมาแล้วสังคมถือว่าเป็นผู้ที่มีความเปลี่ยนแปลงทางจิตลักษณะและพฤติกรรมไปในทางที่ลดความเห็นแก่ตัวและเพิ่มความเห็นแก่พวกพ้อง เห็นแก่ส่วนรวม เห็นแก่มนุษยชาติ นอกจากนั้นผู้ที่ผ่านการบวชเรียนแล้ว ยังเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ในรสพระธรรมมากกว่าผู้ที่ไม่มีโอกาสใกล้ชิดกับศาสนาอีกด้วย

3. การให้แสดงบทบาท วิธีการนี้เกิดจากความเข้าใจว่า การที่คนเราจะเข้าใจผู้อื่น ได้ดีนั้นต้องให้เขาได้มีโอกาสมอบบทบาทอื่นๆ นอกเหนือจากที่ตนมีอยู่ ซึ่ง คอลลินส์ กล่าวไว้วิธีเดียวกันจะทำให้คนได้คิดหรือรู้สึกแตกต่างไปจากที่เขาเป็นอยู่ได้คือ ให้เขาแสดงออกในบทบาทที่แตกต่างไปจากเดิม และบทบาทนั้นควรเกี่ยวข้องกับจริยธรรม โคลเบอร์ก ได้กล่าวว่า การสวมบทบาทนั้น ได้แก่

การรับเอาทัศนคติของคนอื่น การรับรู้ในความคิดและความรู้สึกของคนอื่น การนำตนเองไปอยู่ในฐานะของคนอื่นด้วยกระบวนการดังกล่าวจะทำให้มีความคิดกว้างขวาง และเกิดความคิดความเข้าใจแตกต่างไปจากเดิม ไม่มียึดอยู่แต่กับตนเอง

4. การใช้อิทธิพลของกลุ่มให้เกิดความคล้อยตาม การแสดงเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นการยกระดับจิตใจของเด็กนั้น อาจทำได้โดยการใช้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนซึ่งแสดงออกทางจริยธรรมในระดับเดียวกัน เด็กจะยึดถือเพื่อนเป็นแบบอย่าง และคล้อยตามลักษณะของเพื่อนไปโดยง่าย เพื่อนนับว่าเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อเด็กมาก

5. การให้เลียนแบบจากตัวแบบ การใช้ตัวแบบแสดงพฤติกรรมต่างๆ ให้ผู้ถูกทดลองเห็นจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ผู้ถูกทดลองทำพฤติกรรมนั้นๆ ตามตัวแบบได้ การจัดตัวแบบนี้ก็เป็น การให้ความรู้แก่ผู้ทดลองวิธีหนึ่ง นอกเหนือจากการเขียนให้อ่านแบบวิธีแรกที่กำลังกล่าวมาแล้วหรือการ ให้แสดงบทบาทเพื่อรับคำแนะนำจากเพื่อน หรือให้เพื่อนแสดงความคิดเห็นที่เหมือนกันเป็นเอกฉันท์ อันจะทำให้ผู้ถูกทดลองคล้อยตามเพื่อน ได้มาก การจัดตัวแบบให้เกิดการเลียนแบบเป็นวิธีที่มี การศึกษาค้นคว้า มากพอประมาณ เพราะเป็นวิธีที่นักจิตวิทยาเชื่อว่าการเรียนรู้จากสังคมได้มากที่สุด และเป็นวิธีการเดียวที่เด็กอาจทำตาม โดยไม่รู้สึกรู้ว่ากำลังถูกชักจูง ลักษณะการเลียนแบบนี้เป็นลักษณะ หนึ่งที่เป็นไปตามทฤษฎีอิทธิพลทางสังคม เป็นวิธีหนึ่งที่มนุษย์ใช้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ลักษณะของการเลียนแบบ (Imitation) ก็คือการเทียบเคียง (Identification) ก็ดี ล้วนเป็นวิธีที่อาศัยตัวแบบ ลักษณะและความเหมาะสมของตัวแบบ เป็นสิ่งสำคัญมากของวิธีนี้เพราะตัวแบบจะต้องมีลักษณะ ดึงดูดและชักชวนให้ผู้อื่น สังเกตเห็น เกิดความเชื่อและคล้อยตามได้ ตัวแบบที่มีอิทธิพลให้เด็ก คล้อยตามได้มาก ได้แก่ พ่อ แม่ ผู้ใหญ่และเพื่อน ลักษณะอีกประการหนึ่งที่จะทำให้เกิดการเลียนแบบ ได้มาก คือ ความเหมาะสมของตัวแบบ การเชื่อในเรื่องความรู้ความสามารถในตัวแบบในเรื่องที่เขาจะ แสดงออก จะทำให้ผู้สังเกตคล้อยตามได้มาก ลักษณะภายในของผู้เลียนแบบก็เป็นตัวแปรสำคัญ ที่ก่อให้เกิดการเลียนแบบได้เช่นกัน

โยธิน จันทรสว่าง (2552 : 29) ได้กล่าวถึง วิธีการพัฒนาความเป็นคนดี และส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ไว้ดังนี้

1. ปรับปรุงหลักสูตรการปลูกฝังอบรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับวัยของเด็กและพัฒนา วิธีการสอนให้ถูกต้องตามหลักวิชาการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการประเมินผลให้สามารถวัดพัฒนาการ ทางจริยธรรมได้อย่างแท้จริง

2. จัดสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก จัดให้เด็กได้ปฏิบัติตาม คุณธรรม จริยธรรมที่ปลูกฝังในกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอและคงเส้นคงวา

3. หลักสูตรการฝึกหัดครู ควรเพิ่มวิชาทางจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์อีก 5-10 หน่วยกิตนอกจากนี้ควรมีการสอนวิชาเอกด้าน “การปลูกฝังอบรมจริยธรรม”

4. ควรมีการสร้างนักวิชาการชั้นสูง ที่จะทำหน้าที่วิจัย สอนและพัฒนาเยาวชนไทย อย่างมีประสิทธิภาพให้มากขึ้น โดยการให้ทุนการศึกษาในชั้นปริญญาโท และปริญญาเอก ทางด้าน จิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

5. ให้สถานศึกษาเชิญชวนบุคลากรทางศาสนาช่วยปลูกฝังจริยธรรม

6. ควรปรับปรุงระบบการประเมินผลครู โดยไม่เน้นเป้าหมายเชิงปริมาณ และไม่เน้น การประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวเด็กในทันที แต่เน้นการประเมินคุณภาพและปริมาณการจัด กิจกรรมการพัฒนาที่จัดให้เด็กอย่างถูกหลักวิชา

7. การพัฒนาครูประจำการเกี่ยวกับหลักและวิธีการปลูกฝังอบรมจริยธรรม

8. ปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานของครู อาจารย์ ลดภาระงานด้านธุรการ เพื่อให้ ครู อาจารย์ ดูแลอบรมนักเรียนอย่างใกล้ชิด ให้สวัสดิการ ความช่วยเหลือและบริการต่างๆ ที่จะช่วย ส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดีรวมทั้งมีการติดตามดูแลพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของครู อาจารย์ เพื่อแก้ไข ปรับปรุง

อัจฉรา สาครจันทร์ (2554 : 34) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาความเป็นคนดี และ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ไว้ดังนี้

1. จัดโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการสอน จริยศึกษาใน โรงเรียนอย่างสืบเนื่องสม่ำเสมอ ไม่ให้มีสภาพเสื่อมโทรม ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยสกปรก รกรุงรัง ไม่ว่าจะเป็นส่วนใดสถานที่ใดในโรงเรียน

2. หัวหน้าสถานศึกษา ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ทุกๆ คนในโรงเรียน ประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ตามหน้าที่ของตนอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย

3. ดำเนินการอบรมสั่งสอนนักเรียนทั้งนอกและในห้องเรียนให้ประพฤติปฏิบัติตาม หลักจริยธรรมและหน้าที่ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอสืบเนื่องไม่ขาดตอน

4. สังคมและสิ่งแวดล้อมภายนอกโรงเรียน มีอิทธิพลในด้านจริยธรรมต่อนักเรียนมาก จึงควรจัดแนวปฏิบัติในด้านจริยธรรมภายนอกโรงเรียน โดยให้สัมพันธ์กับสังคมสิ่งแวดล้อมโรงเรียน อย่างเหมาะสม

5. กำหนดระเบียบโรงเรียนในเรื่องต่างๆ ตามหลักจริยธรรม และดำเนินการให้ นักเรียนถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ โดยครูมีต้องไปพำสอน และคอยเฝ้าดูเพื่อเป็นการฝึกวินัยในตนเอง ของนักเรียนไปในตัวด้วย

6. การสอนคุณธรรมจริยธรรมในห้องเรียนจะต้องมีการเรียนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติโดยให้ได้ปฏิบัติจริงและปฏิบัติจนเป็นนิสัยเป็นการสำคัญ

7. สอดแทรก จริยศึกษาในการสอนวิชาอื่นๆ และการจัดกิจกรรมทุกประเภทของโรงเรียน

8. จัดให้มีอุปกรณ์การสอน จริยศึกษา กิจกรรมส่งเสริมจริยศึกษาและห้องจริยศึกษาตามความเหมาะสม

9. จัดให้มีการประเมินผลการจัดการสอนจริยศึกษาทุกระยะและนำเสนอผลการประเมินและวัดผลมาปรับปรุงการจัดการสอนจริยศึกษาในโรงเรียน ให้นักเรียนได้มีคุณสมบัติสมบูรณ์ ตามความหมายของการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติ

ทศนา เขมมณี (2554:5-8) ได้เสนอแนวทางการปลูกฝังคุณลักษณะความเป็นคนดี หรือคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน 3 แนวทางดังนี้ แนวทางที่ 1 สอนให้เข้าใจ ให้มีการปฏิบัติจริง ให้รู้จักหาเหตุผลทางจริยธรรมและตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง แนวทางที่ 2 เป็นการสอนที่เป็นกระบวนการสอนที่ต่อเนื่องกันเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุถึงขั้นยอมรับไปปฏิบัติจนเป็นนิสัย และแนวทางที่ 3 ควรใช้รูปแบบการสอนด้วยวิธีต่าง ๆ หลายวิธี และควรมีการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน เช่น จัดให้มีการแสดงบทบาทสมมุติ การเล่นเกม การสร้างสถานการณ์จำลอง การพาไปศึกษานอกสถานที่ การเชิญวิทยากรมาบรรยายและรวมทั้งใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงและมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การพัฒนาความเป็นคนดี หรือเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงามในโรงเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เช่น การจัดการเรียนการสอน บรรยากาศในชั้นเรียน ความสนใจ ความถนัด ของนักเรียน สภาพแวดล้อม และการสนับสนุนของสถาบันครอบครัว นักเรียนต้องได้รับความรู้ และมีความสุขจากการเรียน ซึ่งหลักในการพัฒนาความเป็นคนดีต้องยึดหลักการป้องกันดีกว่าแก้ไขต้องมีการห้ามควบคู่ไปกับการส่งเสริม และต้องยึดการปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่อง การเรียนการสอนจริยธรรมจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อผู้บริหารและครูทุกคนมีความสำนึกในบทบาทหน้าที่ของตน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และนอกเหนือจากนั้น บุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับโรงเรียน จะต้องร่วมมือกันในการพัฒนาความเป็นคนดี หรือการเสริมสร้างจริยธรรมของนักเรียนด้วยไม่ปล่อยให้โรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบเด็กฝ่ายเดียว และจะต้องมีส่วนร่วมของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน/สังคม และศาสนา สอดคล้องกับการพัฒนาการเป็นคนดีของนักเรียนโรงเรียนรัตภูมิวิทยา โดยใช้ KIDS-DE MODEL กล่าวคือ โรงเรียนจะมีการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีเพื่อนดี (Kindness of Friend) มีครูดี (Ideal Teachers) มีครอบครัวดี/ครอบครัวอบอุ่น (Delightful) โรงเรียนมีการบริหารจัดการของผู้บริหาร

โรงเรียนดี (School Administration) และสุดท้าย คือ มีสื่อ สิ่งแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ดี (Developed Environment)

2. พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนโรงเรียนรัศมิ์วิทยา

กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนดังกล่าวมีความชัดเจน เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โรงเรียนรัศมิ์วิทยาได้กำหนดพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนโรงเรียนรัศมิ์วิทยาไว้ 9 ประการดังนี้

1. มีคุณธรรมและจริยธรรม
2. มีระเบียบวินัย
3. มีจิตสำนึกดี
4. รักการเรียนรู้
5. มีความรักผูกพัน เอื้ออาทร ห่วงใยกับบุคคลในครอบครัว
6. ความเป็นไทยและวัฒนธรรมไทย
7. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี
8. มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย
9. ไม่มั่วสุมกับอบายมุข

2.1 คุณธรรมและจริยธรรม

คำว่าคุณธรรม (Morality) และจริยธรรม (Ethics) เป็นคำที่ผู้นำมาใช้จะใช้ควบคู่กันอยู่เสมอ แม้คำสองคำนี้จะให้ความรู้ที่คล้ายๆ มีความหมายเหมือนกัน แต่ก็มีบางสิ่งที่จำแนกให้เห็นถึงความแตกต่างได้อย่างชัดเจน นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า คุณธรรมและจริยธรรมแตกต่างกันออกไป ดังนี้

ศาสตราจารย์ บั้วศรี (2532 : 13) ให้ความหมายของคำว่า จริยธรรม หมายถึง แนวทางในการประพฤติเพื่ออยู่กัน ได้อย่างร่มเย็นในสังคม

กรมสามัญศึกษา (2535 : 45) ได้ให้ความหมายคุณธรรมว่า หมายถึง สิ่งที่ตั้งคมเห็นว่า ถูกต้อง ดีงาม เป็นความดีที่สะสมอยู่ในใจมนุษย์

ราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 253) ได้ให้ความหมายของคำว่าคุณธรรมหมายถึงสภาพคุณงามความดี

ราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 291) ได้ให้ความหมายของคำว่า จริยะ จริยา จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติ ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ

อัมรา เล็กเริงสินธุ์ (2542 : 5) ได้อธิบายว่าจริยธรรมคือความประพฤติที่ถูกต้องดีงาม ทั้งกายและวาจา สมควรที่บุคคลจะปฏิบัติเพื่อให้ตนเองและคนในสังคมรอบข้างมีความสุข

ไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2544 : 17) ได้เสนอแนวคิดของภิญโญ สาธร ที่มีต่อความหมายของจริยธรรมว่า จริยธรรมคือคุณความดีที่ควรประพฤติ

จักรพงษ์ ตั้งจิตนฤมาณ (2553 : 11) ได้กล่าวว่า คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม สภาพความดีงามทั้งหลายที่ฝังลึกอยู่ในจิตสำนึกของบุคคล เป็นคุณความดีที่ควรปฏิบัติ เป็นพฤติกรรม การแสดงออกทางกาย วาจา ใจที่ดีงามของมนุษย์ เพื่อประโยชน์แก่ตนเอง และส่วนรวม เป็นสิ่งที่ทุกคน และสังคมพึงปรารถนา เพราะจะทำให้สังคมมีความสุขได้

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey, 1925) ได้กล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรม คือ หลักความประพฤติที่มีการฝึกอบรมให้เป็นความประพฤติของพลเมืองดี โดยเน้นที่และบุคคลเท่ากับที่ตระหนักถึงผลทางสังคมนั้น ดังนั้น หลังจริยธรรมจึงไม่มีใครคนใดคนหนึ่งผูกขาดการตัดสิน ไม่ใช่เรื่องเหนือธรรมชาติ ไม่สร้างรูปแบบเฉพาะผูกขาดหรือวิถีชีวิตเพียงอย่างเดียวอย่างใดอย่างหนึ่ง การแปลความหมายคุณธรรมในชีวิตสังคมจึงเต็มไปด้วยกันแรงรุดหน้าที่จะสร้างลักษณะนิสัยของบุคคลโดยเน้นความสำคัญในด้านจิตใจในการจัดจริยศึกษา

สรุปได้ว่า คุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง คุณงามความดีของบุคคลที่กระทำลงไป ด้วยความมีสำนึกดีในจิตใจ โดยได้ยึดถือปฏิบัติจนเป็นความเคยชินกันมายาวนาน อันเป็นลักษณะนิสัยของคนดีที่พึงประพฤติปฏิบัติจนเป็นที่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีงามถูกต้องตามจารีตประเพณีของตนเองผู้อื่นและสังคมโดยรวม

คำจำกัดความและตัวชี้วัดของคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนโรงเรียนรัตภูมิวิทยา ดังนี้
คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง คุณงามความดีของบุคคลทั้งที่อยู่ภายในจิตใจและที่แสดงออกทางพฤติกรรม จนเป็นที่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม คุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญ

ตัวชี้วัดผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม

1. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ความสามัคคี
3. ความพอเพียง
4. ความอดทน

5. ความมีน้ำใจ

เกณฑ์การประเมินคุณธรรม จริยธรรม

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	1. ร่วมกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. ยืนตรงเคารพธงชาติ ทุกครั้งที่ได้ยินเสียงเพลงชาติ 3. เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ
2. ความสามัคคี	4. พร้อมเพรียง กลมเกลียว ร่วมใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามที่ต้องการ 5. ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ปราศจากการทะเลาะวิวาทไม่เอารัดเอาเปรียบ 6. ยอมรับความมีเหตุผล ความแตกต่างทางความคิด
3. ความพอเพียง	7. มีน้ำใจ เสียสละ ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน 8. มีความพอเพียง ประหยัดคอดออม 9. ประหยัดและรักษาทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน
4. ความอดทน	10. ทำงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด 11. เอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย 12. แก้ไขงานที่บกพร่องให้ดียิ่งขึ้น
5. ความมีน้ำใจ	13. รู้จักให้และอาสาช่วยเหลืองานส่วนรวมอยู่เสมอ 14. รู้จักแบ่งปันทั้งร่างกาย แรงใจ และแรงปัญญาแก่ผู้อื่นและส่วนรวม

2.2 ระเบียบวินัย

ความหมายของระเบียบวินัย

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 935 - 1077) อธิบายว่า “ระเบียบ หมายถึง แบบแผนที่วางไว้เป็นแนวปฏิบัติ โดยดำเนินการเช่น ระเบียบวินัย...” และ”...วินัยหมายถึง ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ เช่น วินัยทหาร วินัยศึกษาของพระสงฆ์...”

วสันต์ ปูนผล (2542 : 7) โดยกล่าวว่า ระเบียบวินัย หมายถึง ระเบียบแบบแผนข้อบังคับ หรือข้อปฏิบัติสำหรับควบคุมความประพฤติของบุคคลในสังคมเพื่อให้บุคคลนั้นสามารถควบคุมตนเองทั้งด้านอารมณ์ พฤติกรรมและผลของการกระทำ ซึ่งจะมีผลต่อตนเองและสังคม จากความหมาย

ทั้งหมดที่กล่าวระเบียบวินัยหมายถึง ระเบียบแบบแผนข้อบังคับที่สังคมกำหนดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับบุคคลในสังคม

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543 : 27) ได้กล่าวว่า ระเบียบวินัย หมายถึง ความสามารถของบุคคล ในการที่จะควบคุมพฤติกรรมของตนเอง โดยให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือความต้องการที่วางไว้ (Arthur,1985) พฤติกรรมที่ไม่ทำความยุ่งยากต่อตนเอง ไม่ขัดต่อสิทธิของผู้อื่น ต่อระเบียบ กฎเกณฑ์ ของสังคม และบุคคลนั้นสามารถควบคุมตนเองและปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและ ส่วนรวม

พระสมชาย ฐานวุฑฺฒ (2545 : 72) ให้ความหมายของ ระเบียบวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่อยู่ในตัวบุคคล ที่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนที่สังคมกำหนดไว้โดยไม่ถือว่าเป็นการบังคับให้กระทำ

ทรงศักดิ์ สารวัฒน์ (2553 : 19) ได้กล่าวว่า ระเบียบวินัย หมายถึง กฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับที่สังคม บุคคลกำหนดขึ้นอย่างสอดคล้องกันและเมื่อปฏิบัติร่วมกันแล้วจะนำมาซึ่งความสันติ

สรุปได้ว่า ระเบียบวินัย หมายถึง การเคารพในข้อตกลง การเชื่อฟังและปฏิบัติตาม ระเบียบแบบแผนขององค์กร โดยต้องมีข้อตกลงที่ชัดเจนและมีความยุติธรรม มีการลงโทษอย่าง ยุติธรรมเสมอ

คำจำกัดความและตัวชี้วัดของระเบียบวินัย นักเรียนโรงเรียนรัตภูมิวิทยา ดังนี้

ระเบียบวินัย หมายถึง แบบแผน กฎเกณฑ์ ที่กำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติซึ่งมีทั้งวินัย ในตนเอง และวินัยต่อสังคม

ตัวชี้วัดผู้ที่มีระเบียบวินัย

1. การแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนรัตภูมิวิทยา
2. นักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยามีการเข้าแถวในการรับบริการทุกครั้ง

เกณฑ์การประเมินระเบียบวินัย

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมตัวบ่งชี้
1. การแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนรัตภูมิวิทยา	1. เสื้อนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยาจะต้องมีจุดหรือดาวเพื่อบอกระดับชั้นเรียน มีชื่อย่อว่า ร.ย. และจะต้องมีชื่อตนเองและนามสกุล
	2. กางเกงนักเรียนผู้ชาย ม.ต้น สี kaki ม.ปลาย สีกรมท่า กระโปรงนักเรียนผู้หญิงจะต้องเป็นสีกรมท่า
	3. ทรงผมนักเรียนชาย ม.ต้น ตัดทรงเกรียนหน้าหัวยาว 3-5 เซนติเมตร
	4. ทรงผมนักเรียนชาย ม.ปลาย ตัดผมรองหวี เบอร์ 1
	5. ทรงผมนักเรียนผู้หญิง ม.ต้น ยาวเลยคิงหลุมมาประมาณ 1 เซนติเมตร
ตัวชี้วัด	พฤติกรรมตัวบ่งชี้
	6. ทรงผมนักเรียนผู้หญิง ม.ปลาย ยาวลงมาเสมอริมฝีปาก
	7. นักเรียนโรงเรียนรัตภูมิวิทยาทุกคนจะต้องไม่สวมรองเท้าเหยียบส้น
2. นักเรียนโรงเรียนรัตภูมิวิทยามีการเข้าแถวในการรับบริการ	8. นักเรียนโรงเรียนรัตภูมิวิทยามีการเข้าแถวในการรับบริการทุกครั้ง

2.3 จิตสำนึกดี

เสรี พงศ์พิศ (2560 : 1) จิตสำนึก หมายถึง ความรับผิดชอบชั่วดีที่มาจากข้างใน ที่ได้รับการพัฒนา ปลูกฝัง จนเติบโตแสดงตนในรูปร่างหน้าตาและยุทธศาสตร์ขององค์กร หน่วยงาน บริษัทที่ข้างนอกสอดใส่ ข้างในก็ดีและมีคุณค่าจริง มีความรับผิดชอบ ไม่เป็นผู้ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาสังคม ปัญหาสุขภาพ

1. ลักษณะของจิตสำนึกผิดชอบที่ดีมี 3 ลักษณะด้วยกัน คือ 1. จิตสำนึกผิดชอบที่ดีมีประสิทธิภาพ เป็นจิตสำนึกผิดชอบที่ทำงานตามปกติในชีวิตประจำวันของเรา

2. จิตสำนึกผิดชอบที่ดี ช่วยให้เราอยู่บนหนทางที่ถูกต้อง ช่วยให้เรา มีความซื่อสัตย์ จิตสำนึกผิดชอบที่ดี ไม่เพียงรักษาเราให้อยู่ในทิศทางที่ถูกต้องเท่านั้น แต่ยังช่วยให้เราเป็นคนมีความซื่อสัตย์อีกด้วย

3. จิตสำนึกผิดชอบที่ดี จะช่วยให้มาตรฐานการทำงานของเราสูงขึ้น สามารถตัดสินใจ ดำเนินการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ส่วนร่วมได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น (เมธา สุวรรณสาร, 2560 : 1)

สรุปได้ว่า มีจิตสำนึกดี หมายถึง เป็นสภาพที่รู้ตัวว่าคือใคร อยู่ที่ไหน ต้องการอะไร หรือกำลังรู้สึกอย่างไรต่อสิ่งใด เมื่อแสดงพฤติกรรมอะไรออกไปก็แสดงออกไปตามหลักเหตุและผล แสดงตาม แรงผลักดันจากภายนอก สอดคล้องกับหลักแห่งความเป็นจริง (principle of reality)

คำจำกัดความและตัวชี้วัดของจิตสำนึกที่ดี นักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ดังนี้

จิตสำนึกที่ดี หมายถึง สภาพที่รู้ตัวว่าคือใคร อยู่ที่ไหน ต้องการอะไร หรือกำลังรู้สึกอย่างไรต่อสิ่งใด เมื่อแสดงพฤติกรรมใดออกมา ก็จะแสดงให้เห็นถึงเหตุผลภายในใจ จิตสำนึกจึงเกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมภายในใจของผู้นั้น

ตัวชี้วัดผู้มีจิตสำนึกที่ดี

1. ความซื่อสัตย์ สุจริต คือการยึดมั่นในความจริงและถูกต้องดีงาม
2. มีจิตสาธารณะ คือ ตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวม
3. ความเป็นธรรมทางสังคม คือ มีจิตสำนึกในความเสมอภาค
4. กระทำอย่างรับผิดชอบ คือ มีจิตสำนึกในบทบาทหน้าที่ของตนเอง
5. อยู่อย่างพอเพียง คือ มีจิตสำนึกในบทบาท หน้าที่ของตนเอง

เกณฑ์การประเมินการมีจิตสำนึกที่ดี

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมตัวบ่งชี้
1. ความซื่อสัตย์สุจริต	1. ไม่ลักขโมย
	2. พูดความจริง
	3. แยกแยะประโยชน์ส่วนตัว ส่วนรวม
	4. กล้าเปิดเผยความจริง
	5. ทำตามสัญญา
2. มีจิตสาธารณะ	1. เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว
	2. สร้างวินัยในตนเอง
	3. ให้ความสำคัญสิ่งแวดล้อม
	4. ยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต
	5. ร่วมดูแลสังคม
3. ความเป็นธรรมทางสังคม	1. เคารพสิทธิการใช้ของส่วนรวม
	2. ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
	3. รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น
	4. กตัญญูอย่างมีเหตุผล
	5. ให้เกียรติผู้อื่น

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมตัวบ่งชี้
4. กระทำอย่างรับผิดชอบ	1. ทำตามหน้าที่ ที่กำหนด
	2. อาสาที่จะทำเพื่อส่วนรวม
	3. เคารพกฎ กติกา
	4. ตรวจสอบการกระทำ ได้เสมอ
	5. ยอมรับและแก้ไขสิ่งผิดได้
5. อยู่อย่างพอเพียง	1. ไม่นำส่วนรวม มาเป็นของตนเอง
	2. ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง
	3. มีเหตุผล ใช้สติในการพิจารณา
	4. รอบคอบในการคิด พุดและทำการต่างๆ
	5. ไม่กลัวความยาก ลำบาก

2.4 รักการเรียนรู้

ความหมายการรักการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2540 : 16) กล่าวว่า ทักษะการเรียนรู้ หมายถึงกระบวนการแสวงหาความรู้ที่หลากหลายด้วยวิธีการต่าง ๆ มีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล สร้างความเข้าใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ และประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง ตลอดจนสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน

Guglielmino (1977 : 66) อ้างถึงใน อัญชลี เจียบประเสริฐ (2542 : 21) “ความรักการเรียนรู้” (love of learning) หมายถึงมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ รักและใส่ใจในการเรียนรู้ มีความชื่นชมในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ ชอบแก้ปัญหาที่มีแง่คิดหลายทาง เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ และเห็นว่าการสอบไม่ใช่ประเด็นสำคัญ หากแต่ความเข้าใจต่อเนื้อเรื่องที่ศึกษามีความสำคัญมากกว่า มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการเรียนรู้ มีความสนุกสนานกับการสืบสวนหาความจริง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2547 : 107 - 108) กล่าวว่า รักการเรียนรู้ หมายถึง การมีใจปรารถนา มีความตื่นตัว และมุ่งแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดทุกช่วงของชีวิต โดยเป็นการเรียนรู้จากสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะในช่วงการศึกษาในระบบเท่านั้น และที่สำคัญคือ มีความสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้นั้นมาใช้ในการแก้ปัญหาหรือข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่มีอยู่ รวมถึงความสามารถในการนำมาใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นได้อีกด้วย ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านให้ความคิดเห็นว่าการที่จะพัฒนาคนให้มีลักษณะการเรียนรู้ได้นั้น จะต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านความรู้ ทักษะวิธีการเรียนรู้ และความสามารถในการ

แสวงหาความรู้ ทั้งนี้เพราะสังคมในปัจจุบันเรื่องก้าวสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ มีความเชื่อมโยงของข้อมูลข่าวสารมากขึ้น ทำให้การผลิตองค์ความรู้หรือการสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ เป็นไปได้อย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง สิ่งนี้เป็นทั้งแรงกดดันและเป็นโอกาสของผู้รักการเรียนรู้ ในการนำตนเองให้เป็นผู้ฝึก และท้อไถลกว่าคนอื่นอยู่ตลอดเวลา อันจะเป็นประโยชน์ในการนำพาตนเองและองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้าได้

จุฑาทิพย์ เคาระห์ดี (2549 : 20) ได้กล่าวว่า การรักการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้เรียน มีความกระตือรือร้นสนใจใฝ่รู้ ในการเข้ารับความรู้จากครูผู้สอน รับการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ ผู้เรียนรักการอ่านและสามารถค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุด และสื่อต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานที่ได้อย่างต่อเนื่อง หรือ การเข้าใจความหมายของสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยประสบการณ์

สรุปได้ว่า รักการเรียนรู้ หมายถึง นักเรียนที่มีคุณลักษณะนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีพฤติกรรมที่เสาะแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย กระตือรือร้น ค้นคว้าข้อมูลข่าวสาร และมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ตัวชี้วัดผู้รักการเรียนรู้

1. คุณลักษณะนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน
2. พฤติกรรมที่เสาะแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
3. กระตือรือร้น ค้นคว้าข้อมูลข่าวสารและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

เกณฑ์การประเมินรักการเรียนรู้

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
1. คุณลักษณะนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	1. อ่านหนังสือหรือวารสารที่มีประโยชน์แล้วจับใจความสำคัญ
	2. ดูรายการโทรทัศน์ที่มีสาระมีประโยชน์แล้วจับใจความสำคัญ
	3. ค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องที่สนใจผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์
	4. ค้นคว้าหาความรู้แล้วนำมาทำเป็นรายงานส่วนตัวหรือรายงาน
2. พฤติกรรมที่เสาะแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม
	6. ทำรายงานส่งครู โดยใช้ความรู้จากหนังสือหลายเล่มหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์หลายแหล่ง
	7. เข้าร่วมกิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก
	8. ซักถามข้อมูลในเรื่องที่สนใจจากครู หรือผู้ปกครอง หรือเพื่อน หรือผู้รู้ในหมู่บ้านและชุมชนแล้วจับใจความสำคัญได้

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
3. กระตือรือร้น ค้นคว้าข้อมูล ข่าวสารและมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง อย่างสม่ำเสมอ	9. มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองด้านการเรียนให้มีความรู้เพิ่มเติมมาก
	10. นำข้อมูลที่ได้จากการอ่าน ดู ฟัง ชักถาม เขียน แลกเปลี่ยน เรียนรู้มาสรุปเป็นข้อค้นพบแล้วจดบันทึกไว้ได้มากขึ้น

2.5 ความรักผูกพัน เอื้ออาทร ห่วงใยกับบุคคลในครอบครัว

ความรักผูกพัน เอื้ออาทร ห่วงใยกับบุคคลในครอบครัว หมายถึง ครอบครัวที่เข้มแข็ง และอบอุ่นจำเป็นต้องสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีให้เกิดขึ้นภายในครอบครัวนั้นๆ และสัมพันธ์ภาพที่ดีจะมีได้ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัย ที่สำคัญได้แก่

2.5.1 บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกภายในครอบครัว

2.5.2 การสื่อสารระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว

2.5.3 การใช้เวลาร่วมกันของสมาชิกภายในครอบครัว

คำจำกัดความและตัวชี้วัดของมีความรักผูกพัน เอื้ออาทร ห่วงใยกับบุคคลในครอบครัว นักเรียนโรงเรียนรัตภูมิวิทยา ดังนี้

คำจำกัดความของเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว

ความเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว หมายถึง การเป็นบุคคลที่มีความเมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือผู้อื่น มีความเมตตากรุณา เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่

ตัวชี้วัดผู้ที่มีความเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว

1. มีความเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว

2. มีความกตัญญูกตเวทิต่อผู้มีพระคุณ

เกณฑ์การประเมินความเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
1. มีความเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว	1. ทำบัตรอวยพรหรือของขวัญให้พ่อแม่ ผู้ปกครองตามเทศกาล
	2. ช่วยเหลือทำความสะอาดบ้านหรืองานบ้าน
	3. ช่วยกิจกรรมการงานตามที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ขอร้องด้วยความเต็มใจ
	4. ช่วยซื้อของใช้ที่จำเป็นและประหยัด
	5. ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง
	6. ตั้งใจเล่าเรียน
	7. ปฏิบัติตนอยู่ในโอวาทของพ่อแม่ ผู้ปกครอง
2. มีความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ	8. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น
	9. มีความซื่อสัตย์ สุจริต
	10. มีความเมตตากรุณาและเอื้ออาทร
	11. มีความเสียสละ

2.6 ความเป็นไทยและวัฒนธรรมไทย

ความเป็นไทยและวัฒนธรรมไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ผู้ที่รักความเป็นไทย จะมีความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย มีความกตัญญูกตเวที ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม

คำจำกัดความและตัวชี้วัดของความเป็นไทยและวัฒนธรรมไทย นักเรียนโรงเรียน รัตภูมิวิทยา ดังนี้

คำจำกัดความเป็นไทยและรักความเป็นไทย

รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ตัวชี้วัดผู้ที่มีความเป็นไทยและรักความเป็นไทย

1. ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญู
กตเวที
2. เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย

เกณฑ์การประเมินการมีความเป็นไทยและรักความเป็นไทย

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูกตเวที	<ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งกายและมีมารยาทงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ 2. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย 3. ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย
2. เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 2. ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง
ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
3.อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย	<ol style="list-style-type: none"> 1. นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต 2. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย 3. แนะนำ มีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย

2.7 สุขภาพกายและสุขภาพจิตดี

ความหมายของสุขภาพจิต

พิมพ์ชนก ศิริมังคลากุล (2552 : 6) ได้กล่าวว่า สุขภาพจิต หมายถึง ความสมบูรณ์ทางร่างกายและทางจิตใจของมนุษย์ ซึ่งจะช่วยให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ปราศจากโรคจิต โรคประสาท มีความสามารถในการปรับตัวและอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

มีความมั่นคงทางอารมณ์ ตระหนักรู้ในตนเองทั้งด้านบวกและด้านลบตามศักยภาพ
แห่งตน มีสมรรถภาพในการทำงานมีสัมพันธภาพต่างๆ ที่ดีกับบุคคลอื่นและสามารถทำประโยชน์
ให้แก่ตนเองและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิมพ์ชนก ศิริมังคลากุล (2552 : 9) ได้กล่าวว่า ผู้มีสุขภาพจิตดีเป็นที่มีคุณภาพที่ดี
ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ มองโลกและผู้อื่นในแง่ดีมีการแสดงออกทางอารมณ์และพฤติกรรม
ได้เหมาะสม สามารถเผชิญและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มีสัมพันธภาพที่ดีและปรับตัวอยู่ในสังคมได้
สามารถใช้ศักยภาพที่มีอยู่เพื่อการดำรงชีวิตภายใต้สภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีความสุข
เป็นคุณลักษณะของคนที่มีคุณภาพและศักยภาพที่จะพัฒนาตนเอง ครอบครัวยุค สังคมและประเทศชาติ
ให้มีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า

องค์การอนามัยโลก (WHO.1990) ได้ให้คำนิยามของคำว่า สุขภาพจิต หมายถึง สภาพ
ที่ดีของจิตที่เกิดจากการที่บุคคลสามารถจัดการกับความกดดันต่างๆ ในการดำเนินชีวิตได้ สามารถ
ทำงานประสบความสำเร็จ สามารถสร้างประโยชน์ให้กับสังคมและชุมชน

สรุปได้ว่า สุขภาพกายและสุขภาพจิตดี หมายถึง ภาวะความสมดุลระหว่างสุขภาพกาย
และสุขภาพจิตมีสภาวะที่ร่างกายและจิตใจที่มีความปกติในด้านความสัมพันธ์ระหว่างกัน ในทาง
ตรงกันข้ามหากสุขภาพส่วนใดส่วนหนึ่งมีความบกพร่องหรือมีสภาวะที่ผิดปกติไป ก็ถือว่าเกิด
ความไม่สมดุลระหว่างสุขภาพทั้งสองด้านขึ้น

คำจำกัดความและตัวชี้วัดของมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี นักเรียน โรงเรียนรัตภูมิ
วิทยา ดังนี้

คำจำกัดความของสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

สุขภาพกาย หมายถึง สภาวะของร่างกายที่มีความสมบูรณ์ แข็งแรง เจริญเติบโต
อย่างปกติ ระบบต่างๆ ของร่างกายสามารถทำงานได้อย่างปกติและมีประสิทธิภาพ ร่างกายมีความ
ต้านทานโรคได้ดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บและความทุพพลภาพ

สุขภาพจิต หมายถึง สภาวะของจิตใจที่มีความสดชื่น แจ่มใส สามารถควบคุมอารมณ์
ให้มั่นคงเป็นปกติ สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้ดี
สามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้เป็นอย่างดีและปราศจากความขัดแย้ง หรือความสับสนภายในจิตใจ

สุขภาพกายและสุขภาพจิต หมายถึง สิ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต การที่จะ
ดำรงชีวิตอยู่อย่างปกติได้ ต้องทำให้ร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ จิตใจมีความสุข ความพอใจ
ความสมหวัง ทั้งตนเองและผู้อื่น ผู้ที่มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีจะปฏิบัติหน้าที่ได้ดีและมี
ประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดผู้ที่มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

1. สภาพร่างกายและจิตใจมีพัฒนาการและเจริญเติบโตได้เหมาะสมกับวัย
2. มีอวัยวะต่างๆ ที่มีความสมบูรณ์ แข็งแรง คล่องแคล่วในการเคลื่อนไหวและทำงาน

ได้อย่างปกติ

3. ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

เกณฑ์การประเมินการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
1. สภาพร่างกายและจิตใจมีพัฒนาการและเจริญเติบโตได้เหมาะสมกับวัย	1. มีการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายที่สมวัย
	2. มีน้ำหนักและส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์อายุ
	3. มีขนาดร่างกายสมส่วน คือ มีน้ำหนักและส่วนสูงที่ได้สัดส่วน
2. มีอวัยวะต่างๆ ที่มีความสมบูรณ์ แข็งแรง คล่องแคล่วในการเคลื่อนไหวและทำงานได้อย่างปกติ	1. กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ มีความแข็งแรง
	2. มีความอดทนของระบบหายใจและระบบไหลเวียนของโลหิตที่ดี
	3. มีความอ่อนตัวที่ดี มีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนไหว
	4. มีร่างกายแข็งแรง มีความต้านทานโรคดีและไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ
3. ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	1. มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น
	2. มีความพึงพอใจกับงานและผลงานของตนเอง
	3. ยอมรับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวเอง เข้าใจความแตกต่าง ระหว่างบุคคล
	4. แก้ไขความไม่สบายใจ ความคับข้องใจและความเครียดของตนเองได้
	5. มีอารมณ์มั่นคง เป็นคนอารมณ์ดี มีอารมณ์ขันบ้าง
	6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถควบคุมความต้องการของตนเองในความเป็นแนวทางที่สังคมยอมรับ

2.8 วิธีชีวิตแบบประชาธิปไตย

มีผู้ให้ความหมายไว้หลายด้านและแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับภาพของการมองวิถีชีวิตของแต่ละท่าน ดังจะเห็นได้จากนักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ชานินทร์ กรัยวิเชียร (2540 : 1) อธิบายเกี่ยวกับคำว่า ประชาธิปไตย หมายถึง ระบบการปกครองประเทศระบอบหนึ่งซึ่งเป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชนเพื่อประชาชน โดยถือความเห็นของประชาชนเป็นฝ่ายข้างมากเป็นเกณฑ์ในการบริหารราชการแผ่นดินแต่ในขณะเดียวกันสิทธิของปวงชนฝ่ายข้างน้อย ก็ย่อมได้รับความคุ้มครองโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ทั้งความเห็นฝ่ายข้างมากนั้นจะต้องเป็นความเห็นที่ประกอบด้วยเหตุผลและเป็นธรรมด้วย

โกวิท ประวาลพุกษ์ (2547 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า ประชาธิปไตย คือ การทำงานร่วมกัน เป็นหมู่คณะเป็นส่วนใหญ่ มีเป้าหมายของงานชัดเจน สมาชิกแต่ละคนได้ให้ความสามารถสูงสุดในการทำงาน

ประมวล กองวงศ์ (2547 : 22) กล่าวว่า ประชาธิปไตย หมายถึง แนวทางการดำเนินชีวิต ซึ่งประกอบด้วย การมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ตามแบบของแต่ละบุคคลที่สามารถจะทำได้และการปกครองของประชาชน ประชาชนทุกคนมีสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคเท่าเทียมกันในการเรียนรู้ ตลอดจนทั้งมีความอิสระภาพ ความรัก ความเอื้ออาทรต่อกันและความร่วมมือกัน พัฒนาสังคมให้เกิดความมีสันติภาพ สันติสุข ซึ่งแยกเป็น 2 แง่ คือ ความหมายในเรื่องของการปกครองประเทศและในด้านวิถีการดำเนินชีวิต และคุณลักษณะเฉพาะตัว

กิริติ ชามัชนิมา (2552 : 15) ได้กล่าวว่า ประชาธิปไตย หมายถึง การอยู่ร่วมกันของบุคคลโดยยึดหลักสิทธิเสรีภาพซึ่งกันและกัน ควรให้เกียรติ เคารพในสิทธิเสรีภาพของคนอื่น และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมตามข้อตกลงเหลือตามแบบแผนที่คนส่วนมากยอมรับ

สรุปได้ว่า วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย หมายถึง การดำรงชีวิตโดยยึดมั่นในหลักศีลธรรมและคุณธรรมของศาสนา มีหลักการทางประชาธิปไตยในการดำรงชีวิต ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอันจะก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เป็นสังคมประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

คำจำกัดความและตัวชี้วัดของวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยนักเรียน โรงเรียน รัตภูมิวิทยา ดังนี้

วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย หมายถึง การที่ทุกคนมีสิทธิและทำหน้าที่ของตนเองด้วยความเสมอภาค ภายใต้กฎระเบียบของสังคม

ตัวชี้วัดผู้มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

1. มีลักษณะพฤติกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยที่สอดคล้องกับสังคมในปัจจุบัน
2. เคารพสิทธิ เสรีภาพของบุคคลอื่น ไว้วางใจผู้อื่น มองโลกในแง่ดี และมีความสามานสามัคคี

3. สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข ภายใต้การแสดงออกซึ่งเหตุผล

เกณฑ์การประเมินวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ส่งเสริมประชาธิปไตยที่สอดคล้องกับสังคมในปัจจุบัน	1. การรู้จักบทบาทและหน้าที่
	2. การมีความรับผิดชอบ
	3. การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
	4. ความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
2. เคารพสิทธิ เสรีภาพของบุคคลอื่น ไว้วางใจผู้อื่น มองโลกในแง่ดี และมีความสมานสามัคคี	5. การคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
	6. การมีส่วนร่วมทั้งความคิด การกระทำ และน้ำใจ ด้วยมารยาทที่ตามวัฒนธรรมไทย
	7. การให้เกียรติซึ่งกันและกัน
3. ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างมีความสุข ภายใต้การแสดงผลซึ่งเหตุผล	8. การยอมรับและเคารพในสิทธิและหน้าที่ของเอกัตบุคคล
	9. การใช้ปัญญาหรือเหตุผลในการตัดสินใจ
	10. การรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
	11. การยึดมั่นในความกตัญญู เชิดชูสถาบันชาติ ศาสนา
	12. การยึดหลักคุณธรรม

2.9 ไม่ว้าว้าวกับอบายมุข

อบายมุข เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียทั้งต่อตนเอง คนรอบข้าง รวมไปถึงสังคม ที่กล่าวในงานศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ต้องการจะอธิบายถึงสิ่งที่เป็นโทษ ทั้งเป็นโทษในตัวเอง คือ เมื่อเข้าไปยุ่งเกี่ยวแล้วทำให้ตัวเองเสื่อมถอยและด้อยคุณค่า สังคมไม่ยอมรับ

สวัสดี พินิจจันทร์ (2538: 1) กล่าวว่า อบายมุข แปลว่าทางแห่งความฉิบหาย เหตุการณ์ฉิบหายหรือทางที่หาความเจริญงอกงามมิได้ หมายถึงต้นเหตุที่จะนำไปสู่ความป่นปี้เสียหายพินาศล่มจม ผู้ที่เป็นคนโง่เขลา รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ประพฤติตนตามทางแห่งความฉิบหาย ย่อมจะมีแต่ความเสื่อมความพินาศ ดำรงชีวิตอยู่อย่างยากแค้น ถ้าเป็นคนมีทรัพย์ ทรัพย์ย่อมหมดสิ้น ถ้าเป็นคนมียศ ยศย่อมเสื่อม ถ้าเป็นคนมีหน้าที่การงานหน้าที่การงานย่อมพินาศ เขาจะได้รับแต่ความทุกข์ความเดือดร้อน ฉะนั้นท่านจึงเรียกทางแห่งความฉิบหายเหล่านี้ว่า อบายมุข

นันทรัตน์ สุขศรี (2553: 11) อบายมุข หมายถึง สถานที่ สิ่งของ หรือสิ่งใดๆ ที่จะชักนำเราไปในทางที่เสื่อม หรือสิ่งที่กระทำแล้วจะนำความเดือดร้อนมาให้ทั้งแก่ตนเองและคนรอบข้าง ไม่ว้าว้าวกับอบายมุข หมายถึง วิธีที่จะปลอดภัยจากอบายมุขทั้งปวง ก็คือการงดเว้นอย่าคบหากับคนที่มีว้าว้าวกับอบายมุข ไม่ควรร่วมกินร่วมนอนหรือร่วมทางกับคนพวกนี้ เพราะการได้เห็นสถานอบายมุข

บ่อย ๆ ก็ย่อมจะเกิดความเคยชิน นักเข้าก็จะไม่รังเกียจ จนถึงอาจจะหัดทดลองดู แล้วก็เลิกตกเป็น
ทาสของมัน ไปในที่สุด จนเสียคนเสียอนาคตไปชั่วชีวิต

พุทธทาสภิกขุ (2559 : 341 - 342) อบายมุข แปลว่า ปากทางแห่งอบายถ้ำเป็นเรื่องวัตถุ
เรื่องโลกๆ อย่างที่จัดไว้ในคัมภีร์สำหรับชาวบ้านว่าการดื่มน้ำเมา การเที่ยวกลางคืน การดูการเล่น
การเล่นการพนัน การคบคนชั่วเป็นมิตร การเกียจคร้านทำงาน 6 ประการนั้นเป็นปากทางแห่งอบาย
อย่างนี้เป็นอบายอย่างโลกๆ อบายมุขแม้จะกล่าวไว้เป็นเรื่องทางวัตถุธรรมมัน ก็เป็นเรื่องให้เกิดอะไร
ในทางนามธรรมด้วยเหมือนกัน เป็นการทำผิดในทางธรรม ทางศีลธรรม ประพฤติชั่ว ประพฤติเลวร้าย
ได้เกิดความร้อใจ ความโง่เขลา ความหิวกระหาย และความขี้ลาด

สรุปได้ว่าไม่มั่วสุมอบายมุข หมายถึง การไม่หมกมุ่นกันเพื่อกระทำการในทางที่ไม่ดี
ตัวชีวิตผู้ที่ไม่มั่วสุมอบายมุข

1. ด้านยาเสพติด
2. ด้านสื่อลามกอนาจารและปัจจัยสี่
3. ด้านการพนัน
4. ด้านการทะเลาะวิวาท

เกณฑ์การประเมินการไม่มั่วสุมอบายมุข

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ด้านยาเสพติด	<ol style="list-style-type: none"> 1. รู้จักป้องกันตนเอง ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด 2. เรียนรู้โทษ และภัยของยาเสพติด 3. รู้จักวิธีปฏิเสธหลีกเลี่ยงจากยาเสพติด 4. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อหลีกเลี่ยง การหมกมุ่นมั่วสุมกับยาเสพติดและอบายมุข
2. ด้านสื่อลามกอนาจารและปัจจัยสี่	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่นำสื่อลามกอนาจารเข้ามาในโรงเรียน 2. ใช้โทรศัพท์มือถือ อ่านหนังสือในทางที่ให้ความ บันเทิงประเทืองสติปัญญา
3. ด้านการพนัน	<ol style="list-style-type: none"> 1. รู้จักประหยัดคอดออม ไม่ฟุ่มเฟือย 2. ฝึกงานเพื่อหารายได้พิเศษ 3. ไม่เล่นการพนันทุกรูปแบบในโรงเรียน
4. ด้านการทะเลาะวิวาท	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่พกอาวุธเข้ามาในโรงเรียน 2. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด

3. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้รูปแบบ (MODEL) เพื่อการบริหาร

3.1 ความหมายของรูปแบบ (MODEL)

รูปแบบตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “MODEL” โมเดล หรือรูปแบบเป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรมซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของโมเดลหรือรูปแบบไว้ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2541 : 22) รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างของความสัมพันธ์ของหน่วยต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ดังนั้น รูปแบบจึงน่าจะมีมากกว่าหนึ่งมิติ หลายตัวแปร และตัวแปรต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันในเชิงความสัมพันธ์และเชิงเหตุและผล

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2544 : 27) รูปแบบ คือวิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจตลอดทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์ หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏ โดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการทางคณิตศาสตร์ ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และในขณะที่เดียวกันก็สามารถนำเสนอเรื่องราว หรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ

ทศนา แคมณี (2551: 1) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ 3 ประการ คือ

1) รูปแบบ หมายถึง สิ่งซึ่งเป็นแบบย่อส่วนของของจริง ตรงกับภาษาไทยว่าแบบจำลอง

2) รูปแบบ หมายถึง สิ่งของหรือคนที่นำมาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการบางอย่าง เช่น ครูต้นแบบ นักเดินแบบหรือแม่พิมพ์ในการวาดภาพศิลปะ เป็นต้น

3) รูปแบบ หมายถึง แบบหรือรุ่นของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์รุ่น 864X เป็นต้นทำนองเดียวกัน (Keeves.1988 : 559) ได้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบ สรุปได้ว่ารูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะนอกจากนั้นยังได้กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ควรจะมีข้อกำหนด 4 ประการ คือ

1) รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันแบบรวม ๆ

2) รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลได้

3) รูปแบบควรต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4) รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปร ในลักษณะใหม่ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด (2552 : 121) รูปแบบ (Model) หมายถึง โครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่แสดงขั้นตอนการทำงานเป็น ไฟว์ชาร์ท (Flow Chart) สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ปรากฏในธรรมชาติหรือระบบต่างๆ ที่อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ

รูปแบบ หมายถึง เป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะหรือบรรยายคุณลักษณะนั้น ๆ หรือเป็นชุดของแนวคิดซึ่งได้เรียบเรียงไว้ในลักษณะโครงสร้างอย่าง เป็นระบบและมีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน กลยุทธ์ พื้นฐานเงื่อนไขและข้อจำกัดในการนำรูปแบบไปใช้ (Bardo และ Hartman, 2004 : 25)

กล่าวโดยสรุป รูปแบบ หมายถึง ลักษณะที่แสดงให้เห็น โครงสร้าง องค์ประกอบและความสัมพันธ์ของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นหรือพยากรณ์ไปในอนาคต รูปแบบมีองค์ประกอบสำคัญหลายอย่างและมีความสัมพันธ์กันเป็นระบบ

3.2 ประเภทของรูปแบบ (MODEL)

รูปแบบสามารถจำแนกออกได้หลายประเภท ได้มีผู้จำแนกประเภทของรูปแบบ ดังนี้ สมิธ และคณะ (Smith and others, 1980:461) จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) จำแนกออกเป็น

1) รูปแบบคล้ายจริง (Iconic Model) มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง หุ่นไล่กา หุ่นตามร้านตัดเสื้อผ้า

2) รูปแบบเสมือนจริง (Analog Model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนจะทำการทดลอง เครื่องบินจำลองที่บินได้ หรือเครื่องฝึกหัดบิน เป็นต้น รูปแบบชนิดนี้มีความใกล้เคียงความจริงมากกว่าแบบแรก

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Model) จำแนกออกเป็น

1) รูปแบบข้อความ (Verbal model) หรือรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Model) เป็นการใช้ข้อความปกติธรรมดาในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนาลักษณะงานคำอธิบายรายวิชา เป็นต้น (Bertalanffy, 1968 : 24) ผู้สร้างทฤษฎีระบบกล่าวว่าการมีรูปแบบข้อความนั้นแม้บางครั้งจะเข้าใจยาก แต่ก็ยังดีกว่าไม่มีรูปแบบเสียเลย เพราะอย่างน้อยก็เป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบประเภทอื่นต่อไป

2) รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Model) เช่น สมการ และโปรแกรมเชิงเส้น เป็นต้น

สตีเนียร์ (Steiner อ้างถึงใน เสรี ชัดแจ้ง, 2538 : 7) ได้จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) จำแนกออกเป็น

1.1 รูปแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model of) เช่น รูปแบบเครื่องบินที่สร้างเหมือนจริง แต่มีขนาดเล็ก

1.2 รูปแบบสำหรับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Model for) เป็นรูปแบบจำลองที่ออกแบบไว้เพื่อเป็นต้นแบบผลิตสินค้า ต้องสร้างรูปแบบเท่าของจริงขึ้นมาก่อนแล้วจึงผลิตสินค้าตามรูปแบบนั้น

2. รูปแบบเชิงแนวคิด (Conceptual Model) จำแนกออกเป็น

2.1 รูปแบบเชิงแนวคิดของสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Conceptual Model of) เป็นรูปแบบหรือแบบจำลองที่สร้างขึ้นโดยจำลองมาจากทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว เช่น รูปแบบที่สร้างมาจากทฤษฎีการคงอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน เป็นต้น

2.2 รูปแบบเชิงแนวคิดเพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Conceptual Model for) เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นมาเพื่ออธิบายทฤษฎี หรือปรากฏการณ์ เช่น รูปแบบที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีการคัดสรรตามธรรมชาติ เพื่อนำไปอธิบายทฤษฎีการคงอยู่ของนักเรียนในโรงเรียน เป็นต้น จากการศึกษาประเภทของรูปแบบ สรุปได้ว่าการแบ่งประเภทของรูปแบบจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการอธิบายรูปแบบนั้นๆ จากการศึกษาประเภทของรูปแบบ สรุปได้ว่าการแบ่งประเภทของรูปแบบจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการอธิบายรูปแบบนั้นๆ

3.3 การสร้างและพัฒนารูปแบบ (MODEL)

บุญชม ศรีสะอาด (2535 : 104-106) ได้กล่าวถึงการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนารูปแบบนั้นอาจทำได้ 2 วิธีดังนี้

1. การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมา ก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐาน โดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีแนวความคิด รูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่น ๆ และผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพ สถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบรวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรนั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ในการพัฒนารูปแบบนั้น จะต้องใช้หลักเหตุผลเป็นรากฐานที่สำคัญและการศึกษาค้นคว้าซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบอย่างยิ่ง ซึ่งผู้วิจัยอาจคิด

โครงสร้างของรูปแบบขึ้นก่อนแล้วปรับปรุงโดยอาศัยข้อเสนอเทศจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือทำการศึกษาองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรแต่ละตัวแล้วคัดเลือกรูปแบบย่อย หรือตัวแปรที่สำคัญประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้ หัวใจสำคัญของขั้นตอนนี้คือการเลือกเฟ้นองค์ประกอบในรูปแบบ (ตัวแปรหรือกิจกรรม) เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม ผู้วิจัยควรกำหนดหลักการในการพัฒนารูปแบบอย่างชัดเจน เช่น เป็นรูปแบบที่ไม่ซับซ้อนสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย ตัวแปรในรูปแบบมีน้อยตัวแต่สามารถอธิบายผลได้มากในการวิจัย บางเรื่องจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

2. การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากได้พิจารณารูปแบบในขั้นต้นแล้ว จำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นถึงแม้ว่าจะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎีแนวความคิด รูปแบบของคนอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมาแล้วหรือแม้กระทั่งการถกเถียงจากผู้เชี่ยวชาญแล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่บางครั้งจึงใช้คำว่าทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบในเรื่องนี้ (Eisner, 1976) ได้เสนอแนวความคิดการพัฒนาและตรวจสอบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในบางเรื่อง ที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้และได้เสนอแนวความคิดการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้

1) การประเมินโดยทางนี้ ไม่ได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบองค์เป้าหมาย (Goal-Based Model) การตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบตอบสนอง (Responsive Model) หรือกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making Model) อย่างไรก็ตามหนึ่งแต่การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นการวิเคราะห์อย่างลึกซึ้งเฉพาะประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจรณ์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำงานประเมิน

2) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมิน โดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากการวัดคุณค่าไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใดๆ ได้และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง ต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงและในวงการอุดมศึกษามากขึ้น ในสาขาเฉพาะที่ต้องอาศัยผู้รู้ ผู้เล่นในเรื่องนั้นๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

3) เป็นรูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เที่ยงธรรมและมีคุณประโยชน์ที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง

4) เป็นรูปแบบที่ยอมรับให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอรรถศาสตร์และความถนัดของแต่ละบุคคล นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวม การประเมินผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

วิลเลอร์ (Willer.1986 : 83) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบ โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้าง (Construct) รูปแบบ และ 2) การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของรูปแบบ (บุญส่ง หาญพานิช 2546 : 112 - 118) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย” โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ แนวความคิดเกี่ยวกับธรรมชาติความรู้ องค์ความรู้ และการบริหารจัดการศึกษาของไทย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการความรู้ กระบวนการจัดการความรู้ โครงสร้างพื้นฐานของการบริหารจัดการความรู้ โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ และการสอบถามผู้บริหาร 2) การจัดทำร่างรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยนำผลสรุปจากการวิเคราะห์สาระจากการสัมภาษณ์อธิการบดีและจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม นำมาสรุปเป็นข้อค้นพบเพื่อใช้เป็นฐานในการสร้างร่างรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทยและ 3) การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้น จึงปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

คีวาส (Keeves. 1988 อ้างถึงใน Sallis, 2002) ได้กล่าวถึงหลักการอย่างกว้างๆ เพื่อกำกับการสร้างรูปแบบไว้ 4 ประการ คือ 1) รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดา อย่างไรก็ตามความเชื่อมโยงเชิงเส้นตรงแบบธรรมดาทั่วไปก็มีประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ 2) รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้ด้วยการสังเกตและหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ 3) รูปแบบควรต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้แล้ว รูปแบบควรใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย 4) นอกจากคุณสมบัติต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่การพัฒนารูปแบบนั้นอาจจะมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปจะมี

ขั้นตอนในการพัฒนา คือ 1) การสร้างรูปแบบ (Construct) 2) การหาความเที่ยงตรง (Validity) ส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินงานอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาแนวคิดและกระบวนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบสามารถสรุปได้ว่าการพัฒนารูปแบบแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ และ 2) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้าง หรือพัฒนารูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐาน (Hypothesis Model) โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ผู้วิจัยอาจจะศึกษารายกรณีหน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการศึกษานำมาใช้กำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบรวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ดังนั้น การพัฒนารูปแบบในขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยหลักการของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ ซึ่งโดยทั่วไปการศึกษาในขั้นตอนนี้จะมีขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัย

1.2 การศึกษาจากบริบทจริงในขั้นตอนนี้อาจจะดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้

1.2.1 การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการในปัจจุบันของหน่วยงาน โดยศึกษาความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งวิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสำรวจ การสนทนากลุ่ม เป็นต้น

1.2.2 การศึกษารายกรณี (Case Study) หรือพหุกรณี หน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จ หรือมีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องที่ศึกษา เพื่อนำมาเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบ

1.2.3 การศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นต้น

1.3 การจัดทำรูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะใช้สารสนเทศที่ได้ในข้อ 1.1 และ 1.2 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดการวิจัย เพื่อนำมาจัดทำรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ภายหลังจากที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นตอนแรกแล้วจำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบของบุคคลอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมา

แต่ก็เป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบผู้วิจัยอาจจะปรับปรุงรูปแบบใหม่โดยการตัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่พบว่าไม่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยออกจากรูปแบบ ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3.4 ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบ (MODEL)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบพบว่าการพัฒนารูปแบบนั้นอาจมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไปแต่โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งออกเป็นสองตอนใหญ่ๆ คือการสร้างรูปแบบ (construct) และการหาความตรง (validity) ของรูปแบบวิลเลอร์ (Willer, 1967 : 83) ส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินการอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้นๆ ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ ได้แก่ การพัฒนารูปซึ่งเป็นรูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2535 : 13) ซึ่งได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การพัฒนารูปแบบ และการทดสอบประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของรูปแบบในส่วนการพัฒนารูปแบบนั้นดำเนินการโดยวิเคราะห์ลำดับในการทำวิทยานิพนธ์หลักการเขียนรายงานการวิจัยจุดบกพร่องที่มักจะพบในการทำวิทยานิพนธ์ฯแล้วนำองค์ประกอบเหล่านั้นมาสร้างเป็นรูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ตามลำดับขั้นในการทำวิทยานิพนธ์หลังจากนั้นจะเป็นขั้นตอนที่ 2 นำรูปแบบดังกล่าวไปทดสอบและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนารูปแบบอีกวิธีหนึ่งตามแนวทางการศึกษาของรุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2548 : 92-93) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานโดยมุ่งศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมซึ่งในการศึกษามีรายละเอียดในการดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ได้รับเลือกเป็นโครงการนำร่อง การวิจัยและการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อคุณภาพการศึกษารวมทั้งการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษาสภาพจริงจากรายงานการประเมินตนเองในโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบจำลองเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ โดยการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 นำมาสร้างเป็นรูปแบบจำลองระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การด้วยการสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแบบเลือกตอบเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็น โดยอิสระ

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการพัฒนารูปแบบระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติโดยการใช้อยู่แบบจำลองจากขั้นตอนที่ 2 นำมาศึกษาวิเคราะห์และกำหนดรูปแบบระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรด้วยเทคนิคเดลฟาย 3 รอบ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์หาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาคือผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและกรรมการสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปและนำเสนอรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรและจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป

พรพิมล ธรรมภิรมย์โชค (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการความรู้สำหรับหน่วยงานภาครัฐได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารรายงานคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 จำนวน 140 ชุดใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการความรู้โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการจัดการความรู้จำนวน 20 คน ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ขั้นตอนที่ 3 การร่างและการตรวจสอบรูปแบบการจัดการความรู้สำหรับหน่วยงานภาครัฐโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการความรู้จำนวน 11 คน ใช้วิธีการสนทนากลุ่มและ

ขั้นตอนที่ 4 การนำเสนอรูปแบบการจัดการความรู้ของหน่วยงานภาครัฐ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน รับรองความเหมาะสมการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. เครือข่าย

4.1 ความหมายของเครือข่าย

ในทางสังคมวิทยา เครือข่ายเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมอย่างหนึ่งที่แตกต่างไปจากกลุ่ม โดยที่กลุ่มจะมีขอบเขตที่ชัดเจน รู้ว่าใครเป็นสมาชิก ใครไม่ใช่สมาชิก มีความเป็นรูปธรรม มองเห็นได้มีโครงสร้างทางสังคมในระดับหนึ่ง แต่เครือข่ายเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมที่ไม่มีขอบเขต การเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเครือข่ายอาจจะมองเห็นและมองไม่เห็นเป็นรูปธรรมก็ได้ สาระของการเชื่อมโยงระหว่างกันที่จะช่วยให้มองเห็นรูปธรรมของเครือข่ายมี 3 ลักษณะ คือ เครือข่ายการแลกเปลี่ยน เครือข่ายการติดต่อสื่อสาร และเครือข่ายความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกัน เครือข่ายไม่มีโครงสร้างที่แน่นอนตายตัว อาจมีการออกแบบโครงสร้างขึ้นมาทำหน้าที่สานความสัมพันธ์ระหว่างคน/กลุ่มองค์กรให้ต่อเนื่อง แต่ในเครือข่ายไม่มีใครบังคับให้ใครกระทำ

อะไรได้ แต่ละคน/กลุ่มองค์กรต่างก็เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายได้พอๆ กัน ดังนั้นรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่ายจึงมีความซับซ้อนกว่ากลุ่ม/องค์กรมากนัก (Boissevain and Mitchell, 1973)

พอล สตาร์คีย์ Paul Starkey (1997) ให้ความหมายของ "เครือข่าย" ว่า คือ กลุ่มของคนหรือองค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกัน หรือทำกิจกรรมร่วมกัน ในลักษณะที่บุคคลหรือองค์กรสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมของตน การสร้างเครือข่ายเป็นการทำให้บุคคลและองค์กรที่กระจัดกระจายได้ติดต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และการร่วมมือกันด้วยความสมัครใจ อีกทั้งให้สมาชิกในเครือข่ายมีความสัมพันธ์กันฉันท์เพื่อนที่ต่างก็มีความเป็นอิสระ มากกว่าสร้างการคบค้าสมาคมแบบฟุ้งฟิง

สรุปได้ว่า เครือข่าย คือ การเชื่อมโยงการดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อปฏิบัติการกิจอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน โดยที่แต่ละฝ่ายยังคงปฏิบัติการหลักของตนต่อไปอย่างไม่สูญเสียเอกลักษณ์และปรัชญาของตนเอง การเชื่อมโยงนี้อาจเป็นรูปของการรวมตัวกันแบบหลวมๆ เฉพาะกิจตามความจำเป็น หรืออาจอยู่ในรูปของการจัดองค์กรที่เป็นโครงสร้างของความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจน

4.2 การสร้างเครือข่าย

สตาร์คีย์ Starkey เสนอแนวทางในการสร้างเครือข่ายว่าควรดำเนินการดังนี้

1. เชิญองค์กรและผู้มีส่วนได้เสียมาร่วมประชุม โดยมีหัวข้อการประชุมที่น่าสนใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ร่วม หรือเป้าประสงค์ที่เกี่ยวข้องกัน มอบหน้าที่ในการบริหารจัดการการประชุมให้กับบรรดาผู้มีส่วนได้เสียร่วมกันรับผิดชอบ การหาข้อตกลงร่วมในกิจกรรมที่เป็นผลประโยชน์ร่วมดังกล่าว

2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเครือข่าย ทิศทาง กิจกรรมหลัก และคุณสมบัติของสมาชิกให้ชัดเจน โดยให้สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดด้วย เพื่อป้องกันการครอบงำจากกลุ่มคนบางกลุ่ม ทั้งนี้ควรมีการทบทวนเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสังคม และความต้องการของสมาชิก

3. จัดตั้งกลุ่มแกนของเครือข่ายที่ปวารณาตัวเข้ามาทำหน้าที่ประสานงาน จัดการ และส่งกำลังบำรุงให้กับสมาชิก ซึ่งต้องไม่ติดอยู่กับกิจกรรมประจำวันขององค์กรตัวเอง และกลุ่มแกนต้องดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายให้บังเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ต้องมีการหมุนเวียนเปลี่ยนกลุ่มผู้นำเครือข่าย เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำของสมาชิก และป้องกันการผูกขาดอำนาจ

4. ความรู้สึกมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและความผูกพันที่เหนียวแน่น มีส่วนอย่างสำคัญต่อความสำเร็จของเครือข่าย ควรเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การเลือกกิจกรรมและวิธีการทำงานของเครือข่ายในลักษณะประชาธิปไตย

5. เครือข่ายต้องมีวิธีการจัดหาและจัดการทรัพยากร เพื่อความมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนกิจการของเครือข่าย และความสามารถในการพึ่งตนเอง ทรัพยากรนี้ไม่ได้หมายถึงเงินทุนเท่านั้น แต่ยังหมายความรวมถึงคุณภาพของสมาชิก วิธีการจัดการแบบมีส่วนร่วม เทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ

6. ทำให้เครือข่ายมีสถานภาพถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อให้เครือข่ายและผู้นำเครือข่ายได้รับการสนับสนุน และความไว้วางใจจากสมาชิกเครือข่าย อีกทั้งยังได้สามารถดำเนินงานได้กว้างขวาง อาจมีชื่อและสัญลักษณ์ของเครือข่ายเพื่อให้เป็นที่จดจำได้ง่าย และอาจส่ง ข่าวสารไปให้กับบุคคลเป้าหมายที่สามารถให้การรับรองเครือข่ายได้

7. ควรสนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายกับเครือข่าย เพื่อเสริมให้เครือข่ายมีความเข้มแข็งมากขึ้น ซึ่งมีได้ทั้งทางแนวนอน แนวตั้ง หรือในภูมิภาคต่างระดับกัน การเชื่อมเครือข่ายทำได้ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ด้วยการมีกิจกรรมร่วมกัน หรือเป็นตัวแทนร่วมกันในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง และการร่วมกันประสานงานการประชุม

8. ควรมีการติดตามผลและประเมินผลเป็นประจำสม่ำเสมอและถี่ถ้วน โดยดูความสอดคล้องของแผนการทำงานกับวัตถุประสงค์ ความก้าวหน้าและความสำเร็จของเครือข่ายในแต่ละระยะ ทั้งนี้ควรให้สมาชิกเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดวิธีและเครื่องชี้วัดประสิทธิภาพของกิจกรรมเครือข่ายและร่วมเรียนรู้ตลอดกระบวนการติดตามและประเมินผล

9. ควรมีการจัดหลักสูตรฝึกอบรมด้านการจัดการเครือข่ายให้กับองค์กรแกน และผู้นำเครือข่ายสม่ำเสมอ

10. ถ้าวัตถุประสงค์ของเครือข่ายดี การเชื่อมโยงภายในเครือข่ายเหมาะสม เอื้อให้เกิดความเคลื่อนไหวของกิจกรรมและความแข็งขันของสมาชิก โครงการหรือกิจกรรมมีลักษณะกระจายอำนาจไปให้กับมวลสมาชิกที่ได้รับประโยชน์ การดำเนินงานของเครือข่ายจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ในที่สุด

4.3 องค์ประกอบของเครือข่าย

องค์ประกอบที่สำคัญของความเป็นเครือข่าย ได้แก่

1. หน่วยชีวิตหรือสมาชิก เป็นองค์ประกอบเบื้องต้นของความเป็นเครือข่าย ที่สร้างระบบปฏิสัมพันธ์โดยแต่ละหน่วยชีวิตและแต่ละปัจเจกบุคคล จะดำเนินการสานต่อเพื่อหาแนวร่วมในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ เพื่อให้เกิดการดำรงอยู่ร่วมกันตามหลักธรรมชาติที่ทุกสรรพสิ่งจะต้องพึ่งพา

อาศัยและสร้างกระบวนการที่สืบเนื่องเพื่อรักษาความเป็นไปของชีวิต ดังนั้นหน่วยชีวิตหรือสมาชิกในองค์กรนั้น จะเป็นองค์ประกอบหลักที่ก่อให้เกิดความเป็นเครือข่าย

2. จุดมุ่งหมาย เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่ง เพราะหากว่าบุคคลกลุ่ม องค์กร มารวมกันเพียงเพื่อทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยไร้ความมุ่งมั่นหรือจุดมุ่งหมายร่วมกัน ความสัมพันธ์ดังกล่าวมีอาจกล่าวได้ว่าเป็นเครือข่าย เพราะความเป็นเครือข่ายจะต้องมีความหมายถึง “การร่วมกันอย่างมีจุดหมาย” เพื่อทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์และกระบวนการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้น

3. การทำหน้าที่อย่างมีจิตสำนึก การที่แต่ละหน่วยชีวิตหรือการที่แต่ละบุคคลจะมารวมกันนั้น สิ่งที่จะยึดโยงสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกัน คือ การทำหน้าที่ต่อกัน และกระทำอย่างมีจิตสำนึก เพราะหากขาดจิตสำนึกต่อส่วนรวมแล้ว กระบวนการนั้นจะเป็นเพียงการจัดตั้งและเรียกใช้งานผลประโยชน์ตอบแทนเท่านั้น และการที่คนจะมารวมกลุ่มเป็นองค์กรเครือข่ายได้นั้น นอกจากจะมีความสนใจหรืออุปนิสัยใจคอที่คล้ายคลึงกันแล้ว บุคคลยังต้องมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม กล่าวคือเมื่อพวกเขาเห็นปัญหาหรือต้องการที่จะพัฒนาและเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จิตใจที่มุ่งมั่นซึ่งเป็นปัจจัยภายในของแต่ละบุคคล ย่อมเป็นแรงขับเคลื่อนที่นำไปสู่การคิดวิเคราะห์และการค้นหาวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ รวมทั้งแสวงหาแนวร่วมจากเพื่อนร่วมอุดมการณ์ เพื่อสร้างพลังอำนาจในการต่อรองหรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันจนกลายเป็นองค์กรเครือข่ายที่ทุกฝ่ายต่างก็มีความไว้วางใจต่อกัน ทั้งนี้ เพราะความเป็นเครือข่าวนั้น สามารถที่จะตอบสนองกระบวนการแก้ไขปัญหาได้มากกว่า

4. การมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยน ในองค์ประกอบของความเป็นเครือข่ายสิ่งหนึ่งที่จะขาดมิได้ก็คือการมีส่วนร่วม การพึ่งพาอาศัยและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสมาชิกจะเป็นปัจจัยที่หนุนเสริมให้เครือข่าวนั้นมีพลังมากขึ้น เพราะการมีส่วนร่วมจะทำให้สมาชิกมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่าย ซึ่งจะช่วยให้ทุกฝ่ายหันหน้าเข้าหากันและพึ่งพากันมากขึ้น นอกจากนี้ ในระบบความสัมพันธ์ของเครือข่าย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ก็มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะนำไปสู่การให้และการรับ รวมถึงการระดมทรัพยากรเพื่อให้ภารกิจที่เครือข่ายดำเนินการร่วมกันนั้นบรรลุถึงเป้าหมาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จึงเป็นทั้งแนวคิด กระบวนการและวิธีการของการจัดการเครือข่าย เป็นกระบวนการสร้างข้อมูลที่ต้องเนื่อง เพราะถ้าไม่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันที่มาจากมีส่วนร่วมแล้ว พัฒนาการของเครือข่ายจะเป็นไปอย่างช้าๆ และอาจถดถอยลง ดังนั้น การมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนจึงเสมือนกลไกที่เป็นแรงผลักดันให้ความเป็นเครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

5. ระบบความสัมพันธ์และการสื่อสาร ถ้ากล่าวถึงเครือข่ายว่าเป็นความสัมพันธ์ที่โยงใยแล้ว สิ่งที่มีความสำคัญต่อเครือข่าย คือ ข้อมูลและการสื่อสารระหว่างกัน นับตั้งแต่การสื่อสารระหว่างปัจเจกบุคคลกับปัจเจกบุคคล กลุ่มกับกลุ่ม และระหว่างเครือข่ายกับเครือข่าย รวมทั้งระบบความสัมพันธ์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยกระบวนการสื่อสารนั้นจะช่วยให้สมาชิกในเครือข่ายเกิดการรับรู้ เกิดการยอมรับในกระบวนการทำงานและช่วยรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ความสัมพันธ์ที่เกิดจากการติดต่อสื่อสารที่ต่อเนื่องเช่นนี้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเครือข่าย ถ้าระบบความสัมพันธ์มิได้รับการตอบสนองหรือขาดการติดต่อแล้วความเป็นเครือข่ายก็อยู่ในภาวะที่เสื่อมถอย ดังนั้นการพัฒนาาระบบเครือข่ายจะต้องยึดหลักการของความสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างกัน โดยมีกิจกรรมและข้อมูลเพื่อให้เกิดความเคลื่อนไหวของเครือข่ายนั้นๆ

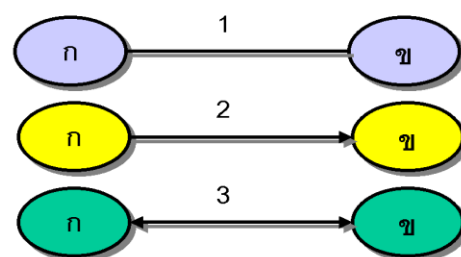
4.4 ทฤษฎีเครือข่ายกับชุมชน

เครือข่ายสังคม หมายถึง กลุ่มของความสัมพันธ์ที่บุคคลกลุ่มหนึ่งมีต่อกันและกัน ลักษณะของความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นสามารถนำไปใช้อธิบายพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้นได้หรืออีกความหมายหนึ่งคือ ชุขของการเชื่อมโยงซึ่งกันและกันระหว่างบุคคล ที่ก่อให้เกิดสายใยผูกพันของครอบครัว เพื่อน และคนรู้จักในช่วงชีวิตของคนเครือข่ายสังคมอาจเปรียบได้กับภาพของจุดต่างๆ ที่มีการเชื่อมโยงกันด้วยเส้นตรงหลาย ๆ เส้น จุดคือบุคคล และเส้นตรงคือสายสัมพันธ์ บุคคลแต่ละคนจึงเป็นเสมือนจุดศูนย์กลางที่มีสายสัมพันธ์กับจุดหรือบุคคลอื่นที่มีสายสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ต่อไปอีกที่บุคคลตรงจุดศูนย์กลางไม่รู้จักแนวทางการวิเคราะห์เครือข่ายสามารถนำมาใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสรรพสิ่งต่าง ๆ ได้ตั้งแต่ระดับครอบครัวจนถึงระดับโลก สรรพสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในเครือข่ายความสัมพันธ์เราเรียกว่า จุด (Node) ถ้ามีการเชื่อมโยงระหว่างจุดต่าง ๆ ความสัมพันธ์ของจุดเหล่านี้ก็คือ เครือข่าย (network) ดังภาพ

การแสดงแผนภูมิช่วยให้การทำความเข้าใจเรื่องของเครือข่ายง่ายขึ้น ดังภาพ กำหนดให้ [ก] กับ [ข] เป็น จุด (Nodes) เส้น เป็นความสัมพันธ์ (Link) คู่ที่ 1 [ก] กับ [ข] มีความสัมพันธ์กัน แต่ไม่มีความรู้สึกอะไรต่อกัน คู่ที่ 2 [ก] ชอบ [ข] คู่ที่ 3 [ก] และ [ข] ต่างก็ชอบพอกัน ถ้าความสัมพันธ์ระหว่าง [ก] กับ [ข] มีหลายรูปแบบมากเท่าไร ความสัมพันธ์ระหว่าง [ก] กับ [ข] ก็ยิ่งซับซ้อนมากขึ้น

เท่านั้น ความสัมพันธ์อาจอยู่ในรูปของการไปมาหาสู่ การให้ของขวัญกัน การเคารพนับถือกัน เป็นต้น

เครือข่ายเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมอย่างหนึ่งที่แตกต่างไปจากกลุ่ม โดยที่กลุ่มจะมีขอบเขตที่ชัดเจน รู้ว่าใครเป็นสมาชิก ใครไม่ใช่สมาชิก มีความเป็นรูปธรรม มองเห็นได้

ความสัมพันธ์ระหว่าง nodes

มีโครงสร้างทางสังคมในระดับหนึ่ง แต่เครือข่ายเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมที่ไม่มีขอบเขต การเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเครือข่ายอาจจะมองเห็นและมองไม่เห็นเป็นรูปธรรมก็ได้ สาระของการเชื่อมโยงระหว่างกันที่จะช่วยให้มองเห็นรูปธรรมของเครือข่ายมี 3 ลักษณะคือ เครือข่าย การแลกเปลี่ยน เครือข่ายการติดต่อสื่อสาร และเครือข่ายความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกัน เครือข่ายไม่มีโครงสร้างที่แน่นอนตายตัว อาจมีการออกแบบโครงสร้างขึ้นมาทำหน้าที่สานความสัมพันธ์ระหว่างคน/กลุ่มองค์กรให้ต่อเนื่อง แต่ในเครือข่ายไม่มีใครบังคับให้ใครทำอะไรได้ แต่ละคน/กลุ่มองค์กรต่างก็เป็นศูนย์กลางของเครือข่ายได้พอ ๆ กัน ดังนั้นรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมของเครือข่ายจึงมีความซับซ้อนกว่ากลุ่ม/องค์กรมากนัก ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างกันและกันของบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในเครือข่ายสังคมนั้น เป็น ความสัมพันธ์ในทุก ๆ ด้านที่บุคคลทั้งหมดในเครือข่ายสังคมมีต่อกัน ทั้งระบบเศรษฐกิจ การแต่งงาน เครือญาติ การเมือง และอื่น ๆ ส่วนพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางสังคมขึ้นได้แก่การไปมา หาผู้การเยี่ยมเยียน การปรึกษาหารือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เครือข่ายสังคมของบุคคลหนึ่ง ๆ จึงเปรียบเสมือนสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ ขณะเดียวกันบุคคลนั้น ๆ ก็เปรียบเสมือนส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมทางสังคมของบุคคลอื่น ๆ ในเครือข่ายสังคม ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้อื่นด้วยเช่นกัน ความสัมพันธ์ทางสังคมที่บุคคลมีต่อกันและกันภายในเครือข่าย เมื่อเริ่มจากบุคคลที่เป็นจุดศูนย์กลางก็จะขยายวงกว้างออกไปได้หลายปริมาตรตามขั้นตอนของวงจรชีวิต สถานภาพและบทบาทของบุคคลผู้นั้น เกิดเป็นเครือข่ายรวมและเครือข่ายย่อย

เครือข่ายย่อยก็คือความสัมพันธ์ส่วนหนึ่งในหลาย ๆ ส่วนของเครือข่ายรวม ตั้งอยู่บนพื้นฐานความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ เครือญาติ การเมือง หรือระบบย่อยอื่น ๆ ของสังคม เครือข่ายรวมเปรียบเสมือนระบบสังคมใหญ่ และเครือข่ายย่อยเปรียบเสมือนระบบสังคมย่อย ในการค้นหาหรือแม้แต่ส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายเราอาจเริ่มจากเครือข่ายย่อยได้

โครงสร้างของเครือข่ายที่ซับซ้อนขึ้นไปอีก เราเรียกว่า โครงข่าย (NET) โครงข่ายประกอบด้วย เครือข่ายหลายเครือข่าย (networks) การทำงานของเครือข่ายต่าง ๆ ในโครงข่ายหนึ่งหรือหลายโครงข่ายเป็นการทำงานแบบจัดการตนเอง จัดระเบียบกันเอง เครือข่ายในโครงข่ายจะสลับซับซ้อนเพียงใด มีกี่ประเภท และสัมพันธ์กันอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับความเป็นมาของสังคมแต่ละแห่ง ซึ่งโครงข่ายมีทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่รัฐยอมรับ มีสถานภาพตามกฎหมายและที่อยู่นอกกฎหมาย ภายในโครงข่ายมีแนวความคิดสำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างหน่วยและเครือข่ายที่อยู่ในโครงข่ายนั้น แนวความคิดดังกล่าวคือ แนวความคิดที่ว่าด้วยอำนาจและศูนย์กลาง (Power and centrality) คนที่มีตำแหน่งเป็นศูนย์กลางเป็นตำแหน่งที่มีเอกสิทธิ์เหนือคนที่ยอมลดชั้นในวงนั้น คนศูนย์กลางนี้ เราเรียกว่า hub ซึ่งสามารถหวังได้ว่าจะต้องให้ความสนใจ

เป็นพิเศษกับเรื่องของอำนาจ งานวิจัยจำนวนมากได้ข้อสรุปว่า คนศูนย์กลางได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้มีอำนาจ ทั้งในองค์กรและในเครือข่ายที่ไม่เป็นทางการ อีกทั้งยังพบอีกว่า ความสัมพันธ์ไม่เป็นไปอย่างตรงไปตรงมาและไม่เป็นความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกันด้วย และแม้ว่าเรื่องของคนศูนย์กลางเป็นคุณลักษณะทางโครงสร้างที่สำคัญ แต่ก็เป็นเรื่องลำบากที่จะค้นหาคุณสมบัติให้ชัดเจน

คนศูนย์กลางในเครือข่ายดำเนินการบางอย่างที่ไม่เท่าเทียมในการจัดแบ่งชั้นทางสังคม Linton Freeman (1979) จำแนกรูปแบบของคนศูนย์กลางออกเป็น 3 รูปแบบ

1. ระดับของการเป็นศูนย์กลาง (Degree Centrality) การวัดความเป็นศูนย์กลางของบุคคลสามารถวัดได้จากจำนวนของการติดต่อกับคนอื่น คนที่เป็นศูนย์กลางจะมีการติดต่ออย่างแข็งขันกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในเครือข่าย ในขณะที่คนที่อยู่ขอบ ๆ เครือข่ายจะไม่มี การติดต่อกับคนอื่นบ่อยครั้งนัก การวัดสามารถวัดจากการติดต่อทั้งทางอ้อมผ่านคนที่เป็ นสื่อ และการติดต่อ โดยตรง

2. ความใกล้ชิดของการเป็นศูนย์กลาง (Closeness centrality) วัดจากผลรวมของระยะทางระหว่างคนศูนย์กลางกับคนที่ติดต่อด้วยทั้งหมด การวิจัยของนักวิชาการหลายท่านชี้ว่า ความใกล้ชิดของบุคคลที่มีต่อคนอื่นที่เพิ่มขึ้น ทำให้เขาสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร อำนาจ เกียรติ อิทธิพล และมีสถานภาพทางสังคมที่สูงขึ้น

3. การคั่นกลางของคนที่เป็นศูนย์กลาง (Between's centrality) การคั่นกลางแสดงถึง ความสำคัญของคนศูนย์กลาง ยังมีศักยภาพในการเป็นคนกลางได้มากเท่าไร ก็สามารถควบคุมการ flow ของการติดต่อสื่อสารและความเป็นอิสระของคนในเครือข่ายที่จะติดต่อกับคนอื่น ๆ ได้มากเท่านั้น

4.5 ประโยชน์ของเครือข่าย

ประโยชน์เฉพาะหน้าของเครือข่ายเห็นได้จากผลงานที่สมาชิกดำเนินการ ส่วนประโยชน์ระยะยาวจะบังเกิดในรูปของควมมีประสิทธิภาพของการวิจัยและพัฒนา การถ่ายทอดวิธีการทำงาน และระบบที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เครือข่ายในการพัฒนามีประโยชน์หลายประการ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ สมาชิกและกิจกรรมของเครือข่าย ซึ่งพอจะรวบรวมได้ดังนี้

1. เครือข่ายช่วยให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ เครื่องมือ และสื่อ ผ่านการประชุม การทดลองปฏิบัติการ การประชาสัมพันธ์ และการให้ความร่วมมือกันในการดำเนินโครงการ การแบ่งปันทักษะและประสบการณ์ให้แก่กันเป็นการเสริมความสมบูรณ์ให้กับสมาชิกเครือข่ายทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือองค์กร

2. การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการประสานงานในเครือข่ายช่วยลดการทำงาน และการใช้ทรัพยากรซ้ำซ้อน ทำให้การพัฒนาสามารถดำเนินไปได้ก้าวหน้า รวดเร็ว และส่งผลต่อสังคมในวงกว้างยิ่งขึ้น

3. เครือข่ายสามารถเชื่อมโยงคนที่อยู่ในระดับต่างกัน มีวิธีการทำงาน การจัดองค์กร และมีภูมิหลังต่างกันที่ไม่มีโอกาสติดต่อกัน เข้าด้วยกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเข้าใจกันมากขึ้น นำไปสู่การทำงานร่วมกัน เพื่อประโยชน์ของทุกฝ่าย

4. เครือข่ายสามารถทำให้คนและองค์กรที่ไม่มีความสัมพันธ์กันได้ทราบว่ายังมีบุคคลหรือหน่วยงานอื่นอีกมากที่สนใจทำงานในเรื่องเดียวกัน และเผชิญปัญหาเหมือนกัน

5. เครือข่ายสามารถทำให้ความต้องการของประชาชนได้รับการสนองตอบจากรัฐ

6. เครือข่ายช่วยชี้ให้เห็นปัญหาและประเด็นการพัฒนาที่ซับซ้อนและท่วมทับในหมู่บ้าน

7. เครือข่ายทำให้คนและองค์กรได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ได้รับกำลังใจ การจูงใจ และการยอมรับ ซึ่งมีความสำคัญต่อหน่วยเล็ก ๆ ที่อยู่นอกระบบราชการ

8. สามารถดึงศักยภาพความเชี่ยวชาญของนักวิชาการ/นักวิจัยที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งกระจายอยู่ในสถานบันอุดมศึกษา หน่วยวิจัยต่างๆ ของภาครัฐและภาคเอกชนภายในประเทศ รวมทั้งหน่วยวิจัยในมหาวิทยาลัย/สถาบันชั้นนำต่างประเทศ เพื่อผนึกพลังในการพัฒนาวิชาการ พัฒนา/สร้างหลักสูตร ร่วมผลิตบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะปริญญาเอกที่เน้นงานวิจัยพัฒนาและสร้างผลงานวิจัยที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาไทย พัฒนาประเทศ แก้ไขปัญหาของประเทศ และเสริมสร้างสมรรถนะการแข่งขันของประเทศได้

9. สามารถระดมทรัพยากรที่มีจำกัดให้มีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งทรัพยากรบุคคล และอุปกรณ์เพื่อการศึกษาและวิจัยที่มีราคาแพง

10. สามารถผลิตบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอกที่มีคุณภาพเทียบเท่าสากล และมีศักยภาพการทำวิจัยในจำนวนที่มีมากขึ้นได้โดยเร็ว

11. เครือข่ายที่เข้มแข็งจะสามารถสร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องระยะยาว ตอบสนองความต้องการของประเทศ รวมทั้งภาคอุตสาหกรรม สามารถแข่งขันได้ในระดับโลก

4.6 ข้อเสนอแนะการสร้างเครือข่ายที่ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะการสร้างเครือข่ายที่ยั่งยืน มีดังนี้

1. สมาชิกที่เข้าร่วม ต้องเข้าใจเป้าหมายในการรวมตัวกันว่าจะก่อให้เกิดความสำเร็จในภาพรวม

2. สร้างการยอมรับในความแตกต่างระหว่างสมาชิก ยอมรับในรูปแบบและวัฒนธรรมองค์กรของสมาชิก

3. มีกิจกรรมสม่ำเสมอและมากพอที่จะทำให้สมาชิกได้ทำงานร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่ต้องแน่ใจว่าทำได้ และกระจายงานได้ทั่วถึง ควรเลือกกิจกรรมที่ง่ายและมีแนวโน้มประสบความสำเร็จ

อย่าทำกิจกรรมที่ยากโดยเฉพาะครั้งแรกๆ เพราะถ้าทำไม่สำเร็จอาจทำให้เครือข่ายที่เริ่มก่อตัวเกิดการแตกสลายได้

4. จัดให้มีและกระตุ้นให้มีการสื่อสารระหว่างกันอย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ
5. สนับสนุนสมาชิกทุกกลุ่ม และทุกด้านที่ต้องการความช่วยเหลือ เน้นการช่วยเหลือกลุ่มสมาชิกที่ยังอ่อนแอให้สามารถช่วยตนเองได้
6. สร้างความสัมพันธ์ของบุคลากรในเครือข่าย
7. สนับสนุนให้สมาชิกได้พัฒนางานอย่างเต็มกำลังตามศักยภาพและความชำนาญที่มีอยู่โดยร่วมกันตั้งเป้าหมายในการพัฒนางานให้กับสมาชิกแต่ละกลุ่ม ส่งผลให้สมาชิกแต่ละกลุ่มมีความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เป็นพื้นฐานในการสร้างความหลากหลายและเข้มแข็งให้กับเครือข่าย
8. สร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น ระหว่างบุคลากรทุกระดับของสมาชิกในเครือข่าย ในลักษณะความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อน
9. จัดกิจกรรมให้สมาชิกใหม่ของเครือข่าย เพื่อเชื่อมต่อกันกับคนรุ่นเก่ากับคนรุ่นใหม่ในการสืบทอดความเป็นเครือข่ายต่อไป
10. จัดให้มีเวทีระหว่างคนทำงานเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาในการทำงานด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน
11. จัดให้มีช่องทางการทำงานร่วมกัน การสื่อสารที่ง่ายต่อการเข้าถึงที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน เช่น สร้างระบบการส่งต่องาน และสร้างเว็บไซต์เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายเข้าด้วยกัน

5. ความพึงพอใจ

5.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานที่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นผลจากการได้รับการตอบสนองต่อแรงจูงใจหรือความต้องการ ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายความหมาย ดังนี้

จรัส โพธิ์จันทร์ (2553 : 17) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลต่อหน่วยงานซึ่งอาจเป็นความรู้สึกในทางบวก ทางเป็นกลาง หรือทางลบ ความรู้สึกเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ กล่าวคือ หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางบวก การปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพสูง แต่หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางลบ การปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพต่ำ

สรชัย พิศาลบุตร (2549 : 8) กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งกระบวนการ องค์กรประกอบ ตลอดจนปัจจัย

ที่เกี่ยวข้องกับงานนั้นๆ หากเป็นไปในทางบวกจะมีผลทำให้เกิดความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน จะมีการเสียดลอะทิสร่างกายแรงใจ แรงทรัพย์ และสติปัญญาให้แก่งานมากขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามหากผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกหรือทัศนคติต่อการปฏิบัติงานเป็นไปในทางลบ จะมีผลต่อการปฏิบัติงานในทางลบด้วย

สง่า ภูณรงค์ (2551 : 9) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

วิมลสิทธิ์ ทรายงูร (2551 : 9) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นการให้ค่าความรู้สึกของเรา และมีความสัมพันธ์กับโลกทัศน์ที่เกี่ยวกับความหมายของสภาพแวดล้อม ค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน เช่น ความรู้สึกเลว-ดี พอใจ-ไม่พอใจ สนใจ-ไม่สนใจ เป็นต้น

มิเชล (Michael Beer, (1965 อ้างถึงใน สมหมาย เปียถนอม, 2551 : 7) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นทัศนคติของคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

1) V มาจากคำว่า Valance หมายถึง ความพึงพอใจ

2) I มาจากคำว่า Instrumentality หมายถึง สื่อ เครื่องมือ วิธีทางนำไปสู่ความพึงพอใจ

3) E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้น ๆ ซึ่งบุคคล

มีความต้องการและมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้น จึงต้องกระทำด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้วตามที่ตั้งความหวังหรือคาดหวังเอาไว้ บุคคลนั้นก็จะได้ความพึงพอใจ และในขณะเดียวกันก็จะคาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ซึ่งอาจจะแสดงในรูปสมการได้ ดังนี้ แรงจูงใจ = ผลของความพึงพอใจ + ความพึงพอใจ ซึ่งหมายถึง แรงจูงใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ต่อการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ต่อการประเมินผลงานขององค์กรที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของตน หรือแรงจูงใจที่บุคคลจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรใดจะเป็นผลที่เกิดจากทัศนคติต่อองค์กร หรือการทำงานขององค์กรนั้นรวมกัน ความคาดหวังที่เขาคาดหวังไว้ ถ้ามีทัศนคติที่ดีต่อองค์กรต่อผลงานขององค์กร และได้รับการตอบสนองทั้งรูปธรรมและนามธรรมเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ แรงจูงใจที่จะมีความรู้สึกพึงพอใจก็จะสูง แต่ในทางกลับกัน ถ้ามีทัศนคติในเชิงลบต่องาน และการตอบสนองไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้แรงจูงใจที่จะมีความรู้สึกพอใจก็จะต่ำไปด้วย

ริชาร์ด (Richard, 1993 อ้างถึงใน ภูษิต สายกิมชวน, 2550 : 14) ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกสมหวังหรือเกินความคาดหวังที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับบริการ

ต่อศักดิ์ มุสิกกุล (2548 : 28 อ้างถึงใน อำพัน วิมลวัฒนา, 2550 : 10) กล่าวว่า ความพึงพอใจ ความรู้สึก หรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นไปในทางที่ดีและไม่ดี หรือในด้าน

บวกและในด้านลบ หรือไม่มีปฏิกิริยา คือเฉย ๆ ก็ได้ หรืออาจจะมีในทุก ๆ ด้าน โดย อาจจะมีมากน้อยต่างกัน ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้น ถ้าตอบสนองได้ ก็เป็นแง่บวก แต่ถ้าตอบสนองไม่ได้ก็เป็นแง่ลบความพึงพอใจอาจเปลี่ยนแปลงได้ แต่ทั้งนี้ ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับมากน้อยเพียงใด จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจดังกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่แต่ละบุคคลแสดงออกหรือทัศนคติของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งจะแสดงออกเมื่อความต้องการหรือความคาดหวังของบุคคลนั้น ๆ ได้รับการตอบสนองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี ทั้งในด้านบวกหรือด้านลบหรือไม่มีปฏิกิริยาใด ๆ ก็ไปจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประสบการณ์และค่านิยมของแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดีของบุคคลซึ่งมักเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ตรงกันข้ามหากความต้องการของตนไม่ได้รับการตอบสนองความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น

5.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy of Need) มาสโลว์ เป็นผู้พัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในเรื่อง ความต้องการตามลำดับขั้น (Pyramid of Requirements หรือ Hierarchy of Needs) ขึ้นในปี 1943 โดยมีสมมติฐานเบื้องต้น ดังนี้ (Maslow, 1954 : 253 – 258)

1. มนุษย์มีความต้องการเป็นลำดับขั้น เมื่อความต้องการในระดับใดได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะให้ความสำคัญกับความต้องการในระดับนั้นน้อยลง แต่จะพยายามเพื่อให้ได้ความต้องการในระดับที่สูงขึ้นไป

2. ความต้องการของมนุษย์เป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน และความต้องการเป็นสิ่งที่มีความผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในเวลาใดเวลาหนึ่ง

3. ความต้องการระดับต่ำต้องได้รับการตอบสนองก่อน จึงจะทำให้แสดงพฤติกรรมที่จะผลักดันให้เกิดความต้องการในระดับที่สูงขึ้น

4. มีหลายวิธีการที่จะทำให้มนุษย์เกิดความพึงพอใจต่อความต้องการในระดับสูงมากกว่าความต้องการในระดับต่ำ

มาสโลว์ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ตั้งแต่มุมต่ำสุดถึงระดับสูงสุด เป็น 5 ขั้น ดังนี้

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการทางร่างกายขั้นพื้นฐานของมนุษย์และเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต ความต้องการเหล่านี้ ได้แก่ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย ความต้องการทางเพศ เป็นต้น มนุษย์จะมีความต้องการในลำดับ

ถัดไปเมื่อความต้องการระดับกายภาพได้รับการตอบสนองแล้ว ดังนั้นในขั้นแรกองค์กรจะต้องตอบสนองความต้องการของพนักงานโดยการจ่ายค่าจ้างและผลตอบแทนเพื่อให้พนักงานสามารถนำเงินไปใช้จ่ายเพื่อแสวงหาสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของแต่ละคน

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety or Security Needs) เมื่อความต้องการด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยก็จะเข้ามามีบทบาทในพฤติกรรมของมนุษย์ ความปลอดภัยดังกล่าวมี 2 รูปแบบ คือ ความต้องการความปลอดภัยทางด้านร่างกาย และความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งความต้องการความปลอดภัยทางด้านร่างกาย ได้แก่ การมีความปลอดภัยในชีวิต การมีสุขภาพดี เป็นต้น ส่วนความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การมีอาชีพ การงานมั่นคง การทำงานที่มีหลักประกันอย่างเพียงพอจะมีผลต่อการตัดสินใจในการทำงานต่อไปอันจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลาออกจากงานหรือการพิจารณาเลือกงานใหม่แต่ตราบดีที่ความต้องการด้านร่างกายยังไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการที่จะได้รับความมั่นคงปลอดภัยก็ค่อนข้างน้อย

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เมื่อความต้องการทั้ง 2 ประการได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในระดับที่สูงกว่า จะเข้ามามีบทบาทต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ความต้องการทางสังคม ได้แก่ ความต้องการการยอมรับในผลงาน ความเอื้ออาทร ความเป็นมิตรที่ดี ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และความรักจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน องค์กรสามารถตอบสนองความต้องการของพนักงานได้โดยการให้ลูกจ้างมีส่วนในการแสดงความคิดเห็น ให้ลูกจ้างทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม (Group Process) และมีลักษณะเป็นการร่วมมือร่วมใจ (Collaboration) ในการทำงานมากกว่าที่จะมุ่งการแข่งขัน (Competition) ตลอดจนองค์กรต้องมองเห็นคุณค่าของบุคลากร ยอมรับความคิดเห็นของเขาเหล่านั้นด้วยการยกย่องชมเชยเมื่อมีโอกาสนั้น

4. ความต้องการได้รับการยกย่องสรรเสริญในสังคม (Esteem Needs) หมายรวมถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ความสำเร็จ ความรู้ความสามารถ การนับถือตนเอง ความเป็นอิสระและเสรีภาพในการทำงาน ตลอดจนต้องการมีฐานะเด่นและเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย การมีตำแหน่งสูงในองค์กรหรือการที่สามารถใกล้ชิดบุคคลสำคัญ ๆ ล้วนเป็นการส่งเสริมให้ฐานะของบุคคลเด่นขึ้นทั้งสิ้น

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization Needs) เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองทั้ง 4 ระดับแล้ว มนุษย์จะทำงานเพื่องานคือ อยากรู้ว่าตนมีศักยภาพแค่ไหน และพยายามพัฒนาศักยภาพของตนไปสู่จุดสูงสุด การทำงานเกิดจากสนใจและรักในงานที่ทำ และทำเพราะได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนให้ถึงจุดสูงสุด

ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์ (Achievement Motivation Theory)

เดวิด ซี. แมคเคลแลนด์ (David C. McClelland, 1985 : 116) ศาสตราจารย์ทางด้านจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด แมสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา ได้ให้แนวทางไว้ว่า มนุษย์ที่ต้องการประสบความสำเร็จตามแนวคิดของเขา จะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มนุษย์สามารถกำหนดเป้าหมายที่ค่อนข้างยากให้กับตัวเอง โดยที่เป้าหมายนั้นต้องสามารถดำเนินการให้บรรลุผลสมประสงค์ได้
2. มนุษย์ชอบแก้ไขปัญหามากกว่าที่จะปล่อยให้เหตุการณ์เป็นไปตามยถากรรม
3. มนุษย์สนใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผล สมตามเป้าหมายมากกว่าที่จะมุ่งสนใจผลตอบแทนหรือเงินรางวัลที่ได้รับ

4. มนุษย์ชอบที่จะได้รับทราบผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ทฤษฎีการจูงใจ ของ MC Celland (2551 : 6) ซึ่งแบ่งความต้องการของมนุษย์เป็น 3 ประเภท คือ ความต้องการความสำเร็จ ความต้องการมีอำนาจ และความต้องการความสัมพันธ์ โดยความต้องการความสำเร็จหรือเรียกว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้น ถ้าบุคคลใดมีสูงจะมีความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งให้ลุล่วงไปด้วยดี

ทฤษฎีสององค์ประกอบของเฮิร์ซเบิร์ก (Two-Factor Theory)

เฟรดเดอริก เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg F. et al., 1990 : 207) นักพฤติกรรมศาสตร์ที่มีชื่อเสียงแห่งมหาวิทยาลัยยูทาห์ สหรัฐอเมริกา ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจูงใจในการทำงานว่า มนุษย์ที่จะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีองค์ประกอบสองอย่างที่ควรพิจารณาในการที่หัวหน้างาน หรือผู้บริหารทั้งหลายจะมีความสัมพันธ์ร่วมกันกับพนักงาน ได้แก่

1. องค์ประกอบที่กระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ได้แก่ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติที่มีความสำคัญและน่าสนใจ มีโอกาสที่จะเจริญก้าวหน้าสูง มีความรับผิดชอบสูง ความสำเร็จในการทำงาน การยอมรับนับถือจากผู้อื่นที่มีผลต่อความสำเร็จนั้น การมีโอกาสได้ทำงานด้วยตนเองโดยอิสระ

2. องค์ประกอบที่ป้องกันความไม่พึงพอใจในการทำงาน หรือองค์ประกอบด้านการบำรุงรักษา เป็นปัจจัยที่ช่วยให้พนักงานยังคงทำงานอยู่กับองค์กร โดยไม่คิดที่จะย้ายไปทำงานที่อื่น ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ ได้แก่ สภาพการทำงาน นโยบายของบริษัทหรือสถานที่ทำงาน ความมั่นคงขององค์กร สถานภาพของตำแหน่งงาน เงินเดือนและค่าตอบแทน ความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้าและลูกน้อง ปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวนี้ หากมีอยู่อย่างสมบูรณ์พร้อม พนักงานก็จะพึงพอใจมาก แต่หากไม่มีหรือมีเพียงบางส่วน พนักงานก็จะยอมจะพึงพอใจน้อยหรือไม่พึงพอใจเลย

ศิริโสภาคย์ นูรพาเดชะ (2550 : 9-10) กล่าวถึง ทฤษฎีแสวงหาความพึงพอใจไว้ว่า บุคคลพอใจจะกระทำสิ่งใด ที่ให้ความสุข และจะหลีกเลี่ยงไม่กระทำสิ่งที่เขาจะได้รับความทุกข์หรือความลำบาก อาจแบ่งประเภทความพึงพอใจกรณีนี้ได้ 3 ประเภท

1. ความพอใจด้านจิตวิทยา (Psychological Hedonism) เป็นทรศณะของความพอใจ จะพยายามแสวงหาความสุขส่วนตัวหรือหลีกเลี่ยงความทุกข์ใจใด
2. ความพอใจเกี่ยวกับตนเอง (Egoistical Hedonism) เป็นทรศณะของความพอใจว่า มนุษย์จะพยายามแสวงหาความสุขส่วนตัว แต่ไม่จำเป็นว่าการแสวงหาความสุขจะต้องเป็นธรรมชาติของมนุษย์เสมอไป
3. ความพอใจเกี่ยวกับจริยธรรม (Ethical Hedonism) ทรศณะนี้ถือว่ามนุษย์แสวงหาความสุขเพื่อประโยชน์

จากทฤษฎีข้างต้น สรุปได้ว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการไม่สิ้นสุดจากระดับต่ำไประดับสูง มีทั้งหมด 5 ระดับ เมื่อบุคคลนั้นได้รับการตอบสนองความต้องการตามที่ตนหวังก็จะก่อเกิดความพอใจ และถ้าสิ่งนั้นไม่ได้เป็นไปตามคาดหวัง จะก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจ

5.3 การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจ เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้กันอยู่ เพื่อทราบผลของการให้บริการหรือการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ที่ทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดความพึงพอใจ ซึ่งนักการศึกษาให้ทัศนคติเกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

โยธิน แสงวดี (2551 : 9) กล่าวว่า มาตรวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่างๆ เช่น การบริหาร และการควบคุมงาน และเงื่อนไขต่างๆ เป็นต้น
2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ข้อมูลที่เป็นจริงได้
3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจโดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจังและการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

פעינף גיכרעקר (2554 : 7) ได้กล่าวถึง แนวคิดของแฮทฟิลด์ และฮิวส์แมน ได้ทำการพัฒนาแนวคิดของนักวิจัยต่างๆ มาเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน พบว่า

องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพึงพอใจซึ่งเป็นที่นิยมแพร่หลายในปัจจุบันประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ คือ

ตัวแปรที่ 1 องค์ประกอบเกี่ยวกับงานที่ทำในปัจจุบัน แบ่งเป็น

1. ความตื่นเต้น / น่าเบื่อ
2. ความสนุกสนาน / ความไม่สนุกสนาน
3. ความโล่ง / ความสลับ
4. ความท้าทาย / ความไม่ท้าทาย
5. มีความพอใจ / ไม่พอใจ

ตัวแปรที่ 2 องค์ประกอบทางด้านค่าจ้าง แบ่งเป็น

1. ถือว่าเป็นรางวัล / ไม่เป็นรางวัล
2. มาก / น้อย
3. ยุติธรรม / ไม่ยุติธรรม
4. เป็นทางบวก / เป็นทางลบ

ตัวแปรที่ 3 องค์ประกอบทางการให้ความคิดความชอบ แบ่งเป็น

1. ยุติธรรม / ไม่ยุติธรรม
2. เชื่อถือได้ / เชื่อถือไม่ได้
3. เป็นเชิงบวก / เป็นเชิงลบ
4. เป็นเหตุเป็นผล / ไม่เป็นเหตุเป็นผล

ตัวแปรที่ 4 องค์ประกอบทางด้านนิเทศ ผู้บังคับบัญชา

1. อยู่ใกล้ / อยู่ไกล
2. ยุติธรรม จริงใจ / ไม่ยุติธรรม ไม่จริงใจ
3. เป็นมิตร / ค่อนข้างไม่เป็นมิตร
4. เหมาะสมทางคุณสมบัติ / ไม่เหมาะสมทางคุณสมบัติ

ตัวแปรที่ 5 องค์ประกอบทางด้านเพื่อนร่วมงาน

1. เป็นระเบียบเรียบร้อย / ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย
2. จงรักภักดีต่อสถานที่ทำงาน / ไม่จงรักภักดีต่อโรงเรียนและเพื่อนร่วมงาน
3. สนุกสนานร่าเริง / ดูไม่มีชีวิตชีวา
4. คุ้นสนใจเอาจริงเอาจัง / ดูเหนียวหน่าย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการวัดความพึงพอใจ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้และนำมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิ

วิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความพึงพอใจ เนื่องจากความพึงพอใจจะเป็นสิ่งสำคัญที่กระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

อนุพล เทศารินทร์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนเซกา อำเภอเซกา จังหวัดหนองคายพบว่าการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนทางกายภาพการจัดที่นั่งไม่มีรูปแบบยึดติดแบบใดแบบหนึ่งเกิดความสะดวกสบายในการจัดกิจกรรมในการจัดและตกแต่งห้องเรียนมีการจัดมุมวิชาการ ป้ายนิเทศแสดงผลงานครู-นักเรียน ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบสวยงาม มีป้ายนิเทศ ป้ายนิเทศการผลงานนักเรียน-ครูทุกห้อง ด้านแวดล้อมทางสังคมและจิตใจมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีสร้างสรรค์ระหว่างครูกับนักเรียน มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

จริยา สมประสงค์ (2551 : 284 - 287) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเรื่องความดี : ศึกษาเฉพาะนิทานธรรมและนิทานชาวบ้าน วิธีการศึกษาคือ ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิทั้งข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ และจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In depth interview) และนำข้อมูลที่ได้มาเทียบเคียงกัน พบว่าความหมายของความดี คือการกระทำที่แสดงออกถึงคุณลักษณะทางกาย ทางใจ และทางอุดมคติ ประกอบกัน ส่งผลให้พฤติกรรมเป็นไปในแนวทางที่ต้องการ นำปรารถนา นำพอใจ การประพฤติปฏิบัติความดีมี 3 ทาง ได้แก่ ดีทางกาย คือมีความประพฤติปฏิบัติดี ดีทางใจคือมีจิตใจดี คิดดี ปรารถนาดี และดีทางอุดมคติคือการปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา การทำความดีที่พบแบ่งได้เป็น 3 ระดับคือ ระดับศีลธรรม ระดับคุณธรรม และระดับจรรยาบรรณ ข้อคิด และคติสอนใจในนิทานธรรม พบว่า นิทานชาดก ประวัตินิพพาน อัครธรรมทูต ศาสดาและนบีจะอิงหลักศาสนาเป็นความดีในระดับที่เหนือกว่าอุดมคติ คือหลักศีลธรรม โดยศาสนาพุทธอิงหลักการทำดี ละเว้นความชั่ว มุ่งสู่นิพพานเป็นที่สุด ศาสนาอิสลาม เคารพต่ออัลลอฮ์ผู้ทรงเป็นความดีสูงสุด เชื่อฟังปฏิบัติตามโดยอิงหลักคัมภีร์อัลกุรอาน และหะดีษ ถือหลักปฏิบัติ 5 ประการเรียกว่า อิบาดะฮ์ หลักศรัทธา 6 หลักจริยธรรม และหลักสภาวะการณ์มุ่งกลับคืนสู่พระเจ้า ศาสนาคริสต์ประพฤติตนตามแนวทางในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่และบัญญัติสิบประการ เชื่อเรื่องแดนชำระสู่ชาติหน้า ถือหลักรักพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง แลปฏิบัติต่อผู้อื่นเช่นที่ปฏิบัติต่อตนเอง ส่วนข้อคิดจากนิทานชาวบ้านประเภทนิทานอีสป พบว่าสอดคล้องกับหลักศาสนา เป็นการทำความดีประพฤติปฏิบัติดีในระดับจริยธรรมและคุณธรรม ได้แก่ ความสามัคคี ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ ความเพียร ความมานะอดทน ความเมตตา ความมีสติปัญญา ความรักสันติและความถ่อมตน

นางลักษณ์ วิรัชชัย และรุ่งนภา ตั้งจิตเจริญกุล (2551 : 104 - 107) ได้วิเคราะห์แนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับ คุณธรรมจริยธรรมของคนไทยรายไตรมาสตามตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม 2) เพื่อศึกษาพัฒนาการและ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระยะยาวของระดับคุณธรรมจริยธรรมของคนไทยตามตัวบ่งชี้คุณธรรม จริยธรรม 3) เพื่อศึกษาบทบาทในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง 7 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีสติสัมปชัญญะ ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความขยันหมั่นเพียร ความมีวินัย และความอดทน วิธีดำเนินการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์โดยมีการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยในการศึกษาพัฒนาการและ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย ขั้นตอนที่ 2 เป็นการปรับปรุงเครื่องมือ วัดตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม จาก โครงการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมให้มีคุณภาพดีขึ้น ขั้นตอนที่ 3 เป็นการรวบรวมข้อมูลจากคนไทย 15 กลุ่มสาขาอาชีพ ขั้นตอนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระยะยาวของระดับคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย และ บทบาทในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์เพื่อศึกษาระดับคุณธรรมจริยธรรมของคนไทยที่วัดเป็น 5 ช่วงเวลา ห่างกันช่วงละ 3 เดือน ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์เพื่อศึกษาพัฒนาการและแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงคุณธรรมจริยธรรมของคนไทยตามตัวบ่งชี้และตอนที่ 3เป็นการวิเคราะห์บทบาทและ ตัวแปรที่มีผลต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของ คะแนนวัดตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง 7 ตัว จากการรวบรวมข้อมูล 5 ช่วงเวลา ในการวัด ครั้งสุดท้ายคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกตัวบ่งชี้ 2) ผลการวิจัยเพื่อศึกษาพัฒนา การและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณธรรมจริยธรรมที่ควรเฝ้าระวัง การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ วัดซ้ำ (Repeated-measure analysis of variance) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมที่ ควรเฝ้าระวังทั้ง 7 ตัวบ่งชี้ พบว่า มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้นเป็นแบบ เส้นตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ โมเดลโค้งพัฒนาการของคุณธรรมจริยธรรมที่ควร เฝ้าระวังที่ 7 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีสติสัมปชัญญะ ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความขยันหมั่นเพียร ความมีวินัย และความอดทน พบว่าอัตราพัฒนาการมีแนวโน้มเป็นเส้น โค้ง เล็กน้อยเกือบเป็นเส้นตรง จะเห็นได้ว่าไม่ได้มีปัจจัยอื่นเข้ามา อัตราการเพิ่มของคะแนนวัดคุณธรรม จริยธรรมที่ควรเฝ้าระวังทั้ง 7 ตัว คิดเป็นร้อยละ 8.00 ตามการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม 3) ผลการ วิเคราะห์บทบาทในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในระดับตนเอง ระดับครอบครัว ระดับสังคม พบว่า ค่าเฉลี่ยจากการเรียงลำดับความสำคัญของบทบาทในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในระดับตนเองมา จากการอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่เป็นลำดับแรก บทบาทในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในระดับ

ครอบครัวมาจากการชักชวนให้สมาชิกในครอบครัวทำความดีเพิ่มขึ้นเป็นลำดับแรก และบทบาทในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในระดับสังคมมาจากการจัดประชุมสมาชิกของชมรมในด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นลำดับแรก

นงลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ (2551 : 70) ได้วิจัยและพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับสังคมไทยและตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นในด้านความเที่ยง (Reliability) ความตรง (Validity) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ความเป็นประโยชน์ (Utility) ความเหมาะสม (Appropriateness) และความเชื่อถือได้ (Credibility) 2) วิเคราะห์ความไว (Sensitivity) และความไม่แน่นอน (Uncertainty) ของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมเมื่อใช้แหล่งข้อมูลและวิธีการรวมคะแนนตัวบ่งชี้ที่แตกต่างกัน และ 3) เพื่อสำรวจสภาพคุณธรรมจริยธรรมของประชาชนในสังคมไทยตามตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์และคำถามวิจัย ขั้นตอนที่ 2 ทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนที่ 4 สุ่มกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิจัยความเที่ยงตรงโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha) พบว่า ตัวบ่งชี้ส่วนใหญ่มีความเที่ยงปานกลาง ผลการวิจัยคุณภาพด้านความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) พบว่า โมเดลโครงสร้างองค์ประกอบของตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้วัดหรือรวบรวมข้อมูลได้จึงค่อนข้างสูง 2) ผลการวิเคราะห์ความไม่แน่นอนและความไวของตัวบ่งชี้ พบว่า ระดับการศึกษา และภูมิภาค (ภาค) ไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามแหล่งความไม่แน่นอน 3) ไม่ว่าจะพิจารณากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหรือภูมิภาค (จังหวัด/ ภาค) กลุ่มตัวอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุด รองลงมาคือการมีสติสัมปชัญญะและความเป็นกัลยาณมิตร ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนคุณธรรมจริยธรรมด้านฉันทะต่ำสุด รองลงมาคือความซื่อสัตย์และความมีวินัย นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนคุณธรรมจริยธรรมใกล้เคียงกันภายในกลุ่มเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและภูมิภาค (ภาค) ผลการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่สูงสุด 2 ลำดับแรกของแต่ละกลุ่ม/อาชีพ รวมถึงระดับของคุณธรรมจริยธรรมดังกล่าวตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นคุณธรรมจริยธรรมที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีค่าสำคัญเป็นลำดับแรก ต่อกลุ่ม/อาชีพต่างๆมากที่สุด รองลงมาคือความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริตและความมีวินัย ขณะที่ ความรับผิดชอบเป็นคุณธรรมที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีค่าสำคัญเป็นลำดับที่ 2 ต่อกลุ่ม/อาชีพต่างๆ มากที่สุด รองลงมาคือความซื่อสัตย์สุจริต และความ

เป็นกัลยาณมิตร ความกตัญญูกตเวที ความขยันหมั่นเพียร ความมีวินัย การมีสติสัมปชัญญะ และความอดทน

ศูนย์วิจัยเอแบคโศกธรรมทางสังคม การจัดการธุรกิจ (2551 : ก) ได้รายงานผลการสำรวจสถานภาพคุณธรรมของประชาชนในสังคมไทย โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยแบ่งพื้นที่ในการสำรวจออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ประชาชนทั่วไปในภูมิภาคต่างๆ 18 จังหวัดทั่วประเทศ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 4,500 ตัวอย่าง และประชาชนทั่วไปในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยเก็บข้อมูลจำนวน 5 ครั้ง ครั้งละประมาณ 2,500 ตัวอย่าง ซึ่งดำเนินการสำรวจในระหว่างเดือนพฤษภาคม 2550 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2551 ผลการสำรวจพบว่า คุณธรรมที่สำรวจมี 7 ด้าน ได้แก่ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต สติสัมปชัญญะ จิตอาสา ความขยันหมั่นเพียร และความรักชาติ พบว่าคุณธรรมโดยรวมของตัวอย่างส่วนใหญ่ยังอยู่ใตเกณฑ์ที่ค่อนข้างดีถึงดีมาก โดยเฉพาะคุณธรรมด้านความรักชาติ และจิตอาสา เป็นคุณธรรมที่ตัวอย่างมีค่าคะแนนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับคุณธรรมด้านอื่นๆ ส่วนคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์และความรับผิดชอบของตัวอย่างเริ่มมีแนวโน้มสูงขึ้น อย่างไรก็ตามคุณธรรมที่อยู่ในระดับต่ำๆ ของทุกครั้งที่สำรวจ คือคุณธรรมด้านความมีสติสัมปชัญญะและด้านความมีวินัยเป็นคุณธรรมที่มีค่าคะแนนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับคุณธรรมด้านอื่นๆ ผลการสำรวจสถานภาพคุณธรรม โดยแยกตามหัวเมืองใหญ่ซึ่ง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ชลบุรี ขอนแก่น และสงขลา เฉพาะผลสำรวจครั้งที่ 3 เดือนพฤศจิกายนในพื้นที่ 18 จังหวัดทั่วประเทศ พบว่า ตัวอย่างในจังหวัดสงขลา มีสถานภาพคุณธรรมสูงกว่าจังหวัดเมืองใหญ่อื่นๆ โดยความรักชาติเป็นคุณธรรมที่มีมากที่สุด รองลงมาความซื่อสัตย์สุจริต จิตอาสา ความมีวินัย และความมีสติสัมปชัญญะตามลำดับ ในขณะที่ ตัวอย่างในจังหวัดชลบุรี มีความรับผิดชอบและความขยันหมั่นเพียรสูงกว่าจังหวัดหัวเมืองใหญ่อื่นๆ นอกจากนี้ตัวอย่างในจังหวัดขอนแก่น มีสถานภาพคุณธรรมต่ำกว่าจังหวัดหัวเมืองใหญ่อื่นๆ โดยคุณธรรมด้านความมีสติสัมปชัญญะเป็นคุณธรรมที่มีน้อยที่สุด รองลงมาคือความมีวินัย ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีจิตอาสา และความรับผิดชอบ ตามลำดับ สำหรับตัวอย่างในกรุงเทพมหานครมีความรักชาติต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ที่เป็นหัวเมืองใหญ่ จากผลสำรวจยังพบอีกว่า กลุ่มเยาวชน และผู้มีรายได้น้อยเป็นกลุ่มที่ควรได้รับการส่งเสริมคุณธรรมอย่างเร่งด่วน เนื่องจากมีค่าคะแนนของคุณธรรมทุกด้านค่อนข้างต่ำ

ดลใจ ถาวรวงษ์ ดันเจริญ (2552) ได้ศึกษากระบวนการขัดเกลากระบวนการขัดเกลาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนต้นแบบ จังหวัดฉะเชิงเทราพบว่า 1 กระบวนการขัดเกลาทางสังคมจากเพื่อนพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่าง เพื่อนและเยาวชน มีการสังสรรค์พูดคุยกันจนคุ้นเคยและเป็นกันเอง ร่วมรับรู้สุขทุกข์และ ร่วมแก้ปัญหา และด้วยการรู้จักคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี

เพื่อน จึงมีส่วนช่วยในการสั่งสอนอบรม เยาวชน อีกทั้งสนับสนุนส่งเสริมการทำความดี ของคนในชุมชนและเยาวชนคือ ส่งเสริมคนขยัน ทำมาหากินและส่งเสริมการเป็นคนดี คนเก่งของ เยาวชนด้วย นอกจากนี้ลักษณะวิถีชีวิตของเพื่อนชอบเข้าวัดทำบุญจึงเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเยาวชนในการซึมซับและสืบทอดวิถีชีวิตด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) กระบวนการขัดเกลาทางสังคมจากเพื่อนพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างเพื่อนและเยาวชน โดยมีลักษณะแนวคิดที่คล้ายคลึงสอดคล้องกันคือ ขยันเรียนและทำกิจกรรม มีการ-แลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่สนใจและถนัดร่วมกันและมีความจริงใจ สามารถปรึกษาหารือร่วมกัน ได้ทั้งเรื่องการเรียนรู้และการวางแผนอนาคต และสนับสนุนให้เยาวชนปฏิบัติตามกฎระเบียบของ สังคม ซึ่งพ่อแม่มีส่วนในการให้คำชี้แนะในการเลือกคบเพื่อนด้วย

อุไรวรรณ จันทร์สวัสดิ์ (2552) ได้ศึกษาวิจัยคุณลักษณะครูผู้สอนที่ดีตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพาณิชย์การ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โรงเรียนมิตรพลพาณิชย์การ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี โดยคุณลักษณะของครูที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดคือ ด้านการให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ โดยเฉพาะเรื่องที่ครูทำหน้าที่การสอนอย่างเต็มความสามารถ รองลงมาคือด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา ใจด้านการไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ด้านความรักความเมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือให้กำลังใจและด้านการส่งเสริมให้เกิดความรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงาม เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี นักเรียนเสนอแนะให้ครูให้ความรักและเอาใจ ใส่นักเรียนอย่างทั่ว ถึงและเท่าเทียมกัน มีความสุภาพ อ่อนโยนเป็นแบบอย่างที่ดีกับศิษย์และให้ ความเป็นกันเองกับลูกศิษย์โดยเสมอภาค

กัญจน์กัฏฐ ปิยะกาญจน์ (2553 : 111-113) ได้ทำการศึกษาวิธีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่ เยาวชน พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมที่ดีอยู่ในระดับพอใช้ถึงดีมาก ส่วนของผู้ปกครองใช้วิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ผสมผสานกัน ดังนี้ 1) สั่งสอนอบรมโดยตรงโดยบอกให้กระทำ หรือห้ามกระทำ ใช้การให้รางวัลและลงโทษ 2) เป็นต้นแบบใน 3 ลักษณะ คือ ตัวแบบจริง ตัวแบบสัญลักษณ์และตัวแบบคำบอกเล่า 3) สอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมระหว่างทำกิจกรรมร่วมกันในวันหยุด 4) ใช้หลักศาสนาด้วยการพาบุตรหลานเข้าวัดทำบุญในวันหยุด สวด มนต์ก่อนนอน ชี้แจงให้รู้บาปอันเกิดจากการทำผิดศีล 5 และชี้แจงให้เห็นผลของการกระทำ

พระสมปอง มนุชชาโต (2553 : 153-162) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเกณฑ์ตัดสินความดีในปรัชญาของเพลโตกับพุทธปรัชญาเถรวาท ผลการวิจัย พบว่า เกณฑ์ตัดสินความดีในปรัชญาของเพลโต พิจารณาโดยหลักจริยธรรมที่วางอยู่บนพื้นฐานของ “สัจภาพมนุษย์” ทั้งใน “มิติจึงเจกภาพ” และ “มิตีความเป็นสมาชิกของมนุษยชาติ” ตามหลักสิทธิ เสรีภาพ ภราดรภาพ ความเสมอภาค ความยุติธรรม อย่างเท่าเทียมกันในฐานะเป็นมนุษย์ด้วยเหตุผลและสติปัญญาที่สำคัญ คือ คุณธรรมของเพลโตที่มีความกลมกลืนกัน 4 ประเภท ประเภท คือ 1) คุณธรรมทางปัญญา 2) คุณธรรมทางความกล้าหาญ 3) คุณธรรมทางความรู้จักประมาณ 4) คุณธรรมทางความยุติธรรม คุณธรรมทั้ง 4 ของเพลโตถือว่าเป็นคุณธรรมที่จะปกครองทางสังคมและปัจเจกชนที่แสวงหาความยุติธรรมทางคุณธรรมทางสังคมที่ทำให้จิตใจขัดเกลาคด้วยความเมตตากรุณา เอื้อเพื่อเอื้อแผ่ และอยู่ร่วมกันโดยสันติ มีกฎเกณฑ์ และมีกติกาในสังคม ส่วนเกณฑ์ตัดสินความดีของพุทธปรัชญาเถรวาท มีหลักการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีจุดมุ่งหมายสูงสุดที่เป็นอุดมคติของชีวิตในเกณฑ์ตัดสินว่า “การกระทำใดดีหรือไม่ดีควรหรือไม่ควร” เพื่อให้บุคคลมีชีวิตที่ดีช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมได้เป็นอย่างดี ในการดำเนินชีวิตที่ดี พุทธปรัชญาเถรวาทจึงจัดระบบของเกณฑ์ตัดสินความดีไว้ 3 ระดับ คือ 1) ระดับศีล 2) ระดับกุศลกรรมบถ 10 และ 3) ระดับมรรค 8

กมลวรรณ การมปราชญ์ คล้ายแก้ว (2557) ดำเนินการศึกษายทบาทของครอบครัวในการปลูกฝังและพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ตามระบอบประชาธิปไตยให้กับเด็กและเยาวชนการสร้างความเป็นพลเมืองดีให้กับคนในสังคมถือเป็นวิธีการที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการทำให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศมีความมั่นคง โดยครอบครัวถือว่าเป็นสถาบันทางสังคมที่มีส่วนสำคัญใน การอบรมบ่มนิสัย ปลูกฝังความเชื่อ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมอันดีงามให้กับเด็กรวมไปถึงปลูกฝังและพัฒนาความเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันประกอบไปด้วย ความรับผิดชอบต่อตนเองและพึ่งตนเองได้ การเคารพผู้อื่น การเคารพความแตกต่าง การเคารพความเสมอภาค การเคารพกติกาหรือเคารพ กฎหมาย และความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม พบว่าวิธีการสำคัญที่ครอบครัวควรใช้ในการถ่ายทอดความเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย ประกอบไปด้วย (1) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยที่เป็นผลรวมของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และแบบใช้เหตุผล และ (2) การเป็นแบบอย่างที่ดีของบิดามารดาในการเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งทั้ง 2 วิธีการนี้จะช่วยให้บุตรได้รับการปลูกฝังเจตคติและพฤติกรรมแบบประชาธิปไตยตั้งแต่วัยเด็กและจะส่งผลต่อเนื่องไปตลอดช่วงชีวิต

น้ำทิพย์ ม่วงปลอด (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครูผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อคุณภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์แม่แบบแก้ปัญหาเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาของโรงเรียนบ้านหัว

ถนน จังหวัดสงขลา พบว่าปีการศึกษา 2556 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก และนักเรียนมี ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก ปีการศึกษา 2557 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจ เฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ นักเรียน ครู และผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เซนเทอร์ล (Satterlee, 2000 : 9) ได้ศึกษาเรื่องความไม่ซื่อสัตย์สุจริต วิชาการของนักเรียน เนื่องจากพบว่า ขณะนี้ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีงานวิจัยหลายชิ้นที่แสดงให้เห็นว่า เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริตและไม่ซื่อสัตย์ในห้องเรียนมากขึ้นทุกวัน เช่น ลอกการบ้านเพื่อน ลอกข้อสอบของเพื่อนในระหว่างสอบ รวมถึงนำข้อสอบไปบอกเพื่อนที่จะสอบใน รายวิชาเดียวกัน นักวิจัยได้พยายามค้นหาสาเหตุว่า เหตุใดนักเรียนจึงมีแนวโน้มที่ไม่ซื่อสัตย์ ผลการวิจัยพบว่า มีหลายสาเหตุที่จูงใจให้เด็กมีพฤติกรรมผิด เช่น กลัวความล้มเหลว ต้องการได้เกรดดีๆ ได้รับความกดดันจากบุคคลรอบข้างให้ได้คะแนนดี ขาดความกระตือรือร้นในการแข่งขัน และประเมินค่าตนเองต่ำ นอกจากนี้งานวิจัยพบว่า ครูเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งที่จะริเริ่มให้มีการเปลี่ยนแปลงในตัวเด็ก ให้มีพฤติกรรมความไม่ซื่อสัตย์ลดลง มีข้อเสนอจากงานวิจัยว่า ผู้บริหาร โรงเรียนและครูควรใช้ยุทธศาสตร์เหล่านี้ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ได้แก่ การมอบรางวัลให้แก่เด็กที่มีพฤติกรรมดี การพิจารณามอบหมายงานหรือการบ้านที่เหมาะสมกับความสามารถของเด็กแต่ละคน พยายามอย่าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีความทุจริต รวมทั้งการพิจารณาใช้มาตรการอย่างรอบคอบในการลงโทษเด็กนักเรียนที่ทุจริตด้านวิชาการ

ฮิธเทอร์ (Hether, 2001) ได้ศึกษาเหตุผลทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากพื้นฐานการศึกษาที่หลากหลาย การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียน Waldorf ส่งผลต่อการพัฒนาทางจริยธรรมของนักเรียนอย่างไร ระหว่างทำการวิจัยพบว่า ข้อมูลด้านจริยธรรมของนักเรียนกำลังตกต่ำ การวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการสำรวจพัฒนาการด้านเหตุผลทางจริยธรรมของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบปัญหาทางจริยธรรม ผลการวิจัยพบว่า ความกตัญญูเป็นแกนของคุณธรรม ความกตัญญูจะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าขาดจิตสำนึกในเรื่องความกตัญญู จิตสำนึกในการตอบแทนผู้อื่น ทั้งคู่ที่สร้างประโยชน์และนำความเดือดร้อนมาให้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การพัฒนาความเป็นคนดี มีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดู การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และที่สำคัญโรงเรียน/ครู ควรจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเข้าใจวัฒนธรรม และภูมิปัญญา ความเป็นคนดี ของสังคม และประเทศชาติ ครูควรเป็นผู้ชี้แนะวิธีปฏิบัติ โรงเรียนกับบ้านควรมี

ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด อีกทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีของครู การสร้างสื่อต้นแบบในด้านสิ่งแวดล้อม ภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งการมีกลุ่มเพื่อนนักเรียน และนักเรียนต้นแบบอันเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 2) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE Model โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนหลังการพัฒนา โดยใช้ KIDS-DE MODEL ปีการศึกษา 2559-2560 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรชุมชนต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ 7 ขั้นตอน ได้แก่ **ระยะที่ 1** การวิเคราะห์ ปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนา ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนา ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดปัญหาในการวิจัย ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดกรอบกิจกรรมในการวิจัยการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน **ระยะที่ 2** การดำเนินการวิจัยการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการวิจัยการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน ตามกรอบกิจกรรม จำนวน 5 ด้าน 1) ด้าน Kindness of Friends (เพื่อนดี) 2) ด้าน Ideal Teachers (ครูดี) 3) ด้าน Delightful Family (ครอบครัวดี) 4) ด้าน School Administration (การบริหารจัดการดี) 5) ด้าน Developed Environment (สิ่งแวดล้อมดี) **ระยะที่ 3** การประเมินผลการวิจัยการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผล การวิจัยการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์ผลการประเมิน ขั้นตอนที่ 7 การสรุปรายงานผลและเผยแพร่ผลงาน

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรประกอบด้วย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559 จำนวน

1,102 คน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,116 คน

1.2 ครู ผู้ปฏิบัติการสอน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 64 คน
ปีการศึกษา 2560 จำนวน 62 คน

1.3 ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1,102 คน
ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,116 คน

1.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 และ
ปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 คน

1.5 องค์กรชุมชน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน
5 องค์กร

2. กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย

2.1 นักเรียนกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดย
ปีการศึกษา 2559 ใช้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2 และ 4,5 ทุกคน ปีการศึกษา 2560 ใช้นักเรียน
กลุ่มเดิมที่เลื่อนชั้นไปเรียนมัธยมศึกษา 2,3 และมัธยมศึกษาปีที่ 5,6 ได้กลุ่มตัวอย่างปีการศึกษา 2559
และปีการศึกษา 2560 จำนวน 769 คน (เนื่องจากนักเรียนกลุ่มดังกล่าวศึกษาที่โรงเรียนรัตภูมิวิทยา
ตลอด 2 ปีการศึกษาที่โรงเรียนดำเนินการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถมองเห็นพัฒนา
การด้านต่างๆ ชัดเจนกว่านักเรียนกลุ่มอื่นๆ)

2.2 ครู กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie &
Morgan, 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง ปีการศึกษา 2559 จำนวน 56 คน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 56 คน
และสุ่มแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportion stratified sampling) โดยใช้กลุ่มสาระ การเรียนรู้
เป็นหน่วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับฉลาก

2.3 ผู้ปกครอง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยใช้
ผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ปีการศึกษา 2559 จำนวน 769 คน
ปีการศึกษา จำนวน 769 คน

2.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง
(Purposive sampling) โดยยกเว้นผู้อำนวยการ โรงเรียนและผู้แทนครู ได้กลุ่มตัวอย่างปีการศึกษา 2559
และปีการศึกษา 2560 จำนวน 13 คน

2.5 องค์กรชุมชน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบ เจาะจง (Purposive sampling) โดยใช้
องค์กรเครือข่ายละ 3 คน ได้กลุ่มตัวอย่างปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามและแบบสังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนถึงคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน ประกอบด้วย

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559 - 2560 (สำหรับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม)

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมของ ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรชุมชนในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559 - 2560 (สำหรับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)

ฉบับที่ 3 แบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนถึงคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัศมิ์วิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559 - 2560 (สำหรับครูที่ปรึกษาเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล)

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามความพึงพอใจการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL (สำหรับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรชุมชนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม)

วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัยและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของการวิจัยการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL ปีการศึกษา 2559-2560 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือวิจัย
2. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน
3. กำหนดหัวข้อโครงสร้างหลักและ โครงสร้างย่อยเพื่อช่วยในการสร้างแบบสอบถามและแบบประเมินให้ครอบคลุมครบถ้วน และมีรายละเอียดในเรื่องที่ต้องการศึกษา
4. สร้างแบบสอบถามและแบบสังเกตพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน จำนวน 4 ฉบับ
5. ดำเนินการตรวจสอบเครื่องมือขั้นต้น โดยการแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำ สำนวนภาษา ตลอดจนทั้งข้อความที่ไม่ชัดเจน

6. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงถ้อยคำและภาษาแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ด้านการบริหาร การศึกษาและด้านการวัดและประเมินผล ด้านภาษา ด้านการวิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจน และความครอบคลุมตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน คือ

1. รศ.สุเทพ สันติวรานนท์ รองศาสตราจารย์
อาจารย์สาขาวิชาการประเมินผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
2. นางชนิดา วิสะมิตนันท์ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและ ประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16
3. นายวิรัตน์ บัวขาว ผู้อำนวยการวิทยฐานะเชี่ยวชาญ
โรงเรียนศรีบรรพตพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12
4. ดร.พิมพ์มาส รังสรรค์ศฤงษ์ ผู้อำนวยการวิทยฐานะเชี่ยวชาญ
โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16
5. ดร.ถนอมทรัพย์ นูนน้อย ผู้อำนวยการวิทยฐานะเชี่ยวชาญ
โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16

ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและได้ให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแล้ว หากค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (Index of Items Objective Congruence) ด้วยการนำสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

จากการตรวจสอบความตรงต่อเนื้อหา ได้คัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่ามากกว่า 0.75 ไว้เป็นข้อคำถามและจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถาม เพื่อนำไปทดลองใช้หาคุณภาพเครื่องมือต่อไป (ค่า IOC ทั้ง 3 ฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.80-1.00)

7. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรชุมชน โรงเรียนควนเนียงวิทยา อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็น โรงเรียนที่มีบริบท และสภาพงานใกล้เคียงกับ โรงเรียนรัศมีวิทยา ดังนี้

ฉบับที่ 1,2 ใช้กับนักเรียน 10 คน ครู 10 คน ผู้ปกครอง 10 คน คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน 5 คน รวมจำนวน 35 คน

ฉบับที่ 4 ใช้กับนักเรียน 10 คน ครู 10 คน ผู้ปกครอง 10 คน คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน 5 คน และองค์กรชุมชน 5 คน รวม 40คน

8. นำแบบสอบถาม และแบบประเมินที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น
(Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นแต่ละฉบับดังนี้

ฉบับที่	ค่าความเชื่อมั่น
ฉบับที่ 1	.978
ฉบับที่ 2	.973
ฉบับที่ 4	.978

9. นำเครื่องมือที่มีคุณภาพ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ เพื่อนำผลที่ได้ไปทำการ
วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
โดยเก็บข้อมูล 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 หลังการพัฒนาเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2559 ช่วงเดือนมีนาคม 2560 ครั้งที่ 2
หลังการพัฒนาเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2560 ช่วงเดือนมีนาคม 2561 และได้จัดประชุมชี้แจงกลุ่มเป้าหมาย
ตามขั้นตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามฉบับที่ 1 เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อระดับคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้
KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา โดยดำเนินการเก็บข้อมูลหลังการพัฒนาในปีการศึกษา
2559 และปีการศึกษา 2560 (ระหว่างวันที่ 10 – 25 มีนาคม 2559 และวันที่ 12– 18 มีนาคม 2560)

2. แบบสอบถามฉบับที่ 2 เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาความเป็นคนดีของ
นักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL ดำเนินการเก็บข้อมูลเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา
2560 (ระหว่างวันที่ 10 – 25 มีนาคม 2560 และวันที่ 12-18 มีนาคม 2561)

3. แบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนถึงความเป็นคนดีของนักเรียน (ฉบับที่ 3)
ดำเนินการบันทึกเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 โดยเก็บข้อมูลจากแบบสังเกต

พฤติกรรมตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด โดยครูที่ปรึกษา เป็นผู้บันทึกพฤติกรรมนักเรียนที่รับผิดชอบ (ระหว่างวันที่ 26 กุมภาพันธ์-10 เมษายน 2560 และ 26 กุมภาพันธ์ – 10 เมษายน 2561)

4. แบบสอบถามฉบับที่ 4 เพื่อสอบถามความพึงพอใจของ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรชุมชน ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL ดำเนินการเก็บข้อมูลเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 (ระหว่างวันที่ 10 – 25 มีนาคม 2560 และวันที่ 12– 18 มีนาคม 2561)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS version 18 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อและรายด้าน แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้ (สมบุญธรรม สุริยวงศ์. สมจิตรา เรืองศรี และเพ็ญศรี เศรษฐวงษ์. 2544 : 116)

1.00 – 1.50 หมายถึง การปฏิบัติ / คุณภาพ / ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.51 – 2.50 หมายถึง การปฏิบัติ / คุณภาพ / ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

2.51 – 3.50 หมายถึง การปฏิบัติ / คุณภาพ / ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

3.51 – 4.50 หมายถึง การปฏิบัติ / คุณภาพ / ความพึงพอใจอยู่ในระดับดี / มาก

4.51 – 5.00 หมายถึง การปฏิบัติ / คุณภาพ / ความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก / มากที่สุด

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) บอกถึงความคิดเห็น/ความพึงพอใจที่สอดคล้องตามกันหรือแตกต่างกัน ถ้า S.D. มีค่าสูง แสดงว่ารายการสอบถามนั้น ผู้ตอบมีความคิดเห็น/ความพึงพอใจ แตกต่างกัน แต่ถ้า S.D. มีค่าต่ำ แสดงว่ารายการสอบถามนั้น ผู้ตอบมีความคิดเห็น/ความพึงพอใจคล้ายคลึงตามกัน ถ้า S.D. มีค่า 0 แสดงว่ารายการสอบถามนั้น ผู้ตอบมีความพึงพอใจเหมือนกันทุกคน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2550 : 34)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของข้อมูล
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2550 : 59)

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม

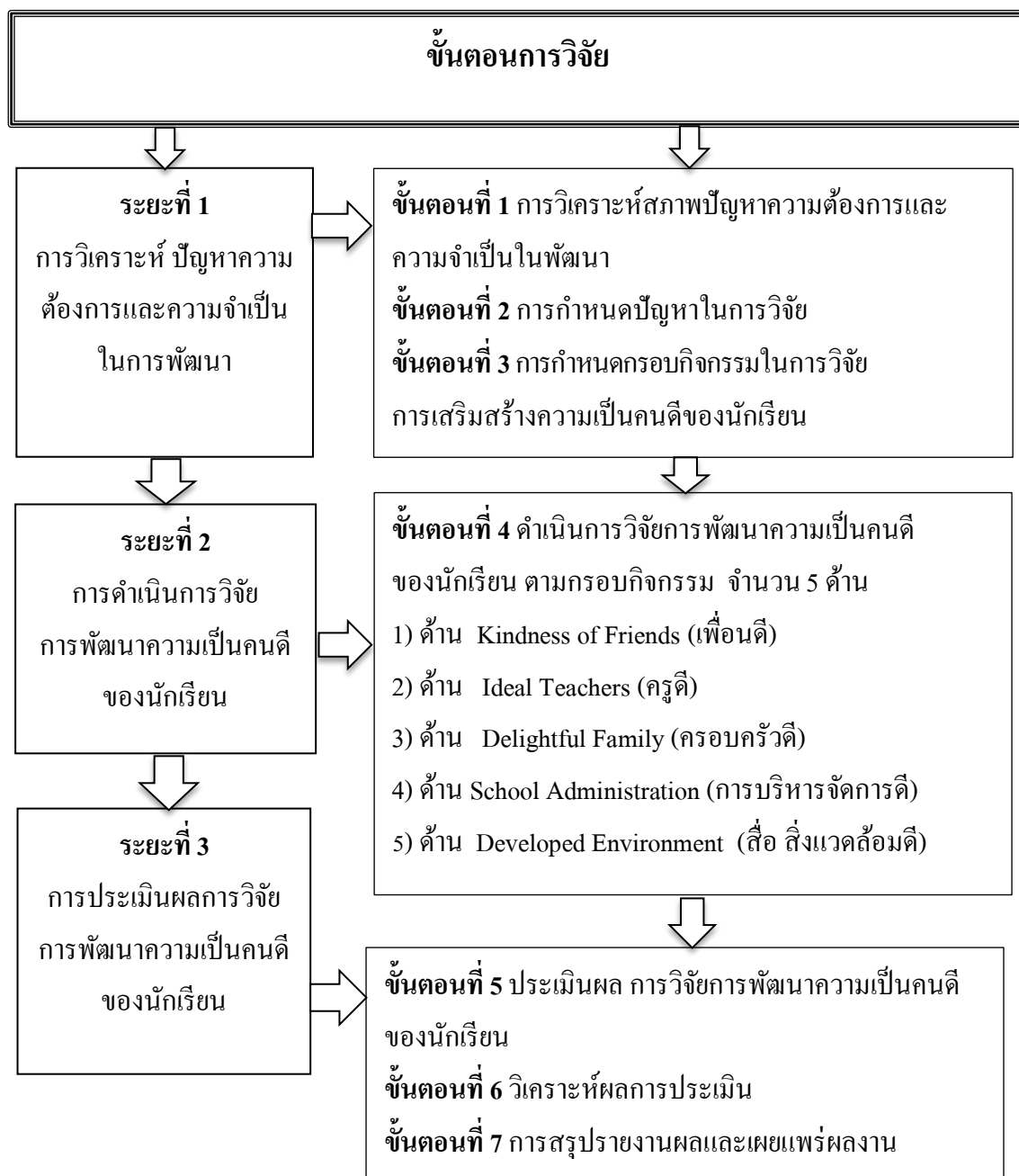
2.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (สมบูรณ์ สุริยวงศ์, สมจิตรา เรืองศรี และ เพ็ญศรี เศรษฐวงษ์. 2544 : 154)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2}\right)$$

เมื่อ k แทน จำนวนข้อของการประเมิน
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 S_x^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรายบุคคล (X)

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ 7 ขั้นตอน ปรากฏรายละเอียดดังแผนภาพ 2

แผนภาพ 2 ขั้นตอนการวิจัยพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL ปีการศึกษา
2559-2560

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนา

การวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษานโยบายและสำรวจสภาพจริง ส่งเสริมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสะท้อนปัญหาความต้องการ ปรากฏดังรายละเอียด ดังนี้

1. ศึกษาภูมิหลังและสำรวจสภาพจริง

โรงเรียนรัตนภูมิวิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันมีอายุ 47 ปี ตั้งอยู่เลขที่ 587 หมู่ที่ 11 ตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา มีเนื้อที่ประมาณ 48 ไร่ 2 งาน โรงเรียนรัตนภูมิวิทยา ได้ริเริ่มก่อตั้งภูมิวิทยาเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2513 มีนักเรียน 80 คน 2 ห้องเรียน ครูประจำการ 5 คน มีนายไพบุลย์ เสรีรัตน์ ดำรงตำแหน่งเป็นครูใหญ่คนแรก โรงเรียนได้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนมาอย่างต่อเนื่อง จนได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน โรงเรียนมัธยมขนาดกลาง เมื่อปีการศึกษา 2535 และเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารใหม่ จึงโอนย้ายโรงเรียนจากสังกัดกรมสามัญศึกษาไปเป็นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2544 โรงเรียนได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนประชาธิปไตยตัวอย่างของสำนักนายกรัฐมนตรี และได้ผ่านการรับรองเป็นโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 3 ปัจจุบันโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ผู้วิจัยได้รับมอบหมายตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนรัตนภูมิวิทยา ตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2558 ในช่วงปีการศึกษา 2558 ผลการประเมินคุณลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนที่โรงเรียนกำหนดคุณภาพอยู่ในระดับดี – ดีมาก ไขว้มากกว่าร้อยละ 80 ผลการประเมินก่อนพัฒนาพบว่า ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดโดยผลการประเมินอยู่ในระดับดีและดีมาก ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ร้อยละ 75
2. ด้านระเบียบวินัย ร้อยละ 73
3. ด้านจิตสำนึกที่ดี ร้อยละ 72.5
4. ด้านรักการเรียนรู้ ร้อยละ 71.5
5. ด้านการเอื้ออาทรต่อบุคคลในครอบครัว ร้อยละ 73.5
6. ด้านความเป็นไทยและรักความเป็นไทย ร้อยละ 74
7. ด้านสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี ร้อยละ 77
8. ด้านวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ร้อยละ 74
9. ด้านการไม่มั่วสุมอบายมุข ร้อยละ 71

2. ส่งเสริมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสะท้อน ปัญหาความต้องการจำเป็น

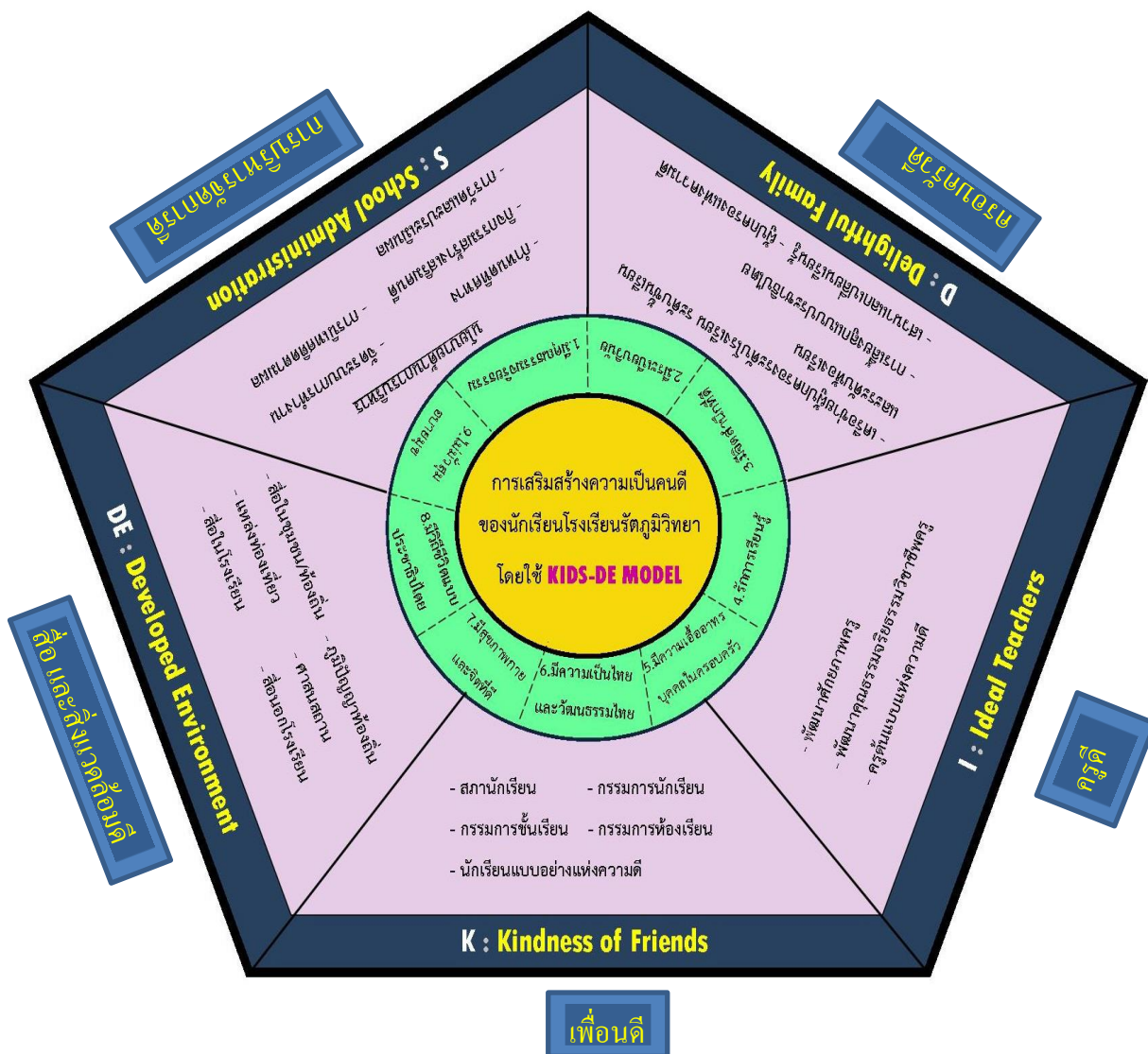
ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ได้ดำเนินการจัดให้มีการประชุม เสนวนา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองเครือข่ายและครูที่ปรึกษา เพื่อสะท้อนสภาพปัญหา นักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยาและแนวทางแก้ไข ผู้ร่วมเสวนามีความเห็นร่วมกันว่านักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา จำนวนหนึ่งขาดความมีวินัยในตนเอง ขาดความรับผิดชอบความมีน้ำใจสังเกตจากการ บันทึกพฤติกรรมของฝ่ายกิจการนักเรียนซึ่งเป็นภาพรวมของความเป็นคนดี จึงน่าจะมีวิธีการพัฒนา ความเป็นคนดีของนักเรียนขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดปัญหาในการวิจัย

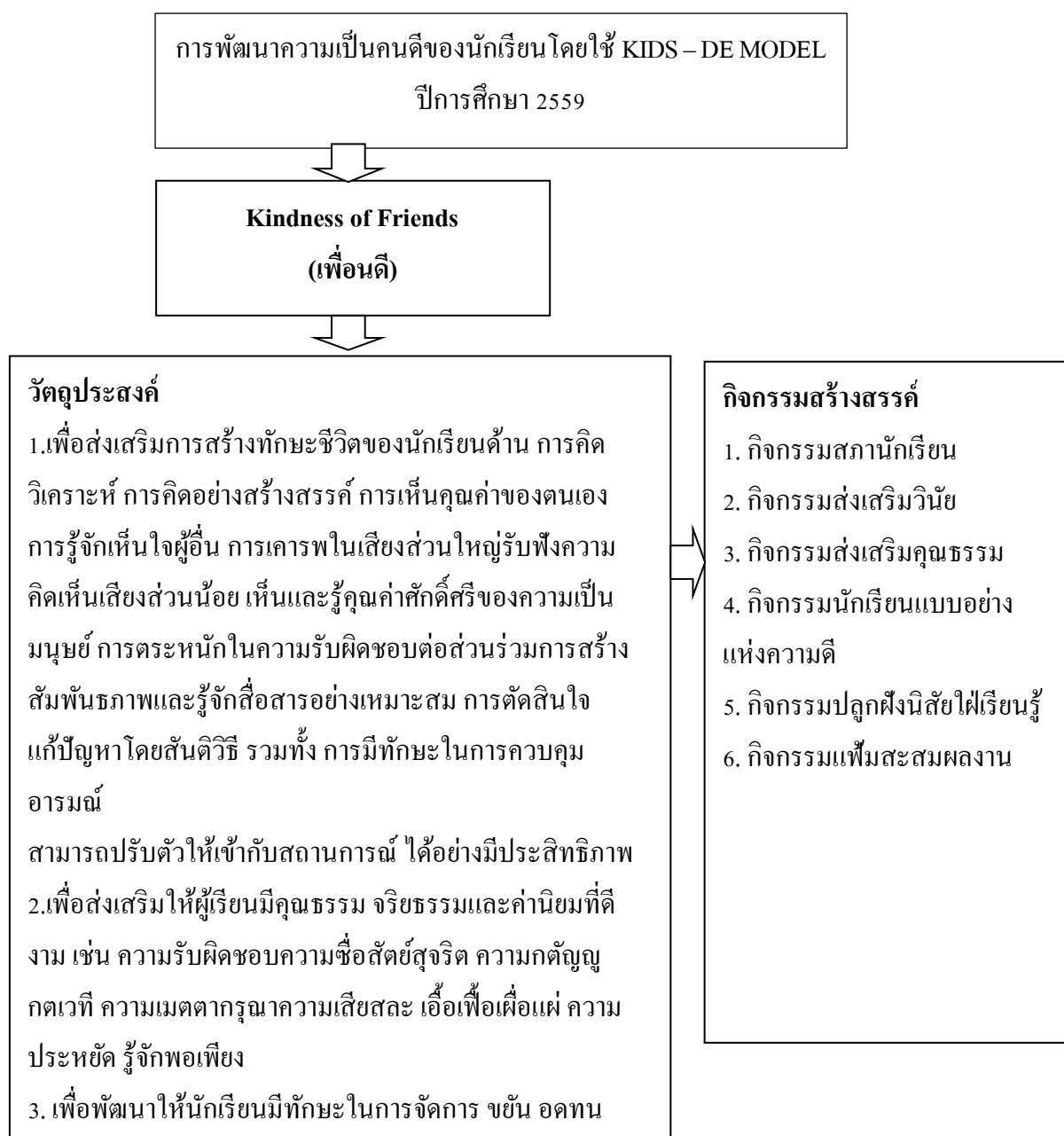
ผู้วิจัยจึงได้วางแผนดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยศึกษาค้นคว้าหลักการ แนวคิด ทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลและเลือกแนวทางการเสริมสร้างความเป็นคนดี ตามทฤษฎีของ Bandura.1963 (อ้างในสาทร ลิกยะไชย. 2550 : 11) กล่าวโดยสรุปว่าการเรียนรู้เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งผู้เรียน และสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกัน ผู้วิจัยจึง เลือกปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีชีวิต ได้แก่ กลุ่มเพื่อน ครู ผู้ปกครองรวมถึงคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานและเครือข่ายชุมชน และปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิต ได้แก่ สื่อต้นแบบ แล้วนำมาประยุกต์ และกำหนดเป็นแนวทางการเสริมสร้างความเป็นคนเมืองดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2559-2560

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดกรอบกิจกรรมในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL

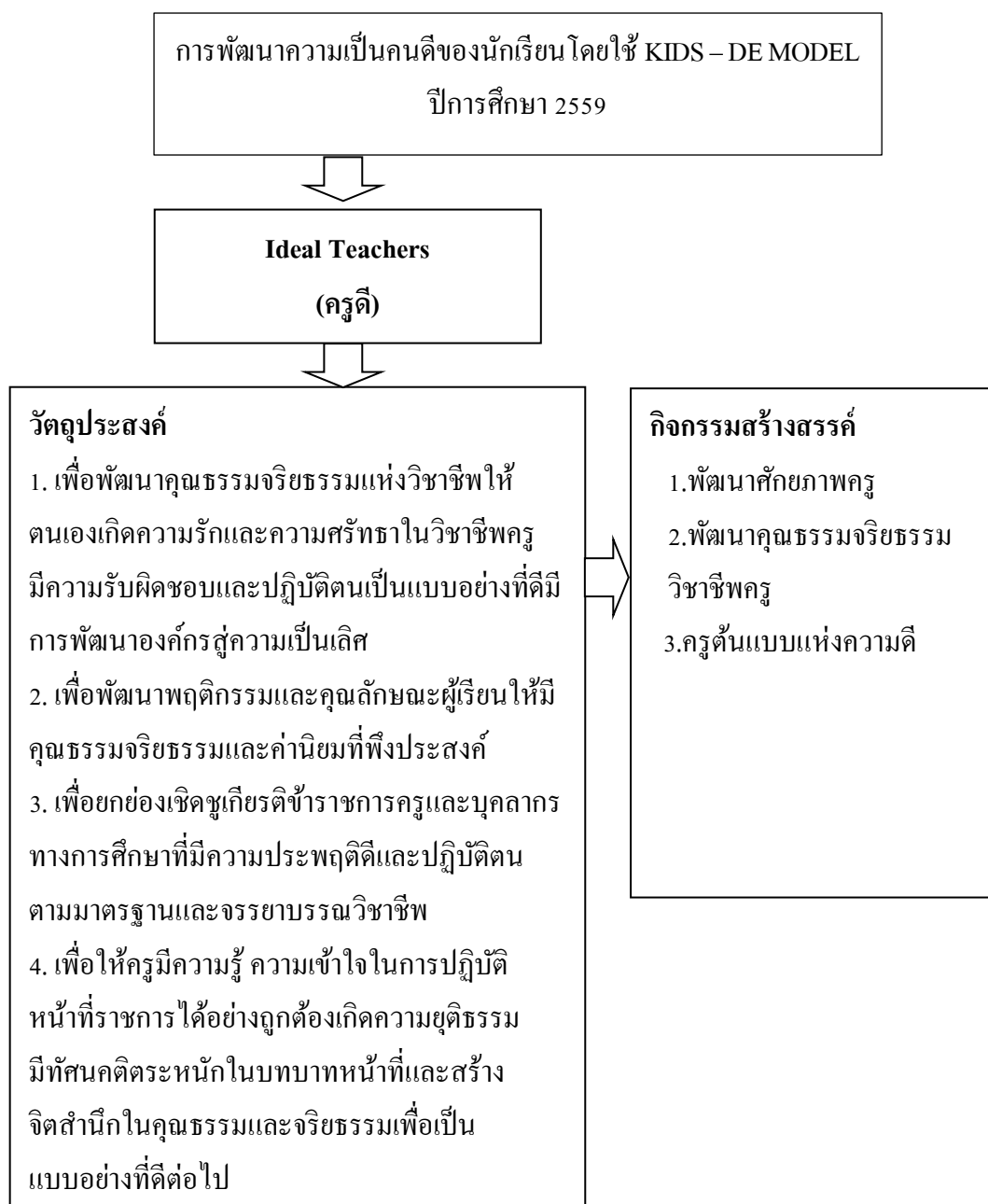
ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL ดังแผนภาพ 3

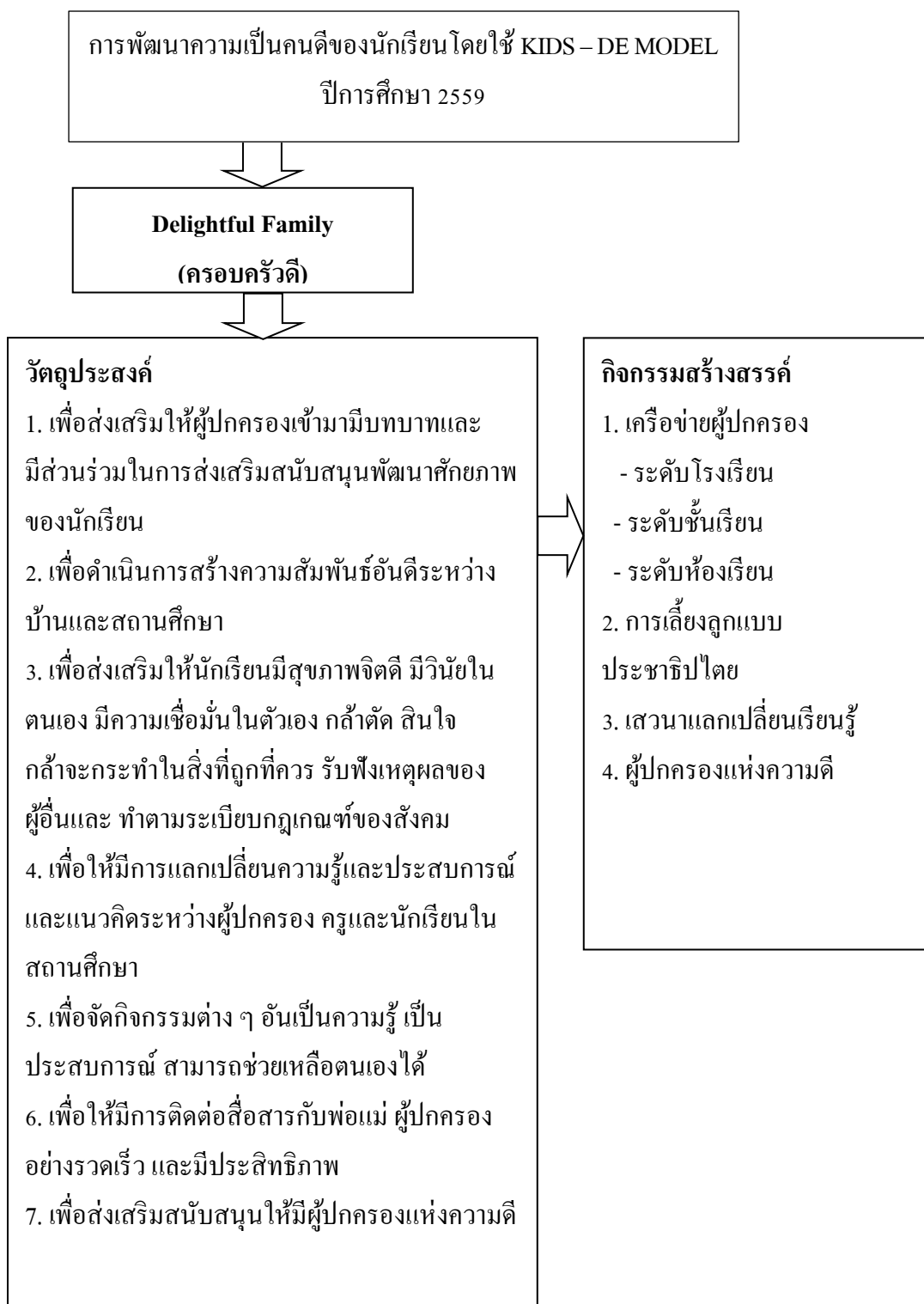
แผนภาพ 3 กรอบแนวคิดการวิจัยพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560

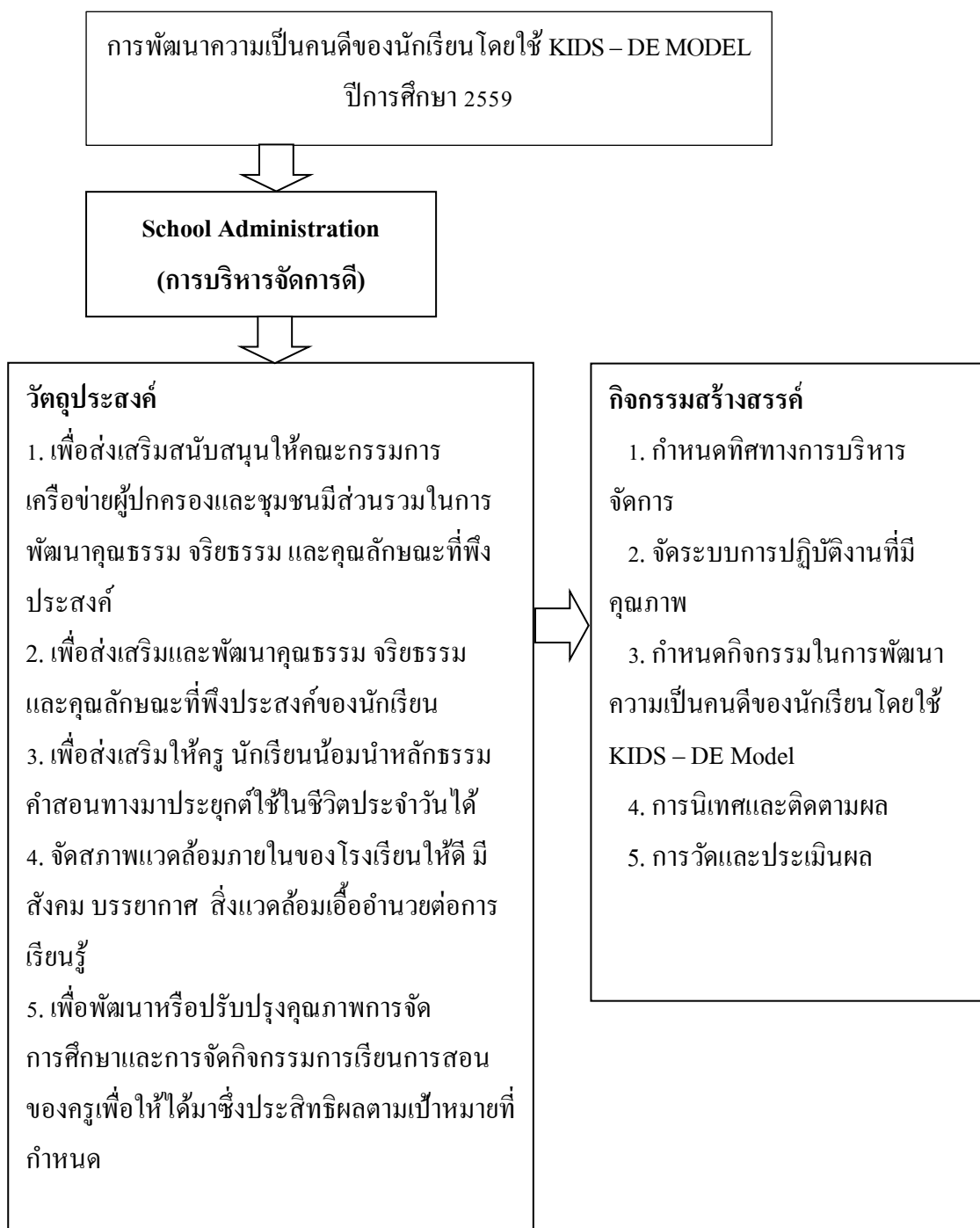
แผนภาพ 4 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Kindness of Friends

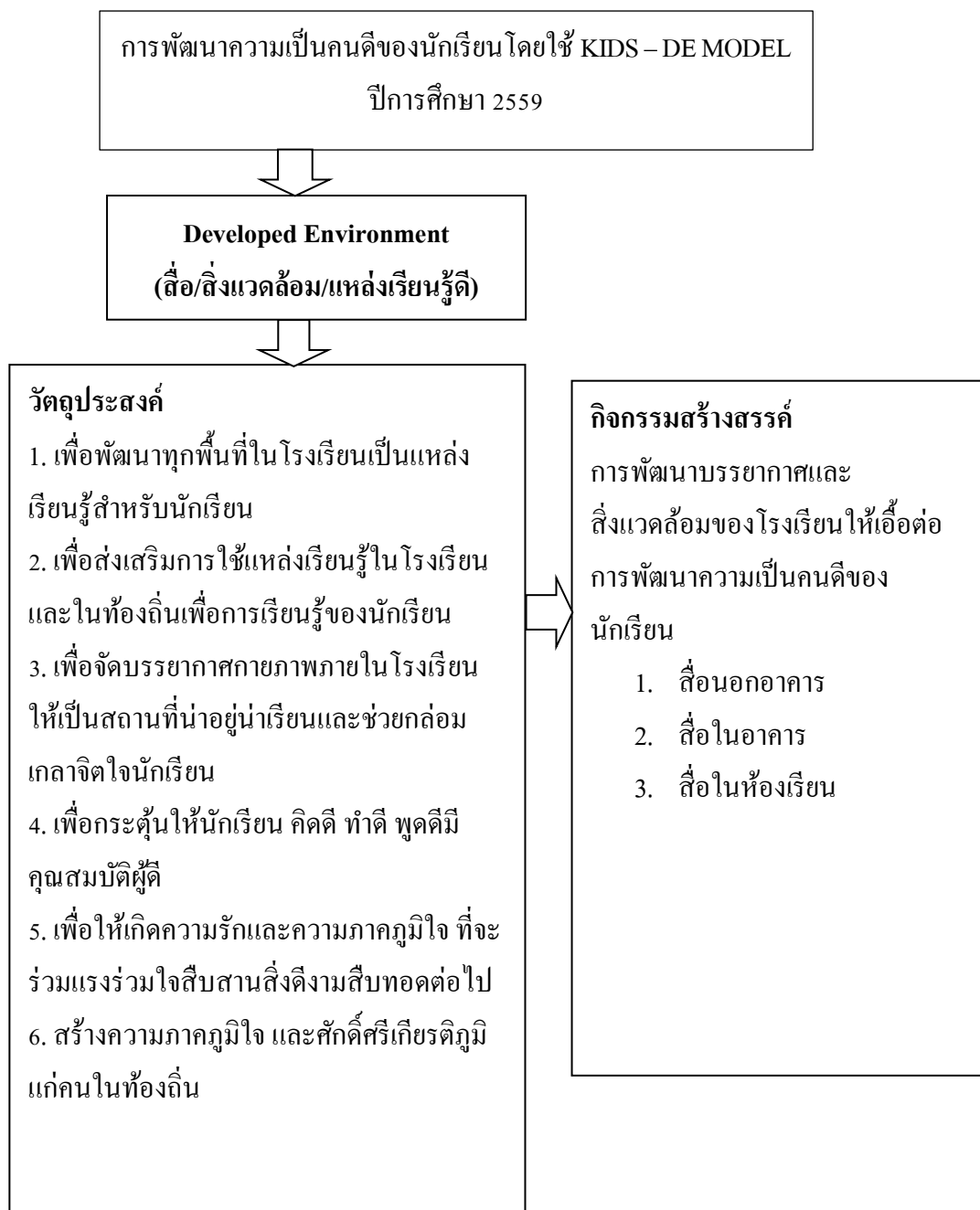
แผนภาพ 5 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Ideal Teachers

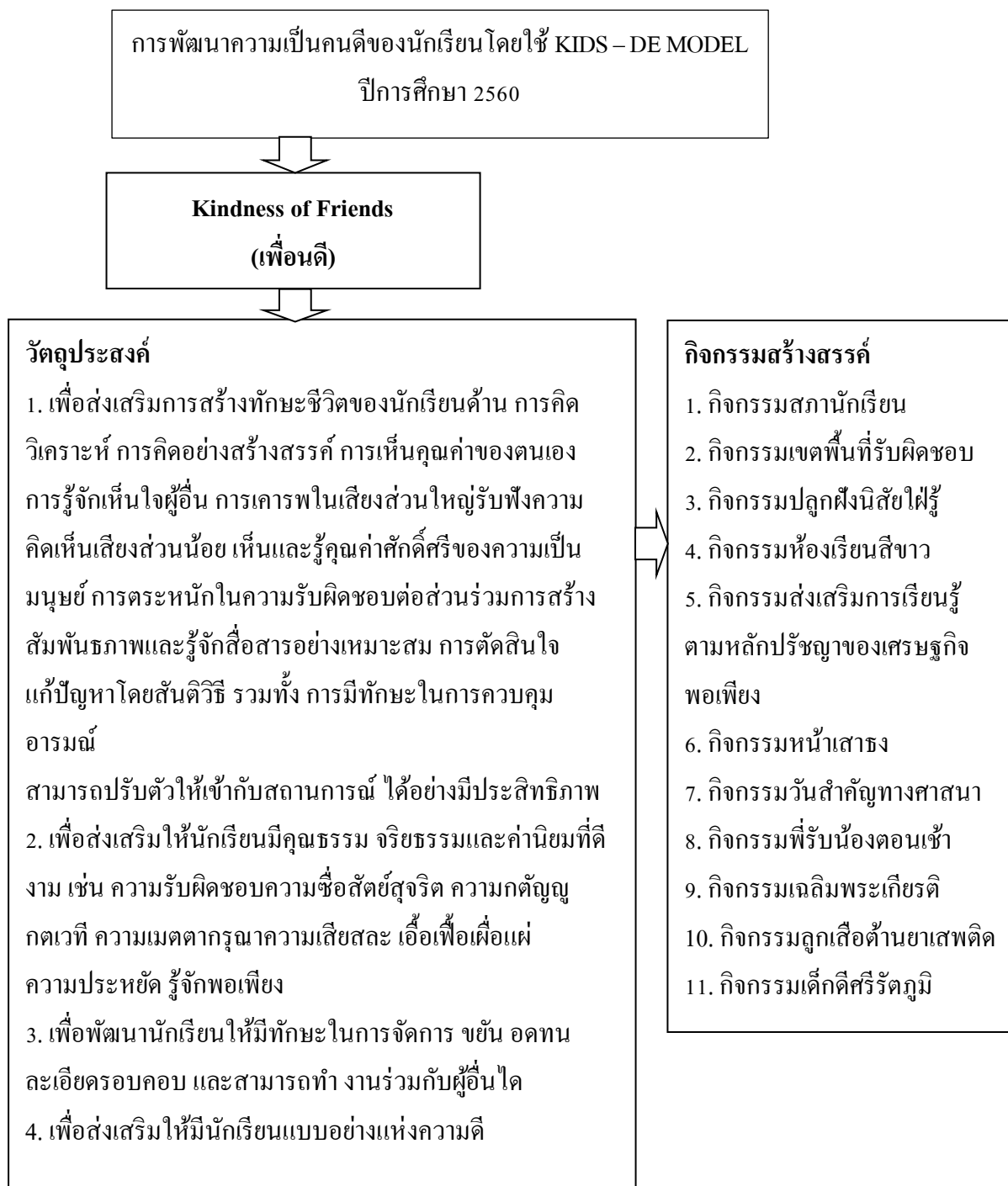
แผนภาพ 6 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Delightful Family

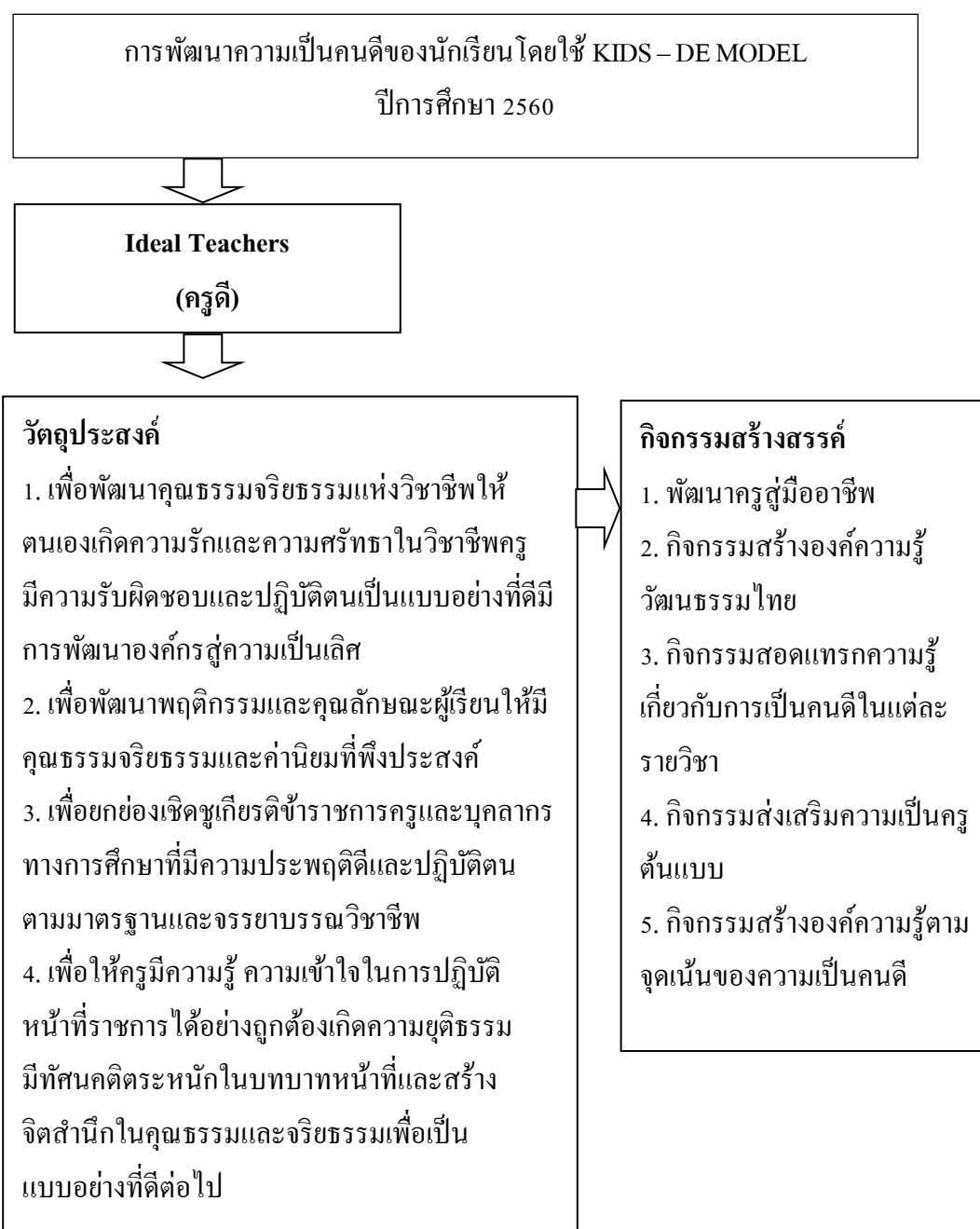
แผนภาพ 7 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน School Administration

แผนภาพ 8 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Developed Environment

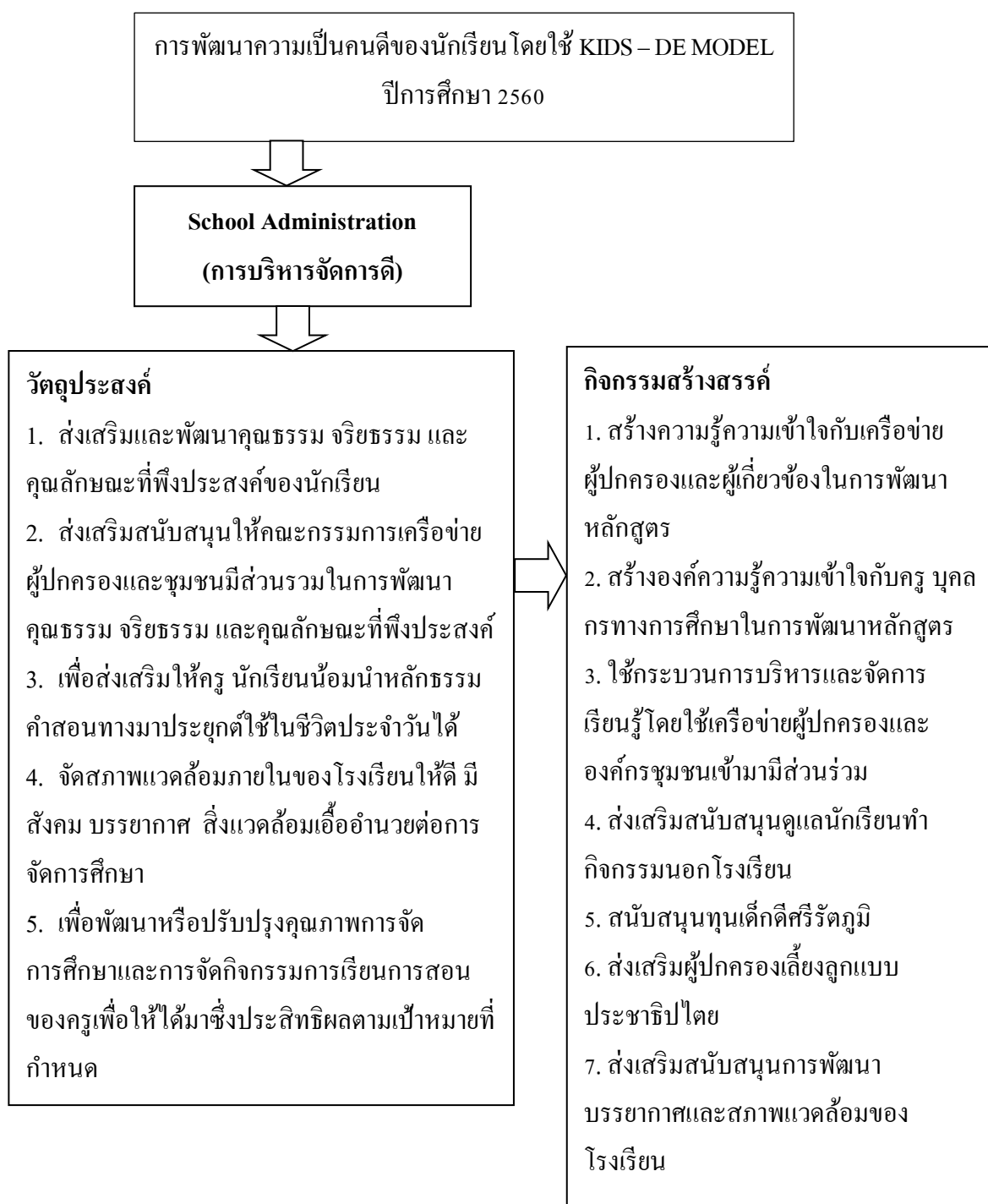
แผนภาพ 9 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัตนภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Kindness of Friends

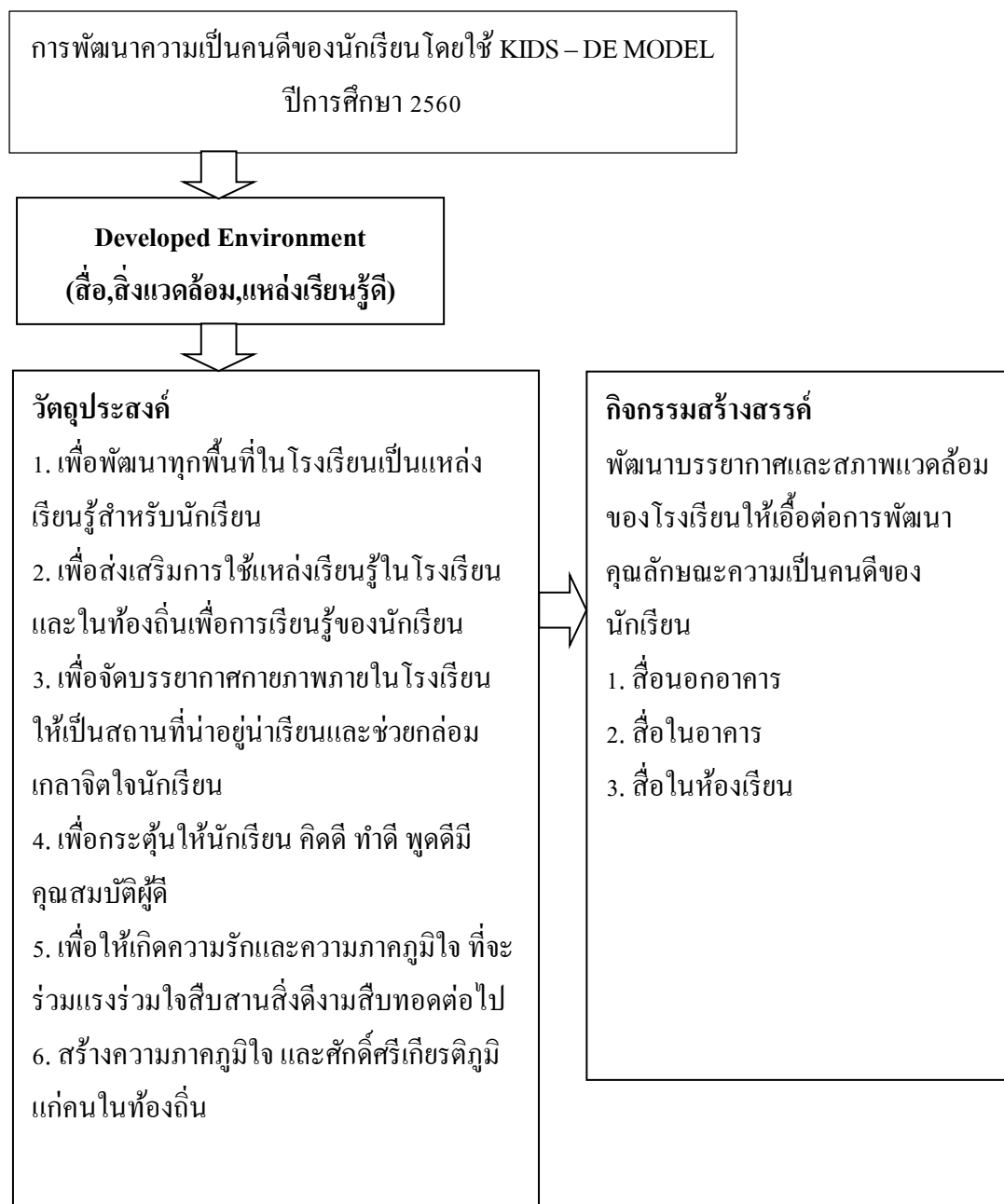
แผนภาพ 10 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Ideal Teachers

แผนภาพ 11 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Delightful Family

แผนภาพ 12 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน School Administration

แผนภาพ 13 กรอบกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Developed Environment

ระยะที่ 2 การดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL
 ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL
 ในการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนครอบคลุม 5 ด้าน โดยใช้ KIDS – DE
 MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 ปรากฏรายละเอียด ดังตาราง
 1- 10

ตาราง 1 รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL
 โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Kindness of Friends

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
ด้าน Kindness of Friends (เพื่อนดี)	<p>1. กิจกรรมสถานนักเรียน</p> <p>กิจกรรมเลือกตั้งสถานนักเรียน เป็นการจัดกิจกรรมให้นักเรียน เลือกตัวแทนของนักเรียนทั้งหมด ในโรงเรียน จากการสมัครของ นักเรียน ผ่านกระบวนการ เลือกตั้งตามระบบประชาธิปไตย จัดเป็นคณะกรรมการสถานนักเรียน ร่วมประชุมวางแผนแบ่ง คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ โดยมีครู เป็นที่ปรึกษาประชุม ปรึกษาหารือในการจัดกิจกรรมที่ เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและ ชุมชน และจัดกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อสังคม ดังนี้</p> <p>1) กิจกรรมสร้างเสริมความรู้สึกรักและเห็นคุณค่าในตนเอง เพื่อ ช่วยให้นักเรียนสำรวจวิเคราะห์ ประเมินตนเองตามความเป็นจริง จนกระทั่งรู้จัก เข้าใจ ยอมรับ</p>	<p>1. ผู้เรียนมีลักษณะ พฤติกรรมประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรง เป็นประมุขที่ สอดคล้องกับสังคมไทย ในปัจจุบัน ร้อยละ 90 ของผู้เรียน</p> <p>2. นักเรียน โรงเรียน รัตภูมิวิทยา ร้อยละ 90 มีแนวคิดประชาธิปไตย ที่ถูกต้องทั้งหลักการ และวิธีการ</p> <p>3. นักเรียน โรงเรียนรัต ภูมิวิทยาได้ทำกิจกรรม เกี่ยวกับประชาธิปไตย เป็นหมู่คณะ และรู้จักวิธี การอยู่ร่วมกันอย่าง สันติวิธี</p>	1-16 พ.ค. 59	งาน ประชาธิปไตย ฝ่ายกิจการ นักเรียนและ คณะกรรมการ สถานนักเรียน

ตาราง 1 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>ควบคุมและพัฒนาตนเอง มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น รู้ว่าตนเองก็มีความสามารถ มีคุณค่า สามารถสร้างสิ่งดีงาม ให้แก่ตนเอง ครอบครัว สังคม และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข</p> <p>2) กิจกรรมเสริมสร้างนิสัย การทำประโยชน์เพื่อสังคม เพื่อ ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและ เข้าใจตนเอง ปลูกฝังคุณลักษณะ นิสัยที่เอื้อต่อการทำประโยชน์เพื่อ สังคม เห็นแนวทางที่จะทำ ประโยชน์ให้กับสังคมและ สามารถนำไปปฏิบัติใน ชีวิตประจำวันได้</p>			
	<p>5) กิจกรรมรักษาความสะอาด เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในการรักษา ความสะอาดบริเวณต่าง ๆ ของ โรงเรียน โดยการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรม Big Cleaning Day - กิจกรรมกลุ่มชุมชนท้องถิ่น <p>ดูแลรักษาความสะอาดแต่ละพื้นที่ ภายในโรงเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การดูแลความสะอาดของ ห้องเรียน 	<p>นักเรียน โรงเรียน รัศมีวิทยามีส่วน ร่วมในการทำ กิจกรรม ประชาธิปไตยอย่างมี ประสิทธิภาพ</p>	<p>16-20 พ.ค. 59</p> <p>ตลอดปี การศึกษา</p>	<p>- ฝ่ายบริหารงาน กิจการนักเรียน - ครูทุกคน</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>- การดูแลความสะอาดของ ห้องน้ำ / ห้องส้วมให้สะอาด พร้อม ใช้</p> <p>6). กิจกรรมหน้าเสาธง ดำเนินการโดยสถานักเรียน มอบหมายให้คณะกรรมการ นักเรียนแบ่งหน้าที่ปฏิบัติตาม กิจกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - เคารพธงชาติ - สวดมนต์ (ศาสนาพุทธ) - กล่าวคำปฏิญาณ(ศาสนา อิสลาม) - กล่าวคำปฏิญาณ โรงเรียนสุจริต <p>7). กิจกรรมห้องเรียนสีขาว ประชุมชี้แจงคณะกรรมการ นโยบายการดำเนิน โครงการ ห้องเรียนสีขาว</p> <ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โครงการห้องเรียนสีขาว - ประชุมชี้แจงคณะกรรมการ สถานศึกษา และผู้ปกครองเพื่อ รับทราบนโยบายการดำเนิน โครงการ ห้องเรียนสีขาว - จัดทำบันทึกข้อตกลงความ ร่วมมือระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนกับ ผู้ปกครอง (MOU) - แต่งตั้งคณะกรรมการห้องเรียน <p>4 ฝ่าย</p>			

ตาราง 1 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>2. กิจกรรมส่งเสริมวินัยนักเรียน</p> <p>เป็นกิจกรรมสร้างความเป็นระเบียบวินัยให้กับนักเรียนให้ปฏิบัติตามข้อตกลงของนักเรียน เพื่อให้การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและสร้างสามัคคีในหมู่คณะ และการประพฤติปฏิบัติที่สุภาพเรียบร้อย เป็นที่ชื่นชมแก่ผู้พบเห็น กิจกรรมที่ดำเนินการ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำความเคารพครูตามลำดับอาวุโส โคร่งงานเอกลักษณ์ทักทายด้วยการไหว้ - การเดินแถวเป็นระเบียบ - การพุดจาสุภาพอ่อนหวาน - การแต่งกายที่สุภาพ - การถอดรองเท้าก่อนเข้าห้องเรียน - การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อตกลงของห้องเรียน - การรักษาทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียนและสาธารณสมบัติ <p>3. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม</p> <p>การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมให้นักเรียนเป็นกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติร่วมในโครงการส่งเสริมคุณธรรม โดยให้นักเรียนร่วมปฏิบัติและรับผิดชอบในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อฝึกรบธรรมและฝึกปฏิบัติให้เป็นผู้มี</p>	<p>1. นักเรียนเกิดวินัยในตนเองและรู้จักรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนร่วม</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2559</p>	<p>- ครูฝ่ายบริหารงานวิชาการ</p> <p>- ครูที่ปรึกษาแต่ละระดับชั้น</p> <p>- นักเรียน</p> <p>- ผู้ปกครอง</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>คุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์ ของสถานศึกษาและชุมชน กิจกรรมที่ ดำเนินการ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - การฝึกนั่งสมาธิ ประกอบเพลงตั้ง ดอกไม้มานหรือเพลงแผ่เมตตา ก่อนเข้า ห้องเรียน - กิจกรรมทำบุญประจำเดือน โดยการ นิมนต์พระสงฆ์มาที่โรงเรียนและให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทำบุญ ตักบาตร <p>4.นักเรียนแบบอย่างแห่งความดี</p> <p>2.1 กิจกรรมบันทึกความดีโดยนักเรียน เขียนบรรยายความดีที่ไปปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อหา แนวทางในการดำเนินกิจกรรมบันทึก ความดี 2) ประชุมชี้แจงนักเรียนเกี่ยวกับ แนวทางในการทำกิจกรรมบันทึก ความดี 3) นักเรียนทำความดีแล้วบันทึกลงใน สมุดบันทึกพร้อมให้ผู้ปกครองหรือผู้นำ ชุมชนรับรอง 4) ประเมินสมุดบันทึกความดีของ นักเรียน โดยครูที่ปรึกษา 5) สังเกต ติดตามพฤติกรรมนักเรียน 6) ครูและผู้เกี่ยวข้องประเมิน พฤติกรรมนักเรียน 	<p>นักเรียนได้ปฏิบัติ ตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีแก่เพื่อนในการ เป็นคนดีได้ อย่างยั่งยืน</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2559</p>	<p>- ครูที่ปรึกษา แต่ละระดับชั้น - นักเรียน</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>7) คัดเลือกนักเรียนตัวอย่าง</p> <p>8) จัดพิธีมอบเกียรติบัตรและ ทุนการศึกษาให้นักเรียน</p> <p>5. กิจกรรมปลูกฝังนิสัยใฝ่เรียนรู้</p> <p>1) ประชุมครูและผู้เกี่ยวข้องชี้แจง ขอบเขตและแนวทางการดำเนินงาน</p> <p>2) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โครงการรักการอ่าน</p> <p>3) ดำเนินกิจกรรมรักการอ่าน โดย การจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านโดย ยึดหลักดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใฝ่ใจให้เกิดความอยากอ่าน หนังสือให้เกิดความพยายามที่จะอ่าน เพื่อจะได้รู้เรื่องที่น่าสนใจที่มีอยู่ในหนังสือ และนำเสนอตามกิจกรรมที่จัดขึ้น - แนะนำ กระตุ้นให้อยากรู้อยากเห็น เรื่องน่าสนใจต่างๆ เกิดความรอบรู้คิดกว้างมี การอ่านต่อเนื่องจนเป็นนิสัย - สร้างบรรยากาศที่น่าอ่านรวมทั้ง ให้มีแหล่งการอ่านที่เหมาะสมและ เพียงพอ <p>4) ให้รางวัลยอดนักอ่านประจำเดือน</p> <p>6. กิจกรรมเพิ่มสะสมผลงาน</p> <p>1). ให้นักเรียนเก็บรวบรวมหลักฐาน ความดีมาใส่ในแฟ้มสะสมผลงานของ นักเรียน</p>		<p>ตลอดปีการศึกษา</p> <p>2559</p>	<p>- ครูที่ปรึกษา</p> <p>แต่ละระดับชั้น</p> <p>- นักเรียน</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>2). นำแฟ้มสะสมผลงานมาให้ครูที่รับผิดชอบตรวจสอบความก้าวหน้าของผลงานเป็นระยะๆ</p> <p>3). ประเมินผลจากการปฏิบัติความเป็นคนดีจากแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนทุกคน โดยคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากโรงเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งกรรมการประเมินแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน - ประชุมชี้แจงแนวทางในการประเมินแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน - นักเรียนนำแฟ้มสะสมผลงานที่เกิดจากการไปปฏิบัติเพื่อความเป็นคนดีมานำเสนอให้คณะกรรมการประเมินแฟ้มสะสมผลงานได้รับทราบ - คณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายประเมินแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนตามแบบประเมิน - คณะกรรมการประเมินแต่ละระดับสรุปผลชี้แนะแนวทางการพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนในครั้งต่อไป - คณะกรรมการสรุปผลการประเมินแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนแต่ละคน 			

ตาราง 2 รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Ideal Teachers

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
ด้าน Ideal Teachers (ครูดี)	<p>1.พัฒนาศักยภาพครู</p> <p>1) ประชุมคณะครูเพื่อชี้แจงแนวทางในการพัฒนาตนเอง</p> <p>2) ครูร่วมกำหนดรูปแบบการพัฒนาตนเอง</p> <p>3) ส่งครูเข้าร่วมอบรมในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>4) ครูนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยี มาใช้ในการบูรณาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น</p> <p>5) ประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู</p> <p>2.พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมวิชาชีพครู</p> <p>1) การฝึกอบรม ได้แก่การให้ความรู้และทักษะสำหรับการทำงานในหน้าที่ปัจจุบัน เพื่อให้ครูมีสมรรถภาพในการทำงานและเพื่อประสิทธิภาพของการทำงาน</p> <p>2) ให้ความรู้และทักษะสำหรับการทำงานในในอนาคต ครูที่ทำงานต่างก็มี ความหวังว่าจะมีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับที่สูงขึ้น เกิดขวัญกำลังใจให้แก่ครูในโรงเรียน</p>	<p>1.ครู โรงเรียนรัศมีวิทยา ร้อยละ 90 มีความตระหนักรู้เข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นครูต้นแบบของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2.ครู โรงเรียนรัศมีวิทยาร้อยละ 95 มีสมรรถนะด้านความถูกต้องชอบธรรมมีคุณธรรมจริยธรรม และมีจิตสำนึกการเป็นข้าราชการที่ดีตามรอยพระยุคลบาท</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2559</p>	<p>- ฝ่ายบริหารงานบุคคล - ครูทุกคน</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>3) การสร้างความรู้สึกรักหรือเจตคติถึงการแสดงพฤติกรรมหรือการปรับพฤติกรรม</p> <p>3.ครูต้นแบบแห่งความดี</p> <p>1) ประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจแนวทางการเป็นตัวอย่างที่ดี</p> <p>2) ส่งเสริมด้านการแต่งกาย การตรงต่อเวลา ความประพฤติ</p> <p>3) นักเรียนประเมินการเป็นแบบอย่างของครู</p> <p>4) คัดเลือกครูที่เป็นแบบอย่างที่ดี และจัดพิธีมอบเกียรติบัตรในวันครู</p> <p>5) ประเมินผลการจัดกิจกรรม</p>	<p>ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็น “คนดี” ให้แก่นักเรียนได้</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2559</p>	

ตาราง 3 รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Delightful Family

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
ด้าน Delightful Family (ครอบครัวดี)	<p>1.เครือข่ายผู้ปกครอง</p> <p>แนวดำเนินการ <u>ขั้นตอนเตรียมการ</u></p> <p>1). กำหนดวันประชุมผู้ปกครองในชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง</p> <p>2). กำหนดวัตถุประสงค์ในการประชุม</p> <p>3). รวบรวมข้อมูล <u>ขั้นตอนดำเนินการ</u></p> <p>แบ่งเป็นการประชุมกลุ่ม</p> <p>1). ผู้ปกครองลงนามเข้าประชุม และรับบัตรคิว เข้านั่งในที่ที่จัดไว้ ควรจัดเก้าอี้เป็นรูปตัว U</p> <p>2). แจ้งวัตถุประสงค์ในการนัดหมายให้ผู้ปกครองทราบ</p> <p>3). สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองด้วยกัน</p> <p>4). ผู้ปกครองแสดงความชื่นชมในตัวบุตรหลาน</p> <p>5). ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุตรหลาน เพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน</p> <p>6). เลือกคณะกรรมการผู้ปกครองในชั้นเรียน <u>การพบเป็นรายบุคคล</u></p> <p>1). ยกย่องชมเชยนักเรียน</p> <p>2). แจ้งผลการเรียน</p>	<p>- ผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ทุกคน</p> <p>- ครูที่ปรึกษาทุกคน</p> <p>- ประชุมเครือข่าย ผู้ปกครองอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง</p> <p>- ผู้ปกครองให้ความ ร่วมมือในการจัด กิจกรรมอย่าง ครบถ้วน</p> <p>- นักเรียนทุกคนมี คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ต่อสังคม และครอบครัว</p> <p>- เครือข่ายผู้ปกครอง มีความเข้มแข็ง</p>	<p>ตลอดปี การศึกษา 2559</p>	<p>- ฝ่ายกิจการ นักเรียน</p> <p>- ครูที่ปรึกษา ทุกคน</p>

ตาราง 3 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>3). รายงานความประพฤติกัที่ควรแก้ไขปรับปรุง</p> <p>4). หาแนวทางปฏิบัติร่วมกัน</p> <p>5). สิ่งทีผู้ปกครองต้องการให้ครูช่วยเหลือ</p> <p>6). ความรู้สึกของผู้ปกครองทีมาพบกับครูในวันนี้</p> <p>7). ทำแบบประเมินการประสานสัมพันธ์กับผู้ปกครองในชั้นเรียน</p> <p><u>ขั้นสรุปผล</u></p> <p>1). เพื่อเป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง</p> <p>2). เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>3). เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการจัดประชุมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในครั้งต่อไป</p> <p>2.การลูกแบบประชาธิปไตย</p> <p>1) ประชุมชี้แจงแนวทางในการดูแลนักเรียน</p> <p>2) ระดมความคิดเพื่อกำหนดรูปแบบในการเลี้ยงดูเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม</p> <p>3) กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้ปกครองเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย</p> <p>4) กำหนดคุณลักษณะความเป็นคนดีทีเกิดจากการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย</p>	<p>2.ผู้ปกครอง</p> <p>เครือข่าย และ</p> <p>ผู้เกี่ยวข้องมีองค์</p> <p>ความรู้ในการเลี้ยงดูแบบ</p> <p>ประชาธิปไตยเพื่อ</p> <p>ปลูกฝังนักเรียนให้</p> <p>เป็นคนดีของสังคม</p>		

ตาราง 3 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>5) ประเมินองค์ความรู้ของผู้ปกครอง เครือข่ายและผู้เกี่ยวข้องโดยการตอบ สอบถาม</p> <p>3.เสวนาผู้ปกครองเครือข่าย</p> <p>1).แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัด กิจกรรมเสวนา</p> <p>2).จัดทำรายละเอียดในการเสวนา</p> <p>3).แจ้งประสานเครือข่ายผู้ปกครองเข้า ร่วมเสวนา</p> <p>4).สรุปประเด็นปัญหาและแนวทางการ แก้ปัญหาจากการเสวนา</p> <p>5).ประเมินผลการดำเนินงาน</p> <p>6).นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงพัฒนา</p>	<p>3.เครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนรัตภูมิวิทยามี ความเข้าแจ้งเป็น ระบบและมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ การศึกษาของ โรงเรียน</p>	16-30 พ.ย. 59	-ฝ่ายกิจการ นักเรียน -ครูที่ปรึกษา ทุกคน
	<p>4.ผู้ปกครองแห่งความดี</p> <p>กิจกรรมครอบครัวอบอุ่นแข็งแรง</p> <p>1).ชี้แจงการดำเนินงาน เพื่อทำความ เข้าใจในคราวประชุมผู้ปกครองครั้งที่ 1 ของปีการศึกษา</p> <p>2). จัดทำเกณฑ์การคัดเลือกผู้ปกครอง แห่งความดี</p> <p>2).ออกแบบสื่อประเภทใบความรู้เพื่อ การประชาสัมพันธ์ ผ่านกับนักเรียน</p> <p>3). สุ่มประเมิน ติดตาม ครอบครัว อบอุ่น ครอบครัวแข็งแรงโดย คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งเพื่อ รับรองเป็นผู้ปกครองแห่งความดี</p> <p>4).มอบเกียรติให้กับผู้ปกครองที่ได้รับ พิจารณาคัดเลือกในทุกระดับชั้นเรียน</p>	<p>4.ครอบครัวนักเรียน ทุกคนได้รับความรู้ ความเข้าใจเป็น ครอบครัวอบอุ่น ครอบครัว แข็งแรง ขึ้นพื้นฐาน</p>	16 พ.ค.59- 31 มี.ค.60	-ฝ่ายกิจการ นักเรียน -ครูที่ปรึกษา ทุกคน

ตาราง 4 รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน School Administration

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
ด้าน School Administration (การบริหาร จัดการดี)	<p>1.กำหนดทิศทางของนโยบาย</p> <p>1). ประชุมชี้แจงแนวทางในการพัฒนา ความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัศมี วิทยา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ</p> <p>2). ระดมความคิดเพื่อกำหนดรูปแบบ การในการพัฒนาความเป็นคนดีของ นักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา เพื่อให้ทุกคนมี ส่วนร่วม</p> <p>3). กำหนดบทบาทหน้าที่ของครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้มแข็งของ เครือข่าย</p> <p>4). ประเมินผลการดำเนินงานของ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยการสอบถามและ สังเกต</p> <p>2.จัดระบบการทำงานที่มีคุณภาพ</p> <p>1) นำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยจัดทำ ระบบข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานของ นักเรียนโดยเฉพาะ ปัญหาพฤติกรรมของ นักเรียนเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา</p> <p>2) ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางการ พัฒนา</p>	<p>ครู นักเรียน</p> <p>ผู้ปกครอง</p> <p>คณะกรรมการ สถานศึกษาชั้น พื้นฐาน โรงเรียน รัศมีวิทยาทุกคน มีความเข้าใจในการ พัฒนาความเป็นคนดี ของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา</p>	<p>1-16</p> <p>พ.ค. 59</p>	<p>- ผู้บริหาร</p> <p>- ครูทุกคน</p>

ตาราง 4 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>3) ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนา</p> <p>4) นิเทศติดตามและรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะ</p> <p>3. กำหนดกิจกรรมในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา</p> <p>1) ประชุมชี้แจงแนวทางในการเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน</p> <p>2) ระดมความคิดเพื่อกำหนดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>3) กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง ครู นักเรียน ในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน</p> <p>4) กำหนดคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน</p> <p>5) จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลความเป็นคนดีของนักเรียน</p> <p>4.การนิเทศและติดตาม</p> <p>1) ประสานการปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ให้ดำเนินงานไปด้วยกันด้วยความราบรื่น</p> <p>2) สร้างความกลมกลืนและความพร้อมเพียงกัน</p>			

ตาราง 4 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	3) ปรับการทำงานในส่วนต่าง ๆ ให้มี ประสิทธิภาพให้มากที่สุด 4) กำหนดเวลาในการทำงานในแต่ละ ช่วง 5) สร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้น 5.การวัดและประเมิน 1) มอบหมายผู้รับผิดชอบกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน 2) จัดทำปฏิทินกำหนดภารกิจกำกับ ติดตามประเมินผล 3) จัดทำเครื่องมือในการตรวจสอบ กำกับ ติดตามและประเมินผล 4) ดำเนินการติดตามและประเมินผล ตามปฏิทินที่กำหนด 5) สรุปและรายงานผล	นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ทุกคน	มี.ค.2560	ฝ่ายวิชาการ

ตาราง 5 รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2559 ด้าน Developed Environment

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
ด้าน Developed Environment (สื่อ, สิ่งแวดล้อม, แหล่งเรียนรู้ที่ดี)	<p>พัฒนาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน ดังนี้</p> <p>1. สื่อนอกอาคาร</p> <p>1) ป้ายนิเทศความเป็นคนดีมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูและสถานักเรียนประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกรอบงานและคุณลักษณะความเป็นคนดีที่จะนำเสนอ - ครูร่วมกับสถานักเรียนคัดเลือกนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีแต่ละด้านมานำเสนอที่ป้ายนิเทศ สัปดาห์ละครั้งและมอบเกียรติบัตรให้นักเรียน - ครูและสถานักเรียนติดตามการดำเนินกิจกรรม - ประเมินผลโดยการสังเกตความสนใจของนักเรียนโดยครูผู้รับผิดชอบ <p>2) โรงเรียนสะอาดมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูและสถานักเรียนประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกรอบงานและมอบภาระงาน - แบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบให้นักเรียนแต่ละห้องเรียน โดยครูที่ปรึกษาและนักเรียนร่วมกันดูแลพื้นที่ 	<p>1. มีสื่อต้นแบบในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน</p> <p>2. มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน</p> <p>3. นักเรียนมีพฤติกรรมตามคุณลักษณะความเป็นคนดีตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2559</p>	<p>- ครูทุกคน</p> <p>- เครือข่ายผู้ปกครอง</p> <p>- นักเรียน</p>

ตาราง 5 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>ให้สะอาดสวยงามโดยกำหนดเวลาปฏิบัติงานในช่วงเวลา 7.45 น. ถึง 8.00 น. ของทุกวัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ติดตามการปฏิบัติงานโดยคณะกรรมการ สภานักเรียน - ประเมินผลโดยการสังเกตความร่วมมือ ความสะอาด สวยงามของเขตพื้นที่รับผิดชอบโดยคณะกรรมการสภานักเรียน <p>3) ลานไทรร่มรื่นมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูและสภานักเรียนประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกรอบงานและมอบภาระงาน - นักเรียนที่รับผิดชอบดำเนินการพัฒนาปรับปรุงทั้งภายในและภายนอกให้สะอาดสวยงามโดยกระบวนการร่วมคิดร่วมทำ - ครูและสภานักเรียนติดตามการดำเนินกิจกรรม - ประเมินผล โดยการสังเกตความสะอาด สวยงามโดยคณะกรรมการสภานักเรียน 			

ตาราง 5 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>2. สื่อในอาคาร</p> <p>1) ห้องสมุดกลุ่มสาระต่างๆ มีกระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูแต่ละกลุ่มสาระประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกรอบงานและมอบภาระงาน - จัดให้มีห้องกลุ่มสาระจัดหาสื่ออุปกรณ์ หนังสือในแต่ละ กลุ่มสาระ - ติดตามการดำเนินงาน โดยคณะกรรมการสถานักเรียน - ประเมินผลการดำเนินงานในด้านความพร้อมในการให้บริการโดยคณะกรรมการสถานักเรียน <p>3) ห้องปฏิบัติการกลุ่มสาระต่างๆ มีกระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูแต่ละกลุ่มสาระประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกรอบงานและมอบภาระงาน - จัดให้มีห้องปฏิบัติการพร้อมด้วยวัสดุ อุปกรณ์สื่อต่างๆ ในแต่ละกลุ่มสาระ - ติดตามการดำเนินงาน โดยคณะกรรมการสถานักเรียน - ประเมินผลการดำเนินงานในด้านความพร้อมในการให้ปฏิบัติการ โดยคณะกรรมการสถานักเรียน 			

ตาราง 5 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>3. สื่อในห้องเรียน</p> <p>1) ป้ายนิเทศมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูที่ปรึกษาร่วมกับนักเรียนแต่ละห้องประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกรอบงาน - นักเรียนนำเสนอกิจกรรมความรู้ต่างๆ / เหตุการณ์สำคัญ/ วันสำคัญต่างๆ/ บุคคลสำคัญ/ อื่นๆ - ติดตามการดำเนินงานโดยคณะกรรมการสถานักเรียน - ประเมินผลการดำเนินงานโดยคณะกรรมการสถานักเรียน <p>2) มุมนิทรรศการมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูที่ปรึกษาร่วมกับนักเรียนแต่ละห้องประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกรอบงาน - นักเรียนนำเสนอนิทรรศการในด้านกิจกรรม ผลงานเด่นๆ ของห้องเรียน นิทรรศการวิชาการเพื่อการเรียนรู้ - ติดตามการดำเนินงานโดยคณะกรรมการสถานักเรียน - ประเมินผลการดำเนินงานโดยคณะกรรมการสถานักเรียน - จัดแจงกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ประโยชน์จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ได้ดำเนินการ 			

ตาราง 6 รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Kindness of Friends

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
ด้าน Kindness of Friends (เพื่อนดี)	<p>1. กิจกรรมสถานักเรียน</p> <p>1) ประชุมคณะครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสถานักเรียนเพื่อกำหนดโครงสร้าง/บทบาทหน้าที่</p> <p>2) แต่งนักเรียนทราบ</p> <p>3) กำหนดรับสมัครเลือกตั้ง</p> <p>4) ดำเนินการเลือกตั้ง ประกาศผลและรับรองการเลือกตั้ง</p> <p>5) ปฐมนิเทศคณะกรรมการสถานักเรียน</p> <p>6) กำหนดแผนงาน</p> <p>7) ดำเนินงานกิจกรรมสถานักเรียนในการประสานงานกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนเพื่อแจ้งให้นักเรียนทราบ</p> <p>- ดำเนินกิจกรรมตามกรอบภาระงานโครงการ</p> <p>2. กิจกรรมเขตพื้นที่รับผิดชอบ</p> <p>1) ประชุมครูและผู้ที่เกี่ยวข้องชี้แจงขอบเขตและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ</p> <p>2) แบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบให้แต่ละห้องเรียน</p> <p>3) ประชุมชี้แจงนักเรียนถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายและพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>4) นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>1.นักเรียนเกิดการเรียนรู้วิถีประชาธิปไตยมีส่วนร่วม มีความรับผิดชอบรู้จักการทำงานร่วมกัน รู้จักทำหน้าที่เป็นตัวแทนของนักเรียนอื่นๆ ในการทำกิจกรรมต่างๆผ่านกิจกรรมสถานักเรียน</p> <p>2. นักเรียนมีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและรู้จักการทำงานเป็นทีมและมีภาวะผู้นำที่ดี</p>	<p>1-31 พ.ค.60</p> <p>ตลอดปีการศึกษา 2560</p>	<p>- ฝ่ายบริหารงานกิจการนักเรียน</p> <p>- ครูทุกคน</p> <p>- ครูที่ปรึกษาแต่ละระดับชั้น</p> <p>- สถานักเรียน</p> <p>- กรรมการนักเรียน</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>5) ประเมินผลรายวัน โดยสภานักเรียนและครูเวรประจำวัน</p> <p>3 กิจกรรมปลูกฝังนิสัยใฝ่เรียนรู้</p> <p>1) ประชุมครูและผู้เกี่ยวข้องชี้แจงขอบเขตและแนวทางการดำเนินงาน</p> <p>2) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการรักการอ่าน</p> <p>3) ดำเนินกิจกรรม รักการอ่าน โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านโดยยึดหลักดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจให้เกิดความอยากอ่านหนังสือ - ให้เกิดความพยายามที่จะอ่านเพื่อจะได้รู้เรื่องที่น่าสนใจในหนังสือ และนำเสนอตามกิจกรรมที่จัดขึ้น - แนะนำ กระตุ้นให้อยากรู้ อยากเห็นเรื่องน่ารู้ต่างๆ เกิดความรอบรู้คิดกว้างมีการอ่านต่อเนื่องจนเป็นนิสัย - สร้างบรรยากาศที่น่าอ่านรวมทั้งให้มีแหล่งการอ่านที่เหมาะสมและเพียงพอ <p>4) ใ้รางวัลยอดนักอ่านประจำเดือน</p>	<p>3.นักเรียนเกิดวินัยในตนเองในส่วนของใฝ่เรียนรู้</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2560</p>	<p>- ฝ่ายบริหารงานวิชาการ</p> <p>- ครูที่ปรึกษาแต่ละระดับชั้น</p> <p>- นักเรียน</p> <p>- ผู้ปกครอง</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>4. กิจกรรมห้องเรียนสีขาว</p> <p>1) ประชุมชี้แจงคณะครู เพื่อ รับทราบนโยบายการดำเนินโครงการ ห้องเรียนสีขาว</p> <p>2) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โครงการห้องเรียนสีขาว</p> <p>3) ประชุมชี้แจงคณะกรรมการ สถานศึกษา และผู้ปกครองเพื่อ รับทราบนโยบายการดำเนินโครงการ ห้องเรียนสีขาว</p> <p>4) แต่งตั้งคณะกรรมการห้องเรียน 4 ฝ่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายการเรียนทำหน้าที่ช่วยเหลือทาง วิชาการ - ฝ่ายการทำงานทำหน้าที่ดูแลความ สะอาดความเรียบร้อยรักษาของมีค่าใน ห้องเรียน - ฝ่ายกิจกรรม ทำหน้าที่จัดกิจกรรม ทั้งในห้องเรียนและทุกระดับชั้น - ฝ่ายสารวัตรนักเรียนทำหน้าที่ สอดส่องดูแลความเรียบร้อยทั่วไปเพื่อ ขับเคลื่อนกลยุทธ์ห้องเรียนสีขาว <p>5) ประชุมชี้แจงนักเรียนและจัด องค์กรภายในห้องเรียนประกอบด้วย แกนนำนักเรียน 4 ฝ่าย คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายการเรียน - ฝ่ายการทำงาน - ฝ่ายกิจกรรม 	<p>4.นักเรียนรู้บทบาท หน้าที่ของตนเอง และรู้จักการทำงาน ร่วมกัน</p>	<p>ตลอด ปีการศึกษา 2560</p>	<p>- ฝ่าย บริหารงาน กิจการนักเรียน - ครูที่ปรึกษา ทุกคน</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<ul style="list-style-type: none"> - ฝ่ายสารวัตรนักเรียน 6) ดำเนินงานตามกลยุทธ์ 4 ด้านประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - การจัดการให้มีแหล่งเรียนรู้ด้านวิชาการ - การดูแลช่วยเหลือ - เอื้อเฟื้อด้านคุณธรรม - กิจกรรมสร้างสรรค์ 			
	<p>5. กำหนดกิจกรรมการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กิจกรรมสอดแทรกตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) กิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) กิจกรรมสวนเกษตรพอเพียง 4) ประเมินผลกิจกรรม 5) สรุปผลรายงานผล 	<p>5. 2. นักเรียนเกิดจิตสำนึกและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2560</p>	<p>ฝ่ายบริหารงานวิชาการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครู - ภูมิปัญญาท้องถิ่น - นักเรียน
	<p>6. กิจกรรมหน้าเสาธง</p> <p>2.3.1 จัดกิจกรรมหน้าเสาธงประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เคารพธงชาติ - สวดมนต์ (ศาสนาพุทธ) - กล่าวคำปฏิญาณ (ศาสนาอิสลาม) - กล่าวคำปฏิญาณโรงเรียนสุจริต - ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี - นั่งสมาธิ 	<p>6.นักเรียนเกิดจิตสำนึกแสดงออกในการรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2560</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ครูเวรประจำวันที่ได้รับมอบหมาย - สถานักเรียน - กรรมการนักเรียน

ตาราง 6 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>7. กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา</p> <p>1) นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธไปวัดในวันสำคัญทางศาสนาพุทธ ทำบุญตักบาตร กิจกรรมเวียนเทียน ฟังธรรม ถวายปัจจัยไทยธรรมพัฒนาทำความสะอาดบริเวณวัด</p> <p>2) นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามไปมัสยิดในวันสำคัญของศาสนาอิสลามเพื่อทำพิธีละหมาด พัฒนาทำความสะอาดมัสยิด</p>	<p>7. นักเรียนเกิดจิตสำนึกและปฏิบัติตนในวันสำคัญในศาสนาที่ตนนับถือและปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2560</p>	<p>- ครูเวรประจำวันที่ได้รับมอบหมาย - สถานักเรียน - กรรมการนักเรียน - ครู ผู้รับผิดชอบ โครงการวิถีพุทธ</p>
	<p>8. กิจกรรมที่รับน้องตอนเช้า</p> <p>1) ครูและสถานักเรียนประชุมร่วมกันเพื่อแต่งตั้งนักเรียนทำหน้าที่ในการรับนักเรียนตอนเช้า</p> <p>2) ครูเวรประจำวันและสถานักเรียนรับนักเรียนโดยยิ้ม ไหว้ ทักทายตอนเช้าที่ประตูทางเข้าโรงเรียนและไหว้ลาตอนเลิกเรียน</p>	<p>8. นักเรียนมีมารยาทตามแบบอย่างมารยาทไทยและความรักสามัคคีระหว่างพี่กับน้อง</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2560</p>	<p>- ครูเวรประจำวัน - กรรมการนักเรียน</p>
	<p>9. กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ</p> <p>1) จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์โดยนักเรียนในห้องเรียนและป้ายนิเทศกลาง</p> <p>2) คณะกรรมการสถานักเรียนและ</p>	<p>1. นักเรียนเกิดจิตสำนึกและแสดงออกในการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และน้อมนำพระราชดำริมา</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2560</p>	<p>- ฝ่ายบริหารทั่วไป - สถานักเรียน - นักเรียน - ครูที่ได้รับ</p>

ตาราง 6 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	นักเรียนร่วมพิธีในวันเฉลิมพระชนมพรรษาทุกพระองค์ 3) ตัวแทนนักเรียนไปร่วมพิธีกับครูที่อำเภอในวันสำคัญทางสถาบันพระมหากษัตริย์	ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน		มอบหมาย
	10. กิจกรรมลูกเสือด้านยาเสพติด 1) ประชุมครูผู้เกี่ยวข้องกำหนดโครงสร้างหลักสูตรและองค์ประกอบอื่นๆ 2) ดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามกระบวนการลูกเสือ	10. นักเรียนเกิดจิตสำนึกในการรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ผ่านกระบวนการทางลูกเสือ	ตลอดปีการศึกษา 2560	- นักเรียน - ครูที่เป็นผู้กำกับ ลูกเสือ เนตรนารี ทุกคน
	11. กิจกรรมเด็กดีศรีวัดภูมิ - ประชุมชี้แจงแนวทางในการสนับสนุนทุนและรางวัล - ดำเนินการระดมทุนและรางวัล - จัดพิธีมอบทุนการศึกษาและรางวัลให้นักเรียน - ประเมินผลติดตามพฤติกรรมนักเรียนที่ได้รับทุนและรางวัล	11. ระดมทุนการศึกษาและรางวัลเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเป็นคนดี	ตลอดปีการศึกษา 2560	- คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน - เครือข่ายผู้ปกครอง - ผู้บริหารและครู

ตาราง 7 รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Ideal Teachers

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
ด้าน Ideal Teachers (ครูดี)	<p>1. พัฒนาคู่มืออาชีพ</p> <p>1) ประชุมคณะครูเพื่อชี้แจงแนวทางในการพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาหลักสูตร การผลิตสื่อ การสร้างเครื่องมือวัดประเมินผล กิจกรรม</p> <p>2) ครูร่วมกันกำหนดรูปแบบการพัฒนาตนเอง</p> <p>3) ส่งครูเข้าร่วมอบรมในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>4) ครูนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบูรณาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น</p> <p>5) ประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู</p>	<p>1. ครูมีความตระหนักรู้ เข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นคนดีของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2560</p>	<p>- ฝ่ายบริหารงานบุคคล - ครูทุกคน</p>
	<p>2. กิจกรรมสร้างองค์ความรู้วัฒนธรรมไทย</p> <p>1) ประชุมครูเพื่อสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจในด้านวัฒนธรรม</p> <p>2) จัดกิจกรรมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยให้กับครูด้าน</p>	<p>2. ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นคนดีให้แก่ นักเรียนได้</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2560</p>	<p>- ครูทุกคน</p>

ตาราง 7 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>- ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย</p> <p>- ศิลปะไทย</p> <p>- ภูมิปัญญาไทย</p> <p>3) จัดป้ายนิเทศส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยโดยครูที่ปรึกษาร่วมกับนักเรียนทุกห้องเรียนและคณะกรรมการสถานักเรียน</p> <p>4) ส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการแสดงวัฒนธรรมในรูปแบบชุมนุม นาฏศิลป์ ชุมนุมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ไปร่วมแสดงทั้งในโรงเรียนและชุมชน</p> <p>5) ประเมินผลการจัดกิจกรรม</p> <p>3. กิจกรรมสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับความเป็นคนดีในแต่ละรายวิชาที่เรียน</p> <p>ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>1) ประชุมครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจในแนวทางการจัดกิจกรรมสอดแทรกความคนดี</p> <p>2) ครูแต่ละกลุ่มสาระกำหนดจุดเน้นความเป็นคนดีโดยให้สอดคล้องกับลักษณะของแต่ละวิชาและครอบคลุมการพัฒนาความเป็นคนดี</p> <p>3) ครูใช้สื่อ เทคโนโลยีมา วิทยากรท้องถิ่น มาบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>3.ครูจัดกรรมการสอดแทรกในการเป็นคนดีให้เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างเหมาะสม</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2560</p>	<p>-ฝ่ายวิชาการ</p> <p>-ครูทุกคน</p> <p>-วิทยากรท้องถิ่น</p>

ตาราง 7 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>4) จัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดแทรก ความเป็นคนดี</p> <p>5) ประเมินผลการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่สอดแทรกความเป็นคนดี</p> <p>4. กิจกรรมส่งเสริมการเป็นครู ต้นแบบ</p> <p>1) ประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจ แนวทางการเป็นครูต้นแบบของคนดี</p> <p>2) ส่งเสริมด้านการแต่งกาย การตรง ต่อเวลา ความประพฤติที่เป็นต้นแบบ ที่ดี</p> <p>3) จัดหาวิทยากร บุคคลตัวอย่างมา ถ่ายทอดประสบการณ์ในการเป็น ต้นแบบที่ดีให้กับครู</p> <p>4) คัดเลือกครูที่เป็นต้นแบบที่ดีและ จัดพิธีมอบเกียรติบัตรในวันครู</p>	<p>4.ครูเป็นแบบอย่างที่ดี ดีในการเป็นคนดี ให้แก่นักเรียน</p>	<p>ตลอด ปีการศึกษา 2560</p>	<p>ครูทุกคน</p>

ตาราง 7 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>7.5 ประเมินผลการจัดกิจกรรม</p> <p>5. กิจกรรมสร้างองค์ความรู้ตามจุดเน้นของความเป็นคนดี</p> <p>1) ประชุมครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจในแนวทางการจัดกิจกรรม</p> <p>2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามจุดเน้นความเป็นคนดี โดยแบ่งเป็นฐานการเรียนรู้ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฐานการเรียนรู้ความเป็นไทย - ฐานการเรียนรู้รักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ - ฐานการเรียนรู้ความเป็นคนดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข - ฐานการเรียนรู้ความปรองดองสมานฉันท์ - ฐานการมีวินัยในตนเอง โดยแบ่งครูออกเป็น 5 กลุ่มเพื่อรับผิดชอบฐานการเรียนรู้ โดยผู้รับผิดชอบกลุ่มละ 1 ฐานการเรียนรู้และแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มเท่าๆ กัน โดยให้แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียน ทุกระดับชั้น 	<p>5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามจุดเน้นความเป็นคนดี ตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา</p> <p>2560</p>	<p>- ครูทุกคน</p>

ตาราง 7 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>- นักเรียนเรียนรู้ตามฐานการเรียนรู้โดยนักเรียนกลุ่มที่ 1 เข้าเรียนรู้ฐานที่ 1, กลุ่มที่ 2 เข้าเรียนรู้ฐานที่ 2, กลุ่มที่ 3 เข้าเรียนรู้ฐานที่ 3, กลุ่มที่ 4 เข้าเรียนรู้ฐานที่ 4, กลุ่มที่ 5 เข้าเรียนรู้ฐานที่ 5 และหมุนเวียนเข้าเรียนจนครบทั้ง 5 ฐาน</p> <p>- ครูทุกคนเป็นวิทยากรตามจุดนั้น</p> <p>3) ครูจัดกิจกรรมตามฐานการเรียนรู้</p> <p>4) ประเมินการจัดกิจกรรมเรียนรู้ของครู</p>			

ตาราง 8 รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Delightful Family

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
ด้าน Delightful Family (ครอบครัวดี)	<p>1. การสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจแก่ เครือข่ายผู้ปกครองในการเลี้ยงดูแบบ ประชาธิปไตยเพื่อปลูกฝังความเป็น คนดีแก่นักเรียน</p> <p>1) ประชุมชี้แจงแนวทางในการดูแลนักเรียน</p> <p>2) ระดมความคิดเพื่อกำหนดรูปแบบในการเลี้ยงดู</p> <p>3) กำหนดบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายผู้ปกครอง</p> <p>4) กำหนดคุณลักษณะความเป็นคนดีที่เกิดจากการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย</p> <p>5) ประเมินองค์ความรู้ของเครือข่ายผู้ปกครอง</p>	<p>เครือข่ายผู้ปกครอง</p> <p>เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนในการปฏิบัติตนเป็นคนดีของสังคม</p>	<p>ตลอดปี</p> <p>การศึกษา</p> <p>2560</p>	<p>- เครือข่าย</p> <p>ผู้ปกครอง</p> <p>-คณะกรรมการสถานศึกษา</p> <p>ขั้นพื้นฐาน</p> <p>- ผู้บริหารและครู</p>

ตาราง 8 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>2. การบริหารและจัดการเรียนรู้โดยใช้ เครือข่ายผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วม</p> <p>1) ประชุมชี้แจงแนวทางในการ บริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เครือข่าย ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรมของนักเรียนเพื่อสร้างความ เข้าใจร่วมกัน</p> <p>2) ระดมความคิดเพื่อกำหนด รูปแบบของการเป็นแบบความร่วมมือ</p> <p>3) กำหนดบทบาทหน้าที่ของ เครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อสร้างความ เข้มแข็งของเครือข่าย</p> <p>4) กำหนดกิจกรรมที่ส่งเสริมการ เป็นคนดี</p> <p>5) ประเมินองค์ความรู้ ของเครือข่าย ผู้ปกครองโดยการสอบถาม ในกิจกรรมดังนี้</p> <p>- กิจกรรมดูแลนักเรียนทำกิจกรรม เพื่อการเป็นคนดีพร้อมทั้งรับรองการ ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน โดยมีการ ประชุมชี้แจงแนวทางในการดูแล นักเรียนที่ออกไปทำกิจกรรมและ รับรองการทำกิจกรรมให้กับนักเรียน พร้อมทั้งประเมินผลการทำกิจกรรม ของนักเรียนด้วย</p>			

ตาราง 8 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>- ส่งเสริมสนับสนุนดูแลนักเรียนทำกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยโดยการประชุมชี้แจงแนวทางในการดูแลนักเรียนที่ออกไปทำกิจกรรมและรับรองการทำกิจกรรมให้กับนักเรียนพร้อมทั้งประเมินผลการทำกิจกรรมของนักเรียน</p> <p>- กิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนทำกิจกรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติโดยการประชุมชี้แจงแนวทางในการดูแลนักเรียนที่ออกไปทำกิจกรรมและให้ความรู้กับนักเรียนเกี่ยวกับการดำรงชีวิตภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและรับรองการทำกิจกรรมให้กับนักเรียน ตามด้วยการประเมินผลการทำกิจกรรมของนักเรียน</p> <p>3. ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting)</p> <p>-คณะกรรมการนักเรียนประจำห้องเรียนพร้อมครูที่ปรึกษานำผู้ปกครองแต่ละห้องไปร่วมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนตามห้องเรียนที่กำหนด</p>	<p>นักเรียนรู้คุณค่าและร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย</p> <p>ผู้ปกครองนักเรียนมีความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในการดูแลเอาใจใส่บุตรหลานและหาแนวทางร่วมกันในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>	<p>ส.ค.2560</p>	<p>- เครือข่ายผู้ปกครอง</p> <p>- ผู้บริหารและครู</p> <p>- ฝ่ายกิจการนักเรียน</p> <p>- ครูทุกคน</p> <p>- เครือข่ายผู้ปกครอง</p>

ตาราง 8 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>- ผู้ปกครองแนะนำตนเองเพื่อทำความรู้จักกัน /ครูที่ปรึกษาแนะนำตัวเอง</p> <p>- ครูที่ปรึกษากล่าวคำชมเชย ยกย่อง นักเรียนที่มีผลการเรียนและพฤติกรรมที่ดีและผู้ปกครองที่ให้ความร่วมมือเอาใจใส่ต่อนักเรียนในปกครอง</p> <p>- กฎระเบียบวินัยที่ผู้ปกครองควรรู้เบื้องต้นในการกำกับดูแลบุตรหลาน เช่น การแต่งกาย ถุงเท้า รองเท้า ทรงผม กระเป๋าเป้ การมาโรงเรียน ฯลฯ</p> <p>- แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ</p> <p>- ครูที่ปรึกษาให้ผู้ปกครองทำแบบประเมินผลการประชุม</p> <p>4. กิจกรรมเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ นักเรียน เยาวชน และสมาชิกครอบครัวโดยให้ความรู้ความเข้าใจผ่านทางสื่อเอกสาร ในประเด็นหัวข้อ ดังนี้</p> <p>1) การอนามัยเจริญพันธุ์</p> <p>2) การเสริมสร้างทักษะชีวิตวัยรุ่น (ทักษะการปฏิเสธ การคบเพื่อนต่างเพศ เป็นต้น)</p>	<p>สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่สมาชิกในครอบครัวของนักเรียน ในการรู้เท่าทันปัญหาของวัยรุ่น ปลูกฝังค่านิยมการรักและดูแลตัวเอง และสื่อสารทางบวกกับลูกวัยรุ่น</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2560</p>	<p>-ฝ่ายกิจการนักเรียน -ครูทุกคน</p>

ตาราง 8 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	3) การรู้เท่าทันสื่อ โลกออนไลน์ โซเชียลมีเดีย 4) การสื่อสารทางบวกกับลูกวัยรุ่น 5) การศึกษา อาชีพ และกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น			

ตาราง 9 รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL
โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน School Administration

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
ด้าน School Administration (การบริหาร จัดการดี)	1. การสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจกับ เครือข่ายผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องใน การพัฒนาหลักสูตร เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาความเป็นคนดีแก่นักเรียน ดังนี้ 1) ประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจแนวทางในการพัฒนา หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการ เรียนรู้ 2) ระดมความคิดจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อ กำหนดหลักสูตรและกระบวนการ เรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำมาใช้ พัฒนาความคนดีของนักเรียน 3) กำหนดบทบาทหน้าที่ ผู้ปกครอง เครือข่ายชุมชน และ ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งของ เครือข่าย	1. ผู้ปกครอง เครือข่าย องค์กร ชุมชนและ ผู้เกี่ยวข้องมีองค์ ความรู้ด้านหลักสูตร และกระบวนการ จัดการเรียนรู้ที่ใช้ใน การพัฒนานักเรียน ให้เป็นคนดี	พ.ค. 2560	- เครือข่าย ผู้ปกครอง - คณะกรรมการ การ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน - ผู้บริหาร และครู

ตาราง 9 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>4) กำหนดคุณลักษณะความเป็นคนดี ในหลักสูตร</p> <p>5) ประเมินองค์ความรู้ของผู้ปกครอง เครือข่าย ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง โดย การสอบถาม</p> <p>2. การสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจกับ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการ พัฒนาหลักสูตร</p> <p>เพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ ส่งผลต่อการพัฒนาความเป็นคนดีแก่ นักเรียน ดังนี้</p> <p>1) ประชุมชี้แจงแนวทางในการ พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการ เรียนรู้</p> <p>2) ระดมความคิดเพื่อกำหนด หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำมาใช้พัฒนา ความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน</p> <p>3) กำหนดบทบาทหน้าที่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อ สร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย</p> <p>4) กำหนดคุณลักษณะความเป็นคนดี ในหลักสูตร</p> <p>5) ประเมินองค์ความรู้ของครู โดย การสอบถาม</p>	<p>ครูและบุคลากร ทางการศึกษามือถึง ความรู้ด้านหลักสูตร และกระบวนการ จัดการเรียนรู้ ที่ใช้ใน การพัฒนานักเรียน ให้เป็นคนดี</p>	<p>พ.ศ. 2560</p>	<p>- ผู้บริหาร - ครูและ บุคลากร ทางการศึกษา</p>

ตาราง 9 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>3. ใช้กระบวนการบริหารและจัดการเรียนรู้โดยใช้เครือข่ายผู้ปกครอง และองค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม</p> <p>1) ประชุมชี้แจงแนวทางในการโดยใช้เครือข่ายผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของนักเรียน</p> <p>2) ระดมความคิดเพื่อกำหนดรูปแบบของการเป็นแบบความร่วมมือ</p> <p>3) กำหนดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเป็นคนดี</p> <p>4) ประเมินองค์ความรู้ของเครือข่ายผู้ปกครอง และชุมชน โดยการสอบถามโดยกำหนดกิจกรรมดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมส่งเสริมทักษะการทำงานให้กับนักเรียน โดยปฏิบัติกิจกรรมจริง - ประชุมชี้แจงแนวทางในการดำเนินงานตามโครงการ - จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน - ร่วมประเมินผลงานของนักเรียน - สรุปผลพร้อมข้อเสนอแนะในการทำกิจกรรมของนักเรียนต่อไป 	<p>เครือข่ายผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนให้เกิดทักษะการปฏิบัติเป็นคนดีของสังคม</p>		<p>- เครือข่ายผู้ปกครอง</p> <p>- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>- ผู้บริหารและครู</p>

ตาราง 9 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p><u>4. ส่งเสริมสนับสนุนดูแลนักเรียนทำกิจกรรมนอกโรงเรียน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมชี้แจงแนวทางในการดูแลนักเรียนที่ออกไปทำกิจกรรม - ช่วยดูแลนักเรียนทำกิจกรรมและรับรองการทำกิจกรรมให้กับนักเรียน - ประเมินผลการทำกิจกรรมของนักเรียน 	<p>เครือข่ายผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนในการออกไปทำกิจกรรม พัฒนาความเป็นคนดี</p>		<p>- เครือข่ายผู้ปกครอง - คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน - ผู้บริหารและครู</p>
	<p><u>5. สนับสนุนทุนเด็กดีศรีรัตภูมิ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมชี้แจงแนวทางในการระดมทุน - ดำเนินการระดมทุน - จัดพิธีมอบทุนการศึกษาให้นักเรียน - ประเมินผลติดตามพฤติกรรมนักเรียนที่ได้รับทุน 	<p>ระดมทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเป็นคนดี</p>		<p>- เครือข่ายผู้ปกครอง - คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน - ผู้บริหารและครู</p>
	<p><u>6. ส่งเสริมผู้ปกครองเลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจและวางแผนในการเลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย 2) ครูที่ปรึกษา สังเกต ติดตามพฤติกรรมนักเรียน 3) คัดเลือกนักเรียนที่รับผิดชอบเป็นผู้นำและรู้จักเคารพสิทธิผู้อื่น 4) จัดพิธีมอบเกียรติบัตรครอบครัวตัวอย่าง 	<p>ผู้ปกครองเลี้ยงลูกตามแบบประชาธิปไตย เพื่อการเสริมสร้างความเป็นคนดีได้</p>		<p>- เครือข่ายผู้ปกครอง - คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน - ผู้บริหารและครู</p>

ตาราง 9 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p><u>7.ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน</u></p> <p>เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน</p> <p>1) ประชุมหาแนวทางในการพัฒนาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน</p> <p>2) ร่วมกำหนดรูปของสื่อต้นแบบ</p> <p>3) ดำเนินการจัดหางบประมาณมาพัฒนาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน</p> <p>4) ดำเนินการพัฒนาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน โดย</p>	<p>1. มีสื่อต้นแบบในการเสริมสร้างความเป็นคนดีแก่นักเรียน</p> <p>2. มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเสริมสร้างความเป็นคนดีแก่นักเรียน</p> <p>3. นักเรียนมีพฤติกรรมตามคุณลักษณะความเป็นคนดีนักเรียน</p>		<p>- ครูทุกคน</p> <p>- เครือข่ายผู้ปกครอง</p> <p>- นักเรียน</p>

ตาราง 10 รายละเอียดการดำเนินการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL

โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2560 ด้าน Developed Environment

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
ด้าน Developed Environment (สื่อ, สิ่งแวดล้อม, แหล่งเรียนรู้ดี)	<p>พัฒนาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนโดยจัดกิจกรรมดังนี้</p> <p>1. สื่อนอกอาคาร</p> <p>1.1 ป้ายนิเทศความเป็นคนดีมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <p>1) ครูและสถานักเรียนประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกรอบงานและคุณลักษณะความเป็นคนดีที่จะนำเสนอ</p> <p>2) ครูร่วมกับสถานักเรียนคัดเลือกนักเรียนที่มีคุณลักษณะความเป็นคนดีแต่ละด้านมานำเสนอที่ป้ายนิเทศ สัปดาห์ละครั้งและมอบเกียรติบัตรให้นักเรียน</p> <p>3) ครูและสถานักเรียนติดตามการดำเนินกิจกรรม</p> <p>4) ประเมินผลโดยการสังเกตความสนใจของนักเรียนโดยครูผู้รับผิดชอบ</p> <p>1.2 ต้นไม้พูดได้</p> <p>มีกระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <p>1) ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนกำหนดกรอบงาน</p> <p>2) มอบภาระงานให้นักเรียนรับผิดชอบในเขตพื้นที่รับผิดชอบ</p>	<p>1. มีสื่อต้นแบบในการเสริมสร้างความเป็นคนดีแก่นักเรียน</p> <p>2. มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาความเป็นคนดีแก่นักเรียน</p> <p>3. นักเรียนมีพฤติกรรมตามคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน</p>	<p>ตลอดปีการศึกษา 2560</p>	<p>- ครูทุกคน</p> <p>- เครือข่ายผู้ปกครอง</p> <p>- นักเรียน</p>

ตาราง 10 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>3) นักเรียนจัดทำป้ายเกี่ยวกับ คติธรรม คติพจน์ คำคม สุภาษิต สอนใจมาติดตามต้นไม้</p> <p>4) ครู คณะกรรมการสถานักเรียน ติดตามและประเมินผล</p> <p>1.3 ห้องน้ำสวย มีกระบวนการ ดำเนินงานดังนี้</p> <p>1) ครูและสถานักเรียนประชุม วางแผนเพื่อกำหนดกรอบงานและ มอบภาระงาน</p> <p>2) นักเรียนที่รับผิดชอบดำเนินการ พัฒนาปรับปรุงทั้งภายในและภายนอก ให้สะอาดสวยงาม โดยกระบวนการ ร่วมคิดร่วมทำ</p> <p>3) ครูและสถานักเรียนติดตาม การดำเนินกิจกรรม</p> <p>4) ประเมินผลโดยการสังเกตความ สะอาด สวยงาม โดย คณะกรรมการสถานักเรียน</p> <p>1.4 โรงเรียนสะอาด มีกระบวนการ ดำเนินงานดังนี้</p> <p>1) ครูและสถานักเรียนประชุม วางแผนเพื่อกำหนดกรอบงานและ มอบภาระงาน</p>			

ตาราง 10 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>2) แบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบให้นักเรียนแต่ละห้องเรียน โดยครูที่ปรึกษาและนักเรียนร่วมกันดูแลพื้นที่ให้สะอาดสวยงามโดยกำหนดเวลาปฏิบัติงานในช่วงเวลา 7.30 น. ถึง 8.00 น. ของทุกวัน</p> <p>3) ติดตามการปฏิบัติงานโดยคณะกรรมการสถานักเรียน</p> <p>4) ประเมินผลโดยการสังเกตความร่วมมือ ความสะอาด สวยงามของเขตพื้นที่รับผิดชอบโดยคณะกรรมการสถานักเรียน</p> <p>1.5 กิจกรรม 5ส. มีกระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <p>1) ครูและสถานักเรียนประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกรอบงานและมอบภาระงาน</p> <p>2) กำหนดวันเวลาเพื่อทำกิจกรรม 5 ส.เดือนละครั้ง โดยครูที่ปรึกษาร่วมกับนักเรียนทำกิจกรรม 5 ส.ในห้องเรียนและแบ่งเขตบริเวณเขตพื้นที่และแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อทำกิจกรรม 5 ส. โดยกระบวนการร่วมคิดร่วมทำ</p> <p>3) ครูและสถานักเรียนติดตามการดำเนินกิจกรรม</p>			

ตาราง 10 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>4) ประเมินผลโดยการสังเกตความร่วมมือ ความสะอาด สวยงามโดยคณะกรรมการสถานักเรียน</p> <p>1.6 ธนาคารขยะมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <p>1) ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนกำหนดและกรอบงาน</p> <p>2) มอบภาระให้นักเรียนแต่ละห้องดูแลห้องเรียนและเขตพื้นที่รับผิดชอบ โดยเก็บรวบรวมคัดแยกขยะมาส่งที่ธนาคารขยะซึ่งมีคณะกรรมการจดบันทึกและติดต่อผู้รับซื้อขยะเพื่อขาย นำเงินเข้ากองทุนโรงเรียน</p> <p>ปลอดขยะ</p> <p>3.) ครูและกรรมการสถานักเรียนติดตามการดำเนินงานและประเมินผลการดำเนินงาน</p> <p>2. สื่อในอาคาร</p> <p>2.1 ห้องวัฒนธรรมมีกระบวนการทำงานดังนี้</p> <p>1) ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนและกำหนดกรอบงาน</p> <p>2) จัดห้องวัฒนธรรมเพื่อใช้เป็นห้องนำเสนอผลงาน</p>			

ตาราง 10 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>3) นำเสนอผลงานทางวัฒนธรรม ท้องถิ่น วัฒนธรรมไทยภูมิปัญญา ท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยมาเสนอเพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้</p> <p>4.ครูและกรรมการสถานักเรียนติดตาม การดำเนินงานและประเมินผลการ ดำเนินงาน</p> <p>2.2 ห้องสมุดกลุ่มสาระต่างๆมี กระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <p>1) ครูแต่ละกลุ่มสาระประชุมวางแผน เพื่อกำหนดกรอบงานและมอบภาระ งาน</p> <p>2) จัดให้มีห้องกลุ่มสาระ จัดหาสื่อ อุปกรณ์ หนังสือในแต่ละกลุ่มสาระ</p> <p>3) ติดตามการดำเนินงาน โดย คณะกรรมการสถานักเรียน</p> <p>4) ประเมินผลการดำเนินงานในด้าน ความพร้อมในการให้บริการ โดย คณะกรรมการสถานักเรียน</p> <p>2.3 ห้องปฏิบัติการกลุ่มสาระต่างๆ มีกระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <p>1) ครูแต่ละกลุ่มสาระประชุม วางแผนเพื่อกำหนดกรอบงานและมอบ ภาระงาน</p> <p>2) จัดให้มีห้องปฏิบัติการพร้อมด้วย วัสดุ อุปกรณ์สื่อต่างๆ ในแต่ละ กลุ่มสาระ</p>			

ตาราง 10 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	<p>3) ติดตามการดำเนินงานโดยคณะกรรมการสถานักเรียน</p> <p>4) ประเมินผลการดำเนินงานในด้านความพร้อมในการให้ปฏิบัติการโดยคณะกรรมการสถานักเรียน</p> <p>3. สื่อในห้องเรียน</p> <p>3.1 ป้ายนิเทศมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <p>1) ครูที่ปรึกษาร่วมกับนักเรียนแต่ละห้องประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกรอบงาน</p> <p>2) นักเรียนนำเสนอกิจกรรมความรู้ต่างๆ / เหตุการณ์สำคัญ/ วันสำคัญต่างๆ/ บุคคลสำคัญ/ อื่นๆ</p> <p>3) ติดตามการดำเนินงานโดยคณะกรรมการสถานักเรียน</p> <p>4) ประเมินผลการดำเนินงานโดยคณะกรรมการสถานักเรียน</p> <p>3.2 มุมนิทรรศการมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้</p> <p>1) ครูที่ปรึกษาร่วมกับนักเรียนแต่ละห้องประชุมวางแผนเพื่อกำหนดกรอบงาน</p> <p>2) นักเรียนนำเสนอนิทรรศการในด้าน กิจกรรม ผลงานเด่นๆของห้องเรียน นิทรรศการวิชาการเพื่อการเรียนรู้</p>			

ตาราง 10 (ต่อ)

การพัฒนา	กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
	3) ติดตามการดำเนินงานโดย คณะกรรมการสถานักเรียน 4) ประเมินผลการดำเนินงานโดย คณะกรรมการสถานักเรียน 5) ชี้แจงกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ ประโยชน์จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่ได้ ดำเนินการ			

ระยะที่ 3 การประเมินผลการวิจัยการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินผลการวิจัยการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL

การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 เป็นกิจกรรมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนในรูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาโดยบูรณาการระหว่างการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในหลักสูตรและหลักสูตรเสริม เพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL คือ

K : Kindness of Friends หมายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆที่ส่งเสริมให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือแสดงออกในลักษณะ การดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือกัน มีความสามัคคี รักใคร่ปรารถนาดี มีจิตไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่เพื่อนร่วม โรงเรียน เช่น การจัดตั้งสถานักเรียน กรรมการนักเรียน กรรมการชั้นเรียนและกรรมการห้องเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนแบบอย่างแห่งความดี

I : Ideal Teachers หมายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆที่ส่งเสริมให้ครูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นครูต้นแบบในอุดมคติ มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีคุณธรรมจริยธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน พัฒนาพฤติกรรมและคุณลักษณะผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มีความรับผิดชอบในการกิจตามวิชาชีพครู

D : Delightful Family หมายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ ที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีครอบครัวอบอุ่น ผู้ปกครองให้ความรัก ความอบอุ่น ปรองดองเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ตลอดจนอบรมบ่มนิสัย ช่วยกันสั่งสอน ชักจูงให้ลูกประพฤติดีและเป็นแบบอย่างแก่ครอบครัวอื่นๆ

S : School Administration หมายถึง การบริหารจัดการของผู้บริหาร โรงเรียนรัตภูมิวิทยา โดยยึดหลักการบริหารแบบการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ยึดหลักธรรมาภิบาล เน้นการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแบบ มุ่งผลสัมฤทธิ์ คิดค้นนวัตกรรมการเสริมสร้างความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL

DE: Developed Environment หมายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีสื่อ สิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากร และแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายใน โรงเรียนและ ภายนอก สำหรับนักเรียนได้ฝึกสืบค้นข้อมูล ฝึกทักษะการสังเกต ฝึกคิด ฝึกพัฒนาการ และก่อให้เกิด ความสามารถทางการเรียนรู้แบบองค์รวมทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะ นิสัย ซึมซับสิ่งที่ดีงามจากภูมิปัญญา หล่อหลอมจิตใจ เกิดความรักความศรัทธาและหวงแหน ทรัพยากรของประเทศชาติ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เป็นงานหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้อง ดำเนินการบริหารและจัดการให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

โดยครอบคลุมการพัฒนา 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้าน Kindness of Friends (เพื่อนดี)
2. ด้าน Ideal Teachers (ครูดี)
3. ด้าน Delightful Family (ครอบครัวดี)
4. ด้าน School Administration (การบริหารจัดการดี)
5. ด้าน Developed Environment (สื่อ, สิ่งแวดล้อม, แหล่งเรียนรู้ดี)

ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีการประเมินผลการพัฒนา โดยใช้แบบสอบถามทั้งสิ้น 4 ฉบับ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ประเมินระดับคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 โดยสอบถามข้อมูลจาก นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ประเมินระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือ ร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบ ด้วยกันทั้งนี้เพื่อให้เกิดการดำเนินการพัฒนาและการเสถียรในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 โดยสอบถามข้อมูลจากครู ผู้ปกครอง และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ประเมินพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา เมื่อสิ้นปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 ครูที่ปรึกษาเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเป็น รายบุคคลตามแบบสังเกตที่โรงเรียนกำหนด

4. ประเมินความพึงพอใจการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL เมื่อสิ้นปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 โดยสอบถามข้อมูลจากนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรชุมชน

ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์ผลการประเมิน

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS version 18 ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ผลระดับคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนที่เกิดจากการใช้ KIDS – DE MODEL โรงเรียนรัศุมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560

2. วิเคราะห์ระดับการปฏิบัติการมีส่วนร่วมการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE Model โรงเรียนรัศุมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560

3. ศึกษาวิเคราะห์ผลการประเมินพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัศุมิวิทยา หลังการพัฒนาความเป็นคนดี โดยใช้ KIDS – DE MODEL ปีการศึกษา 2559-2560

4. วิเคราะห์ผลความพึงพอใจการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS – DE MODEL หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560

ขั้นตอนที่ 7 การสรุปรายงานผลและเผยแพร่

7.1 นำเสนอบทคัดย่อ ลงใน www.sea16.go.th

7.2 นำเสนอบทคัดย่อ ลงใน www.kroobannok.com

7.3 นำเสนอผลงาน เผยแพร่โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสงขลา จำนวน 30 โรงเรียน

7.4 นำเสนอผลงานบทคัดย่อในเว็บไซต์โรงเรียนรัศุมิวิทยา www.ry.ac.th/

บทที่ 4

ผลการดำเนินการ

วิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ดำเนินการตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลตามเครื่องมือของแบบสอบถามและแบบสังเกตแต่ละฉบับ

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมาย และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้อง ดังนี้

คำร้อยละของข้อมูล

N แทน จำนวนประชากร

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean) ที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง

2. การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลตามเครื่องมือแต่ละฉบับ

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในรูปแบบของการบรรยายและรูปตารางเป็นตอนๆ ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559-2560

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559-2560

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเป็นคนดีของนักเรียนที่เกิดจากการใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559-2560

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กร โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559-2560

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏดังตาราง 11-15 ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ตามความคิดเห็นของนักเรียน ปรากฏผลดังนี้ ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 (n=769)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
Kindness of Friends (เพื่อนดี)						
1. กิจกรรมสถานักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่สอดคล้องกับสังคมไทยในปัจจุบัน	3.39	0.60	ปานกลาง	4.44	0.69	มาก
2. กิจกรรมส่งเสริมวินัยนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง	3.36	0.64	ปานกลาง	4.57	0.62	มากที่สุด
3. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม และกิจกรรมวันสำคัญนักเรียน ได้ปฏิบัติตามตามแนวทางศาสนาที่ตนเองนับถือ	3.43	0.63	ปานกลาง	4.56	0.61	มากที่สุด
4. กิจกรรมนักเรียนแบบอย่างแห่งความดี และกิจกรรมเด็กดีศรีรัศมิ์ส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อน ผู้การเป็นคนดีอย่างยั่งยืน	3.24	0.54	ปานกลาง	4.39	0.69	มาก
5. กิจกรรมปลูกฝังนิสัยใฝ่เรียนรู้เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้ใฝ่เรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	3.53	0.63	มาก	4.57	0.62	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
6. กิจกรรมเพิ่มสะสมผลงาน เป็นการสะสมผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติ/ปฏิบัติชอบของนักเรียน	3.34	0.61	ปานกลาง	4.56	0.61	มากที่สุด
7. กิจกรรมหน้าเสาธง และกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติส่งผลให้นักเรียนเกิดจิตสำนึก และแสดงออกในการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และน้อมนำพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน	3.42	0.65	ปานกลาง	4.50	0.67	มาก
8. กิจกรรมที่รับน้องตอนเช้า ส่งผลให้นักเรียนมีมารยาทตามแบบอย่างมารยาทไทย และรู้จักสามัคคีระหว่างพี่น้อง	3.60	0.71	มาก	4.50	0.63	มาก
9. กิจกรรมลูกเสือต้านยาเสพติดส่งผลให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง	3.72	0.73	มาก	4.47	0.66	มาก
เฉลี่ย	3.45	0.54	ปานกลาง	4.51	0.46	มากที่สุด
Ideal Teachers (ครูดี)						
10. กิจกรรมพัฒนาศักยภาพครู และกิจกรรมพัฒนาครูผู้มืออาชีพส่งผลให้ ครูมีความตระหนัก และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้ครู เพื่อศิษย์ได้เป็นอย่างดี	3.51	0.66	มาก	4.46	0.64	มาก
11. กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม วิชาชีพครู ส่งผลให้ครูมีจิตสำนึกการเป็นครูดีตามรอยพระยุคลบาท	3.61	0.68	มาก	4.60	0.70	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
12. กิจกรรมครูต้นแบบแห่งความดี และกิจกรรมสร้างองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทย ส่งผลให้ครูปฏิบัติดี/ปฏิบัติชอบ เป็นต้นแบบอย่างที่ดีในการเป็น “ครูดี” ให้แก่นักเรียนและเพื่อนครู	3.59	0.66	มาก	4.57	0.69	มากที่สุด
13. กิจกรรมสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับความเป็นคนดีในแต่ละรายวิชา ส่งผลให้นักเรียนได้ซึมซับในการปฏิบัติดี/ปฏิบัติชอบในฐานะเป็น “คนดี” ของสังคม	3.36	0.58	ปานกลาง	4.66	0.59	มากที่สุด
14. กิจกรรมสร้างองค์ความรู้โดยใช้ฐานการเรียนรู้ทั้ง 5 ฐาน ส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้คู่การปฏิบัติเพื่อความเป็นคนดี	3.57	0.60	มาก	4.48	0.69	มาก
15. ครูโรงเรียนรัตภูมิวิทยาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน	3.45	0.63	ปานกลาง	4.64	0.59	มากที่สุด
16. เกิดพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นว่า “ครูรักเด็ก และเด็กรักครู” ที่โรงเรียนรัตภูมิวิทยา	3.55	0.65	มาก	4.66	0.59	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.52	0.52	มาก	4.58	0.49	มากที่สุด
Delightful Family (ครอบครัวดี)						
17. กิจกรรมสร้างองค์ความรู้ แก่ผู้ปกครองเครือข่ายในการเลี้ยงดู แบบประชาธิปไตย ส่งผลให้โรงเรียนได้แนวทางในการดูแลนักเรียนร่วมกับผู้ปกครอง	3.39	0.65	ปานกลาง	4.55	0.66	มากที่สุด
18. กิจกรรมบริหารและจัดการเรียนรู้โดยใช้เครือข่ายผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมส่งผลให้นักเรียนรู้คุณค่า และร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	3.45	0.60	ปานกลาง	4.29	0.72	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
19. กิจกรรมผู้ปกครองชั้นเรียนส่งผลให้ผู้ปกครองเอาใจใส่บุตรหลานและหาแนวทางร่วมกันในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.43	0.61	ปานกลาง	4.32	0.71	มาก
20. กิจกรรมเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ นักเรียนเยาวชน และสมาชิกครอบครัว ส่งผลให้ครอบครัวมีภูมิคุ้มกันที่ดี รู้เท่าทันปัญหาของวัยรุ่น และมีการสื่อสารทางบวกกับลูกวัยรุ่น	3.54	0.67	มาก	4.45	0.68	มาก
21. กิจกรรมเครือข่ายผู้ปกครองและกิจกรรมเสวนาผู้ปกครองเครือข่ายส่งผลให้ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองร่วมดูแล และช่วยเหลือนักเรียนทุกด้าน	3.64	0.67	มาก	4.43	0.66	มาก
22. กิจกรรมเลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย เป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ในการเลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย เพื่อปลูกฝังนักเรียนให้เป็นคนดีของสังคม	3.51	0.66	มาก	4.46	0.64	มาก
23. กิจกรรม “ผู้ปกครองแห่งความดี” เป็นการกระตุ้น และประกาศเกียรติคุณ “ครอบครัวอบอุ่น” ที่เลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตยส่งผลให้ลูกเป็นคนดี	3.49	0.64	ปานกลาง	4.50	0.60	มาก
เฉลี่ย	3.49	0.46	ปานกลาง	4.43	0.42	มาก
School Administration (การบริหารจัดการดี)						
24. มีการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน	3.58	0.62	มาก	4.57	0.60	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
25. มีการจัดระบบการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ โดยการสร้างองค์ความรู้/ความเข้าใจในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL กับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน	3.34	0.61	ปานกลาง	4.65	0.57	มากที่สุด
26. มีการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.76	0.74	มาก	4.53	0.61	มากที่สุด
27. มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และเสริมสร้างขวัญกำลังใจผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	3.67	0.77	มาก	4.49	0.65	มาก
28. มีการประเมิน สรุปและรายงานผลการปฏิบัติงานภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน	3.74	0.76	มาก	4.38	0.69	มาก
29. มีการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุง/พัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL อย่างต่อเนื่อง	3.63	0.73	มาก	4.53	0.68	มากที่สุด
30. มีการประกาศเกียรติคุณนักเรียนดี ครูดี และครอบครัวดี ในวาระ และ โอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง	3.77	0.74	มาก	4.41	0.70	มาก
31. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงาน และเผยแพร่ผลงานของนักเรียนสู่สาธารณชนอย่างกว้างขวาง	3.69	0.78	มาก	4.47	0.68	มาก
เฉลี่ย	3.65	0.64	มาก	4.50	0.52	มาก
Developed Environment (สื่อ, สิ่งแวดล้อม, แหล่งเรียนรู้ดี)						
32. มีการพัฒนาทุกพื้นที่ในโรงเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ สำหรับนักเรียน	3.70	0.72	มาก	4.52	0.69	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
33. “ป้ายนิเทศความเป็นคนดีด้านต่างๆ” ส่งผลให้นักเรียนได้ซึมซับการปฏิบัติตนเป็น คนดีที่เป็นแบบอย่าง	3.48	0.66	ปานกลาง	4.49	0.64	มาก
34. ห้องสมุดกลางและห้องสมุดกลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่างๆ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะส่งเสริม ให้นักเรียนเป็นคนดี	3.46	0.64	ปานกลาง	4.47	0.66	มาก
35. มุมหนังสือ มุมนิทรรศการ ในทุก ห้องเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้ นักเรียนเป็นคนดี	3.49	0.71	ปานกลาง	4.51	0.59	มากที่สุด
36. ผลงานดีเด่นด้านต่างๆ ของโรงเรียน ครู และนักเรียนที่โรงเรียนนำมาเป็นสื่อต้นแบบ ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี	3.47	0.64	ปานกลาง	4.57	0.60	มากที่สุด
37. โรงเรียนมีสื่อต้นแบบทั้งในห้องเรียนและ นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นคนดีของ นักเรียนอย่างหลากหลาย	3.47	0.69	ปานกลาง	4.67	0.55	มากที่สุด
38. โรงเรียนมีบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่ เอื้อต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน	3.40	0.65	ปานกลาง	4.67	0.59	มากที่สุด
39. บุคลากรโรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นสื่อ ต้นแบบแห่งความดีให้กับนักเรียน	3.38	0.66	ปานกลาง	4.67	0.56	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.48	0.56	ปานกลาง	4.57	0.56	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	3.52	0.57	มาก	4.52	0.57	มากที่สุด

จากตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาคำเป็นคติของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยาลัยตามความคิดเห็นของนักเรียน ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$, S.D.= 0.57) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบ School Admin (การบริหารจัดการดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$, S.D.= 0.64) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบ Ideal Teachers (ครูดี) มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$, S.D.= 0.52) ส่วนองค์ประกอบ Kindness of friend (เพื่อนดี) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$, S.D.= 0.54)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.= 0.57) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบ Ideal Teachers (ครูดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.= 0.49) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบ Develop Environment (สื่อ, สิ่งแวดล้อม, แหล่งเรียนรู้ดี) มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$, S.D.= 0.56) ส่วนองค์ประกอบ School Administration (การบริหารจัดการดี) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$, S.D.= 0.52)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ตามความคิดเห็นของครู ปรากฏผลดังนี้ ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 (n=56)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
Kindness of Friends (เพื่อนดี)						
1. กิจกรรมสถานักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่สอดคล้องกับสังคมไทยในปัจจุบัน	3.57	0.76	มาก	4.68	0.69	มากที่สุด
2. กิจกรรมส่งเสริมวินัยนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง	3.38	0.64	ปานกลาง	4.79	0.62	มากที่สุด
3. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม และกิจกรรมวันสำคัญนักเรียนได้ปฏิบัติตามตามแนวทางศาสนาที่ตนเองนับถือ	3.41	0.69	ปานกลาง	4.66	0.61	มากที่สุด
4. กิจกรรมนักเรียนแบบอย่างแห่งความดี และกิจกรรมเด็กดีศรีรัตภูมิส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อน ผู้การเป็นคนดีอย่างยั่งยืน	3.41	0.64	ปานกลาง	4.63	0.69	มากที่สุด
5. กิจกรรมปลูกฝังนิสัยใฝ่เรียนรู้เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้ใฝ่เรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	3.41	0.64	ปานกลาง	4.66	0.62	มากที่สุด
6. กิจกรรมเพิ่มสะสมผลงาน เป็นการสะสมผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติ/ปฏิบัติชอบของนักเรียน	3.46	0.73	ปานกลาง	4.47	0.61	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
7. กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติส่งผลให้นักเรียน เกิดจิตสำนึก และแสดงออกในการเทิดทูน สถาบันพระมหากษัตริย์ และน้อมนำ พระราชดำริมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3.41	0.69	ปานกลาง	4.68	0.67	มากที่สุด
8. กิจกรรมที่รับน้องตอนเช้า ส่งผลให้ นักเรียนมีมารยาทตามแบบอย่างมารยาทไทย และรู้จักสามัคคีระหว่างพี่น้อง	3.46	0.73	ปานกลาง	4.58	0.63	มากที่สุด
9. กิจกรรมลูกเสือต้านยาเสพติดส่งผลให้ นักเรียนมีวินัยในตนเอง	3.51	0.73	มาก	4.61	0.66	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.44	0.73	ปานกลาง	4.64	0.66	มากที่สุด
Ideal Teachers (ครูดี)						
10. กิจกรรมพัฒนาศักยภาพครู และกิจกรรม พัฒนาครูผู้มืออาชีพส่งผลให้ ครูมีความ ตระหนัก และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ ครู เพื่อศิษย์ได้เป็นอย่างดี	3.49	0.66	ปานกลาง	4.63	0.64	มากที่สุด
11. กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม วิชาชีพ ครู ส่งผลให้ครูมีจิตสำนึกการเป็นครูดีตาม รอยพระยุคลบาท	3.57	0.68	มาก	4.74	0.70	มากที่สุด
12. กิจกรรมครูต้นแบบแห่งความดี และ กิจกรรมสร้างองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทย ส่งผลให้ครูปฏิบัติดี/ปฏิบัติชอบ เป็นต้นแบบ อย่างที่ดีในการเป็น “ครูดี” ให้แก่นักเรียน และเพื่อนครู	3.49	0.66	ปานกลาง	4.66	0.70	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
13. กิจกรรมสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับความเป็นคนดีในแต่ละรายวิชา ส่งผลให้นักเรียนได้ซึมซับในการปฏิบัติ/ปฏิบัติชอบในฐานะเป็น “คนดี” ของสังคม	3.46	0.58	ปานกลาง	4.68	0.59	มากที่สุด
14. กิจกรรมสร้างองค์ความรู้โดยใช้ฐานการเรียนรู้ทั้ง 5 ฐาน ส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้คู่การปฏิบัติ เพื่อความเป็นคนดี	3.59	0.60	มาก	4.76	0.69	มากที่สุด
15. ครูโรงเรียนรัตภูมิวิทยาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน	3.41	0.63	ปานกลาง	4.76	0.59	มากที่สุด
16. เกิดพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นว่า “ครูรักเด็ก และเด็กรักครู” ที่โรงเรียนรัตภูมิวิทยา	3.41	0.65	ปานกลาง	4.74	0.59	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.48	0.68	ปานกลาง	4.71	0.70	มากที่สุด
Delightful Family (ครอบครัวดี)						
17. กิจกรรมสร้างองค์ความรู้ แก่ผู้ปกครองเครือข่ายในการเลี้ยงดู แบบประชาธิปไตย ส่งผลให้โรงเรียนได้แนวทางในการดูแลนักเรียนร่วมกับผู้ปกครอง	3.35	0.65	ปานกลาง	4.76	0.66	มากที่สุด
18. กิจกรรมบริหารและจัดการเรียนรู้โดยใช้เครือข่ายผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมส่งผลให้นักเรียนรู้คุณค่า และร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	3.30	0.60	ปานกลาง	4.76	0.72	มากที่สุด
19. กิจกรรมผู้ปกครองชั้นเรียนส่งผลให้ผู้ปกครองเอาใจใส่บุตรหลานและหาแนวทางร่วมกันในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.46	0.61	ปานกลาง	4.74	0.71	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
20. กิจกรรมเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ นักเรียนเยาวชน และสมาชิกครอบครัว ส่งผล ให้ครอบครัวมีภูมิคุ้มกันที่ดี รู้เท่าทันปัญหา ของวัยรุ่น และมีการสื่อสารทางบวกกับ ลูกวัยรุ่น	3.24	0.67	ปานกลาง	4.68	0.68	มากที่สุด
21. กิจกรรมเครือข่ายผู้ปกครองและกิจกรรม เสวนาผู้ปกครองเครือข่ายส่งผลให้ครูที่ ปรึกษา และผู้ปกครองร่วมดูแล และช่วยเหลือ นักเรียนทุกด้าน	3.38	0.67	ปานกลาง	4.68	0.66	มากที่สุด
22. กิจกรรมเลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย เป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ในการเลี้ยงดู แบบประชาธิปไตย เพื่อปลูกฝังนักเรียนให้ เป็นคนดีของสังคม	3.46	0.66	ปานกลาง	4.58	0.64	มากที่สุด
23. กิจกรรม “ผู้ปกครองแห่งความดี” เป็นการ กระตุ้น และประกาศเกียรติคุณ “ครอบครัว อบอุ่น” ที่เลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตยส่งผลให้ ลูกเป็นคนดี	3.51	0.64	มาก	4.68	0.60	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.38	0.67	ปานกลาง	4.69	0.71	มากที่สุด
School Administration (การบริหารจัดการดี)						
24. มีการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการ ภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องจาก ทุกภาคส่วน	3.51	0.62	มาก	4.66	0.60	มากที่สุด
25. มีการจัดระบบการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ โดยการสร้างองค์ความรู้/ความเข้าใจในการ พัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL กับผู้เกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วน	3.65	0.61	มาก	4.63	0.57	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
26. มีการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.54	0.74	มาก	4.74	0.61	มากที่สุด
27. มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และเสริมสร้างขวัญกำลังใจผู้ปฏิบัติ งานอย่างต่อเนื่อง	3.57	0.77	มาก	4.71	0.65	มากที่สุด
28. มีการประเมิน สรุปและรายงานผลการปฏิบัติงานภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน	3.46	0.76	ปานกลาง	4.71	0.69	มากที่สุด
29. มีการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุง/พัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL อย่างต่อเนื่อง	3.41	0.73	ปานกลาง	4.66	0.68	มากที่สุด
30. มีการประกาศเกียรติคุณนักเรียนดี ครูดี และครอบครัวดี ในวาระ และ โอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง	3.57	0.74	มาก	4.55	0.70	มากที่สุด
31. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงาน และเผยแพร่ผลงานของนักเรียนสู่สาธารณชน อย่างกว้างขวาง	3.46	0.78	ปานกลาง	4.63	0.68	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.52	0.74	มาก	4.66	0.68	มากที่สุด
Developed Environment (สื่อ, สิ่งแวดล้อม, แหล่งเรียนรู้ดี)						
32. มีการพัฒนาทุกพื้นที่ในโรงเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ สำหรับนักเรียน	3.51	0.72	มาก	4.68	0.69	มากที่สุด
33. “ป้ายนิเทศความเป็นคนดีด้านต่างๆ” ส่งผลให้นักเรียน ได้ซึมซับการปฏิบัติตนเป็น คนดีที่เป็นแบบอย่าง	3.49	0.66	ปานกลาง	4.61	0.64	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
34. ห้องสมุดกลางและห้องสมุดกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี	3.43	0.64	ปานกลาง	4.61	0.66	มากที่สุด
35. มุมหนังสือ มุมนิทรรศการ ในทุกห้องเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี	3.57	0.71	มาก	4.58	0.59	มากที่สุด
36. ผลงานดีเด่นด้านต่างๆ ของโรงเรียน ครู และนักเรียนที่โรงเรียนนำมาเป็นสื่อต้นแบบที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี	3.30	0.64	ปานกลาง	4.66	0.60	มากที่สุด
37. โรงเรียนมีสื่อต้นแบบทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนอย่างหลากหลาย	3.46	0.69	ปานกลาง	4.50	0.55	มาก
38. โรงเรียนมีบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน	3.46	0.65	ปานกลาง	4.53	0.59	มากที่สุด
39. บุคลากรโรงเรียนรัศมีวิทยาเป็นสื่อต้นแบบแห่งความดีให้กับนักเรียน	3.27	0.66	ปานกลาง	4.63	0.56	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.43	0.66	ปานกลาง	4.60	0.59	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.45	0.57	ปานกลาง	4.66	0.57	มากที่สุด

จากตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาคือความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ตามความคิดเห็นของครู ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$, S.D.= 0.57) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบ School Administration (การบริหารจัดการดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$, S.D.= 0.74) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบ Ideal Teachers (ครูดี) มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$, S.D.= 0.68) ส่วนองค์ประกอบ Kindness of friend (เพื่อนดี) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน ($\bar{X}=3.44$, S.D.= 0.73)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$, S.D.= 0.57) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบ Ideal Teachers (ครูดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$, S.D.= 0.70) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบ Delightful Family (ครอบครัวดี) มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.69$, S.D.= 0.71) ส่วนองค์ประกอบ Developed Environment (สื่อ ,บรรยากาศ,แหล่งเรียนรู้ดี) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ($\bar{X}=4.60$, S.D.= 0.59)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัษฎุมิวิทยา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ปรากฏผลดังนี้ ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 (n=769)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
Kindness of Friends (เพื่อนดี)						
1. กิจกรรมสถานักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่สอดคล้องกับสังคมไทยในปัจจุบัน	3.55	0.68	มาก	4.43	0.68	มาก
2. กิจกรรมส่งเสริมวินัยนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง	3.42	0.67	ปานกลาง	4.45	0.64	มาก
3. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม และกิจกรรมวันสำคัญนักเรียน ได้ปฏิบัติตนตามแนวทางศาสนาที่ตนเองนับถือ	3.60	0.70	มาก	4.38	0.72	มาก
4. กิจกรรมนักเรียนแบบอย่างแห่งความดี และกิจกรรมเด็กดีศรีรัษฎุมิส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อน ผู้การเป็นคนดีอย่างยั่งยืน	3.51	0.68	มาก	4.25	0.75	มาก
5. กิจกรรมปลูกฝังนิสัยใฝ่เรียนรู้เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้ใฝ่เรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	3.69	0.74	มาก	4.49	0.61	มาก
6. กิจกรรมเพิ่มสะสมผลงาน เป็นการสะสมผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติดี/ปฏิบัติชอบของนักเรียน	3.56	0.60	มาก	4.45	0.68	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
7. กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติส่งผลให้นักเรียนเกิดจิตสำนึก และแสดงออกในการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และน้อมนำพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3.39	0.64	ปานกลาง	4.38	0.74	มาก
8. กิจกรรมที่รับน้องตอนเช้า ส่งผลให้นักเรียนมีมารยาทตามแบบอย่างมารยาทไทย และรู้จักสามัคคีระหว่างพี่น้อง	3.59	0.66	มาก	4.31	0.71	มาก
9. กิจกรรมลูกเสือต้านยาเสพติดส่งผลให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง	3.58	0.63	มาก	4.49	0.69	มาก
เฉลี่ย	3.56	0.68	มาก	4.40	0.68	มาก
Ideal Teachers (ครูดี)						
10. กิจกรรมพัฒนาศักยภาพครู และกิจกรรมพัฒนาครูผู้มืออาชีพส่งผลให้ ครูมีความตระหนัก และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ครู เพื่อศิษย์ได้เป็นอย่างดี	3.45	0.65	ปานกลาง	4.59	0.61	มากที่สุด
11. กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม วิชาชีพครู ส่งผลให้ครูมีจิตสำนึกการเป็นครูดีตามรอยพระยุคลบาท	3.45	0.65	ปานกลาง	4.29	0.76	มาก
12. กิจกรรมครูต้นแบบแห่งความดี และกิจกรรมสร้างองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทย ส่งผลให้ครูปฏิบัติดี/ปฏิบัติชอบ เป็นต้นแบบอย่างที่ดีในการเป็น “ครูดี” ให้แก่นักเรียนและเพื่อนครู	3.46	0.64	ปานกลาง	4.51	0.74	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
13. กิจกรรมสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับความเป็นคนดีในแต่ละรายวิชา ส่งผลให้นักเรียนได้ซึมซับในการปฏิบัติ/ปฏิบัติชอบในฐานะเป็น “คนดี” ของสังคม	3.41	0.66	ปานกลาง	4.38	0.73	มาก
14. กิจกรรมสร้างองค์ความรู้โดยใช้ฐานการเรียนรู้ทั้ง 5ฐาน ส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้คู่การปฏิบัติเพื่อความเป็นคนดี	3.52	0.65	มาก	4.30	0.79	มาก
15. ครูโรงเรียนรัตภูมิวิทยาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน	3.38	0.62	ปานกลาง	4.22	0.76	มาก
16. เกิดพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นว่า “ครูรักเด็ก และเด็กรักครู” ที่โรงเรียนรัตภูมิวิทยา	3.37	0.63	ปานกลาง	4.35	0.72	มาก
เฉลี่ย	3.43	0.65	ปานกลาง	4.37	0.74	มาก
Delightful Family (ครอบครัวดี)						
17. กิจกรรมสร้างองค์ความรู้ แก่ผู้ปกครองเครือข่ายในการเลี้ยงดู แบบประชาธิปไตย ส่งผลให้โรงเรียนได้แนวทางในการดูแลนักเรียนร่วมกับผู้ปกครอง	3.52	0.66	มาก	4.49	0.74	มาก
18. กิจกรรมบริหารและจัดการเรียนรู้โดยใช้เครือข่ายผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมส่งผลให้นักเรียนรู้คุณค่า และร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	3.41	0.66	ปานกลาง	4.25	0.78	มาก
19. กิจกรรมผู้ปกครองชั้นเรียนส่งผลให้ผู้ปกครองเอาใจใส่บุตรหลานและหาแนวทางร่วมกันในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.50	0.71	ปานกลาง	4.41	0.76	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
20. กิจกรรมเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ นักเรียนเยาวชน และสมาชิกครอบครัว ส่งผล ให้ครอบครัวมีภูมิคุ้มกันที่ดี รู้เท่าทันปัญหา ของวัยรุ่น และมีการสื่อสารทางบวกกับ ลูกวัยรุ่น	3.60	0.62	มาก	4.38	0.69	มาก
21. กิจกรรมเครือข่ายผู้ปกครองและกิจกรรม เสวนาผู้ปกครองเครือข่ายส่งผลให้ครูที่ ปรึกษา และผู้ปกครองร่วมดูแล และช่วยเหลือ นักเรียนทุกด้าน	3.47	0.65	ปานกลาง	4.69	0.59	มากที่สุด
22. กิจกรรมเลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย เป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ในการเลี้ยงดู แบบประชาธิปไตย เพื่อปลูกฝังนักเรียนให้ เป็นคนดีของสังคม	3.61	0.67	มาก	4.42	0.66	มาก
23. กิจกรรม “ผู้ปกครองแห่งความดี” เป็นการ กระตุ้น และประกาศเกียรติคุณ “ครอบครัว อบอุ่น” ที่เลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตยส่งผลให้ ลูกเป็นคนดี	3.49	0.61	ปานกลาง	4.48	0.61	มาก
เฉลี่ย	3.51	0.66	มาก	4.40	0.69	มาก
School Administration (การบริหารจัดการดี)						
24. มีการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการ ภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องจาก ทุกภาคส่วน	3.48	0.66	ปานกลาง	4.41	0.63	มาก
25. มีการจัดระบบการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ โดยการสร้างองค์ความรู้/ความเข้าใจในการ พัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL กับผู้เกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วน	3.55	0.64	มาก	4.53	0.61	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
26. มีการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.51	0.63	มาก	4.59	0.60	มากที่สุด
27. มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และเสริมสร้างขวัญกำลังใจผู้ปฏิบัติ งานอย่างต่อเนื่อง	3.44	0.62	ปานกลาง	4.40	0.64	มาก
28. มีการประเมิน สรุปผลการปฏิบัติงานภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน	3.59	0.66	มาก	4.65	0.60	มากที่สุด
29. มีการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุง/พัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL อย่างต่อเนื่อง	3.41	0.63	ปานกลาง	4.42	0.63	มาก
30. มีการประกาศเกียรติคุณนักเรียนดี ครูดี และครอบครัวดี ในวาระ และ โอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง	3.50	0.67	ปานกลาง	4.43	0.63	มาก
31. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงาน และเผยแพร่ผลงานของนักเรียนสู่สาธารณชนอย่างกว้างขวาง	3.60	0.63	มาก	4.56	0.61	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.51	0.63	มาก	4.49	0.63	มาก
Developed Environment (สื่อ, สิ่งแวดล้อม, แหล่งเรียนรู้ดี)						
32. มีการพัฒนาทุกพื้นที่ในโรงเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ สำหรับนักเรียน	3.59	0.67	มาก	4.50	0.67	มาก
33. “ป้ายนิเทศความเป็นคนดีด้านต่างๆ” ส่งผลให้นักเรียน ได้ซึมซับการปฏิบัติตนเป็น คนดีที่เป็นแบบอย่าง	3.60	0.62	มาก	4.54	0.59	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
34. ห้องสมุดกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี	3.35	0.61	ปานกลาง	4.65	0.57	มากที่สุด
35. มุมหนังสือ มุมนิทรรศการ ในทุกห้องเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี	3.38	0.61	ปานกลาง	4.52	0.59	มากที่สุด
36. ผลงานดีเด่นด้านต่างๆ ของโรงเรียน ครู และนักเรียนที่โรงเรียนนำมาเป็นสื่อต้นแบบที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี	3.51	0.68	มาก	4.63	0.56	มากที่สุด
37. โรงเรียนมีสื่อต้นแบบทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนอย่างหลากหลาย	3.44	0.67	ปานกลาง	4.56	0.59	มากที่สุด
38. โรงเรียนมีบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน	3.48	0.64	ปานกลาง	4.61	0.61	มากที่สุด
39. บุคลากรโรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นสื่อต้นแบบแห่งความดีให้กับนักเรียน	3.39	0.59	ปานกลาง	4.65	0.63	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.46	0.67	ปานกลาง	4.58	0.59	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.49	0.59	ปานกลาง	4.46	0.56	มาก

จากตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.49$, S.D.= 0.59) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบ Kindness of friend (เพื่อนดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.56$, S.D.= 0.68) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบ Delightful Family (ครอบครัวดี) และ School Administration (การบริหารจัดการดี) มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.51$,

S.D.= 0.66,0.63) ส่วนองค์ประกอบ Ideal Teachers (ครูดี) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=4.43$, S.D.= 0.65)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.= 0.56) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบ Developed Environment (สื่อ ,บรรยากาศ, แหล่งเรียนรู้ดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.= 0.59) รองลงมาได้แก่องค์ประกอบ School Administration (การบริหารจัดการดี) มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.49$, S.D.= 0.63) ส่วนองค์ประกอบ Ideal Teachers (ครูดี) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ($\bar{X}=4.37$, S.D.= 0.74)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์คุณภาพการพัฒนาความเป็น
คนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-
2560 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏผลดังนี้
(n=13)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
Kindness of Friends (เพื่อนดี)						
1. กิจกรรมสถานักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมี พฤติกรรมประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่สอดคล้อง กับสังคมไทยในปัจจุบัน	3.62	0.77	มาก	4.46	0.66	มาก
2. กิจกรรมส่งเสริมวินัยนักเรียน ส่งผลให้ นักเรียนมีวินัยในตนเอง	3.38	0.65	ปานกลาง	4.62	0.65	มากที่สุด
3. กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม และกิจกรรมวัน สำคัญนักเรียนได้ปฏิบัติตนตามแนวทาง ศาสนาที่ตนเองนับถือ	3.77	0.83	มาก	4.38	0.77	มาก
4. กิจกรรมนักเรียนแบบอย่างแห่งความดี และ กิจกรรมเด็กดีศรีรัตภูมิส่งผลให้นักเรียน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อน ผู้การ เป็นคนดีอย่างยั่งยืน	3.54	0.66	มาก	4.62	0.65	มากที่สุด
5. กิจกรรมปลูกฝังนิสัยใฝ่เรียนรู้เป็นการ กระตุ้นให้นักเรียนได้ใฝ่เรียนรู้ และเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้	3.31	0.63	ปานกลาง	4.62	0.65	มากที่สุด

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
6. กิจกรรมเพิ่มสะสมผลงาน เป็นการสะสมผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติ/ปฏิบัติชอบของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด	3.54	0.78	มาก	4.38	0.77	มาก
7. กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติส่งผลให้นักเรียนเกิดจิตสำนึก และแสดงออกในการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และน้อมนำพระราชดำริมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3.46	0.66	ปานกลาง	4.46	0.78	มาก
8. กิจกรรมที่รับน้องตอนเช้า ส่งผลให้นักเรียนมีมารยาทตามแบบอย่างมารยาทไทย และรู้จักสามัคคีระหว่างพี่น้อง	3.38	0.65	ปานกลาง	4.46	0.66	มาก
9. กิจกรรมลูกเสือต้านยาเสพติดส่งผลให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง	3.54	0.78	มาก	4.38	0.77	มาก
เฉลี่ย	3.50	0.56	ปานกลาง	4.48	0.65	มาก
Ideal Teachers (ครูดี)						
10. กิจกรรมพัฒนาศักยภาพครู และกิจกรรมพัฒนาครูสู่มืออาชีพ ส่งผลให้ครูมีความตระหนัก และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่ครู เพื่อศิษย์ได้เป็นอย่างดี	3.77	0.83	มาก	4.31	0.75	มาก
11. กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม วิชาชีพครู ส่งผลให้ครูมีจิตสำนึกการเป็นครูดีตามรอยพระยุคลบาท	3.77	0.83	มาก	4.54	0.66	มากที่สุด

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
12. กิจกรรมครูต้นแบบแห่งความดี และกิจกรรมสร้างองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทย ส่งผลให้ครูปฏิบัติดี/ปฏิบัติชอบ เป็นต้นแบบอย่างที่ดีในการเป็น “ครูดี” ให้แก่นักเรียนและเพื่อนครู	3.38	0.65	ปานกลาง	4.62	0.65	มากที่สุด
13. กิจกรรมสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับความเป็นคนดีในแต่ละรายวิชา ส่งผลให้นักเรียนได้ซึมซับในการปฏิบัติดี/ปฏิบัติชอบในฐานะเป็น “คนดี” ของสังคม	3.62	0.77	มาก	4.46	0.66	มาก
14. กิจกรรมสร้างองค์ความรู้โดยใช้ฐานการเรียนรู้ทั้ง 5 ฐานส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้คู่การปฏิบัติเพื่อความเป็นคนดี	3.77	0.83	มาก	4.38	0.77	มาก
15. ครูโรงเรียนรัตภูมิวิทยาลับปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน	3.64	0.77	มาก	4.31	0.75	มาก
16. เกิดพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นว่า “ครูรักเด็ก และเด็กรักครู” ที่โรงเรียนรัตภูมิวิทยา	3.38	0.65	ปานกลาง	4.54	0.66	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.61	0.83	มาก	4.45	0.66	มาก
Delightful Family (ครอบครัวดี)						
17. กิจกรรมสร้างองค์ความรู้แก่ผู้ปกครองเครือข่ายในการเลี้ยงดู แบบประชาธิปไตย ส่งผลให้โรงเรียนได้แนวทางในการดูแลนักเรียนร่วมกับผู้ปกครอง	3.62	0.77	มาก	4.62	0.65	มากที่สุด
18. กิจกรรมบริหารและจัดการเรียนรู้โดยใช้เครือข่ายผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมส่งผลให้นักเรียนรู้คุณค่า และร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย	3.69	0.75	มาก	4.46	0.66	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
19. กิจกรรมผู้ปกครองชั้นเรียนส่งผลให้ผู้ปกครองเอาใจใส่บุตรหลานและหาแนวทางร่วมกันในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.31	0.63	ปานกลาง	4.38	0.77	มาก
20. กิจกรรมเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ นักเรียนเยาวชน และสมาชิกครอบครัว ส่งผลให้ครอบครัวมีภูมิคุ้มกันที่ดี รู้เท่าทันปัญหาของวัยรุ่น และมีการสื่อสารทางบวกกับลูกวัยรุ่น	3.54	0.66	มาก	4.38	0.77	มาก
21. กิจกรรมเครือข่ายผู้ปกครองและกิจกรรมเสวนาผู้ปกครองเครือข่ายส่งผลให้ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองร่วมดูแล และช่วยเหลือนักเรียนทุกด้าน	3.62	0.77	มาก	4.62	0.65	มากที่สุด
22. กิจกรรมเลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย เป็นการเสริมสร้างองค์ความรู้ในการเลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย เพื่อปลูกฝังนักเรียนให้เป็นคนดีของสังคม	3.77	0.83	มาก	4.46	0.66	มาก
23. กิจกรรม “ผู้ปกครองแห่งความดี” เป็นการกระตุ้น และประกาศเกียรติคุณ “ครอบครัวอบอุ่น” ที่เลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตยส่งผลให้ลูกเป็นคนดี	3.54	0.78	มาก	4.46	0.66	มาก
เฉลี่ย	3.58	0.75	มาก	4.48	0.66	มาก
School Administration (การบริหารจัดการดี)						
24. มีการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน	3.69	0.75	มาก	4.38	0.77	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
25. มีการจัดระบบการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ โดยการสร้างองค์ความรู้/ความเข้าใจในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL กับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน	3.77	0.83	มาก	4.31	0.75	มาก
26. มีการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.62	0.77	มาก	4.31	0.75	มาก
27. มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และเสริมสร้างขวัญกำลังใจผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	3.78	0.65	มาก	4.54	0.66	มากที่สุด
28. มีการประเมิน สรุปผลการปฏิบัติงานภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน	3.77	0.83	มาก	4.46	0.78	มาก
29. มีการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุง/พัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL อย่างต่อเนื่อง	3.69	0.75	มาก	4.46	0.66	มาก
30. มีการประกาศเกียรติคุณนักเรียนดี ครูดี และครอบครัวดี ในวาระ และ โอกาสต่างๆ อย่างต่อเนื่อง	3.69	0.75	มาก	4.46	0.66	มาก
31. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลงาน และเผยแพร่ผลงานของนักเรียนสู่สาธารณชนอย่างกว้างขวาง	3.38	0.65	ปานกลาง	4.54	0.66	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.65	0.65	มาก	4.42	0.66	มาก
Developed Environment (สื่อ, สิ่งแวดล้อม, แหล่งเรียนรู้ดี)						
32. มีการพัฒนาทุกพื้นที่ในโรงเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ สำหรับนักเรียน	3.54	0.66	มาก	4.38	0.77	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
33. “ป้ายนิเทศความเป็นคนดีด้านต่างๆ” ส่งผลให้นักเรียนได้ซึมซับการปฏิบัติตนเป็น คนดีที่เป็นแบบอย่าง	3.69	0.75	มาก	4.46	0.76	มาก
34. ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการกลุ่มสาระการ เรียนรู้ต่างๆ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้ นักเรียนเป็นคนดี	3.62	0.77	มาก	4.54	0.76	มากที่สุด
35. มุมหนังสือ มุมนิทรรศการ ในทุก ห้องเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้ นักเรียนเป็นคนดี	3.62	0.77	มาก	4.31	0.75	มาก
36. ผลงานดีเด่นด้านต่างๆ ของโรงเรียน ครู และนักเรียนที่โรงเรียนนำมาเป็นสื่อต้นแบบที่ จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนดี	3.77	0.83	มาก	4.54	0.66	มากที่สุด
37. โรงเรียนมีสื่อต้นแบบทั้งในห้องเรียนและ นอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาความเป็นคนดีของ นักเรียนอย่างหลากหลาย	3.77	0.83	มาก	4.46	0.66	มาก
38. โรงเรียนมีบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่ เอื้อต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน	3.54	0.66	มาก	4.54	0.66	มากที่สุด
39. บุคลากร โรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นสื่อ ต้นแบบแห่งความดีให้กับนักเรียน	3.69	0.75	มาก	4.46	0.66	มาก
เฉลี่ย	3.67	0.77	มาก	4.47	0.66	มาก
เฉลี่ยรวม	3.59	0.74	มาก	4.46	0.47	มาก

จากตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์คุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.59$, S.D.= 0.74) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบ Developed Environment (สื่อ ,บรรยากาศ, แหล่งเรียนรู้ดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.67$, S.D.= 0.77) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบ School Administration (การบริหารจัดการดี) มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$, S.D.= 0.65) ส่วน องค์ประกอบ Kindness of friend (เพื่อนดี) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.50$, S.D.= 0.56)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.= 0.47) และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบ Kindness of friends (เพื่อนดี) และ Delightful Family (ครอบครัวดี) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.= 0.65,0.66) รองลงมาได้แก่ องค์ประกอบ Developed Environment (สื่อ ,บรรยากาศ,แหล่งเรียนรู้ดี) มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.47$, S.D.= 0.66) ส่วนองค์ประกอบ Ideal Teachers (ครูดี) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, S.D.= 0.66)

ตาราง 15 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
นักเรียน	3.52	0.57	มาก	4.52	0.57	มากที่สุด
ครู	3.45	0.57	ปานกลาง	4.66	0.57	มากที่สุด
ผู้ปกครอง	3.49	0.59	ปานกลาง	4.46	0.56	มาก
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.59	0.74	มาก	4.46	0.47	มาก
เฉลี่ย	3.52	0.50	มาก	4.53	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 15 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 2560

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมทุกกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.52, S.D.= 0.50) เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.59, S.D.= 0.72) รองลงมาได้แก่ กลุ่มนักเรียน มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.52, S.D.= 0.57) ส่วนกลุ่มครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} =3.45, S.D.= 0.57)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.53, S.D.= 0.42) เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.66, S.D.= 0.57) รองลงมาได้แก่ กลุ่มนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.52, S.D.= 0.57) ส่วนกลุ่มผู้ปกครอง และกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.46, S.D.= 0.56, 0.57)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนา
ความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2559-
2560 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการ
สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ปรากฏดังตาราง 17-20

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง
ในการพัฒนาการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียน
รัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ตามความคิดเห็นของนักเรียน (n=769)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอ ปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา	4.39	0.92	มาก	4.57	0.53	มากที่สุด
2. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอ กรอบแนวคิดในการพัฒนาความเป็นคนดีของ นักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.16	0.96	มาก	4.64	0.54	มากที่สุด
3. การมีส่วนร่วมในการประชาพิจารณ์ กำหนดตัวบ่งชี้ความเป็นคนดีของนักเรียน	4.20	0.99	มาก	4.45	0.67	มาก
4. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการ เสนอแนะการจัดกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนา ความเป็นคนดีของนักเรียน โดย KIDS-DE MODEL	4.43	0.74	มาก	4.64	0.52	มากที่สุด
5. ผู้เกี่ยวข้องรับรู้/รับทราบ/และหรือมีความรู้ เกี่ยวกับ KIDS-DE MODEL	4.31	0.93	มาก	4.66	0.56	มากที่สุด
6. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนิน กิจกรรม/และหรือสนับสนุน กิจกรรมของ สถานักเรียน (เพื่อนดี) ในลักษณะต่างๆ	4.37	0.88	มาก	4.58	0.52	มากที่สุด
7. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัด กระบวนการจัดการเรียนรู้/และหรือสนับสนุน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูในลักษณะ ต่างๆ	4.27	0.87	มาก	4.57	0.60	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
8. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน/และหรือดูแลช่วยเหลือนักเรียนในลักษณะต่างๆ	4.33	0.90	มาก	4.60	0.53	มากที่สุด
9. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม/และหรือให้ความร่วมมือ/สนับสนุนกิจกรรมของเครือข่ายผู้ปกครอง (ครอบครัวดี) ในลักษณะต่างๆ	4.26	0.91	มาก	4.55	0.59	มากที่สุด
10. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาทุกพื้นที่ในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้	4.25	0.89	มาก	4.61	0.57	มากที่สุด
11. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาสื่อต้นแบบเพื่อช่วยกล่อมเกลาชีวิตจิตใจ ของนักเรียนให้มีความละเอียดอ่อน	4.27	0.87	มาก	4.57	0.60	มากที่สุด
12. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.26	.91	มาก	4.55	.59	มากที่สุด
13. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนา การจัดกิจกรรมพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.31	0.93	มาก	4.66	0.56	มากที่สุด
14. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานของโรงเรียนสู่สาธารณชน	4.25	0.89	มาก	4.61	0.57	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
15. ความเชื่อมั่นและศรัทธาของผู้เกี่ยวข้องต่อการบริหารจัดการของโรงเรียนในการพัฒนาความเป็นคนดีโดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.31	0.93	มาก	4.66	.056	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.30	0.90	มาก	4.59	0.56	มากที่สุด

จากตาราง 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนามาตรฐานผลการศึกษาปีการศึกษา 2559-2560 ตามความคิดเห็นของนักเรียน พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, S.D.= 0.90) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ กำหนดตัวบ่งชี้ความเป็นคนดีของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, S.D.= 0.74) รองลงมาได้แก่ รายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.= 0.92) ส่วนรายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอกรอบแนวคิดในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X}=4.16$, S.D.= 0.96)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, S.D.= 0.56) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการผู้เกี่ยวข้องรับรู้/รับทราบ/และหรือมีความรู้เกี่ยวกับ KIDS-DE MODEL และรายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนา การจัดกิจกรรมพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$, S.D.= 0.56) รองลงมาได้แก่ รายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอกรอบแนวคิดในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL และรายการการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กำหนดตัวบ่งชี้ความเป็นคนดีของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$, S.D.= 0.54, 0.52) ส่วนรายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอแนะการจัดกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, S.D.= 0.67)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนาคณาจารย์ของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ตามความคิดเห็นของครู (n=56)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา	4.11	0.96	มาก	4.50	0.60	มาก
2. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอกรอบแนวคิดในการพัฒนาคณาจารย์ของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.06	0.87	มาก	4.61	0.61	มากที่สุด
3. การมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ กำหนดตัวบ่งชี้คณาจารย์ของนักเรียน	4.28	0.96	มาก	4.67	0.59	มากที่สุด
4. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอแนะการจัดกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาคณาจารย์ของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.22	0.94	มาก	4.78	0.43	มากที่สุด
5. ผู้เกี่ยวข้องรับรู้/รับทราบ/และหรือมีความรู้เกี่ยวกับ KIDS-DE MODEL	4.28	0.89	มาก	4.72	0.46	มากที่สุด
6. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม/และหรือสนับสนุน กิจกรรมของคณาจารย์ (เพื่อนดี) ในลักษณะต่างๆ	4.17	0.86	มาก	4.50	0.62	มาก
7. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้/และหรือสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูในลักษณะต่างๆ	4.11	0.83	มาก	4.56	0.62	มากที่สุด
8. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน/และหรือดูแลช่วยเหลือนักเรียนในลักษณะต่างๆ	4.22	0.73	มาก	4.56	0.62	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม/และหรือให้ความร่วมมือ/สนับสนุนกิจกรรมของเครือข่ายผู้ปกครอง (ครอบครัวดี) ในลักษณะต่างๆ	4.11	0.90	มาก	4.56	0.62	มากที่สุด
10. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาทุกพื้นที่ในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้	4.39	0.85	มาก	4.61	0.61	มากที่สุด
11. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาสื่อต้นแบบเพื่อช่วยกล่อมเกลาชีวิตจิตใจ ของนักเรียนให้มีความละเอียดอ่อน	4.22	0.72	มาก	4.56	0.62	มากที่สุด
12. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.17	0.86	มาก	4.50	0.62	มาก
13. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการนำผลการประเมิน ไปปรับปรุงพัฒนา การจัดกิจกรรมพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.28	0.96	มาก	4.67	0.59	มากที่สุด
14. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานของโรงเรียนสู่สาธารณชน	4.22	0.94	มาก	4.78	0.43	มากที่สุด
15. ความเชื่อมั่นและศรัทธาของผู้เกี่ยวข้องต่อการบริหารจัดการของโรงเรียนในการพัฒนาความเป็นคนดีโดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.28	0.89	มาก	4.72	0.46	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.20	0.88	มาก	4.61	0.58	มากที่สุด

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนาคำเป็นคณดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง (n=769)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา	4.43	0.92	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด
2. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอกรอบแนวคิดในการพัฒนาคำเป็นคณดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.30	0.88	มาก	4.58	0.56	มากที่สุด
3. การมีส่วนร่วมในการประชาพิจารณ์กำหนดตัวบ่งชี้คำเป็นคณดีของนักเรียน	4.34	0.86	มาก	4.60	0.52	มากที่สุด
4. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอแนะการจัดกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาคำเป็นคณดีของนักเรียนโดย KIDS-DE MODEL	4.39	0.83	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด
5. ผู้เกี่ยวข้องรับรู้/รับทราบ/และหรือมีความรู้เกี่ยวกับ KIDS-DE MODEL	4.29	0.87	มาก	4.58	0.58	มากที่สุด
6. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม/และหรือสนับสนุน กิจกรรมของสถานักเรียน (เพื่อนดี) ในลักษณะต่างๆ	4.25	0.89	มาก	4.54	0.56	มากที่สุด
7. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้/และหรือสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูในลักษณะต่างๆ	4.29	0.95	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
8. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน/และหรือดูแลช่วยเหลือนักเรียนในลักษณะต่างๆ	4.23	0.91	มาก	4.52	0.59	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม/และหรือให้ความร่วมมือ/สนับสนุนกิจกรรมของเครือข่ายผู้ปกครอง (ครอบครัวดี) ในลักษณะต่างๆ	4.13	0.99	มาก	4.51	0.58	มากที่สุด
10. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาทุกพื้นที่ในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้	4.20	0.96	มาก	4.53	0.64	มากที่สุด
11. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาสื่อต้นแบบเพื่อช่วยกล่อมเกลาชีวิตจิตใจ ของนักเรียนให้มีความละเอียดอ่อน	4.29	0.95	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
12. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.25	0.89	มาก	4.54	0.56	มากที่สุด
13. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการนำผลการประเมิน ไปปรับปรุงพัฒนา การจัดกิจกรรมพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.34	0.86	มาก	4.60	0.52	มากที่สุด
14. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานของโรงเรียนสู่สาธารณะชน	4.13	0.99	มาก	4.51	0.58	มากที่สุด
15. ความเชื่อมั่นและศรัทธาของผู้เกี่ยวข้องต่อการบริหารจัดการของโรงเรียนในการพัฒนาความเป็นคนดีโดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.23	0.91	มาก	4.52	0.59	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.29	0.91	มาก	4.59	0.55	มากที่สุด

จากตาราง 18 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนามนุษย์ของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, S.D.= 0.91) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$, S.D.= 0.92) รองลงมาได้แก่ รายการการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กำหนดตัวบ่งชี้ความเป็นคนดีของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.= 0.83) ส่วนรายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม/และหรือให้ความร่วมมือ/สนับสนุนกิจกรรมของเครือข่ายผู้ปกครอง (ครอบครัวดี) ในลักษณะต่างๆ และรายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานของโรงเรียนสู่สาธารณะชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X}=4.13$, S.D.= 0.99)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, S.D.= 0.55) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$, S.D.= 0.46) รองลงมาได้แก่ รายการการมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กำหนดตัวบ่งชี้ความเป็นคนดีของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.68$, S.D.= 0.47) ส่วนรายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม/และหรือให้ความร่วมมือ/สนับสนุนกิจกรรมของเครือข่ายผู้ปกครอง (ครอบครัวดี) ในลักษณะต่างๆ และรายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานของโรงเรียนสู่สาธารณะชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X}=4.51$, S.D.= 0.58)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนาคำเป็นคติของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (n=13)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา	4.46	0.78	มาก	4.54	0.66	มากที่สุด
2. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอกรอบแนวคิดในการพัฒนาคำเป็นคติของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.15	0.69	มาก	4.54	0.52	มากที่สุด
3. การมีส่วนร่วมในการประชาพิจารณ์กำหนดตัวบ่งชี้ความเป็นคติของนักเรียน	4.38	0.77	มาก	4.62	0.65	มากที่สุด
4. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอแนะการจัดกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาคำเป็นคติของนักเรียน โดย KIDS-DE MODEL	4.08	0.95	มาก	4.85	0.38	มากที่สุด
5. ผู้เกี่ยวข้องรับรู้/รับทราบ/และหรือมีความรู้เกี่ยวกับ KIDS-DE MODEL	4.15	0.99	มาก	4.77	0.44	มากที่สุด
6. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม/และหรือสนับสนุน กิจกรรมของสถานักเรียน (เพื่อนดี) ในลักษณะต่างๆ	4.00	0.91	มาก	4.85	0.38	มากที่สุด
7. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้/และหรือสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูในลักษณะต่างๆ	4.15	0.69	มาก	4.62	0.65	มากที่สุด
8. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน/และหรือดูแลช่วยเหลือนักเรียนในลักษณะต่างๆ	4.23	0.73	มาก	4.54	0.66	มากที่สุด

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม/และหรือให้ความร่วมมือ/สนับสนุนกิจกรรมของเครือข่ายผู้ปกครอง (ครอบครัวดี) ในลักษณะต่างๆ	4.23	0.73	มาก	4.46	0.78	มาก
10. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาทุกพื้นที่ในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้	4.38	0.77	มาก	4.69	0.63	มากที่สุด
11. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาสื่อต้นแบบเพื่อช่วยกล่อมเกลาชีวิตจิตใจ ของนักเรียนให้มีความละเอียดอ่อน	4.15	0.69	มาก	4.54	0.52	มากที่สุด
12. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.15	0.99	มาก	4.77	0.44	มากที่สุด
13. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการนำผลการประเมิน ไปปรับปรุงพัฒนา การจัดกิจกรรมพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.38	0.77	มาก	4.62	0.65	มากที่สุด
14. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานของโรงเรียนสู่สาธารณชน	4.23	0.73	มาก	4.54	0.66	มากที่สุด
15. ความเชื่อมั่นและศรัทธาของผู้เกี่ยวข้องต่อการบริหารจัดการของโรงเรียนในการพัฒนาความเป็นคนดีโดยใช้ KIDS-DE MODEL	4.38	0.77	มาก	4.62	0.65	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.22	0.80	มาก	4.65	0.58	มากที่สุด

จากตาราง 19 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนามนุษย์ของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$, S.D.= 0.80) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอปัญหา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.= 0.78) รองลงมาได้แก่ รายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการเสนอแนะการจัดกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนามนุษย์ของนักเรียน โดย KIDS-DE MODEL รายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาทุกพื้นที่ในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ รายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนา การจัดกิจกรรมพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL และรายการความเชื่อมั่นและศรัทธาของผู้เกี่ยวข้องต่อการบริหารจัดการของโรงเรียนในการพัฒนามนุษย์โดยใช้ KIDS-DE MODEL มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.77) ส่วนรายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม/และหรือสนับสนุน กิจกรรมของสถานักเรียน (เพื่อนดี) ในลักษณะต่างๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก เช่นกัน ($\bar{X}=4.00$, S.D.= 0.91)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$, S.D.= 0.58) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม/และหรือสนับสนุน กิจกรรมของสถานักเรียน (เพื่อนดี) ในลักษณะต่างๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.85$, S.D.= 0.38) รองลงมาได้แก่ รายการผู้เกี่ยวข้องรับรู้/รับทราบ/และหรือมีความรู้เกี่ยวกับ KIDS-DE MODEL มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.77$, S.D.= 0.44) ส่วนรายการการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม/และหรือให้ความร่วมมือ/สนับสนุนกิจกรรมของเครือข่ายผู้ปกครอง (ครอบครัวดี) ในลักษณะต่างๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.= 0.78)

ตาราง 20 สรุปผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียน รัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 จำแนกตามกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม	การมีส่วนร่วม	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
นักเรียน	(รายการที่ 1-15)	4.30	0.90	มาก	4.59	0.56	มากที่สุด
ครู	(รายการที่ 1-15)	4.20	0.88	มาก	4.61	0.58	มากที่สุด
ผู้ปกครอง	(รายการที่ 1-15)	4.29	0.91	มาก	4.59	0.55	มากที่สุด
คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	(รายการที่ 1-15)	4.22	0.80	มาก	4.65	0.58	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.25	0.68	มาก	4.61	0.56	มากที่สุด

จากตาราง 20 สรุปผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 จำแนกตามกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยรวมผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D.= 0.68) และเมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มนักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D.= 0.90) อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ กลุ่มผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.29$, S.D.= 0.91) อยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มครู มีส่วนร่วมต่ำสุด ($\bar{X} = 4.20$, S.D.= 0.80) อยู่ในระดับมากเช่นกัน

ปีการศึกษา 2560 โดยรวมผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.56$) และเมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.65, S.D. = 0.58$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ กลุ่มครู ($\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.58$) ส่วนกลุ่ม ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมต่ำสุด ($\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.59$) อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ผู้วิจัยได้ใช้แบบ
สังเกตพฤติกรรมโดยครูเป็นผู้สังเกตนักเรียนเป็นรายบุคคล ปรากฏดังตาราง 21-23

ตาราง 21 สรุปผลการสังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัศมีวิทยา โดยใช้ KIDS-DE MODEL หลังการพัฒนา
ปีการศึกษา 2559 (N=1,102)

พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ โรงเรียนกำหนด	ระดับคุณภาพ											
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		พอใช้		ควรปรับปรุง		สรุประดับดีขึ้นไป	
	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ
1. การมีคุณธรรมจริยธรรม	510	46.27	448	40.65	86	7.80	50	4.53	8	0.72	958	86.93
2. การมีระเบียบวินัย	410	37.20	526	47.73	85	7.71	61	5.53	20	1.81	936	84.93
3. การมีจิตสำนึกที่ดี	476	43.19	482	43.73	80	7.25	53	4.80	11	0.99	958	86.93
4. การรักการเรียนรู้	415	37.65	500	45.37	90	8.16	83	7.53	14	1.27	915	83.03
5. มีความรักผูกพัน เอื้ออาทร ห่วงใย บุคคลใน ครอบครัว	470	42.44	491	44.55	83	7.53	44	3.99	14	1.27	961	87.20
6. ความเป็นไทยและวัฒนธรรมไทย	369	33.48	560	50.81	84	7.62	73	6.62	16	1.45	929	84.30
7. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	340	30.85	577	52.35	86	7.80	76	6.89	23	2.08	917	83.21
8. มีวิถีแบบประชาธิปไตย	360	32.66	550	49.90	96	8.11	85	7.71	11	0.99	910	82.57
9. ไม่มั่วสุมกับอบายมุข	360	32.66	560	50.81	89	8.07	70	6.35	23	2.08	920	83.48

จากตาราง 21 ผลการสังเกตพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559 พบว่า พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด ทั้ง 9 ด้าน โดยภาพรวมทุกด้านมีคุณภาพระดับดีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยร้อยละ สูงกว่าร้อยละ 80 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าความเป็นคนดีด้านความรักความผูกพัน เอื้ออาทร ห่วงใยบุคคลในครอบครัว มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 87.20) รองลงมาได้แก่ ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม และด้านการมีจิตสำนึกที่ดี (ร้อยละ 86.96) ส่วนด้านมีวิถีแบบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ย ร้อยละต่ำสุด (ร้อยละ 82.57)

ตาราง 22 สรุปผลการสังเกตพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2560 (N=1,116)

พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ โรงเรียนกำหนด	ระดับคุณภาพ											
	ดีมาก		ดี		ปานกลาง		พอใช้		ควรปรับปรุง		สรุประดับดีขึ้นไป	
	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ
1. การมีคุณธรรมจริยธรรม	572	51.25	416	37.27	108	9.67	20	1.79	0	0.00	988	88.53
2. การมีระเบียบวินัย	452	40.50	501	44.89	88	7.88	70	6.27	5	0.44	953	85.39
3. การมีจิตสำนึกที่ดี	519	46.50	455	40.77	100	8.96	42	3.76	0	0.00	974	87.27
4. การรักการเรียนรู้	451	40.41	510	45.69	63	5.64	75	6.72	17	1.52	961	86.11
5. มีความรักผูกพัน เอื้ออาทร ห่วงใย บุคคลใน ครอบครัว	533	47.75	453	40.59	65	5.82	53	4.74	12	1.07	986	88.35
6. ความเป็นไทยและวัฒนธรรมไทย	400	35.84	569	50.98	75	6.72	63	5.64	9	0.80	969	86.82
7. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	415	37.18	554	49.64	73	6.54	74	6.63	0	0.00	969	86.82
8. มีวิถีแบบประชาธิปไตย	380	34.05	568	50.89	75	6.72	88	7.88	5	0.44	948	84.94
9. ไม่มีว่่าสุขกับอบายมุข	398	35.66	537	48.11	90	8.06	69	6.17	22	1.97	935	83.78

จากตาราง 22 ผลการสังเกตพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2560 พบว่า พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนดทั้ง 9 ด้าน โดยภาพรวม ทุกด้านมีคุณภาพระดับดีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงกว่าร้อยละ 80 เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงสุด (ร้อยละ 88.53) รองลงมาได้แก่ ด้านความรัก ผูกพัน ห่วงใย บุคคลในครอบครัว (ร้อยละ 88.35) ส่วนด้านไม่มั่วสุมกับอบายมุข มีค่าเฉลี่ย ร้อยละต่ำสุด (ร้อยละ 83.78)

ตาราง 23 แสดงผลการเปรียบเทียบผลการสังเกตพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559 และ 2560

พฤติกรรมความเป็นคนดี ปีการศึกษา	ระดับคุณภาพดีขึ้น																	
	การมีคุณธรรม จริยธรรม		การมีระเบียบ วินัย		การมีจิตสำนึก ที่ดี		การรักษา การเรียนรู้		มีความรักผูกพัน เอื้ออาทร ห่วงใย บุคคลใน ครอบครัว		ความเป็นไทย และวัฒนธรรม ไทย		มีสุขภาพกายและ สุขภาพจิตที่ดี		มีวิถีแบบ ประชาธิปไตย		ไม่มั่วสุมกับ อบายมุข	
	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ	นร.	ร้อยละ
ปีการศึกษา 2559	958	86.93	936	84.93	958	86.93	915	83.03	961	87.20	929	84.30	917	83.21	910	82.57	920	83.48
ปีการศึกษา 2560	988	88.53	953	85.39	974	87.27	961	86.11	986	88.35	969	86.82	969	86.82	948	84.94	935	83.78

จากตาราง 23 ผลแสดงผลการเปรียบเทียบผลการสังเกตพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559 และ 2560 พบว่า ปีการศึกษา 2559 พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด ทั้ง 9 ด้าน มีคุณภาพระดับดีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ระหว่าง 82.57-86.93 ปีการศึกษา 2560 พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน ตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด ทั้ง 9 ด้าน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ระหว่าง 84.94-88.53 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน ปีการศึกษา 2560 มีการพัฒนาสูงกว่า ปีการศึกษา 2559 ทุกด้าน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชน ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศุมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 ปราชญ์ดั่งตาราง 24-29

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศุมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 (n=769)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดปัญหา และความต้องการจำเป็นภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	3.60	0.68	มาก	4.56	0.63	มากที่สุด
2. การกำหนดรูปแบบ/กรอบแนวทางในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.47	0.69	ปานกลาง	4.55	0.59	มากที่สุด
3. การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.69	0.71	มาก	4.48	0.69	มาก
4. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมีเพื่อนดี และนักเรียนแบบอย่างแห่งความดี (Kindness of Friend)	3.76	0.80	มาก	4.55	0.59	มากที่สุด
5. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมีครอบครัวดี/เลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย (Delightful Family)	3.48	0.69	ปานกลาง	4.57	0.61	มากที่สุด
6. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างครูดี หรือครูต้นแบบแห่งความดี (Ideal Teachers)	3.68	0.69	มาก	4.59	0.64	มากที่สุด

ตาราง 24 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
7. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการดี (School Admin)	3.46	0.64	ปานกลาง	4.60	0.63	มากที่สุด
8. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสื่อต้นแบบแห่งความดีและหรือสิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ดี (Developed Environment)	3.50	0.61	ปานกลาง	4.56	0.63	มากที่สุด
9. การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL ของผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน	3.59	0.76	มาก	4.59	0.67	มากที่สุด
10. การนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนา ความเป็นดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.32	0.63	ปานกลาง	4.52	0.73	มากที่สุด
11. นักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นนักเรียนแห่งความดี	3.68	0.76	มาก	4.57	0.62	มากที่สุด
12. ครู โรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นครูต้นแบบแห่งความดี	3.41	0.68	ปานกลาง	4.46	0.63	มาก
13. ผู้บริหาร โรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นผู้บริหารต้นแบบแห่งความดี	3.29	0.61	ปานกลาง	4.45	0.68	มาก
14. เครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนรัตภูมิวิทยา เป็นผู้ปกครองแห่งความดี	3.72	0.73	มาก	4.40	0.70	มาก
15. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรในชุมชนของ โรงเรียนรัตภูมิวิทยา เป็นผู้แทนชุมชนแห่งความดี	3.45	0.68	ปานกลาง	4.55	0.63	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.54	0.59	มาก	4.53	0.56	มากที่สุด

จากตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D.= 0.59) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมีเพื่อนดี และนักเรียนแบบอย่างแห่งความดี (Kindness of Friend) มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D.= 0.80) รองลงมาได้แก่ รายการเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนรัศมีวิทยาเป็นผู้ปกครองแห่งความดี มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D.= 0.73) ส่วนรายการผู้บริหารโรงเรียนรัศมีวิทยาเป็นผู้บริหารต้นแบบแห่งความดี มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$, S.D.= 0.61)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D.= 0.56) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการดี (School Administration) มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D.= 0.63) รองลงมาได้แก่ รายการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างครูดี หรือครูต้นแบบแห่งความดี (Ideal Teachers) และรายการการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL ของผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D.= 0.64, 0.67) ส่วนรายการเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนรัศมีวิทยาเป็นผู้ปกครองแห่งความดี มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D.= 0.70)

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของครู ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียน รัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 (n=56)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดปัญหา และความต้องการจำเป็น ภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	3.22	0.53	ปานกลาง	4.74	0.55	มากที่สุด
2. การกำหนดรูปแบบ/กรอบแนวทางในการ พัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.30	0.62	ปานกลาง	4.82	0.46	มากที่สุด
3. การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.22	0.53	ปานกลาง	4.79	0.47	มากที่สุด
4. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมีเพื่อนดี และนักเรียนแบบอย่างแห่งความดี (Kindness of Friend)	3.38	0.68	ปานกลาง	4.76	0.54	มากที่สุด
5. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมี ครอบครัวดี/เลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย (Deliehtful Family)	3.22	0.53	ปานกลาง	4.84	0.44	มากที่สุด
6. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างครูดี หรือครู ต้นแบบแห่งความดี (Ideal Teachers)	3.24	0.49	ปานกลาง	4.63	0.63	มากที่สุด
7. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการบริหาร จัดการดี (School Administration)	3.32	0.67	ปานกลาง	4.76	0.54	มากที่สุด
8. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสื่อต้นแบบ แห่งความดีและหรือสิ่งแวดล้อม และ แหล่งเรียนรู้ดี (Developed Environment)	3.16	0.44	ปานกลาง	4.71	0.56	มากที่สุด

ตาราง 25 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL ของผู้เกี่ยวข้องจากทุก ภาคส่วน	3.32	0.63	ปานกลาง	4.82	0.46	มากที่สุด
10. การนำผลการประเมินมาใช้ในการ ปรับปรุงพัฒนา ความเป็นดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.30	0.57	ปานกลาง	4.74	0.55	มากที่สุด
11. นักเรียน โรงเรียนรัศมิ์วิทยาเป็นนักเรียน แห่งความดี	3.27	0.61	ปานกลาง	4.82	0.46	มากที่สุด
12. ครู โรงเรียนรัศมิ์วิทยาเป็นครูต้นแบบ แห่งความดี	3.27	0.56	ปานกลาง	4.71	0.56	มากที่สุด
13. ผู้บริหาร โรงเรียนรัศมิ์วิทยาเป็นผู้บริหาร ต้นแบบแห่งความดี	3.16	0.44	ปานกลาง	4.71	0.56	มากที่สุด
14. เครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนรัศมิ์วิทยา เป็นผู้ปกครองแห่งความดี	3.24	0.49	ปานกลาง	4.79	0.53	มากที่สุด
15. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรในชุมชนของ โรงเรียนรัศมิ์วิทยา เป็นผู้แทนชุมชนแห่งความดี	3.24	0.55	ปานกลาง	4.74	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.26	0.43	ปานกลาง	4.76	0.43	มากที่สุด

จากตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของครูต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมครูมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL หลังการพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D.= 0.43) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมีเพื่อนดี และนักเรียนแบบอย่างแห่ง

ความดี (Kindness of Friend) มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38, S.D. = 0.68$) รองลงมาได้แก่ รายการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการดี (School Administration) และรายการการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL ของผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.32, S.D. = 0.67, 0.63$) ส่วนรายการผู้การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสื่อต้นแบบแห่งความดีและหรือสิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ดี (Developed Environment) และรายการผู้บริหารโรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นผู้บริหารต้นแบบแห่งความดี มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน ($\bar{X} = 3.16, S.D. = 0.44$)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมครูมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76, S.D. = 0.43$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมีครอบครัวดี/เลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย (Delightful Family) มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84, S.D. = 0.44$) รองลงมาได้แก่ รายการการกำหนดรูปแบบ/กรอบแนวทางในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL และรายการนักเรียน โรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นนักเรียนแห่งความดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82, S.D. = 0.46$) ส่วนรายการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างครูดีหรือครูต้นแบบแห่งความดี (Ideal Teachers) มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ($\bar{X} = 4.63, S.D. = 0.63$)

ตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปกครอง ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 (n=769)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดปัญหา และความต้องการจำเป็น ภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	3.61	0.72	มาก	4.64	0.63	มากที่สุด
2. การกำหนดรูปแบบ/กรอบแนวทางในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.61	0.76	มาก	4.61	0.61	มากที่สุด
3. การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.29	0.60	ปานกลาง	4.59	0.60	มากที่สุด
4. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมีเพื่อนดี และนักเรียนแบบอย่างแห่งความดี (Kindness of Friend)	3.55	0.76	มาก	4.59	0.68	มากที่สุด
5. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมีครอบครัวดี/เลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย (Deliehtful Family)	3.54	0.77	มาก	4.62	0.67	มากที่สุด
6. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างครูดี หรือครูต้นแบบแห่งความดี (Ideal Teachers)	3.77	0.79	มาก	4.71	0.59	มากที่สุด
7. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการดี (School Administration)	3.68	0.75	มาก	4.66	0.61	มากที่สุด
8. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสื่อต้นแบบแห่งความดีและหรือสิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ดี (Developed Environment)	3.59	0.77	มาก	4.55	0.66	มากที่สุด

ตาราง 26 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL ของผู้เกี่ยวข้องจากทุก ภาคส่วน	3.73	0.73	มาก	4.58	0.62	มากที่สุด
10. การนำผลการประเมินมาใช้ในการ ปรับปรุงพัฒนา ความเป็นดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.57	0.69	มาก	4.54	0.68	มากที่สุด
11. นักเรียน โรงเรียนรัศมิ์วิทยาเป็นนักเรียน แห่งความดี	3.77	0.79	มาก	4.70	0.58	มากที่สุด
12. ครู โรงเรียนรัศมิ์วิทยาเป็นครูต้นแบบ แห่งความดี	3.35	0.60	ปานกลาง	4.47	0.66	มาก
13. ผู้บริหาร โรงเรียนรัศมิ์วิทยาเป็นผู้บริหาร ต้นแบบแห่งความดี	3.46	0.65	ปานกลาง	4.72	0.58	มากที่สุด
14. เครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนรัศมิ์วิทยา เป็นผู้ปกครองแห่งความดี	3.68	0.71	มาก	4.67	0.61	มากที่สุด
15. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรในชุมชนของ โรงเรียนรัศมิ์วิทยา เป็นผู้แทนชุมชนแห่งความดี	3.51	0.72	มาก	4.54	0.71	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.58	0.60	มาก	4.61	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 26 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปกครอง ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมิ์วิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณา แต่ละรายการ พบว่า รายการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างครูดี หรือครูต้นแบบแห่งความดี

(Ideal Teachers) และรายการนักเรียนโรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นคนดี ตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด ($\bar{X} = 3.77$, S.D.= 0.79) รองลงมาได้แก่ รายการการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL ของผู้เกี่ยวข้อง จากทุกภาคส่วน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= 0.73) ส่วนรายการครูโรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นครูต้นแบบแห่งความดี มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D.= 0.60)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.54) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการผู้บริหารโรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นผู้บริหารต้นแบบแห่งความดี มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D.= 0.58) รองลงมาได้แก่ การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างครูดี หรือครูต้นแบบแห่งความดี (Ideal Teachers) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D.= 0.59) ส่วนรายการการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.68)

ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 (n=13)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดปัญหา และความต้องการจำเป็น ภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	3.62	0.77	มาก	4.54	0.66	มากที่สุด
2. การกำหนดรูปแบบ/กรอบแนวทางในการ พัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.38	0.65	ปานกลาง	4.62	0.65	มากที่สุด
3. การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.54	0.66	มาก	4.38	0.77	มาก
4. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมีเพื่อนดี และนักเรียนแบบอย่างแห่งความดี (Kindness of Friend)	3.54	0.78	มาก	4.62	0.65	มากที่สุด
5. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมี ครอบครัวดี/เลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย (Deliehtful Family)	3.54	0.78	มาก	4.46	0.78	มาก
6. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างครูดี หรือครู ต้นแบบแห่งความดี (Ideal Teachers)	3.54	0.66	มาก	4.54	0.66	มากที่สุด
7. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการบริหาร จัดการดี (School Administration)	3.54	0.78	มาก	4.62	0.65	มากที่สุด
8. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสื่อต้นแบบ แห่งความดีและหรือสิ่งแวดล้อม และ แหล่งเรียนรู้ดี (Developed Environment)	3.54	0.66	มาก	4.54	0.66	มากที่สุด

ตาราง 27 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL ของผู้เกี่ยวข้องจากทุก ภาคส่วน	3.46	0.66	ปานกลาง	4.31	0.75	มาก
10. การนำผลการประเมินมาใช้ในการ ปรับปรุงพัฒนา ความเป็นดีของนักเรียน โดย ใช้ KIDS-DE MODEL	3.38	0.65	ปานกลาง	4.46	0.66	มาก
11. นักเรียน โรงเรียนรัศมีวิทยาเป็นนักเรียน แห่งความดี	3.62	0.77	มาก	4.46	0.78	มาก
12. ครู โรงเรียนรัศมีวิทยาเป็นครูต้นแบบ แห่งความดี	3.54	0.66	มาก	4.69	0.63	มากที่สุด
13. ผู้บริหาร โรงเรียนรัศมีวิทยาเป็นผู้บริหาร ต้นแบบแห่งความดี	3.46	0.66	ปานกลาง	4.54	0.66	มากที่สุด
14. เครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนรัศมีวิทยา เป็นผู้ปกครองแห่งความดี	3.54	0.78	มาก	4.38	0.77	มาก
15. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรในชุมชนของ โรงเรียนรัศมีวิทยา เป็นผู้แทนชุมชนแห่งความดี	3.54	0.78	มาก	4.46	0.78	มาก
เฉลี่ย	3.52	0.67	มาก	4.51	0.56	มากที่สุด

จากตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจ ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D.= 0.67) เมื่อพิจารณา แต่ละรายการ พบว่า รายการการกำหนดปัญหา และความ

ต้องการจำเป็นภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และรายการนักเรียนโรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็น คนดี ตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D.= 0.77) รองลงมาได้แก่ รายการการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการ พัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL รายการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง การมีเพื่อนดี และนักเรียนแบบอย่างแห่งความดี (Kindness of Friend) รายการการจัดกิจกรรมเพื่อ เสริมสร้างการมีครอบครัวดี/เลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย (Deliehtful Family) รายการการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างครูดี หรือครูต้นแบบแห่งความดี (Ideal Teachers) รายการการจัดกิจกรรมเพื่อ เสริมสร้างการบริหารจัดการดี (School Administration) รายการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสื่อ ต้นแบบแห่งความดีและหรือสิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ดี (Developed Environment) รายการครู โรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นครูต้นแบบแห่งความดี รายการเครือข่ายผู้ปกครองโรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็น ผู้ปกครองแห่งความดี และรายการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรในชุมชนของ โรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นผู้แทนชุมชนแห่งความดี มีความพึงพอใจระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D.= 0.66,0.67,0.78) ส่วนรายการการกำหนดรูปแบบ/กรอบแนวทางในการพัฒนาความเป็นคนดีของ นักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL และรายการการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนา ความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D.= 0.65)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจต่อ การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมาก ที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D.= 0.56) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการครู โรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นครู ต้นแบบแห่งความดี มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D.= 0.63) รองลงมาได้แก่ รายการการกำหนดรูปแบบ/กรอบแนวทางในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL รายการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมีเพื่อนดี และนักเรียน แบบอย่างแห่งความดี (Kindness of Friend) และรายการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการบริหาร จัดการดี (School Administration) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.65) ส่วนรายการการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL ของผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D.= 0.75)

ตาราง 28 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของ
เครือข่ายชุมชน ต่อการพัฒนาคำเป็นคติของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL
โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 (n=15)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดปัญหา และความต้องการจำเป็น ภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	3.42	0.72	ปานกลาง	4.54	0.66	มากที่สุด
2. การกำหนดรูปแบบ/กรอบแนวทางในการ พัฒนาคำเป็นคติของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.50	0.72	ปานกลาง	4.71	0.55	มากที่สุด
3. การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาค ส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคำเป็น คติของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.38	0.65	ปานกลาง	4.75	0.53	มากที่สุด
4. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมีเพื่อนดี และนักเรียนแบบอย่างแห่งความดี (Kindness of Friend)	3.50	0.72	ปานกลาง	4.54	0.66	มากที่สุด
5. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมี ครอบครัวดี/เลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย (Delightful Family)	3.63	0.77	มาก	4.50	0.72	มาก
6. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างครูดี หรือครู ต้นแบบแห่งความดี (Ideal Teachers)	3.46	0.72	ปานกลาง	4.46	0.72	มาก
7. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการบริหาร จัดการดี (School Administration)	3.67	0.76	มาก	4.50	0.66	มาก
8. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสื่อต้นแบบ แห่งความดีและหรือสิ่งแวดล้อม และ แหล่งเรียนรู้ดี (Developed Environment)	3.50	0.72	ปานกลาง	4.63	0.58	มากที่สุด

ตาราง 28 (ต่อ)

รายการ	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL ของผู้เกี่ยวข้องจากทุก ภาคส่วน	3.54	0.66	มาก	4.54	0.72	มากที่สุด
10. การนำผลการประเมินมาใช้ในการ ปรับปรุงพัฒนา ความเป็นดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL	3.46	0.66	ปานกลาง	4.46	0.72	มาก
11. นักเรียน โรงเรียนรัศมีวิทยาเป็นนักเรียน แห่งความดี	3.29	0.55	ปานกลาง	4.63	0.65	มากที่สุด
12. ครู โรงเรียนรัศมีวิทยาเป็นครูต้นแบบ แห่งความดี	3.42	0.58	ปานกลาง	4.42	0.72	มาก
13. ผู้บริหาร โรงเรียนรัศมีวิทยาเป็นผู้บริหาร ต้นแบบแห่งความดี	3.50	0.72	ปานกลาง	4.50	0.72	มาก
14. เครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนรัศมีวิทยา เป็นผู้ปกครองแห่งความดี	3.58	0.72	มาก	4.50	0.66	มาก
15. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรในชุมชนของ โรงเรียนรัศมีวิทยา เป็นผู้แทนชุมชนแห่งความดี	3.38	0.58	ปานกลาง	4.67	0.56	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.48	0.65	ปานกลาง	4.56	0.55	มากที่สุด

จากตาราง 28 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของเครือข่ายชุมชน ต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมเครือข่ายชุมชน มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL หลังการพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.65) เมื่อพิจารณา แต่ละรายการ พบว่า รายการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการดี (School

Administration) มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D.= 0.76) รองลงมา ได้แก่ รายการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการมีครอบครัวดี/เลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย (Delightful Family) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D.= 0.77) ส่วนรายการนักเรียนโรงเรียนรัตภูมิ วิทยาเป็นคนดี ตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$, S.D.= 0.55)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมเครือข่ายชุมชน มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาความเป็นคนดี ของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL หลังการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.= 0.55) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า รายการการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D.= 0.50) รองลงมาได้แก่ รายการการกำหนดรูปแบบ/กรอบแนวทางในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D.= 0.55) ส่วนรายการครูโรงเรียนรัตภูมิวิทยาเป็นครูต้นแบบแห่งความดี มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D.= 0.72)

ตาราง 29 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชน ในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา จำแนกตามกลุ่มผู้ประเมิน

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	ปีการศึกษา 2559			ปีการศึกษา 2560		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
นักเรียน	3.54	0.59	มาก	4.53	0.56	มากที่สุด
ครู	3.26	0.43	ปานกลาง	4.76	0.43	มากที่สุด
ผู้ปกครอง	3.58	0.60	มาก	4.61	0.54	มากที่สุด
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.52	0.67	มาก	4.51	0.56	มากที่สุด
เครือข่ายชุมชน	3.48	0.65	ปานกลาง	4.56	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ย	3.50	0.40	ปานกลาง	4.59	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 29 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชน ในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ประเมินมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ปกครอง มีความพึงพอใจ ค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.60) รองลงมาได้แก่ กลุ่มนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.59) ส่วนกลุ่มครู มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.43)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวม ทุกกลุ่มที่ประเมินมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มครู มีความพึงพอใจ ค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.43) รองลงมาได้แก่ กลุ่มผู้ปกครอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.54) ส่วนกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.56)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานผลการวิจัยการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โรงเรียนรัศมีวิทยาหลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชน ที่มีต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ 2 ปีการศึกษาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2559 ถึงเดือนมีนาคม 2561 ต่อเนื่องตลอด 2 ปีการศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย 1. กลุ่มตัวอย่างนักเรียนปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 769 คน กลุ่มตัวอย่างครู ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 56 คน กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 769 คน กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 13 คน และกลุ่มตัวอย่างเครือข่ายชุมชน ปีการศึกษา 2559 และปีการศึกษา 2560 จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามและแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนความเป็นคนดีตามสภาพจริงโดยครูที่ปรึกษาเป็นผู้สังเกตนักเรียนเป็นรายบุคคลรวมทั้งสิ้น 4 ฉบับ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 ได้ค่าความเชื่อมั่น .978 ฉบับที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาความเป็นคนดีโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 ได้ค่าความเชื่อมั่น .973 ฉบับที่ 3 แบบสังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนความเป็นคนดีของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด โดยครูที่ปรึกษาเป็นผู้สังเกตนักเรียนตามสภาพจริงทุกคน ฉบับที่ 4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชนต่อการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัศมีวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 ได้ค่าความเชื่อมั่น .978 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยเก็บข้อมูล 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 หลังการพัฒนาเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2559 ช่วงเดือนมีนาคม 2560 ครั้งที่ 2 หลังการพัฒนาเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2560 ช่วงเดือนมีนาคม 2561 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS version

18 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 กล่าวโดยสรุปดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการตามวิธีกระบวนการวิจัย สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมทุกกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$, S.D.= 0.50) เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.59$, S.D.= 0.72) รองลงมาได้แก่ กลุ่มนักเรียน มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52$, S.D.= 0.57) ส่วนกลุ่มครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$, S.D.= 0.57)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.= 0.42) เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$, S.D.= 0.57) รองลงมาได้แก่ กลุ่มนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.= 0.57) ส่วนกลุ่มผู้ปกครอง และกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D.= 0.57, 0.56) สอดคล้องกับสมมุติฐาน

2. สรุปผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 จำแนกตามกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยรวมผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$, S.D.= 0.68) และเมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มนักเรียน มีส่วนร่วมมากที่สุด ($\bar{X}=4.30$, S.D.= 0.90) อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ กลุ่มผู้ปกครอง ($\bar{X}=4.29$, S.D.= 0.91) อยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มครู มีส่วนร่วมต่ำสุด อยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X}=4.20$, S.D.= 0.80)

ปีการศึกษา 2560 โดยรวมผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D.= 0.56) และเมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D.= 0.58) รองลงมาได้แก่ กลุ่มครู ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.58) ส่วนกลุ่มผู้ปกครอง มีส่วนร่วมต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.59) สอดคล้องกับสมมติฐาน

3. ผลการเปรียบเทียบการสังเกตพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559 และ 2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด ทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ 1) การมีคุณธรรมจริยธรรม 2) การมีระเบียบวินัย 3) การมีจิตสำนึกที่ดี 4) การรักการเรียนรู้ 5) มีความรักผูกพันเอื้ออาทร ห่วงใยบุคคลในครอบครัว 6) มีความเป็นไทย และวัฒนธรรมไทย 7) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 8) มีวิถีแบบประชาธิปไตย 9) ไม่มั่วสุมกับอบายมุข มีคุณภาพระดับดีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ระหว่าง 82.57-89.93

ปีการศึกษา 2560 พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด ทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ 1) การมีคุณธรรมจริยธรรม 2) การมีระเบียบวินัย 3) การมีจิตสำนึกที่ดี 4) การรักการเรียนรู้ 5) มีความรักผูกพันเอื้ออาทร ห่วงใยบุคคลในครอบครัว 6) มีความเป็นไทย และวัฒนธรรมไทย 7) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 8) มีวิถีแบบประชาธิปไตย 9) ไม่มั่วสุมกับอบายมุข มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ระหว่าง 84.94-88.53 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน ปีการศึกษา 2560 มีการพัฒนาสูงกว่า ปีการศึกษา 2559 ทุกด้าน สอดคล้องตามสมมติฐาน

4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชนในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ประเมินมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ปกครอง มีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.60) รองลงมาได้แก่ กลุ่มนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.59) ส่วนกลุ่มครู มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.43)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวม ทุกกลุ่มที่ประเมินมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มครู มีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.43) รองลงมาได้แก่ กลุ่มผู้ปกครอง อยู่ใน

ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.54) ส่วนกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.56) สอดคล้องตามสมมติฐาน

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย การพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมทุกกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.52$, S.D.= 0.50) เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.59$, S.D.= 0.72) รองลงมาได้แก่ กลุ่มนักเรียน มีคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.52$, S.D.= 0.57) ส่วนกลุ่มครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$, S.D.= 0.57)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51$, S.D.= 0.42) เมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$, S.D.= 0.57) รองลงมาได้แก่ กลุ่มนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.= 0.57) ส่วนกลุ่มผู้ปกครอง และกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.46$, S.D.= 0.57, 0.56) สอดคล้องกับสมมติฐาน

ที่ปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียน ได้มีการวางแผนในการพัฒนาตามแนวทางการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนโรงเรียนรัตภูมิวิทยา โดยใช้ KIDS – De MODEL ภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน ในการกำหนดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียนในด้านต่างๆ ให้ความสำคัญตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด ได้แก่ การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ Kindness of Friends (เพื่อนดี) การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ Ideal Teachers (ครูดี) กิจกรรมสร้างสรรค์ Delightful Family (ครอบครัวดี) กิจกรรมสร้างสรรค์ School Administration (บริหารจัดการดี) และกิจกรรมสร้างสรรค์ Developed Environment (สื่อ บรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ดี) และเมื่อสิ้นปีการศึกษา 2559 ได้จัดให้มีการประเมิน สรุป และตรวจสอบ ทบทวน เพื่อนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง เพิ่มเติม หรือพัฒนา กิจกรรมในปีการศึกษา 2560 อย่างต่อเนื่อง

สอดคล้องกับทำนอง ภูเกศพิมพ์ (2551) กล่าวว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อและความยึดมั่นของแต่ละบุคคลแต่ละหน่วยงานและองค์กรอีกทั้งขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย โดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการทำงานเพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุทิศตนมากขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาความเป็นคนดีของวีระพงษ์ ถิ่นแสนดี (2550 : 2) กล่าวโดยสรุปว่า การพัฒนา ความเป็นคนดี หรือพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนั้น โรงเรียนสามารถกระทำได้ ดังนี้

1. เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการพัฒนาหลักสูตร ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม
2. เร่งรัดการฝึกอบรมและส่งเสริมความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากร
3. ส่งเสริมให้มีการร่วมมือกันระหว่าง โรงเรียน สถาบันครอบครัวและหน่วยงานอื่นๆ

ในการเผยแพร่งานพัฒนาคุณธรรม

4. ส่งเสริมให้ครอบครัวได้มีบทบาทในการเลี้ยงดูเพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแรง
5. ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา รวมทั้งพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาจิตใจ
6. จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครู และบุคลากรที่อุทิศเวลาตั้งใจ

ปฏิบัติงาน

7. ส่งเสริมให้สื่อมวลชนทุกประเภทมีส่วนร่วมในการเผยแพร่และพัฒนาคุณธรรม
8. จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก จัดให้เด็กได้ปฏิบัติตาม

คุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ

9. จัดให้มีการวัดและประเมินผลการพัฒนาความเป็นคนดี หรือพัฒนาคุณธรรม

จริยธรรมทุกระยะ

10. นำผลมาปรับปรุงให้นักเรียนมีคุณธรรมที่สมบูรณ์

สอดคล้องกับโยธิน จันทร์สว่าง (2552 : 29) ได้กล่าวถึง วิธีการพัฒนาความเป็นคนดี และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ไว้ดังนี้

1. ปรับปรุงหลักสูตรการปลูกฝังอบรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับวัยของเด็กและพัฒนาวิธีการสอนให้ถูกต้องตามหลักวิชาการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการประเมินผลให้สามารถวัดพัฒนาการทางจริยธรรมได้อย่างแท้จริง

2. จัดสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก จัดให้เด็กได้ปฏิบัติตามคุณธรรม จริยธรรมที่ปลูกฝังในกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอและคงเส้นคงวา

3. หลักสูตรการฝึกหัดครู ควรเพิ่มวิชาทางจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์อีก 5-10 หน่วยกิตนอกจากนี้ควรมีการสอนวิชาเอกด้าน “การปลูกฝังอบรมจริยธรรม”

4. ควรมีการสร้างนักวิชาการชั้นสูง ที่จะทำหน้าที่วิจัย สอนและพัฒนาเยาวชนไทย อย่างมีประสิทธิภาพให้มากขึ้น โดยการให้ทุนการศึกษาในชั้นปริญญาโท และปริญญาเอก ทางด้าน จิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

5. ให้สถานศึกษาเชิญชวนบุคลากรทางศาสนาช่วยปลูกฝังจริยธรรม

6. ควรปรับปรุงระบบการประเมินผลครู โดยไม่เน้นเป้าหมายเชิงปริมาณ และไม่เน้น การประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวเด็กในทันที แต่เน้นการประเมินคุณภาพและปริมาณการจัด กิจกรรมการพัฒนาที่จัดให้เด็กอย่างถูกหลักวิชา

7. การพัฒนาครูประจำการเกี่ยวกับหลักและวิธีการปลูกฝังอบรมจริยธรรม

8. ปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานของครู อาจารย์ ลดภาระงานด้านธุรการ เพื่อให้ ครู อาจารย์ ดูแลอบรมนักเรียนอย่างใกล้ชิด ให้สวัสดิการ ความช่วยเหลือและบริการต่างๆ ที่จะช่วย ส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดีรวมทั้งมีการติดตามดูแลพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของครู อาจารย์ เพื่อแก้ไข ปรับปรุง

สอดคล้องกับทิสนา แคมมณี (2554 : 58) ได้เสนอแนวทางการปลูกฝังคุณลักษณะ ความเป็นคนดี หรือคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน 3 แนวทางดังนี้ แนวทางที่ 1 สอนให้เข้าใจ ให้มีการ ปฏิบัติจริง ให้รู้จักหาเหตุผลทางจริยธรรมและตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง แนวทางที่ 2 เป็นการสอนที่เป็น กระบวนการสอน ที่ต่อเนื่องกันเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุถึงขั้นยอมรับไปปฏิบัติจนเป็นนิสัย และแนวทาง ที่ 3 ควรใช้รูปแบบการสอนด้วยวิธีต่าง ๆ หลายวิธี และควรมีการจัดกิจกรรมประกอบการเรียน การสอน เช่น จัดให้มีการแสดงบทบาทสมมุติ การเล่นเกม การสร้างสถานการณ์จำลอง การพาไป ศึกษาสถานประกอบการที่การเชิญวิทยากรมาบรรยายและรวมทั้งใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับ ประสบการณ์ตรง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด

สอดคล้องกับดลใจ ถาวรวงศ์ ดันเจริญ (2552) ได้ศึกษากระบวนการขัดเกลา กระบวนการขัดเกลาคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนต้นแบบ จังหวัดฉะเชิงเทราพบว่า 1 กระบวนการ ขัดเกลาทางสังคม จากเพื่อนพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่าง เพื่อนและเยาวชน มีการสังสรรค์ พุดคุยกันจนคุ้นเคยและเป็นกันเอง ร่วมรับรู้สุขทุกข์และ ร่วมแก้ปัญหา และด้วยการรู้จักคุ้นเคยกัน เป็นอย่างดีเพื่อน จึงมีส่วนช่วยในการสั่งสอนอบรม เยาวชน อีกทั้งสนับสนุนส่งเสริมการทำ ความดี ของคนในชุมชนและเยาวชนคือ ส่งเสริมคนขยัน ทำมาหากินและส่งเสริมการเป็นคนดี คนเก่งของ เยาวชนด้วย นอกจากนี้ลักษณะวิถีชีวิตของเพื่อนชอบเข้าวัดทำบุญจึงเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ เยาวชนในการซึมซับและสืบทอดวิถีชีวิตด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) กระบวนการขัดเกลาทางสังคม

จากเพื่อนพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างเพื่อนและเยาวชน โดยมีลักษณะแนวคิดที่คล้ายคลึง สอดคล้องกันคือ ขยันเรียนและทำกิจกรรม มีการ-แลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่สนใจและถนัด ร่วมกันและมีความจริงใจ สามารถปรึกษาหารือร่วมกัน ได้ทั้งเรื่องการเรียนรู้และการวางแผนอนาคต และสนับสนุนให้เยาวชนปฏิบัติตามกฎระเบียบของ สังคม ซึ่งพ่อแม่มีส่วนในการให้คำชี้แนะ ในการเลือกคบเพื่อนด้วย

อุไรวรรณ จันทรสวัสดิ์ (2552) ได้ศึกษาวิจัยคุณลักษณะครูผู้สอนที่ดีตามความคิดเห็น ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพณิชยการ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โรงเรียนมิตรพลพณิชยการ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ คุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี โดยคุณลักษณะของครูที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดคือ ด้านการให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการ ใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ โดยเฉพาะเรื่องที่ครูทำหน้าที่การสอนอย่างเต็มความสามารถ รองลงมาคือด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา ใจด้านการไม่กระทำตนเป็น ปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ด้านความรักความ เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือให้กำลังใจและด้านการส่งเสริมให้เกิดความรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้อง ดีงาม เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดี นักเรียนเสนอแนะ ให้ครูให้ความรักและเอาใจ ใส่นักเรียนอย่างทั่ว ถึงและเท่าเทียมกัน มีความสุภาพ อ่อนโยนเป็น แบบอย่างที่ดีกับศิษย์และให้ ความเป็นกันเองกับลูกศิษย์โดยเสมอภาค

สอดคล้องกับ ซาคซิวสกี (Zakrzewski, 2012) ครูที่มี ความเอาใจใส่นักเรียนทำให้นักเรียนมีการพัฒนาทางวิชาการและมีทักษะทางสังคมด้านความเมตตาช่วยเหลือผู้อื่นมากขึ้นและ เบอโควิทซ์ (Berkowitz, 2011) สิ่งสำคัญในการพัฒนาหรือวิธีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนให้บรรลุผล คือ การพัฒนาครูให้ตระหนักในความสำคัญของคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ เป็นอันดับแรก พัฒนาการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีสร้างแรงจูงใจเป็นต้นแบบของความดี

สอดคล้องกับกมลวรรณ คารมปราชญ์ คล้ายแก้ว (2557) ดำเนินการศึกษาบทบาทของ ครอบครัวในการปลูกฝังและพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ตามระบอบประชาธิปไตยให้กับเด็กและ เยาวชนการสร้างความเป็นพลเมืองดีให้กับคนในสังคมถือเป็นวิธีการที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการ ทำให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศมีความมั่นคง โดยครอบครัวถือว่าเป็นสถาบัน ทางสังคมที่มีส่วนสำคัญใน การอบรมบ่มนิสัย ปลูกฝังความเชื่อ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และ ศิลธรรมอันดีงามให้กับเด็กรวมไปถึงปลูกฝังและพัฒนาความเป็นพลเมืองดีตามระบอบ

ประชาธิปไตยอันประกอบไปด้วย ความรับผิดชอบต่อตนเองและพึ่งตนเองได้ การเคารพผู้อื่น การเคารพความแตกต่าง การเคารพความเสมอภาค การเคารพกติกาหรือเคารพ กฎหมาย และความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม พบว่าวิธีการสำคัญที่ครอบครัวควรรู้ใช้ในการถ่ายทอดความเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย ประกอบไปด้วย (1) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยที่เป็นผลรวมของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และแบบใช้เหตุผล และ (2) การเป็นแบบอย่างที่ดีของบิดามารดาในการเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งทั้ง 2 วิธีการนี้จะช่วยให้บุตรได้รับการปลูกฝังเจตคติและพฤติกรรมแบบประชาธิปไตยตั้งแต่วัยเด็กและจะส่งผลกระทบต่อเนื่องไปตลอดช่วงชีวิต

สอดคล้องกับอนุพล เทศารินทร์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนเซกา อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย พบว่าการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนทางกายภาพการจัดที่นั่งไม่มีรูปแบบยึดติดแบบใดแบบหนึ่งเกิดความสะดวกสบายในการจัดกิจกรรมในการจัดและตกแต่งห้องเรียนมีการจัดมุมวิชาการ ป้ายนิเทศแสดงผลงานครู-นักเรียน ห้องเรียนมีความสะอาดเป็นระเบียบสวยงาม มีป้ายนิเทศ ป้ายนิเทศการผลงานนักเรียน-ครูทุกห้อง ด้านแวดล้อมทางสังคมและจิตใจมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี สร้างสรรค์ระหว่างครูกับนักเรียน มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

สอดคล้องกับธนศ ขำเกิด (2551) ให้ทัศนะเกี่ยวกับสื่อภายนอกอาคารได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เช่น บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ ครุภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ สิ่งชี้วัดถึงลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ได้แก่ ความชุ่มชื้น การถูกสุขลักษณะ ความร่มรื่น ความสวยงาม ความสะอาด ความเป็นระเบียบ ความสะดวก ฯลฯ การจะจัดและสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพอย่างไรนั้นเป็นเรื่องของแต่ละโรงเรียนที่ต่างก็มีสภาพของปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับแนวความคิดและดุลยพินิจของบุคคลภายในโรงเรียนนั้นๆ ที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้น แต่ควรอยู่ภายใต้หลักการของ "การร่วมคิด ร่วมทำ" ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความรู้สึที่ดี ความรู้สึกของการมีส่วนร่วม ความรู้สึกของความเป็นเจ้าของ โดยเฉพาะนักเรียนซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ผู้บริหารและคุณครูควรยอมรับว่า นักเรียนทุกคนมีความสามารถและเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่มีความรักความผูกพันและปรารถนาดีต่อโรงเรียนของเขา จึงควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นตัดสินใจร่วมวางแผน จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนภายใต้การแนะนำของผู้บริหารและครูอาจารย์

2. สรุปผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 จำแนกตามกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยรวมผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.68$) และเมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มนักเรียน มีส่วนร่วมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.90$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ กลุ่มผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.29, S.D. = 0.91$) อยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มครู มีส่วนร่วมต่ำสุด อยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 4.20, S.D. = 0.80$)

ปีการศึกษา 2560 โดยรวมผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.56$) และเมื่อพิจารณาจำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65, S.D. = 0.58$) รองลงมาได้แก่ กลุ่มครู ($\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.58$) ส่วนกลุ่มผู้ปกครอง มีส่วนร่วมต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.59$) สอดคล้องกับสมมุติฐาน

ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า ในการดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน อีกทั้งส่งเสริมให้สมาชิกที่เข้าร่วมได้เข้าใจเป้าหมายในการรวมตัวกันว่าจะก่อให้เกิดความสำเร็จในภาพรวม สร้างการยอมรับในความแตกต่างระหว่างสมาชิก ยอมรับในรูปแบบและวัฒนธรรมองค์กรของสมาชิก ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และผู้แทนจากองค์กรในชุมชน อีกทั้งยังส่งเสริม หรือจัดให้มีกิจกรรมลักษณะต่างๆ ครอบคลุมกิจกรรมตามแนวทาง KIDS-DE MODEL 5 ลักษณะ ได้แก่ 1) กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีเพื่อนดี (Kindness of Friends) ได้แก่ กิจกรรมสถานักเรียน ในระดับห้องเรียน และระดับชั้นเรียน กิจกรรมนักเรียนแบบอย่างแห่งความดี 2) กิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีครูที่ดี (Ideal Teachers) ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาศักยภาพครู กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่ดั่งงามของครู และกิจกรรมครูต้นแบบแห่งความดี 3) กิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีครอบครัวที่มีความอบอุ่น (Delightful Family) ได้แก่ กิจกรรมเครือข่ายผู้ปกครอง ระดับห้องเรียน ระดับชั้นเรียน ระดับโรงเรียน กิจกรรมเลี้ยงลูกแบบประชาธิปไตย กิจกรรมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกิจกรรมผู้ปกครองแห่งความดี 4) กิจกรรมสนับสนุนให้การบริหารจัดการดี (School Administration) ได้แก่ กิจกรรมการกำหนดทิศทางการทำงานร่วมกัน กิจกรรมแบบอย่างแห่งความดี กิจกรรมสร้างเสริมคนดี กิจกรรมด้านสภาพแวดล้อมดี และมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง 5) กิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนมีสื่อ บรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ดี (Developed Environment) ทั้งในโรงเรียน และในชุมชน

สอดคล้องกับแนวคิดของพอล สตาร์คี (Paul Starkey, 1997) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเครือข่ายไว้ว่า ประโยชน์เฉพาะหน้าของเครือข่ายเห็นได้จากผลงานที่สมาชิกดำเนินการ ส่วนประโยชน์ ระยะยาวจะบังเกิดในรูปของควมมีประสิทธิภาพของการวิจัยและพัฒนา การถ่ายทอดวิธีการทำงาน และระบบที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เครือข่ายในการพัฒนามีประโยชน์หลายประการ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ สมาชิกและกิจกรรมของเครือข่าย ซึ่งพอจะรวบรวมได้ดังนี้

1. เครือข่ายช่วยให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ เครื่องมือ และสื่อ ผ่านการประชุม การทดลองปฏิบัติการ การประชาสัมพันธ์ และการให้ความร่วมมือกันในการดำเนินโครงการ การแบ่งปันทักษะและประสบการณ์ให้เก้กันเป็นการเสริมความสมบูรณ์ให้กับสมาชิกเครือข่ายทั้งหมด ไม่ว่าจะส่วนบุคคลหรือองค์กร

2. การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการประสานงานในเครือข่ายช่วยลดการทำงาน และการใช้ทรัพยากรซ้ำซ้อน ทำให้การพัฒนาสามารถดำเนินไปได้ก้าวหน้า รวดเร็ว และส่งผลต่อสังคมในวงกว้างยิ่งขึ้น

3. เครือข่ายสามารถเชื่อมโยงคนที่อยู่ในระดับต่างกัน มีวิธีการทำงาน การจัดองค์กร และมีภูมิหลังต่างกันที่ไม่มีโอกาสติดต่อกัน เข้าด้วยกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเข้าใจกันมากขึ้น นำไปสู่การทำงานร่วมกัน เพื่อประโยชน์ของทุกฝ่าย

4. เครือข่ายสามารถทำให้คนและองค์กรที่ไม่มีความสัมพันธ์กันได้ทราบว่ายังมีบุคคลหรือหน่วยงานอื่นอีกมากที่สนใจทำงานในเรื่องเดียวกัน และเผชิญปัญหาเหมือนกัน

5. เครือข่ายสามารถทำให้ความต้องการของประชาชนได้รับการสนองตอบจากรัฐ

6. เครือข่ายช่วยชี้ให้เห็นปัญหาและประเด็นการพัฒนาที่ซับซ้อนและท่วมทับในหมู่บ้าน

7. เครือข่ายทำให้คนและองค์กรได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ได้รับกำลังใจ การจูงใจ และการยอมรับ ซึ่งมีความสำคัญต่อหน่วยเล็ก ๆ ที่อยู่นอกระบบราชการ

8. สามารถดึงศักยภาพความเชี่ยวชาญของนักวิชาการ/นักวิจัยที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งกระจายอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา หน่วยวิจัยต่างๆ ของภาครัฐและภาคเอกชนภายในประเทศ รวมทั้งหน่วยวิจัยในมหาวิทยาลัย/สถาบันชั้นนำต่างประเทศ เพื่อผนึกพลังในการพัฒนาวิชาการ พัฒนา/สร้างหลักสูตร ร่วมผลิตบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะปริญญาเอกที่เน้นงานวิจัยพัฒนาและสร้างผลงานวิจัยที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาไทย พัฒนาประเทศ แก้ไขปัญหาของประเทศ และเสริมสร้างสมรรถนะการแข่งขันของประเทศได้

9. สามารถระดมทรัพยากรที่มีจำกัดให้มีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งทรัพยากรบุคคล และอุปกรณ์เพื่อการศึกษาและวิจัยที่มีราคาแพง

10. สามารถผลิตบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอกที่มีคุณภาพเทียบเท่าสากล และมีศักยภาพการทำวิจัยในจำนวนที่มีมากขึ้นได้โดยเร็ว

11. เครื่องข่ายที่เข้มแข็งจะสามารถสร้างงานวิจัยที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องระยะยาว ตอบสนองความต้องการของประเทศ รวมทั้งภาคอุตสาหกรรม สามารถแข่งขันได้ในระดับโลก อีกทั้ง พลอด สตาร์คีย์ (Pual Starkey.1997) ได้เสนอแนะกิจกรรมการสร้างเครือข่ายที่ยั่งยืน ไว้อย่างสอดคล้องกัน 9 ประการ ได้แก่

1. มีกิจกรรมสม่ำเสมอและมากพอที่จะทำให้สมาชิกได้ทำงานร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่ต้องแน่ใจว่าทำได้ และกระจายงานได้ทั่วถึง เลือกริชกิจกรรมที่ง่ายและมีแนวโน้มประสบความสำเร็จ ไม่ทำกิจกรรมที่ยาก โดยเฉพาะครั้งแรกๆ เพราะถ้าทำไม่สำเร็จอาจทำให้เครือข่ายที่เริ่มก่อตัวเกิดการแตกสลายได้

2. จัดให้มีและกระตุ้นให้มีการสื่อสารระหว่างกันอย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ

3. สนับสนุนสมาชิกทุกกลุ่ม และทุกด้านที่ต้องการความช่วยเหลือ เน้นการช่วยเหลือกลุ่มสมาชิกที่ยังอ่อนแอให้สามารถช่วยตนเองได้

4. สร้างความสัมพันธ์ของบุคลากรในเครือข่าย

5. สนับสนุนให้สมาชิกได้พัฒนางานอย่างเต็มกำลังตามศักยภาพและความชำนาญที่มีอยู่ โดยร่วมกันตั้งเป้าหมายในการพัฒนางานให้กับสมาชิกแต่ละกลุ่ม ส่งผลให้สมาชิกแต่ละกลุ่มมีความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เป็นพื้นฐานในการสร้างความหลากหลายและเข้มแข็งให้กับเครือข่าย

6. สร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น ระหว่างบุคลากรทุกระดับของสมาชิกในเครือข่ายในลักษณะความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อน

7. จัดกิจกรรมให้สมาชิกใหม่ของเครือข่าย เพื่อเชื่อมต่อกันกับคนรุ่นเก่ากับคนรุ่นใหม่ในการสืบทอดความเป็นเครือข่ายต่อไป

8. จัดให้มีเวทีระหว่างคนทำงานเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาในการทำงานด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

9. จัดให้มีช่องทางการทำงานร่วมกัน การสื่อสารที่ง่ายต่อการเข้าถึงที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน เช่น สร้างระบบการส่งต่องาน และสร้างเว็บไซต์เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายเข้าด้วยกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการสังเกตพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัษฎุมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559 และ 2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด ทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ 1) การมีคุณธรรมจริยธรรม 2) การมีระเบียบวินัย 3) การมีจิตสำนึกที่ดี 4) การรักการเรียนรู้อ 5) มีความรักผูกพันเอื้ออาทร ห่วงใยบุคคลในครอบครัว 6) มีความเป็นไทย และวัฒนธรรม

ไทย 7) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 8) มีวิถีแบบประชาธิปไตย 9) ไม่มั่วสุมกับอบายมุข มีคุณภาพระดับดีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ระหว่าง 82.57-86.93

ปีการศึกษา 2560 พฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่โรงเรียนกำหนด ทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ 1) การมีคุณธรรมจริยธรรม 2) การมีระเบียบวินัย 3) การมีจิตสำนึกที่ดี 4) การรักการเรียนรู้อ 5) มีความรักผูกพันเอื้ออาทร ห่วงใยบุคคลในครอบครัว 6) ความเป็นไทย และวัฒนธรรมไทย 7) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 8) มีวิถีแบบประชาธิปไตย 9) ไม่มั่วสุมกับอบายมุข มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ระหว่าง 83.78-88.53 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมความเป็นคนดีของนักเรียน ปีการศึกษา 2560 มีการพัฒนาสูงกว่า ปีการศึกษา 2559 ทุกด้าน สอดคล้องตามสมมติฐาน

ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการ โรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้วางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน ตามรูปแบบ KIDS-DE MODEL ภายใต้หลักการการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างปัจจัยสนับสนุนความเป็นคนดี ดังนี้

1. **เพื่อน** คือ บุคคลที่นักเรียนคบหาคุยกัน คอยให้คำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง คอยชักชวนไปในทางที่ดีเช่น ชวนกันอ่านหนังสือ ช่วยกันติวข้อสอบ ถ้าคบเพื่อนที่ดีจะทำให้ชีวิตมีอนาคตสดใส มีการทำงานที่ดี แต่ถ้าคบเพื่อนชั่วชีวิตเราจะตกต่ำลงเนื่องจากจะชวนกันทำในสิ่งที่ไม่ดีดังนั้นการคบเพื่อนมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตของวัยรุ่นเพราะเพื่อนจะมีอิทธิพลในเรื่องความคิดความเชื่อตลอดจนให้คำปรึกษา หรือแนะนำในเรื่องต่างๆ รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศ และอาจชักจูงไปในทาง ที่ดีและไม่ดี ดังนั้นการเลือกคบเพื่อนที่ดีจะช่วยแนะนำเรื่องพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสมจึงนำไปสู่ Kindness of Friends (เพื่อนดี)

2. **ครู** ไม่เพียงแต่จะต้องมีความรู้ทางวิชาการเพื่อจะสอนนักเรียนเท่านั้น แต่ครูยังจะต้องเป็นผู้ช่วยนักเรียนให้พัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคมด้วยดังนั้นครูต้องเป็นผู้ที่ให้ความอบอุ่นแก่นักเรียน และนักเรียนส่วนมากจะมีครูอย่างน้อยหนึ่งคนที่ยึดเป็นต้นแบบและนักเรียนจะยอมรับค่านิยมและอุดมการณ์ของครูที่นักเรียนยึดเป็นต้นแบบจะติดตามไปตลอดชีวิต จึงนำไปสู่ Ideal Teachers (ครูดี)

3. **ครอบครัว** เป็นสถาบันแห่งแรกที่อบรมทางด้านจิตใจและปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพให้แก่เด็ก โดยประกอบด้วยพ่อ แม่ ลูก ถือเป็นสถาบันหลักในการดูแลและเลี้ยงดูถ้าครอบครัวใดที่พ่อแม่และบุคคลในครอบครัวมีการศึกษาและ ถ่ายทอดสิ่งที่ ดีมีคุณค่ากับเด็ก เด็กก็จะได้รับการซึมซับสิ่งที่ดีมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ แต่ถ้าเด็กที่เกิดในครอบครัวที่เป็นแบบอย่างในทางตรงข้าม เช่น พ่อ แม่ หรือบุคคลในครอบครัวมีการศึกษาน้อย หากจน พ่อแม่มีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น พุดจาหยาบคาย ไม่สุภาพ และมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมเด็กก็จะ ซึมซับเอาพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง

นั้นมาเป็นพฤติกรรมของตนเอง ดังนั้น ครอบครัวจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียน จึงนำไปสู่ Delightful Family (ครอบครัวดี)

4. โรงเรียน ต้องกำหนดแนวนโยบายที่ชัดเจน เพื่อสร้างเสริมและปลูกฝังนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง สามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียนและของสังคมทั่วไป สามารถควบคุมดูแลตนเอง และสังคมส่วนรวมให้อยู่ร่วมกันได้ด้วยความสงบสุข อันจะมีผลทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจการต่างๆ ไปด้วยความสงบเรียบร้อยและนักเรียนเองก็สามารถทำการศึกษ่าเล่าเรียนได้ด้วยความราบรื่น ปราศจากความเดือดร้อนวุ่นวาย อันเกิดจากการที่นักเรียนขาดวินัยขาดความรับผิดชอบ ยิ่งกว่านั้นการที่โรงเรียนสามารถปลูกฝังให้นักเรียนสามารถประพฤติปฏิบัติตนในแนวทางที่ถูกที่ควรด้วยตัวของเขาเอง ย่อมจะช่วยให้นักเรียนเจริญเติบโตเป็นพลเมืองดีของประเทศต่อไปด้วยดี อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ตนเองและแก่สังคมส่วนรวมในอนาคต จึงนำไปสู่ School Administration (การบริหารจัดการดี)

5. สิ่งแวดล้อมที่จะต้องพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ สื่อต้นแบบที่สำคัญทั้งภายในและนอกโรงเรียน หรือถ้าหากนักเรียนอยู่ในชุมชนที่มีระบบการจัดการที่ดีมีแบบอย่างทาง พฤติกรรมที่เหมาะสม และมีกิจกรรมที่กระตุ้นหรือส่งเสริมเด็กและเยาวชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของชุมชนด้วยแล้ว จะช่วยให้เด็กและเยาวชนมีจิตสาธารณะ คิดเพื่อส่วนรวมและชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ ช่วยกันพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้า หรือสำนึกรักบ้านเกิด ซึ่งนับว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตต่อไป จึงนำไปสู่ Developed Environment (สื่อ บรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ดี)

ซึ่งแนวคิดข้างต้น สอดคล้องกับทฤษฎีของ บานดูรา Bandura.1963 (อ้างในสารคดีชัชช. 2550 : 11) กล่าวโดยสรุปว่า การเรียนรู้เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งผู้เรียน และสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกัน ผู้วิจัยจึงเลือกปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีชีวิต ได้แก่ กลุ่มเพื่อน ครู ผู้ปกครอง รวมถึงคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชน และปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิต ได้แก่ สื่อต้นแบบ จากหลักการและทฤษฎีข้างต้น จึงเป็นที่มาของการกำหนดแนวทางพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ในครั้งนี้

สอดคล้องกับทฤษฎีทางด้านจิตพิสัยของแครธวอล บลูม และมาเซีย (Krathwohl, Bloom, & Masia) (อ้างถึงในอนันต์ ผุคเกตุ. 2559 : 22) ได้ลำดับการเกิดลักษณะนิสัยของบุคคลเป็น 5 ชั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นรับรู้ (receiving)

เป็นการพัฒนาขั้นแรกสุด ขั้นนี้บุคคลจะมีความรู้สึกรับรู้ต่อสิ่งเร้าที่มากระทบต่อประสาทสัมผัสของเขา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขั้นย่อย คือ

1. ขั้นรู้ตัว ได้แก่ การสังเกต รับรู้ความแตกต่างของสิ่งเร้า
2. ขั้นตั้งใจรับ ได้แก่ การมีความตั้งใจฝึกฝึต่อสิ่งเร้าเฉพาะอย่างเริ่มสะสมความรู้หรือประสบการณ์ในสิ่งเร้าเฉพาะอย่างนั้นแล้วจึงยอมรับ
3. ขั้นการเลือกสรรสิ่งที่รับรู้ ได้แก่ การเลือกรับเฉพาะอย่าง เช่น สนใจอ่านเฉพาะบางเรื่อง สนใจตอบคำถามเฉพาะบางคำถาม

ขั้นที่ 2 ขั้นตอบสนอง (responding)

เป็นการพัฒนาการที่สูงขึ้นมาอีกขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้บุคคลไม่เพียงรับรู้สิ่งเร้าเท่านั้น แต่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า 3 ลักษณะ คือ

1. ขั้นเต็มใจตอบสนอง เป็นการยินยอมปฏิบัติตามหลักการหรือกฎเกณฑ์และยอมรับในสิ่งที่รับรู้มา
2. ขั้นตั้งใจตอบสนอง เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มอาสาที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการกับผู้อื่น และอาจมีการพยายามหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ขัดกับสิ่งที่ตนรับรู้มา
3. ขั้นพอใจตอบสนอง เป็นขั้นที่บุคคลจะเกิดความพึงพอใจ หรือไม่พอใจต่อพฤติกรรม หรือการแสดงออกของผู้อื่นที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับสิ่งที่รับรู้มา เป็นการเลือกตอบสนองต่อสิ่งเร้า

ขั้นที่ 3 ขั้นเห็นคุณค่า (valuing)

เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มเห็นคุณประโยชน์ของสิ่งที่รับรู้ และสิ่งที่ตอบสนองแล้ว เขาเริ่มยอมรับสิ่งที่เริ่มได้รับรู้มา สิ่งใดมีความหมายต่อเขาและสิ่งใดไม่มีค่า ไม่มีมีความหมายต่อเขา เขาจะแสดงออกด้วยพฤติกรรมต่างๆ ตามขั้นตอนการพัฒนาย่อย คือ

1. การยอมรับค่านิยม ได้แก่ พยายามเพิ่มพูนประสบการณ์ในสิ่งเร้าต่างๆ พยายามปฏิบัติตามบ่อยครั้งเข้า
2. การแสดงความนิยมตามค่านิยม ได้แก่ การเข้าช่วยเหลือสนับสนุน ร่วมมือในกิจกรรมที่ส่งเสริมที่เห็นด้วย
3. การเข้าร่วมงาน ได้แก่ การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่เขาเห็นคุณค่า และปฏิเสธ คัดค้าน โต้แย้ง หรือขัดขวางการปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่เขาไม่เห็นคุณค่า

ขั้นที่ 4 ขั้นจัดระบบ (organization)

เมื่อบุคคลพัฒนาคุณลักษณะมาถึงขั้นนี้ เขาจะพยายามปรับตัวเองให้เข้ากับคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่เขายอมรับ และจะพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมที่เขาเห็นคุณค่าหลายๆ อย่างพร้อมๆ กันพยายามจัดลำดับค่านิยมเหล่านี้กับสิ่งต่างๆ ที่เขายอมรับนั้น ขั้นนี้ประกอบด้วยขั้นย่อย 2 ขั้น คือ

1. ขั้นสร้างความเข้าใจในค่านิยม เขาจะแสดงออกโดยการเข้าร่วม กลุ่มอภิปรายร่วม สร้างแนวคิด เปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้นๆ
2. ขั้นสร้างระบบค่านิยม เขาจะพยายามชี้แจงนำหลักค่านิยมต่างๆ เขายอมรับจัดลำดับค่านิยมเหล่านั้น สร้างแผน สร้างกฎเกณฑ์ให้เขาสอดคล้องกับที่เขายอมรับ และระบบที่เขาสร้างขึ้น แล้วนำไปใช้กับตัวเองหรือพยายามชักชวนให้ผู้อื่นยอมรับระบบนั้น

ขั้นที่ 5 ขั้นเกิดกิจนิสัย (characterization)

เป็นพัฒนาการที่ต่อจากขั้นจัดระบบซึ่งเป็นการเริ่มต้นของการวางตัว หรือการยอมรับสิ่งที่คุณค่ามาเป็นมาเป็นลักษณะเฉพาะตัวดังกล่าวคือ เมื่อการจัดระบบสำหรับตัวเองเข้ารูปเข้ารอยแล้ว บุคคลก็จะยึดถือระบบที่จัดนั้นเป็นของตนเอง แล้วปฏิบัติหรือยึดถือต่อไปจนเกิดเป็นการแสดงออกโดยอัตโนมัติ หมายความว่า เมื่อใดก็ตามที่เขาอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตอบสนองสิ่งเร้า เขาก็จะตอบสนองในรูปแบบที่คงเส้นคงวาจนจัดได้ว่าเป็นลักษณะประจำตัวของเขาในที่สุด ขั้นเกิดกิจนิสัยสามารถแบ่งเป็นขั้นย่อย 2 ขั้น คือ

1. ขั้นสร้างข้อสรุป ได้แก่ การพยายามปรับปรุงระบบจนอยู่ในขั้นสมบูรณ์ในตัว ตามแนวหรือระบบที่ตนเองต้องการ
2. ขั้นกิจนิสัย ได้แก่ การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอจนได้รับการยอมรับจากหมู่คณะว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเขาซึ่งเป็นเครื่องแสดงถึงการเกิดคุณลักษณะเฉพาะนั้นๆ ของบุคคลแล้ว

อีกทั้งสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมตามแนวปฏิรูปการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558 : 13-147) สรุปว่า การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนากิจกรรมของสถานศึกษา ก่อให้เกิด (1) การระดมความคิด และอภิปรายร่วมกัน ระหว่างผู้เกี่ยวข้องทำให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลาย ทำให้การปฏิบัติมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดคนเดียว (2) การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ มีผลในทางจิตวิทยา คือทำให้เกิดการต่อต้านน้อยลงในขณะที่เดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้น (3) เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารที่ดีกว่าสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (4) เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสได้ใช้ความสามารถและทักษะในการทำงานร่วมกันเกิดความมีน้ำใจ และความจงรักภักดีต่อหน่วยงานมากขึ้น (5) การมีส่วน

ร่วมจะทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น การตัดสินใจมีคุณภาพมากขึ้น และส่งเสริมให้มีการปรับปรุงงาน ตลอดเวลาจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น

4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายชุมชนในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา หลังการพัฒนา ปีการศึกษา 2559-2560 พบว่า

ปีการศึกษา 2559 โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ประเมินมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ปกครอง มีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.60) รองลงมาได้แก่ กลุ่มนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.59) ส่วนกลุ่มครู มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.43)

ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวม ทุกกลุ่มที่ประเมินมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มครู มีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.43) รองลงมาได้แก่ กลุ่มผู้ปกครอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.54) ส่วนกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกัน ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.56)สอดคล้องตามสมมติฐาน

ที่ผลปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า กิจกรรมที่เพื่อพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 เป็นกิจกรรมที่เกิดจากมติของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบท และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และชุมชน เป็นภาระงานที่เกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่ายที่ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเน้นการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ตอบสนองความต้องการของนักเรียน โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย นอกจากนี้การดำเนินกิจกรรมยังได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานของรัฐ และเอกชนอย่างเพียงพอ ทำให้การดำเนินงานมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ จากสาเหตุที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจึงมีผลทำให้การประเมินความพึงพอใจต่อการ ดำเนินงานที่มีต่อที่มีต่อการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ภาพรวมทุกกลุ่มที่ประเมินมีความคิดเห็นอยู่ ในระดับมาก-มากที่สุด

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ น้ำทิพย์ ม่วงปลอด (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อคุณภาพการเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์แม่แบบแก้ปัญหาเข้าใจ เข้าถึงพัฒนาของโรงเรียนบ้านหัวถนน จังหวัดสงขลา พบว่าปีการศึกษา 2556 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจ เฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก

และนักเรียนมี ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก ปีการศึกษา 2557 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจ เฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ นักเรียน ครู และผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก

สอดคล้องกับ Michael Beer. (1965 อ้างถึงใน สมหมาย เปียณอม. 2551 : 7) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นทัศนคติของคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

1) V มาจากคำว่า Valance หมายถึง ความพึงพอใจ

2) I มาจากคำว่า Instrumentality หมายถึง สื่อ เครื่องมือ วิธีทางนำไปสู่ความพึงพอใจ

3) E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง ความคาดหวังภายในตัวบุคคลนั้น ๆ ซึ่งบุคคล

มีความต้องการและมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้น จึงต้องกระทำด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้วตามที่ตั้งใจหวังหรือคาดหวังเอาไว้ บุคคลนั้นก็ได้รับความพึงพอใจ และในขณะเดียวกันก็จะคาดหวังในสิ่งที่สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ซึ่งอาจจะแสดงในรูปสมการได้ ดังนี้ แรงจูงใจ = ผลของความพึงพอใจ + ความพึงพอใจ ซึ่งหมายถึง แรงจูงใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ต่อการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ต่อการประเมินผลงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของตน หรือแรงจูงใจที่บุคคลจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรใดจะเป็นผลที่เกิดจากทัศนคติต่อองค์กร หรือการทำงานขององค์กรนั้นรวมกัน ความคาดหวังที่เขาคาดหวังไว้ ถ้ามีทัศนคติที่ดีต่อองค์กรต่อผลงานขององค์กร และได้รับการตอบสนองทั้งรูปธรรมและนามธรรมเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ แรงจูงใจที่จะมีความรู้สึกพึงพอใจก็จะสูง แต่ในทางกลับกัน ถ้ามีทัศนคติในเชิงลบต่องาน และการตอบสนองไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ แรงจูงใจที่จะมีความรู้สึกพอใจก็จะต่ำไปด้วย

สอดคล้องกับ ริชาร์ด (Richard, 1993 อ้างถึงใน ภูษิต สายกิมสุวรรณ. 2550 : 14) ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกสมหวังหรือเกินความคาดหวังที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับบริการ

สอดคล้องกับ อำพัน วิมลวัฒนา (2550 : 10) กล่าวว่า ความพึงพอใจ ความรู้สึก หรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นไปในทางที่ดีและไม่ดี หรือในด้านบวกและในด้านลบ หรือไม่มีปฏิกิริยา คือเฉย ๆ ก็ได้ หรืออาจจะมิในทุก ๆ ด้าน โดย อาจจะมีมากน้อยต่างกัน ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้น ถ้าตอบสนองได้ก็เป็นแง่บวก แต่ถ้าตอบสนองไม่ได้ก็เป็นแง่ลบความพึงพอใจอาจเปลี่ยนแปลงได้ แต่ทั้งนี้ ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่ ได้รับมากน้อยเพียงใด จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจดังกล่าวสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่แต่ละบุคคลแสดงออกหรือทัศนคติของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งจะแสดงออก เมื่อความต้องการหรือความคาดหวังของบุคคลนั้น ๆ ได้รับการตอบสนองทั้งทางด้านร่างกายและ จิตใจ

ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี ทั้งในด้านบวกหรือด้านลบหรือไม่มีปฏิกิริยาใด ๆ ก็ได้จะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประสบการณ์และค่านิยมของแต่ละบุคคล

สอดคล้องกับผุสดี แสงหล่อ (2555) ได้กล่าวสรุปความสำคัญของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เป็นที่พึงปรารถนาของบุคคลทุกคนเพราะช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพผลสูงสุด การสร้างความพึงพอใจนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องรู้เกี่ยวกับกระบวนการเทคนิคและวิธีการด้วยการอาศัยการจูงใจเป็นเครื่องมือสำคัญการจูงใจบุคลากรให้ได้ผลนั้นผู้บริหารต้องใช้สิ่งจูงใจที่เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคล และมีความรู้พื้นฐานที่จะนำไปใช้ในการเสริมสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

สอดคล้องกับพัชรนันท์ อึ้งรัก (2556) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานหรือความพึงพอใจในการทำงานเป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์โดยตรงซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับ ขวัญ ทศนคติ การจูงใจในการปฏิบัติงานในองค์การความพึงพอใจในการทำงานของบุคคล จะมีผลเป็นอย่างมากต่อการปฏิบัติงาน คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในการทำงานสูงย่อมปฏิบัติงานได้สำเร็จและมีประสิทธิภาพมากกว่าผู้ที่ปฏิบัติงานที่มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้ KIDS-DE MODEL โรงเรียนรัตภูมิวิทยา ปีการศึกษา 2559-2560 ครั้งนี้ทำให้ได้ค้นพบจุดเด่น ของการมีแบบอย่างที่ดีซึ่งเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาความเป็นคนดีของนักเรียนต่อไป

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้าน Kindness of Friends (เพื่อนดี) เนื่องจากเพื่อนคือบุคคลที่นักเรียนคบหาคุยกัน คอยให้คำปรึกษาในทุกๆ เรื่อง คอยชักชวนไปในทางที่ดีเช่น ชวนกันอ่านหนังสือ ช่วยกันติวข้อสอบ ถ้าคบเพื่อนที่ดีจะทำให้ชีวิตมีอนาคตสดใสมีงานที่ดี แต่ถ้าคบเพื่อนชั่วชีวิตเราจะตกต่ำลงเนื่องจากจะชวนกันทำในสิ่งที่ไม่ดีดังนั้นการคบเพื่อนมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตของวัยรุ่นเพราะเพื่อนจะมีอิทธิพลในเรื่องความคิดความเชื่อตลอดจนให้คำปรึกษา หรือแนะนำในเรื่องต่างๆ รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศ และอาจชักจูงไปในทาง ที่ดีและไม่ดี ดังนั้นการเลือกคบเพื่อนที่ดีจะช่วยแนะนำเรื่องพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสม

1.2 ด้าน Ideal Teachers (ครูดี) เนื่องจากครูไม่เพียงแต่จะต้องมีความรู้ทางวิชาการเพื่อจะสอนนักเรียนเท่านั้น แต่ครูยังจะต้องเป็นผู้ช่วยนักเรียนให้พัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคมด้วยดังนั้น ครูต้องเป็นผู้ที่ให้ความอบอุ่นแก่นักเรียน และนักเรียนส่วนมากจะมีครู

อย่างน้อยหนึ่งคนที่ยึดเป็นต้นแบบและนักเรียนจะยอมรับค่านิยมและอุดมการณ์ของครูที่นักเรียนยึดเป็นต้นแบบจะติดตามไปตลอดชีวิต

1.3 ด้าน Delightful Family (ครอบครัวดี) เนื่องจาก ครอบครัว เป็นสถาบันแห่งแรกที่อบรมทางด้านจิตใจและปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพให้แก่ นักเรียน โดยประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก ถือเป็นสถาบันหลักในการดูแลและเลี้ยงดูถ้าครอบครัวใดที่พ่อแม่และบุคคลในครอบครัวมีการศึกษาและถ่ายทอดสิ่งที่ดีมีคุณค่ากับเด็ก เด็กก็จะได้รับการซึมซับสิ่งที่ดีมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ แต่ถ้าเด็กที่เกิดในครอบครัวที่เป็นแบบอย่างในทางตรงข้าม เช่น พ่อ แม่ หรือบุคคลในครอบครัวมีการศึกษาน้อย ยากจน พ่อแม่มีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น พุดจาหายาบคาย ไม่สุภาพ และมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมเด็กก็จะ ซึมซับเอาพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องนั้นมาเป็นพฤติกรรมของตนเอง ดังนั้น ครอบครัว จึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียน

1.4 ด้าน School Administration (การบริหารจัดการดี) เนื่องจาก โรงเรียน ต้องกำหนดนโยบายที่ชัดเจน เพื่อสร้างเสริมและปลูกฝังนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง สามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียนและของสังคมทั่วไป สามารถควบคุมดูแลตนเอง และสังคมส่วนรวมให้อยู่ร่วมกัน ได้ด้วยความสงบสุข อันจะมีผลทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจการต่างๆ ไปด้วยความสงบเรียบร้อยและนักเรียนเองก็สามารถทำการศึกษเล่าเรียนได้ด้วยความราบรื่นปราศจากความเดือดร้อนวุ่นวาย อันเกิดจากการที่นักเรียนขาดวินัยขาดความรับผิดชอบ ยิ่งกว่านั้นการที่โรงเรียนสามารถปลูกฝังให้นักเรียนสามารถประพฤติปฏิบัติตนในแนวทางที่ถูกที่ควรด้วยตัวของเขาเอง ย่อมจะช่วยให้ นักเรียนเจริญเติบโตเป็นพลเมืองดีของประเทศต่อไปด้วยดี อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ตนเองและแก่สังคมส่วนรวมในอนาคต

1.5 ด้าน Developed Environment (สื่อ บรรยากาศ และแหล่งเรียนรู้ดี) เนื่องจาก สิ่งแวดล้อมที่จะต้องพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ สื่อต้นแบบที่สำคัญทั้งภายในและนอกโรงเรียน หรือ ถ้าหากนักเรียนอยู่ในชุมชนที่มีระบบการจัดการที่ดีมีแบบอย่างทาง พฤติกรรมที่เหมาะสม และมีกิจกรรมที่กระตุ้นหรือส่งเสริมเด็กและเยาวชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของชุมชนด้วยแล้ว จะช่วยให้เด็กและเยาวชนมีจิตสาธารณะ คิดเพื่อส่วนรวมและชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ ช่วยกันพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้า หรือสำนึกรักบ้านเกิด ซึ่งนับว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตต่อไป

1.6 หลังการพัฒนาโรงเรียนควรมีการตรวจสอบพฤติกรรมที่สะท้อนคุณลักษณะความเป็นคนดีอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อดูแลแนวโน้มความยั่งยืนหรือความคงทนถาวรของความเป็นคนดีของนักเรียนและ ทบทวนกิจกรรมต่างๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของโรงเรียน เช่น ในด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ

เป้าหมาย เอกลักษณ์ อัครลักษณ์ ของโรงเรียน การเปลี่ยนแปลงของครู การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
ของนักเรียนและการเปลี่ยนแปลงของชุมชน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายแห่งรัฐ อย่างน้อยปีละ
1 ครั้ง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นคนดีของนักเรียนอย่างยั่งยืน
- 2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นคนดีของนักเรียนกับสภาพแวดล้อม
ของบ้าน โรงเรียน วัด และหรือมัสยิด ในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่
- 2.3 ควรศึกษาผลกระทบทางบวกของการเป็นคนดีของนักเรียนที่มีต่อชุมชนและ
สังคมโดยรอบสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ คารมปราชญ์คล้ายแก้ว. (2557). **ปัจจัยทางด้านสถานการณ์ในครอบครัว สถาบันการศึกษา และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจริยธรรมในการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี**. กรุงเทพฯ : สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒน์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะ ดี เก่ง มีสุขระดับมัธยมศึกษาตอนต้น**. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา.
- กรมวิชาการ. (2540). **แนวทางการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2535). **คู่มือการพัฒนาการเรียนการสอนตามหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2548). **รายงานสถานการณ์ทางสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ระดับประเทศ ประจำปี 2548**. กรุงเทพฯ : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2559). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559.
- _____. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579**. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. พริกหวานกราฟฟิค : กรุงเทพฯ.
- กัญจน์คหัฐ ปิยะกาญจน์. (2553). **วิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชน**. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กิริติ ชามัชฌิมา. (2552). **การดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะวิถีประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองกุง อำเภอสเตศภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). **รายงานคุณลักษณะสำคัญที่พึงประสงค์ของคนไทยตามแต่ละช่วงวัย**. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์การคำคุรุสภา.

- โกวิท ประวาลพุกภัย. (2541). **การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมที่เน้นวินัยและประชาธิปไตย.**
 ในคำบรรยายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมที่เน้นความมีวินัยและ
 ความเป็นประชาธิปไตย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จรัส โพธิ์จันทร์. (2553). **ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลในภาคเหนือ.**
 วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- จริยา สมประสงค์. (2551). **การศึกษาเปรียบเทียบเรื่องความดี : ศึกษาเฉพาะนิทานธรรมและ
 นิทานชาวบ้าน.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
- จักรพงษ์ ตั้งจิตนฤมาณ. (2553). **แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึง
 ประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน บ้านตลาดไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 นครราชสีมา เขต 7.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จุฑาทิพย์ เคราะห์ดี. (2549). **การพัฒนาแบบประเมินทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและ
 รักการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.**
 ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากลุ่มน้ำลพบุรี. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี
 เขต 1.
- ณัฐกร อินทุยศ. (2556). **จิตวิทยาทั่วไป.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คลใจ ถาวรวงศ์ตันเจริญ. (2552). “กระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่มีผลต่อคุณธรรมจริยธรรม
 ของเยาวชนต้นแบบ จังหวัดฉะเชิงเทรา.” วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม
 (5)12 : 21-34.
- คุณเดือน พันธมนาวิน. (2551). **การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทย
 และต่างประเทศ.** กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม
 สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์กรมหาชน).
- ทรงศักดิ์ สารวัฒน์. (2553). “การพัฒนากระบวนการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียน
 หนองชนพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2”. วารสารบัณฑิตศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ปีที่ : 7 (7)33 : 69-80.
- ทำนอง ภูเกิดพิมพ์. (2551). **แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน.**
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560 จาก <http://gotoknow.org/blog/mathu/334443>

- ทิตินา แวมมณี. (2551). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2554). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชเนศ ขำเกิด. (2551). “คุยเฟื่องเรื่องนิเทศ : นิเทศการศึกษานั้นสำคัญไฉน”. *วิทยากร*. (11)21 : 25-27
- ธานีรินทร์ กรัยวิเชียร. (2540). **ระบอบประชาธิปไตย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ. (2551). **การวิจัยและพัฒนาตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และรุ่งนภา ตั้งจิตเรเจริญกุล. (2551). **รายงานการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- นพพร ณะชัยจันทร์. (2550). **การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย**. เชียงราย : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- นักปรัชญาชายขอบ. (2560). **ทฤษฎี “คนดี” ของพลเอกเปรม**. สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2560 จาก <https://prachatai.com/journal/2012/04/39954>
- นันท์รัตน์ สุขศรี. (2553). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการควบคุมตนเองให้ปลอดจากอบายมุขของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีร้อยเอ็ด อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด**. การศึกษาค้นคว้าอิสระบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นันท์วัน จันทร์กลิ่น. (2557). **การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการคุณภาพในการพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนบ้านเนินมะปรางสา นักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)**. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- น้ำทิพย์ ม่วงปลอด. (2557). **รายงานการเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์แม่แบบแก้ปัญหาเข้าใจ เข้าถึง พัฒนาของโรงเรียนบ้านหัวถนน จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2556-2557**. สงขลา : โรงเรียนบ้านหัวถนน
- บุญชม ศรีสะอาด และสุริทอง ศรีสะอาด. (2552). **การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สุริยสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุริยสาส์น.

- บุญมี แทนแก้ว. (2550). จริยศาสตร์ (ETHICS). พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์.
- บุญรุ่ง จันทวงษ์วานิชย์. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหาทาง
คณิตศาสตร์ เรื่องเศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษา.
มหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญส่ง หาญพานิช. (2546). ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ใน
สถาบันอุดมศึกษาไทย. คุยฉินิพนธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประมวล กองวงศ์. (2547). การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โรงเรียน
ปรารักษ์ อำเภอนนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู. การศึกษาค้นคว้า
ประเวศ วะสี. (2550). การเรียนรู้ใหม่ไปให้พ้นวิกฤต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุดดี แสงหล่อ. (2555). ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารงานของโรงเรียน
สวนป่าอปลัดมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เผชิญ กิจระการ. (2554). การวิจัยและทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- พรพิมล ธรรมภักดิ์. (2550). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้สำหรับหน่วยงานภาครัฐ.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต,จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระสมชาย ฐานวุฑโฒ. (2545). มงคลชีวิต ฉบับก้าวหน้า. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- พระสมปอง มนต์ชาโต. (วงศ์สะอาด). (2553). การศึกษาเปรียบเทียบเกณฑ์ตัดสินความดีใน
ปรัชญาของเพลโตกับพุทธปรัชญาเถรวาท. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิมพ์ชนก ศิริมงคลกุล. (2550). การเปรียบเทียบภาวะสุขภาพจิตระหว่างหญิงมีครรภ์ที่มีปัจจัย
ด้านจิตสังคมและภาวะสุขภาพกายต่างกันในโรงพยาบาลศูนย์จังหวัดลำปาง. การศึกษา
ค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษาบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิสนุ ฟองสี. (2552). วิจัยชั้นเรียน : หลักการและเทคนิคปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพฯ :
ด้านสุทธาการพิมพ์.
- พุทธทาสภิกขุ. (2559). ไฟาสว่างระหว่าง 50 ปีที่สวนโมกข์. สวนอุมมุนิธิ.
- ไพฑูรย์ สันลาธรัตน์. (2544). ความรู้คู่คุณธรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2556). การศึกษาไทย 4.0 : การศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ภาดี ขุนนนท์. (2553). การศึกษาแนวทางการบริหารงานแนะแนวโดยการสร้างเครือข่ายของ
สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- ภูมิต สายกิมสุวรรณ. (2550). ความพึงพอใจของประชาชนตำบลเจ๊ะบิลังที่มีต่อการให้บริการประปา
หมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลเจ๊ะบิลังอำเภอเมืองจังหวัดสตูล. รายงานการศึกษา
อิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการปกครองท้องถิ่นวิทยาลัยการปกครอง
ท้องถิ่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เมธา สุวรรณสาร. (2560). ลักษณะของจิตสำนึกที่ดี. สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2560 จาก
<http://www.itgthailand.com/tag/>
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2544). การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โยชิน แสงดี. (2551). การวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาและฝึกอบรมการวิจัย.
- โยชิน จันทรสว่าง. (2552). สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1. การค้นคว้าอิสระ
ปริญญาโทมหาบัณฑิต. เลข : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- จรินทร์ ผลนา. (2558). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครราชสีมา.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ : คำสมัย.
- รัตนกร วงศ์ศรี และคณะ. (2550). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาโรงเรียน
ลำปางพาณิชยการและเทคโนโลยี โรงเรียนลำปางพาณิชยการและเทคโนโลยี
จังหวัดลำปาง. ลำปาง : โรงเรียนลำปางพาณิชยการและเทคโนโลยี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ :
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- _____. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชั่นส์.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2548). การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- รุ่งทิพย์ หอมวีไลย. (2549). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มศรีนครินทร์กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โรงเรียนรัตภูมิวิทยา. (2558). รายงานประจำปีการศึกษา 2558 โรงเรียนรัตภูมิวิทยา. สงขลา : โรงเรียนรัตภูมิวิทยา.
- _____. (2559). รายงานประจำปีการศึกษา 2559 โรงเรียนรัตภูมิวิทยา. สงขลา : โรงเรียนรัตภูมิวิทยา.
- ลักขณา สิริวัฒน์. (2556). มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์. (2556). ทักษะแห่งอนาคตใหม่ การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเพ่นเวิลด์พับลิชชิงเฮาส์.
- วรางคณา ทองนพคุณ. (2559). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายในอนาคต 21st Century Skills : The Challenges Ahead. (สืบค้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2560 จาก <http://www.education.pkur.ac.th>)
- วรางคณา หุ่นสุวรรณ. (2552). การทดลองสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเรื่องการปฏิบัติตนเป็นคนดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วสันต์ ปูนผล. (2542). การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางไทรวิทยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา . นิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ฝ่ายโรงพิมพ์ บริษัทตลาดตาพับลิเคชั่น.
- _____. (2556). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : ตลาดตาพับลิเคชั่น.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2550). การศึกษาแห่งชาติในอุดมคติ. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). กระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาหลักสูตร.นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.

- วิทยากร เชียงกุล. (2552). **จิตวิทยาวัยรุ่น : ก้าวข้ามปัญหาและพัฒนาศักยภาพด้านบวก**. กรุงเทพฯ : สายธาร.
- วิภาวี ศิริลักษณ์. (2557). **การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิมลสิทธิ์ ทรายงกูร. (2551). **พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม : มูลฐานทางพฤติกรรมเพื่อการออกแบบและวางแผน**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระพงษ์ ถิ่นแสนดี. (2550). **การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสิงห์สะอาด อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ. (2550). **จิตวิทยาธุรกิจ**. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์ส่งเสริม และพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณภาพ. (2551). **ช่วยกันสร้างคนดีให้บ้านเมือง ชุมชน คุณธรรม**. กรุงเทพฯ : บริษัทสหมิตรพรินติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด.
- สง่า ภู่อรงค์. (2540). **ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ ตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ และความพึงพอใจของข้าราชการ สำนักงานศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา 7**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์. (2556). **ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)**. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สมบูรณ์ สุริยวงศ์, สมจิตร เรืองศรี, เพ็ญศรี เศรษฐวงศ์. (2544). **ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2560). **เรื่องเล่าการศึกษาจากล่างสู่บน**. สืบค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2560 จาก <https://www.trf.or.th/education-youth-news/11345-presentation-of-the-synthesis-of-community-learning-management-with-bottom-up-model>
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2556). **ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหมาย เปียถนอม. (2551). **รายงานการวิจัย “เรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาในการได้รับบริการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม”**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

- สรชัย พิศาลบุตร. (2549). **สำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ทำได้ง่ายนิดเดียว**. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.
- สวัสดิ์ พิณีจันทร์. (2538). **วัฒนธรรมไทย**. นครปฐม : ระฆังทอง.
- สาธิต ลิกะไชย. (2550). **การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียน โดยใช้กลยุทธ์ภาคีเครือข่ายโรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย**. ภูเก็ต : โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย.
- สาโรช บัวศรี. (2532). **จริยธรรม.สารานุกรมการศึกษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). **แนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). **การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2558** จาก <http://www.nesdb.go.th>
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2553). **กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553**. ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 127 ตอนที่ 23 กวันที่ 2 เมษายน 2553. หน้า 22-35
- สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ. (2553). **การเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพฯ : สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย.
- สุทธิวรรณ ตันติรัตนวงษ์และคณะ. (2551). **การส่งเสริมคุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ : กรณีศึกษา กลุ่มเด็ก/เยาวชนและข้าราชการภาครัฐ. : กรมการศาสนากระทรวงวัฒนธรรม**.
- สุพิน ปางลีลาศ. (2554). **รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคนดีสู่สังคมโดยใช้กระบวนการกัลยาณมิตรสำหรับเด็กประถมวัย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เสรี ชัดเข้ม. (2538). **โมเดลและการสร้างโมเดล**. ภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา : มหาวิทยาลัยบูรพา
- เสรี พงศ์พิศ. (2560). **จิตสำนึก** สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2560 จาก <http://www.phongphit.com/2013/index.php/2012-12-06-11-48-33/item/425>
- องค์การอนามัยโลก WHO. (1990). **โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ**. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2560 จาก (online Available : www.kw.ac.th/Healty_School/school.html.)

- อนันต์ ผุดเกิด. (2559). การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีของนักเรียนโดยใช้เครือข่ายการมีส่วนร่วม โรงเรียนชะแล่นิมิตวิทยา ปีการศึกษา 2558-2559. สงขลา : โรงเรียนชะแล่นิมิตวิทยา.
- อนุพูน เทศารินทร์. (2550). การพัฒนาสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนเชกา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดหนองคาย. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อมรวิเศษ นาคทรพร. (2549). “ครึ่งชีวิตยามต้นของเด็กไทยหมดไปกับสื่อร้าย.” หมอชาวบ้าน. 28(335) : 28.
- อัจฉรา สาครจันทร์. (2554). ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านสองสลึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัญชลี เจียประเสริฐ. (2542). การศึกษาระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองและแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับกลางของสภาอากาศไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาผู้ใหญ่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัมรา เล็กเริงสินธุ์. (2542). คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร. คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. (2553). คุณธรรมนำความรู้. กรุงเทพฯ : ปริมายด์
- อำพัน วิมลวัฒนา. (2550). ความพึงพอใจของสมาชิกต่อคุณภาพบริการของสหกรณ์ออมทรัพย์วชิรพยาบาล จำกัด : กรณีศึกษาสมาชิกที่สังกัดวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไปวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทุมพร จามรมาน. (2541). “โมเดลคืออะไร.” วารสารวิชาการ. มีนาคม, 22-25.
- อุไรวรรณ จันทร์สวัสดิ์. (2552). คุณลักษณะของครูผู้สอนที่ดีตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรม โรงเรียนมิตรพลพัฒนศึกษา เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Bardo & Hartman. (2004). **Urban sociology : A systematic introduction.** New York: F.E.Peacock.
- Bertalanffy. (1968). **General system theory : Foundations Development Applications .** New York : George Braziller.

- Boissevain and Mitchell. (1973). **Network Analysis : Studies in Human Interaction.**
Netherlands : Mouton & Co. 1973.
- David, C McClelland. (1985). **Education Measurements and Their Interpretation.** Californai :
Wadsworth Publishing, Inc.
- Dunton. K.J. (1989). “Parental practices associated with their children’ s Moral” Lessoning
Development. **Dissertation abstracts Tnternational** 5,3306A.
- Edward Sallis. (2002). **Total Quality Management in Education.** 3rd ed. Californai : Wads
Warth Publishing Inc.
- Eisner. (1976). “Education Connoisseurship and Criticism: Their Form and Functions in
Educational Evaluation.” **Journal of Aesthetic Education.** 1976, pp. 192-193.
- Esteve, Pujul I Pons. (2551). **20 คุณธรรมสำหรับเด็กดี.** แปลโดย กัญญารัตน์ จิราสวัสดิ์.
กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- Herzberg F. et al. (1990). **The motivation to work.** U.S.A : Transaction Publishers.
- Hether, C. A. (2001). “The moral reasoning of high school seniors from diverse educational
setting.” **Dissertation Abstract International Section A : Humanities and Social
Sciences.** 63(1) : 209.
- John Dewey. (1925). Available from : http://en.wikipedia.org/wiki/John_Dewey
- Kaplan, Louis. (1959). **Mental Health and Human Relation in Education.** New York :
Harber and Brothers.
- Keeves. (1988). **Educational research, methodology and measurement : An international
handbook.** Oxford : Pergamon Press Krejcie,R.V. and Morgan,D.W. “Determining
sample size for
- Linton Freeman. (1979). **Organizational life cycles and natural selection processes.**
- Maslow, Abraham H, (1954). **Motivation and Personality.** New Yok : Harper & Row
Publishers. McGraw –Hill Book Company.
- Mc. Celland . (1985). **Human Motivation.** Oakland, NJ. : Scott. Foresman & company.
- Paul Starkey. (1997). **Networking for Development.** London: International Forum for Rural
Transport and Development.
- Santrock,J W. (2005). **Life-span development.** Burr Ridge,IL : McGraw Hill.

- Satterlee. (2000). **Loving-kindness Meditation**. Malaysia : Buddha Dharma Education Association Inc.
- Smith and orther. (1980 Is 2002) **Management : Making organizations perform**. New York: Macmillan.
- Willer, D. (1986). **Scientific Sociology : Theory and Method**. New Jersey : Prentice – Hall.
- World Health Organization. (1990). **“Public Health Impact of Pesticides Used in Agriculture” “The WHO Recommended Classification of Pesticides by Hazard and Guideline to Classification 2000-2002”**.
- Zakrzewski.V. (2012). **Four ways Teachers can dhow they . care** (online) Retrived Form [http:// greater good Berkely. Edulartictelitm /caring-teacher-student-action ship](http://greatergood.berkeley.edu/article/item/caring-teacher-student-action-ship).